2026/2394

6.11.2026.

PREPORUKA KOMISIJE (EU) 2026/2394

od 29. listopada 2026.

o neobvezujućem modelu ugovornih odredbi o pristupu podacima i njihovoj uporabi te neobvezujućim standardnim ugovornim klauzulama za ugovore o računalstvu u oblaku

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 292.,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2023/2854 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2023. o usklađenim pravilima za pravedan pristup podacima i njihovu uporabu i o izmjeni Uredbe (EU) 2017/2394 i Direktive (EU) 2020/1828 (Akt o podacima) ([1]), a posebno njezin članak 41.,

budući da:

(1) Pravedna ugovorna prava i obveze potiču povjerenje među sudionicima na tržištu te mogu doprinijeti širenju pravednog pristupa podacima i njihove pravedne uporabe, kao i konkurentnom tržištu za usluge obrade podataka, čime se iskorištavaju sve prednosti podatkovnog gospodarstva u Uniji.

(2) Kako bi se odgovorilo na potrebe digitalnog gospodarstva i uklonile prepreke dobrom funkcioniranju unutarnjeg tržišta podataka, Uredbom (EU) 2023/2854 uspostavljen je usklađeni okvir kojim se određuje tko ima pravo na uporabu podataka proizvoda ili podataka o povezanim uslugama, pod kojim uvjetima i na kojoj osnovi. Ugovori su glavni instrument koji se u tu svrhu upotrebljava u Uredbi (EU) 2023/2854. Od početka primjene te uredbe uporaba podataka više se ne temelji na *de facto* kontroli nad podacima, nego na ugovorima. To daje pravnu sigurnost u smislu prava i obveza stranaka te potiče dijeljenje podataka. Osim toga, Uredbom (EU) 2023/2854 nastoji se osigurati pravedan udio koristi za sve stranke u podatkovnom vrijednosnom lancu na temelju uravnoteženih ugovora.

(3) U Uredbi (EU) 2023/2854 utvrđena su prava i obveze stranaka uključenih u pristup podacima i njihovu uporabu, kao i pravila za obvezno dijeljenje podataka, a strankama se omogućuje da u ugovorima definiraju kako u praksi mogu ostvarivati svoja prava i ispunjavati svoje obveze u vezi s pristupom podacima i njihovom uporabom.

(4) Usluge obrade podataka temeljni su pokretač digitalne tranzicije i ključan čimbenik konkurentnosti u digitalnom dobu. Mogućnost klijenta da prijeđe s jedne usluge na drugu ili da koristi usluge više pružatelja istodobno ključan je uvjet za konkurentnije tržište s manje prepreka za ulazak novih pružatelja na tržište. U Uredbi (EU) 2023/2854 utvrđena su pravila o pravima klijenata da promijene pružatelja usluga obrade podataka i prijeđu na drugog pružatelja ili lokalnu infrastrukturu, kao i konkretni uvjeti i postupci koji obuhvaćaju i sigurnost i kontinuitet poslovanja tijekom procesa promjene. U Uredbi (EU) 2023/2854 predviđeno je i paralelno korištenje više usluga obrade podataka, što olakšava uspješnu primjenu strategija s više oblaka. Osim toga, u Uredbi (EU) 2023/2854 predviđeno je da sve stranke uključene u promjenu surađuju u dobroj vjeri.

(5) Prava i obveze klijenata i pružatelja usluga obrade podataka definirani su u ugovorima o uslugama obrade podataka. Uredbom (EU) 2023/2854 uvodi se obveza da pružatelji usluga obrade podataka uklone prepreke koje bi klijentima mogle onemogućiti promjenu, uključujući ugovorne prepreke.

(6) Komisija je u skladu s člankom 41. Uredbe (EU) 2023/2854 zadužena za izradu modela ugovornih odredbi o pristupu podacima i njihovoj uporabi te standardnih ugovornih klauzula za ugovore o računalstvu u oblaku kako bi se strankama olakšalo dogovaranje i sklapanje takvih ugovora te kako bi se promicali modeli koji sadržavaju pravedna, razumna i nediskriminirajuća ugovorna prava i obveze.

([1]) SL L, 2023/2854, 22.12.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2854/oj.

(7) Glavna je svrha tih modela u skladu s Uredbom (EU) 2023/2854 pomoći poduzećima, posebno MSP-ovima, u izradi, dogovaranju i sklapanju takvih ugovora. U Uredbi (EU) 2023/2854 navedeno je da bi široka i cjelovita uporaba tih modela ugovornih odredbi trebala imati povoljan učinak na oblikovanje ugovorâ o pristupu podacima i njihovoj uporabi te bi stoga u širem smislu trebala osigurati poštenije ugovorne odnose pri pristupu podacima i njihovu dijeljenju.

(8) Te svrhe ukazuju na to da bi modeli ugovornih odredbi i standardne ugovorne klauzule trebali imati važnu ulogu u primjeni Uredbe (EU) 2023/2854 i biti ogledan primjer za izradu uravnoteženih ugovora na temelju Uredbe (EU) 2023/2854, među ostalim za sudove pri primjeni opće klauzule o kontroli nepoštenosti utvrđene u Uredbi (EU) 2023/2854. Nadalje, kako je predviđeno u uvodnoj izjavi 55. Uredbe (EU) 2023/2854, tijela za rješavanje sporova trebala bi uzeti u obzir model ugovornih odredbi kako bi se osigurala ujednačena primjena Uredbe.

(9) Ugovorna sloboda ključan je koncept u odnosima među poduzećima te je obuhvaćena slobodom poduzetništva utvrđenom u Povelji Europske unije o temeljnim pravima. Komisija stoga sudionicima na tržištu stavlja na raspolaganje modele za ugovorne odnose koji su neobvezujuće prirode i koji se mogu prilagoditi ako ih ugovorne stranke odluče upotrebljavati, kako je objašnjeno u Prilogu I., u kojem se ti modeli odredbi i klauzule predstavljaju. Te su odredbe i klauzule prvenstveno osmišljene za odnose među poduzećima na temelju Uredbe (EU) 2023/2854 i drugog zakonodavstva Unije. Kao i u slučaju svih ugovora, kad stranke stupaju u ugovorne odnose povezane s podacima, moraju poštovati obvezne odredbe prava Unije, kao što su Uredba (EU) 2023/2854, Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća ([2]) ili obvezne odredbe prava o zaštiti potrošača, kao i obvezne odredbe nacionalnog prava koje se primjenjuje na određeni ugovor.

(10) Nepoštene ugovorne odredbe mogle bi dovesti do toga da pristup podacima ili promjena pružatelja usluga obrade podataka postanu komercijalno manje održivi, a ponekad i gospodarski neodrživi.

(11) Uredbom (EU) 2023/2854 uvodi se kontrola nepoštenosti ugovornih odredbi o pristupu podacima i njihovoj uporabi ili odgovornosti i pravnim sredstvima u slučaju kršenja ili okončanja obveza povezanih s podacima, a koje je jednostrano nametnula jedna stranka ugovora sklopljenog među poduzećima. Pri izradi modela odredbi i standardnih klauzula uzete su u obzir i odredbe o toj kontroli nepoštenosti.

(12) Potrebno je utvrditi modele ugovornih odredbi za više ugovora koji obuhvaćaju pristup podacima i njihovu uporabu u okviru područja primjene poglavlja II., III. i IV. Uredbe (EU) 2023/2854. U prvom preporučenom modelu ugovora uređen je pravni odnos između korisnika povezanog proizvoda ili povezane usluge, koji na temelju Uredbe (EU) 2023/2854 ima pravo na pristup podacima i njihovu uporabu, i imatelja podataka (Prilog II.). Ti se modeli ugovornih odredbi mogu upotrebljavati kao zaseban ugovor usporedno s drugim ugovorima, odnosno a) ugovorom o kupoprodaji, najmu ili leasingu povezanog proizvoda, b) ugovorom o pružanju povezanih usluga ili c) bilo kojim ugovorom koji je potrebno sklopiti u skladu s Uredbom (EU) 2016/679, a mogu se i uključiti u opći ugovor, na primjer za kupoprodaju povezanog proizvoda. Druga vrsta ugovora koju obuhvaćaju modeli ugovornih odredbi je ugovor između korisnika i primatelja podataka (Prilog III.). Treći model ugovora koji je obuhvaćen je ugovor između imatelja podataka i primatelja podataka u slučajevima u kojima imatelj podataka ima pravnu obvezu staviti podatke na raspolaganje trećoj strani, primjerice u slučaju obveze stavljanja podataka povezanog proizvoda ili povezanih usluga na raspolaganje primatelju podataka kojeg je odredio korisnik (Prilog IV.). Četvrti obuhvaćeni model ugovora odnosi se na ugovore koji su sklopljeni između poduzeća koja dobrovoljno dijele podatke i koji podliježu kontroli nepoštenosti na temelju Uredbe (EU) 2023/2854 (Prilog V.).

(13) Potrebno je utvrditi standardne ugovorne klauzule koje se mogu uključiti u ugovore o uslugama obrade podataka kako bi se uzela u obzir prava i obveze klijenata i pružatelja u skladu s poglavljem VI. Uredbe (EU) 2023/2854 i s obzirom na to da je nužno ukloniti ugovorne prepreke promjeni te kako bi se zajamčila pravedna, razumna i nediskriminirajuća ugovorna prava i obveze (prilozi od VI. do XII.).

([2]) Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

(14) Kako bi se olakšala uporaba modela odredbi i standardnih klauzula, trebalo bi uključiti smjernice i objašnjenja u obliku okvira s informacijama. Svrha je smjernica i objašnjenja pomoći strankama navođenjem upućivanja na relevantne pravne obveze, unakrsnih upućivanja između odredbi i klauzula te, prema potrebi, objašnjenja posljedica odluka koje stranke moraju donijeti s obzirom na različite opcije koje su dostupne za određenu ugovornu odredbu ili klauzulu,

PREPORUČUJE:

(1) da ugovorne stranke upotrebljavaju model ugovornih odredbi o pristupu podacima i njihovoj uporabi kako je utvrđeno u prilozima od I. do V.;

(2) da ugovorne stranke za ugovore o računalstvu u oblaku upotrebljavaju standardne ugovorne klauzule utvrđene u prilozima I. i od VI. do XII.;

(3) da države članice promiču uporabu preporučenih modela ugovornih odredbi i standardnih ugovornih klauzula, među ostalim preko svojih imenovanih tijela za rješavanje sporova i nadležnih tijela predviđenih u Uredbi (EU) 2023/2854.

Sastavljeno u Bruxellesu 29. listopada 2026.

Za Komisiju
Michael McGRATH
Član Komisije

PRILOG I.

OPĆI UVOD

1. **Pozadina**

Komisija je 2022. osnovala stručnu skupinu koja se sastoji od stručnjaka imenovanih u osobnom svojstvu kako bi Komisiji pomogla u pružanju praktičnih alata sudionicima na tržištu koji će ostvarivati nova prava i ispunjavati nove obveze na temelju Uredbe (EU) 2023/2854 (dalje u tekstu „Akt o podacima"). Stručnjaci su izradili modele ugovornih odredbi za pristup podacima i njihovu uporabu, kao i standardne ugovorne klauzule za usluge obrade podataka. Ti su modeli ugovornih odredbi i standardne ugovorne klauzule uključeni u izvješće objavljeno u registru skupine u travnju 2025. Stručnoj skupini pomogla je podskupina sastavljena od poduzeća te europskih i nacionalnih poslovnih organizacija. Ta je podskupina stručnjacima pružala povratne informacije za vrijeme postupka izrade.

Kako bi stručnjacima osigurale dodatne informacije, službe Komisije organizirale su ciljana savjetovanja u sklopu kojih su ispitivale nacrte modela s poduzećima koja su se za to dobrovoljno prijavila, kao i dva kruga javnog savjetovanja (jedno o verziji modela ugovornih odredbi i standardnih ugovornih klauzula koju su pripremili stručnjaci i jedno o konačnim verzijama uključenima u izvješće stručne skupine).

Komisija je na temelju izvješća stručne skupine i informacija dobivenih u sklopu održanih javnih savjetovanja te u skladu s člankom 41. Akta o podacima pripremila modele ugovornih odredbi i standardne ugovorne klauzule, koji su dodani kao prilozi ovoj Preporuci.

Ti modeli ugovornih odredbi i standardne ugovorne klauzule nisu obvezujući. Sastavljeni su tako da ih stranke mogu prilagoditi svojim ugovornim potrebama. Međutim, stranke trebaju uzeti u obzir da su ti modeli ugovornih odredbi i standardne ugovorne klauzule sastavljeni u skladu s pravima i obvezama predviđenima Aktom o podacima te osmišljeni tako da budu međusobno usklađeni. Oni uključuju informacije o tome da su dobrovoljni i savjete za stranke o pravnim posljedicama njihovih izmjena. Osim toga, tijela za rješavanje sporova imenovana na temelju članka 10. Akta o podacima trebala bi uzeti u obzir modele ugovornih odredbi i standardne ugovorne klauzule.

Modeli ugovornih odredbi i standardne ugovorne klauzule sastavljeni su prvenstveno za ugovorne odnose među poduzećima. Međutim, mogu se upotrebljavati i u odnosima između poduzeća i potrošača. Ipak, u tom bi slučaju trebalo dodati dodatne odredbe kako bi se ugovor uskladio s obveznim pravilima o zaštiti potrošača (npr. pravo potrošača na odustajanje u slučaju ugovora sklopljenih putem interneta / na daljinu).

Uporaba tih modela ugovornih odredbi i standardnih ugovornih klauzula ne oslobađa stranke od njihove obveze da zajamče usklađenost sa svim primjenjivim obveznim odredbama prava Unije ili nacionalnog prava. Odluke o uporabi modela ugovornih odredbi i standardnih ugovornih klauzula u potpunosti su prepuštene strankama. Komisija nije odgovorna ni za kakve posljedice koje proizlaze iz uporabe tih klauzula.

Komisija može preispitati modele ugovornih odredbi i standardne ugovorne klauzule uzimajući u obzir njihovu primjenu i učinak na poduzeća i tržišnu praksu.

2. **Modeli ugovornih odredbi**

Modeli ugovornih odredbi u prilozima od II. do V. osmišljeni su kako bi se strankama pomoglo u izradi i dogovaranju ugovora o pristupu podacima (osobnim i neosobnim) i njihovoj uporabi. Pomoću tih ugovora nastoje se zajamčiti pravedna, razumna i nediskriminirajuća ugovorna prava i obveze, među ostalim razumna naknada i zaštita poslovnih tajni.

Ugovorne stranke definirane su na početku svakog modela ugovornih odredbi u skladu s pojmovima definiranima, prema potrebi, u Aktu o podacima: podaci, imatelj podataka, korisnik, primatelj podataka itd.

Koje modele ugovornih odredbi treba upotrijebiti za koju vrstu dijeljenja podataka?

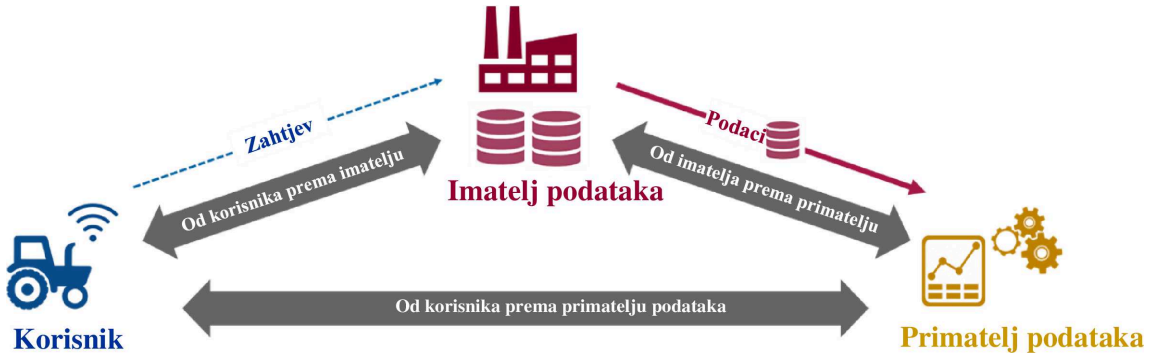

Modeli ugovornih odredbi iz Priloga II. osmišljeni su za ugovore između imatelja podataka i korisnika povezanog proizvoda ili povezane usluge u slučajevima u kojima imatelj podataka želi upotrebljavati podatke generirane uporabom proizvoda/usluge.

Modeli ugovornih odredbi iz Priloga III. osmišljeni su za ugovore između korisnika povezanog proizvoda ili povezane usluge i primatelja podataka koji je treća strana u slučajevima u kojima korisnik od imatelja podataka zatraži da stavi podatke na raspolaganje primatelju podataka u skladu s člankom 5. Akta o podacima.

Modeli ugovornih odredbi iz Priloga IV. osmišljeni su za ugovore između imatelja podataka i primatelja podataka koji je treća strana, a koji je poduzeće, u slučajevima u kojima je imatelj podataka obvezan (u skladu s člankom 5. Akta o podacima) staviti podatke na raspolaganje primatelju na zahtjev korisnika proizvoda. Osim toga, uz odgovarajuće izmjene mogu se upotrebljavati u slučajevima u kojima je imatelj podataka obvezan staviti podatke na raspolaganje primatelju podataka koji je treća strana u skladu s drugim pravom Unije ili nacionalnim zakonodavstvom donesenim na temelju prava Unije.

Modeli ugovornih odredbi iz Priloga V. osmišljeni su za ugovore između djelitelja podataka i primatelja podataka u slučajevima u kojima djelitelj podataka želi primatelju podataka staviti podatke na raspolaganje dobrovoljno i neovisno o zahtjevu korisnika ili slične stranke. Pojam „djelitelj podataka” odabran je kako bi se uzeli u obzir razni scenariji koji su mogući u toj situaciji.

Stranke bi trebale ustanoviti vlastitu situaciju tako da je usporede s raznim prethodno obrazloženim scenarijima i zatim upotrijebiti relevantni model ugovornih odredbi.

Pravna snaga modela ugovornih odredbi u odnosu na Akt o podacima i drugo primjenjivo pravo

Ako ugovorne stranke upotrebljavaju modele ugovornih odredbi, to ne utječe na njihova prava i obveze na temelju Akta o podacima ili drugog prava Unije ili propisa država članica donesenih u skladu s pravom Unije, što uključuje obveze voditelja obrade i prava ispitanika na temelju Uredbe (EU) 2016/679, te na temelju prava tržišnog natjecanja.

Stranke bi trebale obratiti posebnu pozornost pri dijeljenju osobnih podataka ili miješanih skupova podataka. Konkretnije, imatelji podataka moraju staviti osobne podatke na raspolaganje korisnicima ili trećim stranama, kako je propisano Uredbom (EU) 2023/2854, ali samo ako postoji pravna osnova u skladu s Uredbom (EU) 2016/679.

Kao i u slučaju svakog ugovora, činjenica da su stranke upotrijebile model ugovornih odredbi ne sprečava nadležni sud ili nadležno upravno tijelo da poništi ugovor ili njegove određene odredbe zbog neusklađenosti s pravom Unije ili države članice.

3. **Standardne ugovorne klauzule**

Svrha je standardnih ugovornih klauzula pomoći strankama u ugovornoj provedbi prava i obveza koje proizlaze iz Akta o podacima. Standardne ugovorne klauzule paket su modularnih klauzula koje se međusobno dopunjuju, ali se mogu upotrebljavati i zasebno. Namijenjene su umetanju u sporazume o uslugama obrade podataka.

Pomoću standardnih ugovornih klauzula nastoji se pomoći klijentima i pružateljima svih usluga obrade podataka obuhvaćenih područjem primjene Akta o podacima, neovisno o tome jesu li oni javni, privatni ili druge vrste, mali, srednji ili veliki.

U skladu s definicijom usluge obrade podataka iz Akta o podacima, te standardne ugovorne klauzule primjenjive su na sve modele usluga u oblaku, uključujući infrastrukturu kao uslugu (IaaS), platformu kao uslugu (PaaS) i softver kao uslugu (SaaS), ako imaju značajke utvrđene u članku 2. točki 8. Akta o podacima.

Standardne ugovorne klauzule na temelju Akta o podacima ne obuhvaćaju zahtjeve iz Opće uredbe o zaštiti podataka ([1]). U sporazum bi trebalo uključiti ugovorne odredbe kojima se postiže usklađenost s Općom uredbom o zaštiti podataka. Komisija je donijela standardne ugovorne klauzule za odnos između voditelja obrade i izvršitelja obrade za lakše usklađivanje s Općom uredbom o zaštiti podataka i prijenos osobnih podataka u zemlje izvan EGP-a ([2]).

Standardne ugovorne klauzule na temelju Opće uredbe o zaštiti podataka omogućuju subjektima koji ih upotrebljavaju da zajamče i dokažu usklađenost s određenim zahtjevima te uredbe. Stranke ne mogu izmijeniti te standardne ugovorne klauzule, ali ih mogu uključiti u širi ugovor ili upotrijebiti kao samostalni sporazum.

Kako upotrebljavati standardne ugovorne klauzule?

Iako se preporučuje uporaba cijelog paketa standardnih ugovornih klauzula, važno je napomenuti da one ne predstavljaju cijeli sporazum o uslugama obrade podataka koji bi bio primjenjiv između klijenta i pružatelja. U takav sporazum trebaju se uključiti dodatne teme koje nisu obuhvaćene Aktom o podacima i standardnim ugovornim klauzulama.

Popis definicija koje se upotrebljavaju u raznim standardnim ugovornim klauzulama i koje su usklađene s Aktom o podacima utvrđen je u Prilogu XII. Ako se upotrebljavaju druge definicije umjesto onih predloženih u standardnim ugovornim klauzulama, potrebno je prilagoditi standardne ugovorne klauzule u skladu s tim. To je samo jedan primjer prilagodbi koje su moguće pri uporabi cijelog paketa ili dijela standardnih ugovornih klauzula.

Radi lakšeg snalaženja, standardne ugovorne klauzule sadržavaju unakrsna upućivanja kojima se određene odredbe standardnih ugovornih klauzula povezuju s relevantnim odredbama Akta o podacima ili s drugim standardnim ugovornim klauzulama.

Mogu postojati dodatna pravila i zahtjevi primjenjivi na usluge obrade podataka u određenim sektorima koje bi također trebalo uzeti u obzir (na primjer, u financijskom, zdravstvenom, telekomunikacijskom, industrijskom, energetskom ili javnom sektoru). Aktom o podacima predviđene su iznimke od određenih obveza povezanih sa standardnim ugovornim klauzulama o promjeni pružatelja i odlasku. Dodatna objašnjenja dostupna su u standardnim ugovornim klauzulama o promjeni pružatelja i odlasku.

U Aktu o podacima predviđene su posebne mogućnosti za rješavanje sporova:

klijent i pružatelj imaju pristup tijelu za rješavanje sporova koje su imenovale države članice u skladu s člankom 10. stavkom 4. Akta o podacima; i

svaka stranka može podnijeti pritužbu nadležnom tijelu svoje države članice u skladu s člankom 37. stavkom 5. točkom (b) Akta o podacima.

([1]) Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka), (SL L 119, 4.5.2016., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

([2]) Publikacije o standardnim ugovornim klauzulama – Europska komisija.

Međutim, države članice definiraju zadaće i ovlasti dotičnog nadležnog tijela u trenutku imenovanja, a te se zadaće i ovlasti mogu u određenoj mjeri razlikovati među državama članicama. Moguće je da takvo tijelo nije nadležno za rješavanje svih sporova između klijenta i pružatelja. Stranke moraju ocijeniti najprikladniji način obvezivanja druge stranke da ispuni svoje pravne i ugovorne obveze, kao i način rješavanja sporova.

Stranke se mogu dogovoriti da će obuhvatiti više usluga u jednom sporazumu, koji mogu nazvati „glavni sporazum o uslugama" ili mu dati drugi naziv („sporazum"). To je još jedan razlog zbog kojeg se preporučuje u sporazum dodati standardne ugovorne klauzule. Ako obuhvaća sve usluge i ako korisnik odluči promijeniti jednu ili određeni broj usluga, sporazum će i dalje biti na snazi za ostale usluge.

Ako stranke namjeravaju samo djelomično upotrijebiti standardne ugovorne klauzule ili ih izmijeniti, trebale bi pažljivo razmotriti kako bi to moglo utjecati na ugovorna prava i obveze. U takvim se situacijama uvijek preporučuje potražiti pravne i druge stručne savjete.

PRILOG II.

MODELI UGOVORNIH ODREDBI

za ugovore o pristupu podacima i njihovoj uporabi između imatelja podataka i korisnika povezanih proizvoda i povezanih usluga

Ovi modeli ugovornih odredbi namijenjeni su rješavanju pitanja pristupa podacima i njihove uporabe te povezanih ugovornih pitanja koja mogu nastati između imatelja podataka i korisnika (kako su definirani u Uredbi (EU) 2023/2854 – dalje u tekstu „Akt o podacima”).

Glavne su novosti iz Akta o podacima u tom kontekstu sljedeće:

— korisnici imaju pravo na pristup podacima koje generiraju njihovi povezani proizvodi i/ili povezane usluge (uz zaštitne mjere za podatke koji su zaštićeni kao poslovne tajne),

— korisnici mogu dijeliti te podatke i s trećim stranama, primjerice kako bi iskoristili poslijeprodajne usluge,

— imatelj podataka treba sklopiti ugovor s korisnikom za uporabu i dijeljenje neosobnih podataka,

— nepoštene ugovorne odredbe koje se odnose na pristup podacima i njihovu uporabu ili na odgovornost i pravna sredstva u slučaju kršenja ili okončanja obveza povezanih s podacima nisu obvezujuće ako ih je jedno poduzeće jednostrano nametnulo drugom poduzeću.

Ovaj je ugovor modularan i, iako se može upotrijebiti kao cijeli ugovor, stranke mogu odabrati i samo određene klauzule koje odgovaraju njihovoj konkretnoj situaciji. Neke odredbe možda nisu relevantne za sve proizvode i sve ugovore, primjerice one koje se odnose na zaštitu poslovnih tajni ili primjenu mjera tehničke zaštite. Stranke bi ih trebale uključiti u ugovor samo ako su relevantne. Osim toga, ograničenja pristupa, uporabe ili dijeljenja podataka trebala bi se uključiti u ugovore samo ako su relevantna, odnosno ako bi sigurnosni zahtjevi proizvoda u suprotnom bili ugroženi, što bi dovelo do teškog štetnog učinka na zdravlje, sigurnost ili zaštitu fizičkih osoba.

Nekoliko klauzula sadržava više opcija pa bi stranke trebale razmotriti svoje posebne potrebe, poslovni odnos i interese kako bi utvrdile koja opcija najbolje odgovara njihovu ugovoru.

Neke klauzule imaju oznaku *(ako je primjenjivo)*, što znači da bi ih trebalo uključiti ako su ispunjeni određeni uvjeti.

Komisija preporučuje uporabu modela ugovornih odredbi, ali oni nisu obvezujući i stranke od njih uvijek mogu odstupiti.

1. Stranke i proizvod / povezane usluge

1.1. Stranke ugovora

Ovaj ugovor o pristupu podacima i njihovoj uporabi sklapa se

između

(unijeti ime, podatke za kontakt i daljnja upućivanja) („imatelj podataka”)

U skladu s Aktom o podacima „imatelj podataka” znači fizička ili pravna osoba koja ima pravo ili obvezu, u skladu s Aktom o podacima, primjenjivim pravom Unije ili nacionalnim zakonodavstvom donesenim u skladu s pravom Unije, upotrebljavati ili stavljati na raspolaganje podatke, uključujući, ako je to dogovoreno ugovorom, podatke proizvoda ili podatke o povezanim uslugama koje je dohvatila ili generirala tijekom pružanja povezane usluge.

Imatelj podataka u većini scenarija može biti proizvođač proizvoda ili pružatelj relevantne povezane usluge ili druga stranka koja surađuje s proizvođačem ili pružateljem i može dohvatiti podatke iz proizvoda ili povezane usluge.

Ako se više stranaka može smatrati imateljima podataka, to se pitanje može riješiti na razne načine, na primjer:

(a) svaka stranka može sklopiti vlastiti sporazum s korisnikom kao neovisni imatelj podataka; ili
(b) jedna od stranaka može sklopiti sporazum s korisnikom i djelovati kao imatelj podataka; ako ne postoji sporazum s korisnikom, druge stranke smatraju se trećim stranama u smislu klauzule 3.2. Imatelj podataka na temelju ugovora s korisnikom i ugovorâ s tim trećim stranama može koordinirati pristup podacima i njihovu uporabu.

Najpoželjnija mogućnost u svakom konkretnom slučaju ovisi o mnogim čimbenicima. Stranke mogu razmotriti, na primjer, bi li korisnici najradije imali samo jednog ugovornog partnera i jedan ugovor. Stranke bi trebale biti svjesne činjenice da postoji uska veza između opcije koju će odabrati i načina na koji će formulirati klauzulu 3.2.1.

i

[OPCIJA 1] [(*unijeti ime, podatke za kontakt i daljnja upućivanja*) („korisnik”),]

[OPCIJA 2] [svaka stranka koja sebe smatra korisnikom u smislu Akta o podacima i izjavljuje svoju suglasnost s odredbama ovog ugovora tako što poduzima sljedeće korake: (*unijeti tehničke korake koje treba poduzeti svaka stranka koja se smatra korisnikom, kao što su informacije koje treba dostaviti i potvrde koje treba izdati putem korisničkog sučelja*) („korisnik”),]

koji se u ovom ugovoru zajedno nazivaju „stranke”, a pojedinačno „stranka”.

U skladu s Aktom o podacima „korisnik” znači „fizička ili pravna osoba koja je vlasnik povezanog proizvoda ili na koju su u okviru ugovora prenesena privremena prava na uporabu tog povezanog proizvoda ili koja prima povezane usluge”. Ovaj ugovor može postati relevantan u mnogo raznih scenarija. Na jednoj strani spektra nalaze se scenariji u kojima je korisnik poznat imatelju podataka i u kojima odvjetnici s obje strane pregovaraju o prilagođenom ugovoru o pristupu podacima i njihovoj uporabi (npr. zračni prijevoznik koji kupuje zrakoplove od proizvođača zrakoplova). Na drugoj strani nalaze se scenariji u kojima se masovni proizvodi i usluge nude milijunima potrošača koji nisu pojedinačno poznati (i čiji se identitet možda ni ne bi trebao otkriti radi zaštite podataka) te u kojima pojedinačni pregovori jednostavno nisu mogući (npr. povezani aparati za kavu).

U potonjim scenarijima, kao i mnogim drugim scenarijima koji se nalaze između te dvije krajnosti, može biti korisno utvrditi tko je korisnik na temelju poduzetih koraka umjesto na temelju imena (na primjer, otvaranje korisničkog računa ili samo uključivanje povezanog aparata za kavu te prihvaćanje odredbi i uvjeta pritiskom gumba „u redu” na zaslonu). Stranke bi trebale biti svjesne da će, posebno u slučajevima u kojima su uključeni potrošači, sudovi procijeniti je li taj postupak osmišljen na način koji je u skladu s pravilima primjenjivog općeg ugovornog prava i prava o zaštiti potrošača, prema kojima se u ugovor možda moraju uključiti neke odredbe i uvjeti.

1.2. **Proizvod / povezane usluge**

Ovaj ugovor odnosi se na:

(a) sljedeći povezani proizvod/proizvode („proizvod”): (unijeti naziv i dodatne specifikacije određenog povezanog proizvoda ili vrste proizvoda obuhvaćenih ovim ugovorom);

(b) sljedeću povezanu uslugu / povezane usluge („povezane usluge”): (unijeti naziv i dodatne specifikacije određenih povezanih usluga ili vrste povezanih usluga obuhvaćenih ovim ugovorom, ako je primjenjivo).

1.2.1. Korisnik izjavljuje da je vlasnik proizvoda ili da ima ugovorno pravo upotrebljavati proizvod na temelju ugovora o najmu ili leasingu ili drugog sličnog ugovora i/ili primati povezane usluge na temelju ugovora o uslugama.

[OPCIJA 1] [Korisnik se obvezuje da će imatelju podataka na propisno obrazložen zahtjev dostaviti svu relevantnu dokumentaciju kojom se potkrepljuju te izjave ako je to potrebno.]

[OPCIJA 2] [Dokumentacija kojom se potkrepljuju te izjave i pojedinosti o tome tko se smatra korisnikom na temelju ovog ugovora navedeni su u **Dodatku 9.**]

U skladu s Aktom o podacima imatelj podataka ne smije od fizičke ili pravne osobe tražiti da dostavi nikakve informacije osim onih koje su potrebne kako bi se provjerilo ispunjava li osoba uvjete da bi se smatrala korisnikom za potrebe Akta o podacima. U mnogim situacijama, posebno za robu široke potrošnje ili poslovnu opremu koja generira podatke relativno niske razine osjetljivosti (npr. povezani aparati za kavu, vidjeti prethodno navedeno), dodatni su upiti obično nerazmjerni.

2. **Podaci obuhvaćeni ugovorom**

Podaci obuhvaćeni ovim ugovorom sastoje se od svih lako dostupnih podataka proizvoda ili podataka o povezanim uslugama u smislu Akta o podacima te uključuju i neosobne i osobne podatke („podaci”).

Imatelj podataka navodi podatke u **Dodatku 1.** zajedno s opisom vrste ili prirode, procijenjene količine, učestalosti prikupljanja, mjesta pohrane i trajanja zadržavanja podataka.

Ako se tijekom trajanja ovog ugovora korisniku moraju staviti na raspolaganje podaci koji nisu navedeni u Dodatku 1., **Dodatak 1.** izmijenit će se u skladu s tim.

U skladu s Aktom o podacima „**podaci proizvoda**” znači „podaci generirani uporabom povezanog proizvoda koje je proizvođač dizajnirao tako da ih korisnik, imatelj podataka ili treća strana, uključujući, ako je to relevantno, proizvođač, mogu dohvatiti putem elektroničke komunikacijske usluge, fizičke veze ili pristupa na uređaju”.

„**Podaci o povezanim uslugama**” znači „podaci koji predstavljaju digitalizaciju korisničkih radnji ili događaja koji se odnose na povezani proizvod, koje je korisnik zabilježio namjerno ili koji su generirani kao nusproizvod djelovanja korisnika tijekom pružanja povezane usluge od strane pružatelja”.

Podaci proizvoda i podaci o povezanim uslugama mogu biti i osobni i neosobni podaci. Uključuju „podatke u neobrađenom obliku” i „podatke koji su prethodno obrađeni kako bi bili razumljivi i upotrebljivi prije naknadne obrade”. Međutim, ne uključuju „informacije o kojima se zaključuje iz takvih podataka ili informacije dobivene iz takvih podataka, koje su rezultat dodatnih ulaganja u dodjelu vrijednosti ili uvida iz podataka” (uvodna izjava 15.).

„**Lako dostupni podaci**” znači „podaci proizvoda i podaci o povezanim uslugama koje imatelj podataka zakonito pribavi ili može zakonito pribaviti iz povezanog proizvoda ili povezane usluge, bez nerazmjernog napora koji nadilazi jednostavnu radnju”.

Kako je obrazloženo u uvodnim izjavama, ta definicija ne uključuje „podatke generirane uporabom povezanog proizvoda ako se dizajnom povezanog proizvoda ne predviđa da se takvi podaci pohranjuju ili prenose izvan sastavnog dijela u kojem su generirani ili izvan povezanog proizvoda kao cjeline” (uvodna izjava 20.). „Proizvođačev odabir dizajna i, ako je to relevantno, pravo Unije ili nacionalno pravo kojim se odgovara na sektorske potrebe i ciljeve ili relevantne odluke nadležnih tijela trebali bi odrediti koje podatke povezani proizvod može staviti na raspolaganje” (uvodna izjava 14.).

3. **Uporaba i dijeljenje podataka od strane imatelja podataka**

3.1. **Dogovorena uporaba neosobnih podataka od strane imatelja podataka**

3.1.1. Ne dovodeći u pitanje ni jedno zakonsko pravo na uporabu podataka, imatelj podataka obvezuje se da će podatke koji su neosobni podaci upotrebljavati samo u svrhe dogovorene s korisnikom, i to za:

(a) izvršavanje sporazuma s korisnikom ili obavljanje aktivnosti povezanih s tim sporazumom (npr. izdavanje računa, izrada i dostava izvješća ili analiza, financijske projekcije, procjene učinka, izračun davanja za osoblje);

(b) pružanje potpore, jamstva, osiguranja ili slične aktivnosti ili procjenu potraživanja korisnika, imatelja podataka ili trećih strana (npr. zbog neispravnosti proizvoda) povezanih s proizvodom ili povezanom uslugom;

(c) praćenje i održavanje funkcioniranja, sigurnosti i zaštite proizvoda ili povezane usluge te jamčenje kontrole kvalitete;

(d) poboljšanje funkcioniranja bilo kojeg proizvoda ili povezane usluge koje nudi imatelj podataka;

(e) razvoj novih proizvoda ili usluga od strane imatelja podataka ili trećih strana koje djeluju u ime imatelja podataka (tj. ako imatelj podataka odluči koje će se zadaće povjeriti tim stranama i prednosti toga), u suradnji s drugim stranama ili preko društava posebne namjene (kao što su zajednički pothvati);

(f) agregiranje tih podataka s drugim podacima ili stvaranje izvedenih podataka u bilo koju zakonitu svrhu, među ostalim s ciljem prodaje ili drukčijeg stavljanja na raspolaganje tih agregiranih ili izvedenih podataka trećim stranama, pod uvjetom da ti podaci ne omogućuju identifikaciju određenih podataka prenesenih imatelju podataka iz povezanog proizvoda i ne omogućuju trećoj strani da te podatke izvede iz skupa podataka.

Stranke bi trebale utvrditi svrhe u koje imatelj podataka može upotrebljavati neosobne podatke i sve pojedinosti o tome. Popis obuhvaća glavne uobičajene načine uporabe, ali stranke mogu slobodno birati među onima navedenima na popisu ili dodavati nove.

Stranke pri dogovaranju uporabe podataka mogu prema potrebi grupirati podatke u kategorije. Šire kategorije mogu uključivati:

— podatke o statusu proizvoda ili usluge (npr. konfiguracija, verzija, dijagnostičke poruke, podaci o potrošnji, podaci o održavanju),

— podatke o uporabi od strane korisnika (npr. vrijeme aktivnosti, vrste aktivnosti, geolokacija proizvoda) – treba napomenuti da ti podaci u određenim slučajevima mogu biti osobni podaci i stoga neće biti obuhvaćeni ovom klauzulom, nego klauzulom 3.3. i drugim odredbama ugovora,

— podatke o okruženju korisnika (npr. uvjeti tla, veličina površine),

— opće podatke o okruženju (npr. podaci o vremenskim uvjetima).

Stranke bi trebale biti svjesne da se u zadanoj formulaciji u prethodno navedenom paketu odredbi pretpostavlja da su svrhe navedene u njemu svrhe koje nastoji ostvariti imatelj podataka koji je stranka ovog ugovora. Na primjer, u slučaju razvoja novih proizvoda ili usluga pretpostavlja se da imatelj podataka obavlja razvojne aktivnosti, iako to može činiti i zajedno s drugim stranama, kao što je proizvođač sastavnih dijelova. Stoga bi dijeljenje podataka s takvim stranama trebalo biti automatski dopušteno, kako je predviđeno u klauzuli 3.2.1. točki (a) podtočkama i. i ii.

Kako bi treće strane mogle upotrebljavati podatke u neovisne svrhe, te bi treće strane morale sklopiti zaseban ugovor s korisnikom ili bi se morala primjenjivati neobvezna klauzula 3.2.1. točka (a) podtočka iii. koja imatelju podataka omogućuje da prodaje ili donira podatke trećim stranama za njihove vlastite potrebe.

Korisnik bi trebao procijeniti posljedice takvih načina uporabe od strane imatelja podataka ili trećih strana za njihovo poslovanje i interese, posebno treba li im imatelj podataka isplatiti naknadu, primjerice ako imatelj podataka može trećima stranama prodati podatke koje je generirao korisnik.

3.1.2. Imatelj podataka obvezuje se da neće upotrebljavati podatke:

(a) kako bi stekao uvid u gospodarsko stanje, imovinu i proizvodne metode korisnika ili u to kako korisnik upotrebljava proizvod ili povezanu uslugu na bilo koji drugi način koji bi ugrozio poslovni položaj korisnika na tržištima na kojima je korisnik aktivan;

(b) [OPCIJA] [(*navesti načine uporabe podataka koji, na primjer, znatno štete legitimnim interesima korisnika*)].

Stranke će možda htjeti navesti više pojedinosti o tome koju vrstu uporabe podataka smatraju toliko štetnom da se ona mora isključiti. To će ovisiti o relevantnom sektoru i drugim okolnostima. Korisnik će možda posebno htjeti isključiti:

— uporabu određenih kategorija vrlo osjetljivih podataka, i/ili

— uporabu podataka u određene svrhe.

Nijedan način uporabe podataka dogovoren na temelju klauzule 3.1.1. ne smije biti u suprotnosti s ovom klauzulom, a imatelj podataka obvezuje se odgovarajućim ugovornim, organizacijskim i tehničkim sredstvima zajamčiti da nijedna treća strana unutar organizacije imatelja podataka ne sudjeluje u takvoj uporabi podataka.

3.2. **Dijeljenje neosobnih podataka s trećim stranama i uporaba usluga obrade**

3.2.1. Ne dovodeći u pitanje pravne zahtjeve na temelju prava Unije ili nacionalnog prava prema kojima je imatelj podataka dužan staviti podatke na raspolaganje, imatelj podataka može s trećim stranama dijeliti podatke koji su neosobni podaci:

(a) ako treća strana upotrebljava podatke isključivo u sljedeće svrhe:

i. kako bi imatelju podataka pomogla da postigne svrhe koje su dopuštene u skladu s klauzulom 3.1.1.;

ii. kako bi u suradnji s imateljem podataka ili preko društava posebne namjene ostvarila svrhe koje su dopuštene u skladu s klauzulom 3.1.1.;

iii. [OPCIJA] [(navesti svrhe koje treće strane mogu ostvarivati za vlastite potrebe, neovisno o imatelju podataka, kao i dijele li se podaci u te svrhe uz naknadu ili besplatno);] i

(b) ako imatelj podataka ugovorno obvezuje treću stranu:

i. da ne smije upotrebljavati podatke u bilo koju svrhu ili na bilo koji način koji nadilazi uporabu dopuštenu u skladu s prethodnom klauzulom 3.2.1. točkom (a);

ii. da poštuje sadržaj klauzule 3.1.2.;

iii. da primjenjuje mjere zaštite koje su obvezne u skladu s klauzulom 3.4.1.; i

iv. [OPCIJA 1] [da ne dijeli dalje te podatke, osim ako korisnik da pristanak za daljnji prijenos općenito ili u određenom slučaju. Imatelj podataka mora obvezati treću stranu s kojom dijeli podatke da u svoje ugovore s primateljima uključi klauzule koje odgovaraju točkama od i. do iv.] [OPCIJA 2] [da ne dijeli dalje te podatke, osim kako je utvrđeno u Dodatku 5.]

[OPCIJA] [Dodatne pojedinosti, među ostalim o identitetu ili kategorijama trećih strana s kojima se podaci mogu dijeliti, ograničenjima uporabe podataka za treće strane te dodatnim uvjetima i zaštitnim mjerama, detaljno su opisane u **Dodatku 5.**]

3.2.2. Neovisno o klauzuli 3.2.1., imatelj podataka može upotrebljavati usluge obrade, kao što su usluge računalstva u oblaku (što uključuje infrastrukturu kao uslugu, platformu kao uslugu i softver kao uslugu), usluge smještaja na poslužitelju ili slične usluge kako bi za vlastiti račun i na vlastitu odgovornost ostvario dogovorene svrhe iz klauzule 3.1.1. Treće strane također mogu upotrebljavati takve usluge kako bi za vlastiti račun i na vlastitu odgovornost ostvarile dogovorene svrhe iz klauzule 3.2.1. točke (a).

3.3. **Uporaba i dijeljenje osobnih podataka od strane imatelja podataka**

3.3.1. Imatelj podataka može upotrebljavati, dijeliti s trećim stranama ili na drugi način obrađivati podatke koji su osobni podaci samo ako postoji pravna osnova predviđena Uredbom (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća ([1]) (Opća uredba o zaštiti podataka) i, prema potrebi, Direktivom 2002/58/EZ (Direktiva o privatnosti i elektroničkim komunikacijama) te pod uvjetima koji su u skladu s njima dopušteni.

([1]) Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

3.4. **Mjere zaštite koje poduzima imatelj podataka**

3.4.1. Imatelj podataka obvezuje se primijeniti mjere zaštite za sprečavanje gubitka podataka i neovlaštenog pristupa podacima [OPCIJA 1] [koje su razumne i primjerene s obzirom na okolnosti, odnosno s obzirom na stanje znanosti i tehnologije, potencijalnu štetu koju bi korisnik mogao pretrpjeti i troškove povezane sa zaštitnim mjerama.] [OPCIJA 2] [koje su detaljno opisane u Dodatku 6.]

Stranke bi trebale razmotriti žele li uključiti, prema potrebi u zaseban dodatak, sve pojedinosti o tome kako se važni interesi korisnika mogu djelotvorno zaštititi. Mjere mogu biti tehničke prirode (npr. šifriranje, vatrozidovi, razdvojena pohrana) i organizacijske prirode (npr. uključivanje pouzdane treće strane). Budući da mjere moraju biti razmjerne, njihov će se sadržaj znatno razlikovati ovisno o prirodi podataka i interesima o kojima je riječ.

4. **(ako je primjenjivo) Pristup korisnika podacima na zahtjev**

Ove klauzule 4. primjenjuju se ako korisnik ne može izravno pristupiti podacima iz proizvoda ili povezane usluge u skladu s člankom 3. Akta o podacima. U tom slučaju korisnik ima pravo od imatelja na zahtjev dobiti pristup podacima u skladu s člankom 4. Akta o podacima. Ako korisnik želi dati pristup podacima primatelju podataka, primjenjuju se klauzule 7. u nastavku.

4.1. **Obveza stavljanja podataka na raspolaganje**

4.1.1. Imatelj podataka na zahtjev korisnika ili strane koja djeluje u njegovo ime mora korisniku staviti podatke na raspolaganje, zajedno s relevantnim metapodacima potrebnima za tumačenje i uporabu tih podataka. Zahtjev se može dostaviti (*opisati postupak za običan zahtjev koji se upućuje elektroničkim putem ako je to tehnički izvedivo*). Kako bi provjerio je li zahtjev zaista podnio korisnik, imatelj podataka ne smije tražiti nikakve informacije osim onih koje su potrebne. *(ako je primjenjivo)* [Ako zahtjev podnosi strana koja djeluje u ime korisnika, zahtjevu se prilaže dokaz o njezinu ovlaštenju.]

U Dodatku 2. navedene su pojedinosti koje zahtjev može sadržavati.

4.1.2. Ako korisnik nije ispitanik, imatelj podataka podatke koji su osobni podaci stavlja na raspolaganje korisniku samo ako postoji valjana pravna osnova za stavljanje osobnih podataka na raspolaganje u skladu s člankom 6. Uredbe (EU) 2016/679 i samo ako su ispunjeni, ako je to relevantno, uvjeti utvrđeni u članku 9. te uredbe i članku 5. stavku 3. Direktive 2002/58/EZ (Direktiva o privatnosti i elektroničkim komunikacijama).

U tom kontekstu, ako korisnik nije ispitanik, u svakom zahtjevu podnesenom na temelju prethodne klauzule mora imatelju podataka navesti pravnu osnovu za obradu u skladu s člankom 6. Uredbe (EU) 2016/679 (i, prema potrebi, primjenjivo odstupanje u skladu s člankom 9. te uredbe i člankom 5. stavkom 3. Direktive 2002/58/EZ) na temelju koje traži da mu se osobni podaci stave na raspolaganje.

4.2. **Značajke podataka i aranžmani za pristup**

4.2.1. Imatelj podataka mora korisniku staviti podatke na raspolaganje bez naknade i ti podaci moraju biti barem jednake kvalitete kao i kad su postali dostupni imatelju podataka, a u svakom slučaju moraju biti u sveobuhvatnom, strukturiranom, uobičajenom i strojno čitljivom formatu.

„Metapodaci” znači strukturiran opis sadržaja ili uporabe podataka kojim se olakšavaju pronalaženje i uporaba tih podataka. U skladu s člankom 4. stavkom 1. Akta o podacima metapodaci se moraju staviti na raspolaganje zajedno s podacima ako su ti metapodaci „potrebn[i] za tumačenje i uporabu” podataka.

Iako relevantni metapodaci potrebni za tumačenje i uporabu podataka nisu utvrđeni i stoga se moraju odrediti na pojedinačnoj osnovi, u Aktu o podacima navodi se da bi „[p]odaci koje se mora staviti na raspolaganje trebali […] uključivati relevantne metapodatke, uključujući njihov osnovni kontekst i vremenski žig, kako bi podaci bili upotrebljivi, u kombinaciji s drugim podacima, kao što su podaci razvrstani i klasificirani s drugim podatkovnim točkama koje se na njih odnose, ili ponovno oblikovani u uobičajeno korišteni format” (uvodna izjava 15.).

Imatelj podataka i korisnik mogu upotrebljavati usluge treće strane (među ostalim treće strane koja pruža usluge podatkovnog posredovanja kako su definirane u članku 2. Uredbe (EU) 2022/868 Europskog parlamenta i Vijeća ([2])) kako bi se omogućilo ostvarivanje prava korisnika iz klauzule 4.1. ovog ugovora. Ta treća strana neće se smatrati primateljem podataka u skladu s Aktom o podacima, a takve usluge može nuditi pružatelj koji se smatra nadzornikom pristupa na temelju članka 3. Uredbe (EU) 2022/1925, osim ako obrađuje podatke u vlastite poslovne svrhe.

Treća strana koja pruža uslugu u ime imatelja podataka ili korisnika neće se smatrati primateljem podataka u skladu s Aktom o podacima, a te usluge može nuditi pružatelj koji se smatra nadzornikom pristupa na temelju članka 3. Uredbe (EU) 2022/1925 Europskog parlamenta i Vijeća ([3]), osim ako obrađuje podatke u vlastite poslovne svrhe.

4.2.2. Korisnik mora dobiti pristup traženim podacima:

(a) na jednostavan i siguran način;

(b) bez nepotrebne odgode;

(ako je primjenjivo) [(c) kontinuirano i u stvarnom vremenu].

4.2.3. Kako bi ispunio zahtjeve iz klauzula 4.2.1. i 4.2.2., imatelj podataka navodi pojedinosti o aranžmanima za pristup u Dodatku 1.

U skladu s člankom 4. stavkom 1. Akta o podacima podaci se moraju staviti na raspolaganje bez nepotrebne odgode te, ako je to relevantno i tehnički izvedivo, kontinuirano i u stvarnom vremenu.

Budući da postoje razni načini za provedbu tih pravnih zahtjeva, imatelj podataka trebao bi navesti sve pojedinosti o načinu pružanja pristupa u Dodatku 1. Uvjeti za pristup ne smiju ugroziti prava koja su korisniku dodijeljena Aktom o podacima ili drugim primjenjivim pravom.

Imatelj podataka trebao bi s obzirom na to ograničenje, kao prvi korak, odlučiti želi li omogućiti:

— potpuni prijenos podataka, odnosno prijenos kopije podataka na nosač podataka pod kontrolom korisnika:

— prijenosom koji pokreće imatelj podataka (*push*), kao što su internetski prijenos, učitavanje u korisnikov prostor u oblaku ili isporuka materijalnog nosača podataka na kojem su podaci pohranjeni, ili

— dohvaćanjem koje pokreće korisnik (*pull*), primjerice tako da mu se pruži API, pristup prostoru u oblaku imatelja podataka ili slični alati koji korisniku omogućuju pristup podacima i njihovo izdvajanje, ili

— pristup podacima na mjestu na kojem su pohranjeni, odnosno da se podacima pristupa i da se oni obrađuju na nosaču podataka pod kontrolom imatelja podataka ili pouzdane treće strane, na primjer tako da se korisnik prijavi u namjenski prostor na poslužiteljima imatelja podataka ili pouzdane treće strane, pri čemu se podaci ne prenose na nosač podataka pod kontrolom korisnika, osim ako se dogovore posebni aranžmani.

Potpunim prijenosom korisniku se daje najveća sloboda, dok pristup mjestu na kojem su podaci pohranjeni povećava rizik od otkrivanja poslovnih ideja korisnika. Osim toga, u skladu s člankom 13. stavkom 5. točkom (e) Akta o podacima „pretpostavlja se da je ugovorna odredba nepoštena ako je njezin cilj ili učinak […] spriječiti stranu kojoj je odredba jednostrano nametnuta da pribavi kopiju podataka koje je dostavila ili generirala tijekom razdoblja ugovora ili u razumnom roku nakon raskida ugovora”. Stoga bi potpuni prijenos trebao biti načelno pravilo.

([2]) Uredba (EU) 2022/868 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2022. o europskom upravljanju podacima i izmjeni Uredbe (EU) 2018/1724 (Akt o upravljanju podacima) (SL L 152, 3.6.2022., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/868/oj).

([3]) Uredba (EU) 2022/1925 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. rujna 2022. o pravednim tržištima s mogućnošću neograničenog tržišnog natjecanja u digitalnom sektoru i izmjeni direktiva (EU) 2019/1937 i (EU) 2020/1828 (Akt o digitalnim tržištima) (SL L 265, 12.10.2022., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/1925/oj).

Međutim, potpuni prijenos znatno smanjuje sposobnost imatelja podataka da spriječi zlouporabu i zaštiti svoje interese, npr. poslovne tajne. Stoga bi pristup podacima i njihova obrada na mjestu na kojem su pohranjeni također trebali biti mogući. Kako bi se takav pristup uskladio s interesima korisnika, pristup mjestu na kojem su podaci pohranjeni na nosaču podataka pod kontrolom pouzdane treće strane često će biti poželjniji od pristupa na nosaču podataka pod kontrolom imatelja podataka. Pristup mjestu na kojem su podaci pohranjeni općenito bi i dalje trebao značiti pristup na daljinu, a pristup na licu mjesta trebao bi biti ograničen na ekstremne situacije s najvišim stupnjem osjetljivosti.

Ako se daje pristup mjestu na kojem su podaci pohranjeni, postoji niz pitanja koja treba riješiti, među ostalim kako zajamčiti da se ne otkriju poslovne ideje korisnika te koje podatke korisnik smije izdvojiti i prenijeti na nosač podataka pod vlastitom kontrolom (npr. izvedeni podaci ili podaci o kojima se zaključuje koji proizlaze iz korisnikovih aktivnosti obrade).

U skladu s člankom 4. stavkom 1. Akta o podacima podaci se moraju staviti na raspolaganje bez nepotrebne odgode te, ako je to relevantno i tehnički izvedivo, kontinuirano i u stvarnom vremenu. Stoga bi imatelj podataka u dodatku trebao navesti može li se pristup pružati kontinuirano i u stvarnom vremenu, a ako ne, koliko se često može pružiti.

Imatelj podataka trebao bi razmotriti i niz dodatnih pitanja, kao što su potrebne vjerodajnice za pristup te koji zaposlenici korisnika odnosno koliko njih može pristupiti podacima.

4.2.4. Imatelj podataka korisniku mora bez dodatnih troškova pružiti informacije potrebne za pristup podacima u skladu s člankom 4. Akta o podacima.

To posebno uključuje pružanje informacija koje su lako dostupne imatelju podataka o svim pravima koja bi treće strane mogle imati u vezi s podacima, kao što su prava ispitanika koja proizlaze iz Uredbe (EU) 2016/679, ili činjenica koje mogu dovesti do takvih prava.

Imatelj podataka te informacije navodi u **Dodatku 1.**

Stranke se i dalje mogu dogovoriti o pružanju bilo kakve dodatne potpore koja nadilazi zahtjeve Akta o podacima, bilo besplatno ili uz naknadu.

4.2.5. Imatelj podataka obvezuje se da neće čuvati nikakve informacije o pristupu korisnika traženim podacima osim onih koje su potrebne za:

(a) pravilno izvršavanje (i) korisnikova zahtjeva za pristup i (ii) ovog ugovora;

(b) sigurnost i održavanje podatkovne infrastrukture;

(c) usklađenost s pravnim obvezama imatelja podataka da čuva takve informacije.

4.3. **Davanje povratnih informacija**

Ako korisnik utvrdi incident povezan s klauzulom 2. o podacima obuhvaćenima ugovorom, zahtjevima iz klauzule 4.2.1. ili 4.2.2. ili **Dodatka 1.** o značajkama podataka i aranžmanima za pristup te ako korisnik imatelju podataka dostavi detaljan opis incidenta, imatelj podataka i korisnik moraju surađivati u dobroj vjeri kako bi utvrdili razlog incidenta.

Ako je incident nastao zbog toga što imatelj podataka nije ispunio svoje obveze, on mora ispraviti kršenje bez nepotrebne odgode. Ako imatelj podataka to ne učini, to se smatra neispunjenjem bitnih ugovornih obveza i korisnik se može pozvati na klauzulu 12. ovog ugovora. Ako korisnik smatra da je povrijeđeno njegovo pravo pristupa iz članka 4. stavka 1. Akta o podacima, ima pravo podnijeti pritužbu nadležnom tijelu imenovanom u skladu s člankom 37. stavkom 5. točkom (b) Akta o podacima.

Ova klauzula imatelju podataka daje priliku da ispravi bilo kakvo kršenje svojih pravnih ili ugovornih obveza. Ako imatelj podataka to ne učini bez nepotrebne odgode, korisniku omogućuje da iskoristi ugovorna pravna sredstva koja su predviđena ugovorom u slučaju neispunjenja bitnih ugovornih obveza.

Ako korisnik smatra da je povrijeđeno njegovo pravo pristupa iz članka 4. stavka 1. Akta o podacima, također ima pravo podnijeti pritužbu nadležnom tijelu imenovanom u skladu s člankom 37. stavkom 5. točkom (b) Akta o podacima. Međutim, korisnik bi trebao biti svjestan da mogu postojati razlike među konkretnim zadaćama i ovlastima nadležnih tijela imenovanih u skladu s člankom 37. u različitim državama članicama.

Korisnik uvijek ima pravo zatražiti djelotvoran pravni lijek pred nadležnim sudom ili uputiti spor bilo kojem tijelu za alternativno rješavanje sporova.
Stoga korisnik mora pažljivo procijeniti koji je najprikladniji način obvezivanja imatelja podataka da ispuni svoje pravne i ugovorne obveze.

4.4. **Jednostrane izmjene koje nameće imatelj podataka**

4.4.1. Imatelj podataka može jednostrano izmijeniti specifikacije značajki podataka ili aranžmana za pristup navedene u **Dodatku 1.** ako je to objektivno opravdano uobičajenim poslovanjem imatelja podataka, na primjer tehničkom izmjenom zbog neposredne sigurnosne ranjivosti u seriji proizvoda ili povezanih usluga ili promjenom infrastrukture imatelja podataka. Svaka promjena mora ispunjavati zahtjeve iz klauzula 4.2.1. i 4.2.2.

Imatelj podataka mora korisnika obavijestiti o promjeni najmanje *(navesti razumni rok)* prije nego što promjena stupi na snagu.

Kraći rok za obavješćivanje može biti dovoljan:

(a) ako promjena ne utječe negativno na korisnikov pristup podacima i njihovu uporabu; ili

(b) ako bi takva obavijest u danim okolnostima bila nemoguća ili nerazumna, primjerice ako su potrebne hitne promjene zbog sigurnosne ranjivosti koja je upravo otkrivena.

5. **(ako se podaci koje imatelj podataka stavlja na raspolaganje na zahtjev korisnika moraju zaštititi kao poslovne tajne) Zaštita poslovnih tajni**

1. **Dijeljenje poslovnih tajni** – imatelji podataka u načelu ne mogu odbiti zahtjev za pristup podacima u skladu s Aktom o podacima isključivo na temelju toga što se određeni podaci smatraju zaštićenima kao poslovna tajna jer bi to potkopalo željene učinke Akta o podacima.

Vidjeti klauzulu 5.1.

Poslovne tajne – međutim, ako imatelj podataka utvrdi da su određeni podaci obuhvaćeni ovim ugovorom zaštićeni kao poslovne tajne, kako je definirano Direktivom (EU) 2016/943 ([4]) (dalje u tekstu „Direktiva o poslovnim tajnama”), ima pravo na određena prava, prvenstveno kako bi očuvao povjerljivost tih tajni.

U skladu s člankom 2. točkom 1. Direktive o poslovnim tajnama pojam „poslovna tajna” znači informacije koje ispunjavaju tri zahtjeva: (a) tajne su u smislu da nisu, u svojoj ukupnosti ili u točnoj strukturi i sklopu svojih sastavnih dijelova, općenito poznate ili lako dostupne osobama iz krugova koji se obično bave dotičnom vrstom informacija; (b) imaju komercijalnu vrijednost zbog toga što su tajne; i (c) u odnosu na njih je osoba koja te informacije zakonito kontrolira poduzela u tim okolnostima razumne korake kako bi sačuvala njihovu tajnost.

„Nositelj poslovne tajne” znači svaka fizička ili pravna osoba koja zakonito kontrolira takvu poslovnu tajnu.

([4]) Direktiva (EU) 2016/943 Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2016. o zaštiti neotkrivenih znanja i iskustva te poslovnih informacija (poslovne tajne) od nezakonitog pribavljanja, korištenja i otkrivanja (SL L 157, 15.6.2016., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/943/oj).

Podaci se mogu utvrditi kao poslovne tajne samo ako ih imatelj podataka ili nositelj poslovne tajne štiti kao takve u trenutku podnošenja zahtjeva za pristup podacima u skladu s člankom 4. Akta o podacima.

Vidjeti klauzulu 5.1.1.

2. **Prvotno utvrđivanje poslovnih tajni** – prava imatelja podataka povezana s poslovnim tajnama prvotno su primjenjiva samo ako i u mjeri u kojoj su podaci zaštićeni kao poslovne tajne utvrđeni u ugovoru.

Vidjeti klauzulu 5.1.2.

3. **Za vrijeme trajanja ugovora** – međutim, prava imatelja podataka povezana s poslovnim tajnama mogla bi se primjenjivati i za vrijeme trajanja ugovora ako se radi o novim podacima koji se stavljaju na raspolaganje.

Vidjeti klauzulu 5.1.3.

4. **Prava na reviziju** – kako bi se očuvala povjerljivost podataka koji su zaštićeni kao poslovne tajne, a da se pritom ne utječe na aktivnosti druge stranke, mogu se razmotriti određena prava na reviziju koja uključuju neovisne treće strane, među ostalim mehanizmi u slučaju neslaganja povezanih s rezultatima izvješća o reviziji. Stranke mogu upotrijebiti alternativne mjere umjesto revizije.

Vidjeti klauzulu 5.2.3.

5. **Prava nositelja poslovne tajne (1/4)** – imatelj podataka (ili nositelj poslovne tajne koji je treća strana) može se dogovoriti s korisnikom o zahtjevima za očuvanje povjerljivosti poslovnih tajni kao uvjeta za dijeljenje tih utvrđenih poslovnih tajni, kao što je poduzimanje određenih razmjernih tehničkih i organizacijskih mjera.

Vidjeti klauzule 5.2. i 5.3.

6. **Prava nositelja poslovne tajne (2/4)** – ako prvotne mjere nisu dovoljne, nositelj poslovne tajne može na pojedinačnoj osnovi za određene i utvrđene podatke koji su zaštićeni kao poslovne tajne jednostrano povećati razinu mjera ili zatražiti da se s korisnikom dogovore dodatne mjere. Ako se ne postigne dogovor o potrebnim mjerama, imatelj podataka može suspendirati dijeljenje određenih podataka koji su zaštićeni kao poslovne tajne pod uvjetima utvrđenima u Aktu o podacima.

Vidjeti klauzulu 5.4.1.

7. **Prava nositelja poslovne tajne (3/4)** – nositelj poslovne tajne također može na pojedinačnoj osnovi odbiti dijeljenje određenih, utvrđenih poslovnih tajni, no isključivo u iznimnim okolnostima i pod uvjetima utvrđenima u Aktu o podacima.

Vidjeti klauzulu 5.4.2.

8. **Prava nositelja poslovne tajne (4/4)** – nositelj poslovne tajne može uskratiti ili obustaviti dijeljenje podataka ako korisnik prekrši svoje obveze povezane sa zaštitom poslovnih tajni.

Vidjeti klauzulu 5.4.3.

9. **Zadržavanje podataka koji sadržavaju utvrđene poslovne tajne** – ako imatelj podataka uskrati ili suspendira dijeljenje podataka u skladu s klauzulama 5.4.1., 5.4.2. ili 5.4.3., imatelj podataka i dalje će biti obvezan pobrinuti se da su povezani podaci koji sadržavaju utvrđene poslovne tajne lako dostupni tako da ih zadrži sve dok ih ne može podijeliti u skladu s ugovorom.

Vidjeti klauzulu 5.6.

10. **Nositelj utvrđene poslovne tajne koji je treća strana** – ako je nositelj poslovne tajne treća strana, imatelj podataka mora se pobrinuti da su klauzulom 5. zaštićene i poslovne tajne te treće strane i od nje pribaviti sva relevantna odobrenja.

Vidjeti klauzulu 5.1.2.

5.1. **Primjenjivost aranžmana za poslovne tajne**

5.1.1. Zaštitne mjere dogovorene u klauzulama 5.2. i 5.3. ovog ugovora, kao i s njima povezana prava dogovorena u klauzuli 5.4., primjenjuju se isključivo na podatke ili metapodatke uključene u podatke koje imatelj podataka stavlja na raspolaganje korisniku, koji su zaštićeni kao poslovne tajne (kako su definirane u Direktivi o poslovnim tajnama) i koje posjeduju imatelj podataka ili drugi nositelj poslovne tajne (kako je definiran u toj direktivi).

5.1.2. Podaci koji su zaštićeni kao poslovne tajne i identitet nositelja poslovne tajne utvrđeni su u Dodatku 4.

Imatelj podataka korisniku potvrđuje da je od svih nositelja poslovne tajne koji su treće strane dobio sva relevantna prava da sklopi ovaj ugovor u vezi s podacima koji su zaštićeni kao poslovne tajne.

U skladu s člankom 4. stavkom 6. Akta o podacima „imatelj podataka ili, ako nije riječ o istoj osobi, nositelj poslovne tajne, identificira podatke koji su zaštićeni kao poslovne tajne, među ostalim u relevantnim metapodacima”.

Stoga bi imatelj podataka trebao utvrditi koji su podaci zaštićeni kao poslovne tajne u **Dodatku 4.** Međutim, imatelj podataka ne bi trebao biti obvezan opisati samu poslovnu tajnu. Dovoljno je utvrditi koji se podaci moraju zaštititi kako bi se zajamčila povjerljivost poslovne tajne ako bi analiza tih podataka mogla dovesti do otkrivanja poslovne tajne.

5.1.3. Ako se tijekom trajanja ovog ugovora korisniku stave na raspolaganje novi podaci koji su zaštićeni kao poslovne tajne kako je utvrđeno u klauzuli 5.1.1., Dodatak 4. izmijenit će se u skladu s tim na zahtjev imatelja podataka.

Dok se **Dodatak 4.** ne izmijeni i dok se stranke o njemu ne dogovore, imatelj podataka može uskratiti ili privremeno suspendirati dijeljenje novih podataka koji su zaštićeni kao poslovne tajne. Odluka imatelja podataka u tom slučaju mora biti propisno obrazložena i mora se dostaviti korisniku u pisanom obliku bez nepotrebne odgode. Imatelj podataka obavješćuje i nadležno tijelo imenovano u skladu s člankom 37. Uredbe (EU) 2023/2854 da je uskratio ili suspendirao dijeljenje podataka te utvrđuje koje mjere nisu dogovorene ili provedene.

5.1.4. Obveze utvrđene u klauzulama 5.2. i 5.3. ostaju na snazi nakon eventualnog raskida ugovora, osim ako se stranke dogovore drukčije.

5.2. **Zaštitne mjere koje poduzima korisnik**

5.2.1. Korisnik mora primijeniti zaštitne mjere utvrđene u **Dodatku 4.** (dalje u tekstu „korisnikove mjere zaštite”).

Stranke bi trebale u zasebnom dodatku utvrditi sve pojedinosti tih mjera, među ostalim za situacije u kojima korisnik dijeli podatke s trećim stranama. Mjere mogu biti tehničke (npr. šifriranje, vatrozidovi, razdvojena pohrana) i organizacijske (npr. interno upravljanje, odgovarajuće upravljanje identitetom i provjere pristupa, uključivanje pouzdane treće strane, sporazumi o povjerljivosti).

Budući da mjere moraju biti razmjerne, njihov će se sadržaj razlikovati ovisno o prirodi primjenjivih poslovnih tajni. Mjere će ovisiti i o tome hoće li se (i) omogućiti pristup mjestu na kojem su podaci pohranjeni ili će se (ii) podaci u potpunosti prenijeti korisniku. U prvom slučaju imatelj podataka ima viši stupanj kontrole i može sam primijeniti dio zaštitnih mjera, a korisnik može imati nižu razinu uporabe podataka. U svakom slučaju obje će se stranke morati usredotočiti na postizanje željenih učinaka Akta o podacima. Zbog toga treba uravnotežiti rane interese, a da se pritom ne dovedu u pitanje ti željeni učinci.

5.2.2. Ako je korisniku dopušteno staviti podatke na raspolaganje trećoj strani, korisnik može dijeliti podatke koji su zaštićeni kao poslovne tajne:

(a) ako (i) bez nepotrebne odgode obavijesti imatelja podataka o činjenici da će podatke koji su zaštićeni kao poslovne tajne staviti na raspolaganje trećoj strani, (ii) navede o kojim se podacima radi i (iii) imatelju podataka dostavi identitet, mjesto poslovnog nastana i podatke za kontakt dotične treće strane;

(b) ako treća strana primijeni zaštitne mjere utvrđene u Dodatku 4.

5.2.3. [OPCIJA] [Kako bi se provjerilo je li i u kojoj mjeri korisnik proveo i održava li korisnikove mjere zaštite, korisnik pristaje (i) na godišnjoj osnovi na vlastiti trošak pribaviti izvješće o reviziji ocjene sigurnosne sukladnosti od neovisne treće strane koju odabire korisnik ili (ii) na godišnjoj osnovi na trošak imatelja podataka dopustiti da reviziju ocjene sigurnosne sukladnosti provede neovisna treća strana koju odabere imatelj podataka, pod uvjetom da je ta neovisna treća strana potpisala sporazum o povjerljivosti koji je dostavio korisnik. U tom izvješću o reviziji sigurnosti mora se dokazati da korisnik poštuje klauzulu 5. i Dodatak 4., kako je primjenjivo u tom trenutku. Rezultati izvješća o reviziji dostavit će se objema strankama bez nepotrebne odgode.

Korisnik može birati između opcija (i) i (ii). Ako jedna stranka smatra da je izvješće o reviziji sigurnosti pribavljeno na trošaku druge stranke netočno, zadržava pravo da ona vlastiti trošak pribavi izvješće o reviziji sigurnosti od druge neovisne treće strane. Ako se to pravo ostvari, oba neovisna revizora koji su treće strane raspravit će zajedno sa strankama o svim razlikama između tih dvaju izvješća i nastojati riješiti sva neriješena pitanja u dobroj vjeri.]

Ova je klauzula označena kao opcija jer se stranke mogu dogovoriti o drugim mjerama kako bi provjerile ispunjava li korisnik svoje obveze provedbe i održavanja korisnikovih mjera zaštite.

5.3. **Zaštitne mjere koje poduzima nositelj poslovne tajne**

5.3.1. Imatelj podataka može primijeniti mjere dogovorene u **Dodatku 4.** kako bi očuvao povjerljivost podataka koji su zaštićeni kao poslovne tajne (dalje u tekstu „imateljeve mjere zaštite”).

5.3.2. Imatelj podataka može jednostrano primijeniti odgovarajuća tehnička i organizacijska rješenja za zaštitu, kao što je ažuriranje softvera, ako ona ne utječu negativno na korisnika u skladu s ovim ugovorom.

5.3.3. Korisnik se obvezuje da neće izmijeniti ni ukloniti imateljeve mjere zaštite ni mjere poduzete u skladu s klauzulom 5.3.2., osim ako se stranke dogovore drukčije.

5.4. **Obveza dijeljenja i pravo na odbijanje, uskraćivanje ili raskid**

5.4.1. Ako utvrđene korisnikove mjere zaštite i imateljeve mjere zaštite nisu materijalno dovoljne za odgovarajuću zaštitu određenog dijela podataka koji su zaštićeni kao poslovna tajna, imatelj podataka može zatražiti da se dogovore dodatne mjere zaštite tako da korisniku pošalje obavijest s detaljnim opisom neprimjerenosti mjera; ako se nakon razumnog razdoblja ne postigne dogovor o potrebnim dodatnim mjerama i ako je potreba za takvim mjerama propisno obrazložena, primjerice u izvješću o reviziji sigurnosti, imatelj podataka može uskratiti ili suspendirati dijeljenje dotičnih podataka; u tom slučaju imatelj podataka mora obavijestiti korisnika; obavijest mora biti propisno obrazložena, u njoj se mora navesti koje mjere nisu dogovorene i, prema potrebi, o kojim se poslovnim tajnama radi te se mora dostaviti u pisanom obliku bez nepotrebne odgode; imatelj podataka mora i dalje dijeliti sve druge podatke koji su zaštićeni kao poslovne tajne osim tih konkretnih podataka.

5.4.2. Ako je, u iznimnim okolnostima, vrlo vjerojatno da će imatelj podataka pretrpjeti tešku gospodarsku štetu zbog otkrivanja korisniku određenih podataka koji su zaštićeni kao poslovna tajna unatoč tome što su provedene korisnikove mjere zaštite i imateljeve mjere zaštite, imatelj podataka može odbiti ili suspendirati dijeljenje tih konkretnih podataka.

Imatelj podataka mora bez nepotrebne odgode korisniku i nadležnom tijelu imenovanom u skladu s člankom 37. Akta o podacima dostaviti propisno obrazloženu obavijest.

Međutim, imatelj podataka mora i dalje dijeliti sve druge podatke koji su zaštićeni kao poslovne tajne osim tih konkretnih podataka.

Odbijanje ili prekid dijeljenja podataka na temelju članka 4. Uredbe (EU) 2023/2854 ograničeni su na iznimne okolnosti. Stoga obavijest mora biti propisno obrazložena. Aspekti koje treba uzeti u obzir mogu biti, na primjer, neizvršivost zaštite poslovnih tajni u zemljama izvan EU-a, priroda i razina povjerljivosti dotične poslovne tajne ili jedinstvenost i inovativnost relevantnog povezanog proizvoda.

5.4.3. Ako korisnik ne provede i ne održava korisnikove mjere zaštite te ako je imatelj podataka propisno obrazložio taj propust, primjerice u izvješću o reviziji sigurnosti, imatelj podataka ima pravo uskratiti ili suspendirati dijeljenje određenih utvrđenih poslovnih tajni sve dok korisnik ne riješi incident.

U tom slučaju imatelj podataka mora bez nepotrebne odgode korisniku i nadležnom tijelu imenovanom u skladu s člankom 37. Akta o podacima u pisanom obliku dostaviti propisno obrazloženu obavijest.

5.4.4. Imatelj podataka nema pravo raskinuti ovaj ugovor na temelju klauzule 5.4.1.

Imatelj podataka ima pravo raskinuti ovaj ugovor na temelju klauzule 5.4.2 ili 5.4.3 samo u vezi s određenim utvrđenim poslovnim tajnama, i to:

(a) ako su ispunjeni svi uvjeti iz klauzule 5.4.2. ili 5.4.3.;

(b) ako stranke nisu pronašle rješenje u razumnom roku, unatoč pokušaju da se pronađe sporazumno rješenje, što uključuje intervenciju nadležnog tijela imenovanog u skladu s člankom 37. Akta o podacima; i

(c) ako nadležni sud nije korisniku izdao sudsku odluku kojom imatelja podataka obvezuje da podatke stavi na raspolaganje i nije u tijeku sudski postupak za takvu odluku.

5.5. **Okončanje proizvodnje i uništavanje robe kojom je počinjena povreda**

Ne dovodeći u pitanje druga pravna sredstva dostupna imatelju podataka na temelju ovog ugovora ili primjenjivog prava, ako korisnik izmijeni ili ukloni mjere tehničke zaštite koje primjenjuje imatelj podataka ili ne održi tehničke i organizacijske mjere koje je sam poduzeo u dogovoru s imateljem podataka u skladu s klauzulama 5.2. i 5.3., imatelj podataka može od korisnika zatražiti:

(a) da izbriše podatke koje je na raspolaganje stavio imatelj podataka ili njihove eventualne kopije; i/ili

(b) da okonča proizvodnju, nuđenje ili stavljanje na tržište ili uporabu robe, izvedenih podataka ili usluga koji su proizvedeni na temelju znanja stečenog uporabom utvrđenih poslovnih tajni ili uvoz, izvoz ili pohranu robe kojom je počinjena povreda u te svrhe i uništi svu robu kojom je počinjena povreda ako postoji ozbiljan rizik da će nezakonita uporaba tih podataka prouzročiti znatnu štetu imatelju podataka ili nositelju poslovne tajne ili ako takva mjera ne bi bila nerazmjerna s obzirom na interese imatelja podataka ili nositelja poslovne tajne; i/ili

(c) da isplati nadoknadu strani koja je žrtva zlouporabe ili otkrivanja takvih podataka kojima je nezakonito pristupljeno ili koji su nezakonito upotrijebljeni.

5.6. **Zadržavanje podataka koji su zaštićeni kao utvrđene poslovne tajne**

5.6.1. Kad imatelj podataka ostvaruje pravo na odbijanje, uskraćivanje ili suspenziju dijeljenja podataka s korisnikom u skladu s klauzulama 5.4.1., 5.4.2. i 5.4.3., mora se pobrinuti da zadrži dotične podatke kako bi ih stavio na raspolaganje korisniku:

(a) nakon što se dogovore i provedu odgovarajuće zaštitne mjere; ili

(b) nakon što nadležno tijelo ili sud izda obvezujuću odluku kojom se imatelju podataka nalaže da dostavi podatke korisniku.

Ta obveza zadržavanja prestaje ako nadležno tijelo ili sud u obvezujućoj odluci dopusti brisanje takvih zadržanih podataka ili ako se ugovor raskine.

5.6.2. Imatelj podataka snosit će troškove potrebne za zadržavanje podataka na temelju klauzule 5.6.1. Međutim, korisnik će pokriti te troškove u mjeri u kojoj se uskraćivanje ili suspenzija dijeljenja podataka temelji na klauzuli 5.4.3.

6. **(ako imatelj podataka stavlja podatke na raspolaganje na zahtjev korisnika) Korisnikova uporaba podataka**

6.1. **Dopuštena uporaba i dijeljenje podataka**

6.1.1. Korisnik može upotrebljavati podatke koje mu je na njegov zahtjev na raspolaganje stavio imatelj podataka u bilo koju zakonitu svrhu i/ili, u mjeri u kojoj se podaci prenose korisniku ili ih korisnik može dohvatiti, slobodno dijeliti podatke podložno ograničenjima iz klauzule 6.2.

6.2. **Ograničenja uporabe i dijeljenja podataka**

6.2.1. Korisnik se obvezuje:

(a) da neće upotrebljavati podatke za razvoj povezanog proizvoda koji je u konkurenciji s proizvodom i da neće dijeliti podatke s trećom stranom u tu svrhu;

(b) da neće upotrebljavati takve podatke kako bi stekao uvid u gospodarsko stanje, imovinu i proizvodne metode proizvođača ili, ako je primjenjivo, imatelja podataka;

(c) da neće radi dobivanja pristupa podacima primjenjivati sredstva prisile ili zloupotrebljavati nedostatke u tehničkoj infrastrukturi imatelja podataka namijenjenoj zaštiti podataka;

(d) da neće dijeliti podatke s trećom stranom koja se smatra nadzornikom pristupa na temelju članka 3. Uredbe (EU) 2022/1925.

6.2.2. [OPCIJA] [Osim toga, u skladu s člankom 4. stavkom 2. Akta o podacima, korisnik i imatelj podataka pristaju ograničiti ili zabraniti sljedeće vrste obrade (*navesti o kakvoj se obradi radi: pristup podacima, njihova uporaba i/ili daljnje dijeljenje*), koje bi dovele do ugrožavanja sigurnosnih zahtjeva proizvoda, kako su utvrđeni pravom Unije (*navesti dotični pravni sigurnosni zahtjev*), što bi dovelo do teškog učinka na zdravlje, sigurnost ili zaštitu fizičkih osoba.

Korisnik se obvezuje da neće (navesti relevantna ograničenja ili zabrane povezane s prethodno navedenom obradom).]

7. **Dijeljenje podataka s primateljem podataka na zahtjev korisnika**

7.1. **Stavljanje podataka na raspolaganje primatelju podataka**

7.1.1. Imatelj podataka na zahtjev korisnika ili strane koja djeluje u njegovo ime mora primatelju podataka staviti podatke na raspolaganje bez naknade za korisnika, zajedno s relevantnim metapodacima potrebnima za tumačenje i uporabu tih podataka. Zahtjev se može sastaviti pomoću obrasca iz **Dodatka 3.** i poslati (*opisati postupak za običan zahtjev koji se upućuje elektroničkim putem ako je to tehnički izvedivo*). Kako bi provjerio je li zahtjev zaista podnio korisnik, imatelj podataka ne smije tražiti da se dostave nikakve informacije osim onih koje su potrebne.

7.1.2. Ako korisnik nije ispitanik, imatelj podataka podatke koji su osobni podaci na zahtjev korisnika stavlja na raspolaganje trećoj strani samo ako postoji valjana pravna osnova za stavljanje osobnih podataka na raspolaganje u skladu s člankom 6. Uredbe (EU) 2016/679 (Opća uredba o zaštiti podataka) i samo ako su, ako je to relevantno, ispunjeni uvjeti utvrđeni u članku 9. te uredbe i članku 5. stavku 3. Direktive 2002/58/EZ (Direktiva o privatnosti i elektroničkim komunikacijama).

U tom kontekstu, ako korisnik nije ispitanik, korisnik u svakom zahtjevu podnesenom na temelju prethodne klauzule mora imatelju podataka navesti pravnu osnovu za obradu u skladu s člankom 6. Uredbe (EU) 2016/679 (i, prema potrebi, primjenjivo odstupanje u skladu s člankom 9. te uredbe i člankom 5. stavkom 3. Direktive 2002/58/EZ) na temelju koje traži da mu se osobni podaci stave na raspolaganje.

7.1.3. Imatelj podataka mora primatelju podataka staviti podatke na raspolaganje na jednostavan i siguran način i ti podaci moraju biti barem jednake kvalitete kao i kad su postali dostupni imatelju podataka, a u svakom slučaju moraju biti u sveobuhvatnom, strukturiranom, uobičajenom i strojno čitljivom formatu.

7.1.4. Ako korisnik podnese takav zahtjev, imatelj podataka dogovorit će se s primateljem podataka o aranžmanima za stavljanje podataka na raspolaganje u skladu s poglavljima III. i IV. Akta o podacima.

7.1.5. Korisnik potvrđuje da zahtjev na temelju klauzule 7.1.1. ne može koristiti trećoj strani koja se smatra nadzornikom pristupa u skladu s člankom 3. Uredbe (EU) 2022/1925 [OPCIJA] [i ne može se podnijeti u kontekstu ispitivanja novih povezanih proizvoda, tvari ili postupaka koji još nisu stavljeni na tržište].

7.1.6. Korisnik potvrđuje da će treća strana obrađivati podatke koji su joj stavljeni na raspolaganje u skladu s klauzulom 7.1.1. isključivo u svrhe i pod uvjetima dogovorenima s korisnikom. Imatelj podataka nema odgovornosti prema korisniku za nepostojanje takvog dogovora između korisnika i treće strane, osim ako je imatelj podataka znao ili trebao znati da takav dogovor ne postoji.

8. **[OPCIJA ako je korisnik poslovni subjekt] Ograničenja prava korisnika**

Korisnik pristaje (*navesti svrhu, prirodu i trajanje ograničenja prava korisnika na uporabu ili dijeljenje podataka i utvrditi na koji se dio podataka ta ograničenja odnose*).

U skladu s člankom 7. stavkom 2. Akta o podacima „svaka ugovorna odredba kojom se, na štetu korisnika, isključuje primjena prava korisnika iz [poglavlja II.], odstupa od tih prava ili mijenja njihov učinak nije obvezujuća za korisnika”.

To bi se trebalo tumačiti s obzirom na uvodnu izjavu 25., u kojoj je navedeno da to „korisnike ne sprečava da, u slučaju odnosa među poduzećima, stave podatke na raspolaganje trećim stranama ili imateljima podataka u skladu s bilo kojom zakonitom ugovornom odredbom, među ostalim i pristankom na ograničavanje ili zabranu daljnjeg dijeljenja takvih podataka, ili da dobiju proporcionalnu naknadu, na primjer u zamjenu za odricanje od svojeg prava na uporabu ili dijeljenje takvih podataka”.

Stoga će takva ograničenja biti valjana samo ako ne nanose nikakvu štetu korisniku, što znači da ne bi smjela štetiti legitimnim interesima korisnika.

Osim toga, ova se klauzula ne bi trebala upotrebljavati kako bi se korisniku u potpunosti uskratila njegova zakonska prava na temelju članaka 4. i 5. Akta o podacima, primjerice kako bi se korisnik u potpunosti odrekao svojeg prava na pristup podacima. Korisnik može pristati na ograničenja svojih prava samo ako ta ograničenja imaju ograničeno područje primjene i trajanje. Osim toga, ona ne smiju biti na štetu korisnika. To bi, na primjer, mogla biti posebna ograničenja uporabe podataka kojima se pristupilo ili bi moglo uključivati pristanak na to da se podaci dalje ne dijele s trećom stranom, kako je navedeno u uvodnoj izjavi 25., ili na to da se primatelju podataka ne dopusti da dalje dijeli podatke s trećom stranom.

Ova bi se klauzula mogla upotrijebiti ako iz takvih ograničenja proizlazi interes za korisnika, na primjer ako se imatelj podataka i korisnik uključe u zajednički industrijski projekt.

Mogla bi se primijeniti i ako se korisniku isplaćuje naknada. Međutim, primitak naknade ne bi sam po sebi bio dovoljan za to da se ograničenja ne smatraju štetnima za korisnika. Ta bi naknada trebala biti razmjerna ograničenjima.

Korisnik može prema vlastitom nahođenju prihvatiti ili odbiti ograničenja na temelju ove klauzule.

9. **Naknada za korisnika**

9.1. **Naknada**

Imatelj podataka obvezuje se korisniku isplatiti naknadu kako je detaljno utvrđeno u **Dodatku 7.**, *(ako je primjenjivo)* među ostalim za ograničenja prava korisnika u skladu s klauzulom 8.

Stranke se mogu dogovoriti o naknadi za uporabu i dijeljenje podataka od strane imatelja podataka kad god smatraju da je to pravedno i razumno. Na primjer, mogu razmotriti takvu naknadu ako imatelj podataka upotrebljava podatke za razvoj novih proizvoda ili usluga ili ako imatelj podataka stvara agregirane ili izvedene podatke u komercijalne svrhe. Međutim, ako se podaci upotrebljavaju isključivo za potrebe sporazuma sklopljenog s korisnikom ili kako bi se zajamčilo funkcioniranje, sigurnost i zaštita proizvoda ili povezane usluge, naknada možda neće biti uključena.

Ipak, stranke bi trebale biti svjesne da bi, primjerice ako korisnik ograniči svoja prava u skladu s klauzulom 8., korisniku trebalo isplatiti naknadu, kako je objašnjeno u okviru s objašnjenjima klauzule 8., a naknada bi trebala biti razmjerna težini ograničenja.

Naknada bi mogla biti potrebna i kako bi se zajamčilo pravedno postupanje prema korisniku ako se korisnik složi da imatelj podataka može prodavati podatke trećim stranama u skladu s klauzulom 3.2.1. točkom (a) podtočkom iii.

Ako je naknada potrebna, stranke se moraju dogovoriti o njezinoj prirodi, koja može biti novčana ili druge vrste.

9.2. **(primjenjivo za novčanu naknadu) Kamate u slučaju kašnjenja s plaćanjem**

Ako plaćanje naknade kasni, imatelj podataka trebao bi korisniku platiti kamate na zakašnjelu naknadu od trenutka dospijeća plaćanja do trenutka uplate, kako je utvrđeno u primjenjivom pravu.

10. **Prijenos uporabe i više korisnika**

Prvotni korisnik može trajno prenijeti vlasništvo nad proizvodom ili svoje pravo na uporabu proizvoda na sljedećeg korisnika, primjerice kad korisnik prodaje proizvod (prijenos uporabe).

Prvotni korisnik također može dodijeliti prava na uporabu proizvoda i/ili primanje povezanih usluga dodatnim korisnicima, a da pritom zadrži svoju ulogu korisnika (više korisnika), na primjer:

— kad poduzeće daje svoj kombi u podnajam drugom poduzeću u određenim razdobljima godine,

— kad poduzeće za iznajmljivanje automobila iznajmljuje svoje automobile klijentima.

Pravo imatelja podataka na uporabu podataka

U takvim slučajevima imatelj podataka mora sklopiti ugovor sa sljedećim ili dodatnim korisnicima kako bi mogao upotrebljavati podatke generirane uporabom proizvoda ili povezanih usluga od strane tih korisnika. U klauzulama u nastavku predlažu se moguća rješenja za sklapanje takvog ugovora kako bi stranke mogle odabrati rješenje koje najbolje odgovara posebnostima njihove situacije.

U slučaju prijenosa stranke bi se, na primjer, mogle dogovoriti da prvotni korisnik obavijesti imatelja podataka o prijenosu, identitetu i podacima za kontakt sljedećeg korisnika kako bi se imatelj podataka mogao obratiti tom sljedećem korisniku i s njim sklopiti ugovor.

U slučaju više korisnika takvo bi rješenje moglo biti prekomplicirano za imatelja podataka. Ako je prvotni korisnik u mogućnosti djelovati u ime imatelja podataka, jedna je od mogućnosti da prvotni korisnik dobije suglasnost dodatnih korisnika s uvjetima za pristup podacima i njihovu uporabu utvrđenima u ovom ugovoru.

U drugim situacijama i dalje može biti izvedivo i poželjno da prvotni korisnik obavijesti imatelja podataka o podacima za kontakt dodatnog korisnika tako da imatelj podataka može s njim izravno sklopiti ugovor.

Može biti moguće i da prvotni korisnik ne mora obavijestiti imatelja podataka o sljedećem ili dodatnom korisniku za potrebe sklapanja ugovora jer su okolnosti takve da oni mogu sklopiti ugovor bez ikakve radnje prvotnog korisnika. Na primjer, može se dogoditi da je za uporabu proizvoda i/ili povezane usluge potrebno otvoriti račun kojim se identificira korisnik. U tom će slučaju imatelj podataka moći sklopiti ugovor sa sljedećim ili dodatnim korisnikom pri postupku otvaranja računa. Međutim, u tom bi slučaju moglo biti potrebno da se prvotni korisnik pobrine da sljedeći ili dodatni korisnik ne upotrebljava njegov račun.

Prava pristupa stranaka u odnosu na prijenos uporabe i više korisnika

U slučaju prijenosa uporabe ili više korisnika ugovorom bi se trebala zajamčiti sigurnost u smislu toga tko može pristupiti podacima i pod kojim uvjetima. Na primjer, ako poduzeće (prvotni korisnik) iznajmljuje povezane poljoprivredne strojeve pojedinačnim poljoprivrednicima (dodatni korisnici) na dnevnoj ili tjednoj osnovi, podaci koje generiraju ti poljoprivredni strojevi mogli bi otkriti osjetljive poslovne informacije pojedinačnih poljoprivrednika. Proizvođač (imatelj podataka) ne može jednostavno staviti podatke iz klauzule 4. ovog ugovora na raspolaganje prvotnom korisniku (poduzeće koje je vlasnik strojeva), a da pritom ne zajamči da se time ne povređuju povjerljive informacije ili prava pojedinačnih poljoprivrednika (dodatni korisnici).

Prava pristupa dodatnog ili sljedećeg korisnika mogu posebno ovisiti o ugovornoj kategorizaciji podataka, na primjer:

— podaci korisnika koji se mogu ukloniti – proizvodi ili povezane usluge često omogućuju korisniku da izbriše podatke generirane pri njihovoj uporabi. U slučaju prijenosa korisnik bi trebao izbrisati takve podatke. U protivnom bi ti podaci mogli biti dostupni dodatnom ili sljedećem korisniku,

— podaci koji se uvijek mogu ukloniti – podaci koje imatelj podataka ne bi trebao staviti na raspolaganje dodatnom ili sljedećem korisniku,

— preostali podaci – podaci koji nisu podaci korisnika koji se mogu ukloniti i podaci koji se uvijek mogu ukloniti; takvi se podaci neće moći ukloniti i neće podlijegati sporazumu o povjerljivosti (tj. podaci će biti dostupni i novim sljedećim korisnicima). Takvi podaci mogu uključivati podatke koji moraju biti dostupni dodatnom ili sljedećem korisniku na temelju zakona ili u praksi (na primjer, u vezi s ažuriranjima u povezanom vozilu).

Imatelj podataka trebao bi razvrstati podatke u te kategorije, posebno u informacijama iz članka 3. stavaka 2. i 3. Akta o podacima, u ovom ugovoru (npr. u Dodatku 1.) ili u dokumentaciji koja se odnosi na proizvod ili povezanu uslugu.

Ova klauzula 10. primarno se bavi Aktom o podacima; ona ne utječe ni na koje dodatno zakonodavstvo, uključujući sektorsko zakonodavstvo, kojim bi se mogao regulirati prijenos povezanog proizvoda ili povezane usluge (npr. ponovna obrada medicinskih proizvoda).

10.1. **Prijenos uporabe**

Ako korisnik ugovorno prenese (i) vlasništvo nad proizvodom ili (ii) svoja privremena prava na uporabu proizvoda i/ili (iii) svoja prava na primanje povezanih usluga na sljedeću osobu („sljedeći korisnik”) i nakon tog prijenosa izgubi status korisnika, stranke se obvezuju poštovati zahtjeve utvrđene u ovoj klauzuli.

[OPCIJA 1] [Prvotni korisnik mora obavijestiti imatelja podataka o prijenosu i navesti potrebne podatke za kontakt sljedećeg korisnika kako bi imatelj podataka s njim mogao sklopiti ugovor o svojoj uporabi podataka.]

[OPCIJA 2] [Imatelj podataka poduzima potrebne korake kako bi sa sljedećim korisnikom sklopio ugovor o svojoj uporabi podataka. *(ako je primjenjivo)* Prvotni korisnik mora se pobrinuti da sljedeći korisnik ne može upotrebljavati njegov račun.]

Prijenos neće utjecati na prava imatelja podataka na uporabu podataka proizvoda ili podataka o povezanim uslugama koji su generirani prije prijenosa, odnosno prava i obveze povezane s podacima prenesenima na temelju ugovora prije prijenosa vrijedit će i nakon prijenosa.

10.2. **Više korisnika**

Ako prvotni korisnik dodijeli pravo na uporabu proizvoda i/ili povezanih usluga drugoj stranki („dodatni korisnik”), a istodobno zadrži svoj status korisnika, stranke se obvezuju poštovati zahtjeve utvrđene u ovoj klauzuli.

10.2.1. Pristanak dodatnog korisnika na uporabu i dijeljenje podataka od strane imatelja podataka

[OPCIJA 1] [Prvotni korisnik u ugovor između prvotnog korisnika i dodatnog korisnika uključuje, u ime imatelja podataka, klauzule koje djelotvorno odražavaju sadržaj ovog ugovora između prvotnog korisnika i imatelja podataka, osobito klauzulu 3. o uporabi i dijeljenju podataka proizvoda i/ili podataka o povezanim uslugama od strane imatelja podataka, za vrijeme privremene uporabe proizvoda i/ili povezanih usluga.]

[OPCIJA 2] [Prvotni korisnik obavješćuje imatelja podataka o postojanju i trajanju prava dodatnog korisnika na uporabu proizvoda i/ili povezanih usluga i njegovim podacima za kontakt kako bi imatelj podataka s dodatnim korisnikom mogao sklopiti sporazum o svojoj uporabi i dijeljenju tih podataka.]

[OPCIJA 3] [Imatelj podataka poduzima potrebne korake kako bi sklopio sporazum s dodatnim korisnikom. *(ako je primjenjivo)* Prvotni korisnik mora se pobrinuti da dodatni korisnik ne može upotrebljavati njegov račun.]

10.2.2. Pristup dodatnog korisnika podacima

[OPCIJA] [Prvotni korisnik djeluje kao prva kontaktna točka za dodatnog korisnika kad dodatni korisnik podnosi zahtjev za pristup podacima u skladu s člankom 4. ili 5. Akta o podacima. Imatelj podataka mora surađivati s prvotnim korisnikom kako bi odgovorio na zahtjev, kako je navedeno u **Dodatku 10.**]

10.3. **Odgovornost prvotnog korisnika**

U mjeri u kojoj kao rezultat propusta prvotnog korisnika da ispuni svoje obveze iz klauzula 10.1. i 10.2. imatelj podataka upotrebljava i dijeli podatke proizvoda ili podatke o povezanim uslugama bez ugovora sa sljedećim ili dodatnim korisnikom, prvotni korisnik nadoknadit će štetu imatelju podataka za sve zahtjeve za naknadu štete koje sljedeći ili dodatni korisnik podnese imatelju podataka u vezi s uporabom podataka nakon prijenosa ili privremenom uporabom proizvoda i/ili povezanih usluga.

11. **Datum početka primjene, trajanje i raskid ugovora**

11.1. **Datum početka primjene i trajanje**

Ovaj ugovor obično ne bi postojao kao samostalni ugovor, nego bi se sklopio usporedno s ugovorom kojim se vlasništvo nad proizvodom prenosi na korisnika i kojim mu se daje privremeno pravo na uporabu proizvoda i/ili usporedno s ugovorom o povezanoj usluzi.

Ovaj ugovor općenito mora ostati na snazi sve dok taj drugi ugovor korisniku omogućuje da upotrebljava proizvod ili povezanu uslugu. Isto tako, ni imatelj podataka ni korisnik ne bi trebali moći raskinuti ovaj ugovor, osim ako je druga stranka bitno prekršila svoje obveze, jer bi to inače dovelo do situacije u kojoj korisnik upotrebljava proizvod i/ili povezanu uslugu bez ikakvog ugovornog okvira kojim se uređuju prava i obveze na temelju Akta o podacima.

11.1.1. Ovaj ugovor [OPCIJA 1] [odmah stupa na snagu] [OPCIJA 2] [stupa na snagu (*navesti datum*)].

11.1.2. Ugovor se sklapa na [OPCIJA 1] [neodređeno vrijeme] [OPCIJA 2] [određeno razdoblje od (*navesti*)], podložno eventualnim razlozima za istek ili raskid na temelju ovog ugovora.

11.2. **Raskid**

Neovisno o ugovornom razdoblju dogovorenom u skladu s klauzulom 11.1., ovaj se ugovor raskida:

(a) u slučaju uništenja proizvoda ili trajnog ukidanja povezane usluge ili ako proizvod ili povezana usluga nepovratno izgube sposobnost generiranja podataka; ili

(b) ako korisnik izgubi vlasništvo nad proizvodom ili ako prava korisnika u odnosu na proizvod na temelju sporazuma o najmu, leasingu ili sličnog sporazuma ili prava korisnika u odnosu na povezanu uslugu isteknu; ili

(c) ako se obje stranke tako dogovore.

Točke (b) i (c) ne dovode u pitanje ugovor koji ostaje na snazi između imatelja podataka i bilo kojeg sljedećeg ili dodatnog korisnika.

11.3. **Učinci isteka i raskida**

11.3.1. U slučaju isteka ugovornog razdoblja ili raskida ovog ugovora obje stranke oslobađaju se obveze njegova budućeg izvršenja, ali to ne utječe na prava i obveze nastale do trenutka raskida.

Istek ili raskid ne utječe ni na koju odredbu ovog ugovora koja bi trebala ostati na snazi čak i nakon završetka ugovora, osobito klauzulu 13.1. o povjerljivosti, klauzulu 13.4. o primjenjivom pravu i klauzulu 13.6. o rješavanju sporova.

11.3.2. Raskid ili istek ugovora imat će sljedeće učinke:

(a) imatelj podataka prestaje dohvaćati podatke koji su generirani ili zabilježeni od datuma raskida ili isteka;

(b) imatelj podataka i dalje ima pravo na uporabu i dijeljenje podataka koji su generirani ili zabilježeni prije datuma raskida ili isteka kako je navedeno u ovom ugovoru.

12. **Pravna sredstva u slučaju kršenja ugovora**

Uz prava i obveze povezane s podacima (od kojih mnoge proizlaze iz Akta o podacima), stranke mogu usuglasiti i pitanja općeg ugovornog prava, kao što su prava i pravna sredstva koja su ugovornoj stranki na raspolaganju u slučaju neispunjenja ugovornih obveza druge ugovorne stranke.

Za takva pitanja općeg ugovornog prava stranke se mogu osloniti na standardna zakonska pravila ili druge predloške ugovora. Ako žele upotrijebiti ovaj model ugovornih odredbi, trebale bi se pobrinuti da je on u skladu sa svim obveznim nacionalnim propisima koji se mogu primjenjivati na ugovor.

12.1. **Slučajevi neispunjenja ugovornih obveza**

12.1.1. Neispunjenje ugovorne obveze stranke smatra se bitnim za ovaj ugovor:

(a) ako neispunjenje ugovorne obveze drugoj stranki u znatnoj mjeri uskraćuje ono što je imala pravo očekivati na temelju ovog ugovora, osim ako stranka koja nije ispunila ugovornu obvezu nije predvidjela i nije mogla razumno predvidjeti taj rezultat; ili

(b) ako je iz okolnosti jasno da nije moguće očekivati da će stranka koja nije ispunila ugovornu obvezu u budućnosti ispunjavati svoje obveze.

12.1.2. Neispunjenje ugovornih obveza stranke opravdano je ako je ono posljedica prepreke izvan kontrole te stranke i ako se od nje nije moglo razumno očekivati da prepreku uzme u obzir u trenutku sklapanja ovog ugovora ili da izbjegne ili svlada prepreku ili njezine posljedice.

Ako je prepreka samo privremena, opravdanje vrijedi u razdoblju u kojem prepreka postoji. Međutim, ako kašnjenje predstavlja neispunjenje bitnih ugovornih obveza, druga se stranka prema njemu može odnositi kao takvom.

Stranka koja nije ispunila ugovornu obvezu mora se pobrinuti da druga stranka primi obavijest o prepreci i njezinu učinku na sposobnost ispunjenja obveza stranke bez nepotrebne odgode, i to čim je stranka saznala ili bi se razumno moglo očekivati da je saznala za te okolnosti. Druga stranka ima pravo na naknadu gospodarske štete koja je nastala zbog toga što nije primila tu obavijest.

12.2. **Pravna sredstva**

12.2.1. U slučaju da jedna stranka ne ispuni svoje ugovorne obveze, drugoj su stranki na raspolaganju pravna sredstva navedena u klauzulama u nastavku, ne dovodeći u pitanje pravna sredstva dostupna u skladu s primjenjivim pravom.

12.2.2. Pravna sredstva koja nisu nespojiva mogu se upotrebljavati kumulativno.

12.2.3. Stranka ne smije pribjeći pravnom sredstvu u mjeri u kojoj je ona uzrok neispunjenja ugovornih obveza druge stranke, primjerice ako je nedostatak u njezinoj vlastitoj podatkovnoj infrastrukturi spriječio drugu stranku u tome da propisno ispuni svoje obveze. Osim toga, stranka se ne može pozvati na zahtjev za naknadu pretrpljene štete u mjeri u kojoj je mogla smanjiti tu štetu poduzimanjem razumnih koraka.

12.2.4. Oštećena stranka može:

(a) zatražiti da stranka koja nije ispunila ugovorne obveze bez nepotrebne odgode ispuni svoje obveze iz ovog ugovora, osim ako bi to bilo nezakonito ili nemoguće ili ako bi ispunjenje određene obveze stranki koja nije ispunila ugovorne obveze prouzročilo troškove koji su nerazmjerni koristi koju bi druga stranka ostvarila;

(b) zatražiti da stranka koja nije ispunila ugovorne obveze izbriše podatke kojima se pristupilo ili koji su upotrijebljeni protivno ovom ugovoru i sve njihove kopije;

(c) tražiti naknadu za gospodarsku štetu koju joj je prouzročilo neispunjenje ugovornih obveza druge stranke ako ono nije opravdano na temelju klauzule 12.1.2. Stranka koja nije ispunila ugovorne obveze odgovorna je samo za štetu koju je predvidjela ili za koju se razumno moglo očekivati da je predvidi u trenutku sklapanja ovog ugovora, a koja je posljedica neispunjenja ugovornih obveza te stranke, osim ako je neispunjenje ugovornih obveza bilo namjerno ili iz krajnje nepažnje.

12.2.5. Osim toga, imatelj podataka može suspendirati dijeljenje podataka s korisnikom sve dok korisnik ne ispuni svoje obveze ili ograničenja tako da korisniku bez nepotrebne odgode dostavi propisno obrazloženu obavijest:

(a) ako se radi o neispunjenju bitnih ugovornih obveza korisnika;

(b) *(ako je primjenjivo)* pod uvjetom da su ispunjeni svi ostali uvjeti utvrđeni u klauzuli 5.4.3., u slučajevima opisanima u klauzuli 5.4.3.

12.2.6. Osim toga, korisnik može:

(a) suspendirati pristanak koji je dao imatelju podataka u skladu s klauzulom 3. ili svoj pristanak na ograničenja prava korisnika dogovorena u skladu s klauzulom 8. sve dok imatelj podataka ne ispuni svoje obveze, osim ako bi to prouzročilo štetu za imatelja podataka koja je iznimno nerazmjerna u odnosu na neispunjavanje ugovornih obveza ili njegove posljedice;

(b) povući dopuštenje koje je dao imatelju podataka u skladu s klauzulom 3. i/ili svoj pristanak na ograničenja prava korisnika dogovorena u skladu s klauzulom 8. tako da obavijesti imatelja podataka, i to:

i. ako se radi o neispunjenju bitnih ugovornih obveza imatelja podataka; ili

ii. u slučaju da se ne radi o neispunjenju bitnih ugovornih obveza, ako je korisnik dostavio obavijest o utvrđivanju razumnog roka za ispravljanje neispunjenja ugovornih obveza i taj je rok istekao, a imatelj podataka nije ispunio svoje obveze. Navedeno razdoblje smatra se razumnim ako imatelj podataka nije uložio prigovor na njega bez nepotrebne odgode.

12.2.7. [OPCIJA] [Ako stranka ne ispuni svoje obveze iz ovog ugovora, u svakom slučaju plaća kazne detaljno opisane u Dodatku 8., koje stranke smatraju naknadom štete u smislu klauzule 12.2.4. točke (c). Stranka koja nije ispunila ugovorne obveze ima pravo zatražiti da se kazna smanji na razuman iznos ako može dokazati da je kazna pretjerano visoka u odnosu na štetu koja je nastala zbog neispunjavanja ugovornih obveza.]

Stranke će možda htjeti definirati kazne za određene vrste neispunjenja ugovornih obveza jer bi oštećenoj stranici moglo biti prekomplicirano dokazati iznos stvarne štete koja je nastala zbog, primjerice, nedostavljanja podataka. Kazne bi trebale biti razmjerne.

13. **Opća odredba**

13.1. **Povjerljivost**

13.1.1. Sljedeće informacije smatraju se povjerljivima:

(a) informacije koje se odnose na poslovne tajne, financijsku situaciju ili bilo koji drugi aspekt poslovanja stranke, osim ako je ta stranka objavila te informacije;

(b) informacije koje se odnose na korisnika i bilo koju treću stranu, osim ako su oni već objavili te informacije.

13.1.2. Obje stranke suglasne su da će poduzeti sve razumne mjere za sigurnu pohranu povjerljivih informacija i da te informacije neće staviti na raspolaganje trećim stranama, osim:

(a) ako jedna od stranaka ima pravnu obvezu staviti relevantne informacije na raspolaganje;

(b) ako jedna od stranaka mora staviti relevantne informacije na raspolaganje kako bi ispunila svoje obveze iz ovog ugovora; ili

(c) ako je jedna od stranaka dobila prethodnu suglasnost druge stranke ili stranke koja pruža povjerljive informacije ili na koju utječe otkrivanje tih informacija.

13.1.3. Te obveze povezane s povjerljivosti ostaju na snazi i nakon raskida ugovora, i to u razdoblju od (*navesti razdoblje*).

13.1.4. Te obveze povezane s povjerljivosti ne otklanjaju strože obveze iz (i) Uredbe (EU) 2016/679 (Opća uredba o zaštiti podataka), (ii) odredbi kojima se provodi Direktiva 2002/58/EZ ili Direktiva (EU) 2016/943, (iii) bilo kojeg drugog prava Unije ili države članice ili (iv) (ako je primjenjivo) klauzule 6. ovog ugovora.

13.2. **Sredstva komunikacije**

Svaka obavijest ili druga komunikacija koja je obvezna u skladu s ovim ugovorom mora biti u pisanom obliku i može se dostaviti osobno ili poslati unaprijed plaćenom poštom ili elektroničkim putem, među ostalim e-poštom, pod uvjetom da pošiljatelj zadrži dokaz o slanju na adrese navedene u nastavku:

Stranka	Osoba za kontakt	E-adresa	Telefonski broj	Adresa
Korisnik	[Ime]/[položaj]	[E-adresa]	[Telefonski broj]	[Adresa]
Primatelj podataka	[Ime]/[položaj]	[E-adresa]	[Telefonski broj]	[Adresa]

Svaka takva obavijest ili komunikacija smatrat će se zaprimljenom:

(a) ako se dostavi osobno, na datum dostave;

(b) ako se pošalje unaprijed plaćenom poštom, treći radni dan od datuma slanja;

(c) ako se pošalje elektroničkim putem, na datum slanja, pod uvjetom da pošiljatelj nije primio nikakvu poruku o pogrešci koja ukazuje na to da isporuka nije uspjela.

13.3. **Cijeli ugovor, izmjene i odvojivost**

13.3.1. Ovaj ugovor (zajedno s dodacima i svim drugim dokumentima na koje se u ugovoru upućuje) čini cijeli ugovor između stranaka u vezi s predmetom ovog ugovora i zamjenjuje sve prethodne usmene i pisane ugovore ili sporazume i dogovore stranaka u vezi s predmetom ovog ugovora.

13.3.2. Svaka izmjena ovog ugovora valjana je samo ako je dogovorena u pisanom obliku, što uključuje i bilo koji elektronički oblik.

13.3.3. Ako se utvrdi da je bilo koja odredba ovog ugovora ništavna, nevaljana, poništiva ili neizvršiva iz bilo kojeg razloga i ako je ta odredba odvojiva od ostalih odredbi ugovora, te će ostale odredbe i dalje biti valjane i izvršive. Sve nejasnoće ili nedostaci u ovom ugovoru koji iz toga proizlaze otklanjaju se u skladu s klauzulom 13.5.

13.4. **Primjenjivo pravo**

13.4.1. Na ovaj se ugovor primjenjuje pravo *(navesti državu članicu)*.

13.5. **Tumačenje**

13.5.1. Stranke sklapaju ovaj ugovor u kontekstu prava i obveza stranaka na temelju Akta o podacima. Svaka odredba ovog ugovora mora se tumačiti tako da je u skladu s Aktom o podacima i drugim pravom Unije ili nacionalnim zakonodavstvom donesenim na temelju prava Unije, kao i svakim primjenjivim nacionalnim pravom koje je usklađeno s pravom Unije i od kojeg se ne može sporazumno odstupiti.

13.5.2. Ako se neka nejasnoća ili nedostatak u ovom ugovoru ne može otkloniti na način naveden u klauzuli 13.5.1., ovaj se ugovor mora tumačiti s obzirom na pravila tumačenja predviđena primjenjivim pravom (vidjeti klauzulu 13.4.).

13.6. **Rješavanje sporova**

13.6.1. Stranke su suglasne učiniti sve što je u njihovoj moći kako bi sporove riješile sporazumno i, prije nego što pokrenu postupak pred sudom, uputiti spor (*unijeti naziv i podatke za kontakt određenog tijela za rješavanje sporova; za sporove u okviru nadležnosti tih tijela kako su definirane u članku 10. stavku 1. Akta o podacima to može biti bilo koje tijelo za rješavanje sporova u državi članici koje ispunjava uvjete iz članka 10. Akta o podacima*).

13.6.2. Međutim, upućivanje spora tijelu za rješavanje sporova u skladu s klauzulom 13.6.1. ne utječe na pravo korisnika da podnese pritužbu nacionalnom nadležnom tijelu imenovanom u skladu s člankom 37. Akta o podacima ni na pravo bilo koje stranke da zatraži djelotvoran pravni lijek pred sudom države članice.

13.6.3. [OPCIJA, ako je korisnik poduzeće] [Sudovi (*navesti državu članicu*) imat će isključivu nadležnost za rješavanje predmeta koji se odnosi na ovaj ugovor.]

Dodatak 1.

Pojedinosti o podacima obuhvaćenima ovim ugovorom i aranžmanima za pristup

U ovom bi dodatku stranke trebale navesti pojedinosti o podacima obuhvaćenima ovim ugovorom, aranžmanima za pristup te sredstvima i informacijama potrebnima za pristup podacima i njihovu uporabu, kako je utvrđeno u klauzulama 2. i 3.

A. **Specifikacija sadržaja podataka**

U dodatku bi najprije trebalo razvrstati i popisati podatke proizvoda i podatke o povezanim uslugama obuhvaćene ugovorom, pri čemu bi trebalo navesti sadržaj podataka i učestalost prikupljanja, kako bi se korisnika precizno informiralo o informacijama koje podaci sadržavaju (strukturirani popis podatkovnih točaka ili precizne kategorije podataka).

B. **Trajanje zadržavanja**

U dodatku bi zatim trebalo navesti trajanje zadržavanja kako bi se korisnika informiralo o razdoblju dostupnosti podataka. To se može učiniti na granularan način za svaku podatkovnu točku ili skupinu podatkovnih točaka.

C. **Režim podataka**

U dodatku bi trebalo navesti jesu li svi podaci ili dio njih određeni podaci koji su uređeni posebnim režimom. U dodatku bi se, primjerice, moglo navesti smatraju li se podaci osobnim podacima i ako da, koji su to podaci.

D. **Struktura i format podataka**

U dodatku bi trebalo navesti u kojem se strukturiranom, uobičajenom i strojno čitljivom formatu podaci stavljaju na raspolaganje.

E. **Politika pristupa**

Može se dogoditi da korisnik prenese svoja prava na uporabu proizvoda ili primanje povezanih usluga na sljedećeg korisnika ili da više korisnika dijeli ta prava. U takvim bi slučajevima stranke ovdje trebale precizirati prava na pristup podacima u slučaju prijenosa uporabe proizvoda ili u slučaju više korisnika. U dodatku bi se posebno moglo navesti sljedeće:

— podaci korisnika koji se mogu ukloniti – proizvodi ili povezane usluge često omogućuju korisniku da izbriše podatke generirane tijekom njihove uporabe. U slučaju prijenosa korisnik bi trebao izbrisati takve podatke. U protivnom bi ti podaci mogli biti dostupni sljedećem korisniku,

— podaci koji se uvijek mogu ukloniti – podaci koje imatelj podataka ne bi trebao staviti na raspolaganje sljedećem korisniku,

— preostali podaci – podaci koji nisu podaci korisnika koji se mogu ukloniti i podaci koji se uvijek mogu ukloniti; takvi se podaci neće moći ukloniti i neće podlijegati sporazumu o povjerljivosti (tj. podaci će biti dostupni i novim sljedećim korisnicima). Takvi podaci mogu uključivati podatke koji moraju biti dostupni sljedećem korisniku na temelju zakona ili u praksi (na primjer, u vezi s ažuriranjima u povezanom vozilu).

F. **Nosač podataka za prijenos/pristup**

U dodatku bi trebalo navesti pomoću kojeg sigurnog i praktičnog elektroničkog nosača podataka imatelj podataka može staviti podatke na raspolaganje korisniku, bilo u obliku prijenosa ili pristupa.

G. **Informacije potrebne za ostvarivanje prava korisnika na pristup**

Ovdje se u dodatku mogu navesti informacije koje su potrebne kako bi korisnik ostvario pravo na pristup. To može uključivati osobu za kontakt za rješavanje tehničkih problema, i to kod imatelja podataka i kod korisnika.

Dodatak 2.

Sadržaj zahtjeva za pristup koji podnosi korisnik

Ovaj obrazac namijenjen je za jedan pojedinačan zahtjev. Višestruki zahtjevi mogući su i preporučuju se, na primjer za segmentiranje određenih tokova podataka kako bi se njima moglo zasebno upravljati za svaki tok podataka, svrhu i životni ciklus podataka (kao što su, primjerice, tokovi osobnih podataka).

U ovom se obrascu navode glavni elementi zahtjeva, no njegov se oblik može prilagoditi, posebno kako bi odgovarao elektroničkim postupcima.

Identifikacija korisnika	Ime: navedite Broj ugovora: *navedite*
Identifikacija osobe koja podnosi zahtjev u ime korisnika (ako je primjenjivo)	Ime: navedite Odnos s korisnikom: *navedite* Priložite dokaze o ovlasti za djelovanje u ime korisnika
Proizvodi i/ili usluge na koje se zahtjev odnosi	Proizvod/usluga 1: navedite (npr. serijski broj) Proizvod/usluga 2: navedite (npr. serijski broj)
Podatkovne točke na koje se zahtjev odnosi	☐ Svi podaci koji su lako dostupni imatelju podataka ☐ Drugo: navedite podatkovne točke obuhvaćene zahtjevom
Priroda traženih podataka	☐ Uključuje osobne podatke Ako korisnik nije ispitanik, navedite valjanu pravnu osnovu za obradu u skladu s člankom 6. Uredbe (EU) 2016/679 i, prema potrebi, kako su ispunjeni uvjeti iz članka 9. te uredbe i članka 5. stavka 3. Direktive 2002/58/EZ ☐ Samo neosobni podaci
Datum podataka na koje se zahtjev odnosi	☐ Podaci iz prošlosti: navedite razdoblje ☐ Budući podaci: navedite razdoblje
Vrijeme pristupa podacima (ovisno o tome što je navedeno u Dodatku 1.)	☐ Kontinuirano ☐ U stvarnom vremenu ☐ Drugo: navedite
Načini pristupa podacima (ovisno o tome što je navedeno u Dodatku 1.)	☐ Prijenos podataka ☐ Pristup podacima na mjestu na kojem su pohranjeni
Odredište prijenosa	Navedite ovisno o odgovoru na prethodnu točku
Datum zahtjeva	Navedite

Dodatak 3.

Obrazac za zahtjev korisnika da se podaci stave na raspolaganje trećoj strani

Ovaj obrazac namijenjen je za jedan pojedinačan zahtjev. Višestruki zahtjevi mogući su i preporučuju se, na primjer za segmentiranje određenih tokova podataka kako bi određeni primatelj podataka kojeg je odabrao korisnik mogao njima zasebno upravljati za svaki tok podataka i svrhu.

Identifikacija korisnika	Ime: navedite Broj ugovora: *navedite*
Identifikacija osobe koja podnosi zahtjev u ime korisnika (ako je primjenjivo)	Ime: navedite Odnos s korisnikom: *navedite*
Proizvodi i/ili usluge na koje se zahtjev odnosi	Proizvod/usluga 1: *navedite* Proizvod/usluga 2: *navedite*
Podaci na koje se zahtjev odnosi Napomena: ne primjenjuje se u kontekstu ispitivanja novih povezanih proizvoda, tvari ili postupaka koji još nisu stavljeni na tržište	☐ Opcija 1: svi podaci koji su lako dostupni imatelju podataka ☐ Opcija 2: navedite, u skladu s Dodatkom 1. ugovoru između korisnika i primatelja podataka o specifikaciji podataka koji će se dijeliti s primateljem podataka ☐ Opcija 3: kako je primatelj podataka naveo u Dodatku 2. ugovoru između imatelja podataka i primatelja podataka
Ako podaci uključuju osobne podatke	Navedite valjanu pravnu osnovu za obradu u skladu s člankom 6. Uredbe (EU) 2016/679 i, prema potrebi, kako su ispunjeni uvjeti iz članka 9. te uredbe i članka 5. stavka 3. Direktive 2002/58/EZ
Identifikacija treće strane Napomena: ne može biti nadzornik pristupa u skladu s člankom 3. Uredbe (EU) 2022/1925	Ime: navedite Podaci za kontakt: *navedite*

Dodatak 4.

Pojedinosti o mjerama za zaštitu poslovnih tajni

(sastavljaju ga stranke)

[OPCIJA] Dodatak 5.

Pojedinosti o dijeljenju podataka s trećim stranama

(sastavljaju ga stranke)

Dodatak 6.

Pojedinosti o mjerama zaštite

(sastavljaju ga stranke)

[OPCIJA] Dodatak 7.

Pojedinosti o naknadi za korisnika

(sastavljaju ga stranke)

[OPCIJA] Dodatak 8.

Pojedinosti o kaznama

(sastavljaju ga stranke)

[OPCIJA] Dodatak 9.

Dokumentacija o vlasništvu nad proizvodom ili ugovornim pravima na uporabu proizvoda ili povezanih usluga

(dokumentaciju prilažu stranke)

[OPCIJA] Dodatak 10.

Pojedinosti o aranžmanima za pristup dodatnih korisnika podacima

(sastavljaju ga stranke)

PRILOG III.

MODELI UGOVORNIH ODREDBI

za ugovore između korisnika i primatelja podataka

Ovi modeli ugovornih odredbi osmišljeni su za ugovore između korisnika povezanog proizvoda i/ili povezane usluge i primatelja podataka s kojim korisnik treba ili želi dijeliti svoje podatke u skladu s člankom 5. Uredbe (EU) 2023/2854 (dalje u tekstu „Akt o podacima").

Glavne su novosti iz Akta o podacima u tom kontekstu sljedeće:

— korisnik može obvezati imatelja podataka da dijeli podatke s primateljem podataka po njegovu izboru,

— korisnik u ugovoru s primateljem podataka utvrđuje u koje svrhe i pod kojim uvjetima primatelj podataka može upotrebljavati i dijeliti podatke,

— nepoštene ugovorne odredbe koje se odnose na pristup podacima i njihovu uporabu ili na odgovornost i pravna sredstva u slučaju kršenja ili okončanja obveza povezanih s podacima nisu obvezujuće ako ih je jedno poduzeće jednostrano nametnulo drugom poduzeću.

Ovaj bi ugovor često slijedio nakon ugovora koji sklapaju imatelj podataka i korisnik te bi prethodio ugovoru koji također moraju sklopiti imatelj podataka i primatelj podataka.

Ovaj je ugovor modularan i, iako bi mogao postojati kao samostalni ugovor koji uključuje sve klauzule (ako je dijeljenje podataka glavna svrha ugovora), stranke mogu odabrati i samo određene klauzule koje odgovaraju njihovoj konkretnoj situaciji. Ako je dijeljenje podataka bilo samo preduvjet za ispunjenje ugovora sklopljenog u drugu svrhu, primjerice ugovora o popravku i održavanju industrijskog stroja, moglo bi biti dovoljno upotrijebiti klauzule 1.2., 1.3., 2., 3. i 4. (osim klauzule 4.1.1. točke (b)) jer bi sadržaj ostalih klauzula ovog ugovora vjerojatno bio obuhvaćen ugovorom o popravku i održavanju.

1. Stranke i proizvod / povezane usluge

1.1. Stranke ugovora

Ovaj ugovor o pristupu podacima i njihovoj uporabi sklapa se između

(unijeti ime, podatke za kontakt i daljnja upućivanja) („korisnik")

i

(unijeti ime, podatke za kontakt i daljnja upućivanja) („primatelj podataka"),

koji se u ovom ugovoru zajedno nazivaju „stranke", a pojedinačno „stranka".

„**Korisnik**" je fizička ili pravna osoba koja je vlasnik povezanog proizvoda ili na koju su u okviru ugovora prenesena privremena prava na uporabu tog povezanog proizvoda ili koja prima povezane usluge.

„**Primatelj podataka**" je treća strana po izboru korisnika. On može biti fizička ili pravna osoba koja djeluje u svrhe povezane sa svojom trgovačkom, poslovnom, obrtničkom ili profesionalnom djelatnošću, osim korisnika povezanog proizvoda ili povezane usluge, kojoj imatelj podataka stavlja na raspolaganje podatke, uključujući treću stranu slijedom zahtjeva korisnika upućenog imatelju podataka ili u skladu s pravnom obvezom na temelju prava Unije ili nacionalnog zakonodavstva donesenog u skladu s pravom Unije.

Takav primatelj podataka može biti u konkurenciji s relevantnim imateljem podataka. Međutim, nadzornik pristupa ne može biti primatelj podataka niti to može postati.

1.2. Prihvatljivost primatelja podataka

Primatelj podataka izjavljuje da mu nije utvrđen status nadzornika pristupa u skladu s člankom 3. Uredbe (EU) 2022/1925 ([1]) („Akt o digitalnim tržištima").

([1]) Uredba (EU) 2022/1925 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. rujna 2022. o pravednim tržištima s mogućnošću neograničenog tržišnog natjecanja u digitalnom sektoru i izmjeni direktiva (EU) 2019/1937 i (EU) 2020/1828 (Akt o digitalnim tržištima) (SL L 265, 12.10.2022., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/1925/oj).

1.3. **Zahtjev koji se upućuje imatelju podataka i suradnja stranaka**

1.3.1. Stranke su suglasne

[OPCIJA 1] [da će korisnik od

(unijeti ime, podatke za kontakt i daljnja upućivanja) („imatelj podataka”)

zatražiti da stavi podatke navedene u klauzuli 2. na raspolaganje primatelju podataka.]

[OPCIJA 2] [da korisnik ovlašćuje primatelja podataka da od

(unijeti ime, podatke za kontakt i daljnja upućivanja) („imatelj podataka”)

u ime korisnika zatraži da stavi podatke navedene u klauzuli 2. na raspolaganje primatelju podataka.]

1.3.2. Korisnik i primatelj podataka surađivat će u dobroj vjeri kako bi se pobrinuli za odgovarajuće kontaktiranje i suradnju s imateljem podataka. Konkretnije, primatelj podataka sklopit će zaseban ugovor s imateljem podataka („ugovor između imatelja podataka i primatelja podataka”) [OPCIJA: u bliskoj suradnji s korisnikom] i u skladu s primjenjivim pravom, što uključuje, ali nije ograničeno na Akt o podacima. Primatelj podataka mora se pobrinuti da je ugovor između imatelja podataka i primatelja podataka u skladu s ovim ugovorom.

1.3.3. Ovaj ugovor odnosi se na:

(a) sljedeći povezani proizvod/proizvode („proizvod”): *(unijeti naziv i dodatne specifikacije određenog povezanog proizvoda obuhvaćenog ugovorom)*;

(b) sljedeću povezanu uslugu / povezane usluge („povezane usluge”): *(unijeti naziv i dodatne specifikacije određenih povezanih usluga ili vrste povezanih usluga obuhvaćenih ugovorom, ako je primjenjivo).*

Korisnik izjavljuje da je vlasnik proizvoda ili da ima ugovorno pravo upotrebljavati proizvod na temelju ugovora o najmu ili leasingu ili drugog sličnog ugovora i/ili primati povezane usluge na temelju ugovora o uslugama.

[OPCIJA 1] [Korisnik se obvezuje da će primatelju podataka na propisno obrazložen zahtjev dostaviti svu relevantnu dokumentaciju kojom se potkrepljuje ova izjava ako je to potrebno.]

[OPCIJA 2] [Dokumentacija kojom se potkrepljuje ova izjava i pojedinosti o tome tko se smatra korisnikom na temelju ovog ugovora navedeni su u **Dodatku 5.**]

2. **Podaci obuhvaćeni ugovorom**

Podaci obuhvaćeni ovim ugovorom sastoje se od svih lako dostupnih podataka proizvoda ili podataka o povezanim uslugama generiranih uporabom proizvoda ili povezanih usluga:

[OPCIJA 1] [u smislu Akta o podacima.]

[OPCIJA 2] [u smislu Akta o podacima, kako je navedeno u Dodatku 1.]

[OPCIJA 3] [u smislu Akta o podacima, kako je potrebno u svrhe dogovorene u skladu s klauzulom 3. i koje je primatelj podataka dodatno naveo u Dodatku 2. ugovoru između imatelja podataka i primatelja podataka.]

Korisnik nije odgovoran za kvalitetu, značajke i količinu podataka ni za njihovu prikladnost za određenu svrhu.

U skladu s Aktom o podacima „**podaci proizvoda**” znači podaci generirani uporabom povezanog proizvoda koje je proizvođač dizajnirao tako da ih korisnik, imatelj podataka ili treća strana, uključujući, ako je to relevantno, proizvođač, mogu dohvatiti putem elektroničke komunikacijske usluge, fizičke veze ili pristupa na uređaju.

„**Podaci o povezanim uslugama**” znači podaci koji predstavljaju digitalizaciju korisničkih radnji ili događaja koji se odnose na povezani proizvod, koje je korisnik zabilježio namjerno ili koji su generirani kao nusproizvod djelovanja korisnika tijekom pružanja povezane usluge od strane pružatelja.

Podaci proizvoda i podaci o povezanim uslugama mogu biti i osobni i neosobni podaci.

„**Lako dostupni podaci**” znači podaci proizvoda i podaci o povezanim uslugama koje imatelj podataka zakonito pribavi ili može zakonito pribaviti iz povezanog proizvoda ili povezane usluge, bez nerazmjernog napora koji nadilazi jednostavnu radnju.

Kako je obrazloženo u uvodnim izjavama, ta definicija ne uključuje „podatke generirane uporabom povezanog proizvoda ako dizajnom povezanog proizvoda nije predviđeno da se takvi podaci pohranjuju ili prenose izvan sastavnog dijela u kojem su generirani ili izvan povezanog proizvoda kao cjeline” (uvodna izjava 20.). „Proizvođačev odabir dizajna i, ako je to relevantno, pravo Unije ili nacionalno pravo kojim se odgovara na sektorske potrebe i ciljeve ili relevantne odluke nadležnih tijela trebali bi odrediti koje podatke povezani proizvod može staviti na raspolaganje” (uvodna izjava 14.).

3. Uporaba podataka od strane primatelja podataka

Sporazumi o dijeljenju podataka između korisnika i primatelja podataka mogli bi, na primjer, činiti novi odnos ili dodatak postojećem odnosu između stranaka, bilo u komercijalne ili nekomercijalne svrhe dijeljenja podataka. Takvi sporazumi ne bi trebali biti isključivi, osim u slučajevima koji su precizno ograničeni, odnose se samo na određene podatke, tržišta i svrhe, vremenski su ograničeni i uključuju primjerenu naknadu.

3.1. Dogovorena uporaba podataka

Na korisniku je da razmotri koji dio svojih podataka želi primatelju podataka omogućiti da upotrebljava i u koju svrhu, a posebno u kojoj bi mjeri primatelj podataka trebao smjeti dijeliti podatke s drugim trećim stranama.

Na primjer, korisnik može od primatelja podataka zatražiti da prati funkcioniranje proizvoda ili povezane usluge i djeluje kao posrednik koji u ime korisnika obavješćuje prodavatelja opreme o jamstvenim zahtjevima.

Korisnik bi trebao razmotriti i želi li primatelju dopustiti da dijeli podatke s komercijalnim ili nekomercijalnim subjektima. Nekomercijalno dijeljenje podataka može uključivati altruistično ili na drugi način neprofitno dijeljenje i uporabu u svrhu javnog interesa, znanstvenu svrhu, statističku svrhu ili druge svrhe analitičkog istraživanja (ako je primjenjivo i potrebno ili nije ni primjenjivo ni potrebno, ali je predviđeno člankom 89. Opće uredbe o zaštiti podataka, Direktivom (EU) 2019/1024 o otvorenim podacima, Uredbom (EU) 2023/138 o visokovrijednim skupovima podataka, Aktom (EU) 2022/868 o upravljanju podacima, Uredbom (EU) 2025/327 o europskom prostoru za zdravstvene podatke i slično) od strane ili preko primatelja podataka s relevantnim zajednicama, općinama, regijama, nacijama, nevladinim organizacijama i drugim nekomercijalnim organizacijama. U slučaju komercijalnog dijeljenja podataka preporučuje se da se ne koristi i ne upućuje na pojam „prodaja” jer bi neki dionici to mogli protumačiti kao prijenos vlasništva/kontrole nad relevantnim podacima ili kao da se relevantni podaci na drugi način isključivo prenose primatelju podataka. To nije ni potrebno ni preporučeno, posebno s obzirom na to da su podaci ujedno i digitalni resursi i digitalna sredstva te se mogu upotrebljavati u mnoge svrhe tijekom svojeg životnog ciklusa, čak i u višestruke komercijalne svrhe, a da primatelj podataka pritom i dalje ostvaruje tržišnu prednost ili drugu vrstu dodatne vrijednosti zbog koje je opravdano da se korisniku isplati poštena naknada za davanje dopuštenja za (ponovnu) uporabu tih podataka.

Korisnik bi trebao procijeniti posljedice davanja primatelju podataka prava na uporabu i, ako je primjenjivo, dijeljenje podataka te razmotriti bi li takva prava trebalo dati u zamjenu za naknadu.

3.1.1. Primatelj podataka smije upotrebljavati podatke samo u sljedeće svrhe, koje ne smiju biti u suprotnosti s praksama navedenima u klauzuli 3.2.: *(unijeti dogovorene svrhe)*.

Primjeri dogovorenih svrha u koje primatelj podataka može upotrebljavati podatke:

— pružanje usluga redovitog održavanja / poslijeprodajnih usluga za proizvod korisniku,

— provođenje istraživanja u određenim područjima,

— razvoj novih usluga ili poboljšanje, nadogradnja ili održavanje novih proizvoda ili usluga, među ostalim rješenja umjetne inteligencije,

— agregiranje podataka s drugim podacima ili stvaranje izvedenih podataka u bilo koju zakonitu svrhu, među ostalim s ciljem prodaje ili drukčijeg stavljanja na raspolaganje tih agregiranih ili izvedenih podataka trećim stranama.

3.1.2. Primatelj podataka mora izbrisati podatke ako više nisu potrebni za dogovorene svrhe.

3.2. **Neovlaštena uporaba podataka**

Primatelj podataka ne smije upotrebljavati podatke:

(a) ni u koju drugu svrhu osim onih dogovorenih u klauzuli 3.1.;

(b) ni u koju svrhu koja nije u skladu s pravom Unije ili primjenjivim nacionalnim pravom;

(c) za izradu profila fizičkih osoba u smislu članka 4. stavka 4. Opće uredbe o zaštiti podataka, osim ako je to nužno za pružanje usluge koju je zatražio korisnik;

(d) za razvoj proizvoda koji je u konkurenciji s proizvodom;

(e) kako bi stekao uvid u gospodarsko stanje, imovinu i proizvodne metode korisnika ili u to kako korisnik upotrebljava proizvod ili povezanu uslugu na bilo koji način koji bi ugrozio poslovni položaj korisnika na tržištima na kojima je korisnik aktivan, osim ako je korisnik dao dopuštenje za takvu upotrebu;

(f) na način koji negativno utječe na sigurnost proizvoda ili bilo koje povezane usluge;

(g) [OPCIJA] [drugo: *(posebno navesti uporabe koje* znatno štete legitimnim interesima korisnika)].

3.3. **Uporaba osobnih podataka od strane primatelja podataka**

Primatelj podataka smije upotrebljavati ili na drugi način obrađivati podatke koji su osobni podaci samo ako za to postoji pravna osnova i samo pod uvjetima utvrđenima Uredbom (EU) 2016/679 (Opća uredba o zaštiti podataka) i, prema potrebi, Direktivom 2002/58/EZ (Direktiva o privatnosti i elektroničkim komunikacijama).

Stranke pri uređivanju obrade osobnih podataka u skladu s primjenjivim zakonodavstvom o zaštiti podataka (što uključuje, ali nije ograničeno na Uredbu (EU) 2016/679) moraju razmotriti je li korisnik ispitanik u vezi sa svim ili samo dijelom osobnih podataka sadržanih u podacima.

3.4. **Primjena zaštitnih mjera**

Primatelj podataka obvezuje se primijeniti mjere zaštite za sprečavanje gubitka podataka i neovlaštenog pristupa podacima [OPCIJA 1] [koje su razumne s obzirom na okolnosti, odnosno s obzirom na stanje znanosti i tehnologije, potencijalnu štetu koju bi korisnik mogao pretrpjeti i troškove povezane sa zaštitnim mjerama.] [OPCIJA 2] [kako je detaljno opisano u **Dodatku 2.**]

Stranke bi trebale razmotriti žele li u zaseban dodatak uključiti sve pojedinosti o tome kako se važni interesi korisnika mogu djelotvorno zaštititi. Mjere mogu biti tehničke prirode (npr. šifriranje, vatrozidovi, razdvojena pohrana) i organizacijske prirode (npr. uključivanje pouzdane treće strane). Budući da mjere moraju biti razmjerne, njihov će se sadržaj znatno razlikovati ovisno o prirodi podataka i interesima o kojima je riječ.

4. **Dijeljenje podataka s trećim stranama i uporaba usluga obrade podataka**

U skladu s člankom 6. stavkom 2. točkom (c) Akta o podacima primatelj podataka ne smije „stavljati podatke koje primi na raspolaganje drugoj trećoj strani, osim ako se podaci stavljaju na raspolaganje na temelju ugovora s korisnikom i pod uvjetom da druga treća strana poduzme sve potrebne mjere dogovorene između imatelja podataka i treće strane kako bi se očuvala povjerljivost poslovnih tajni".

Stoga, ako korisnik odluči primatelju podataka dati to pravo, trebalo bi umetnuti ovu klauzulu, a možda i primijeniti naknadu za to.

4.1. **Uvjeti za dijeljenje podataka**

4.1.1. Primatelj podataka može dijeliti podatke koji su neosobni podaci s trećim stranama:

(a) ako treća strana upotrebljava podatke isključivo u sljedeće svrhe:

i. kako bi primatelju podataka pomogla da postigne svrhe koje su dogovorene u klauzuli 3.1.;

ii. kako bi u suradnji s primateljem podataka ili preko društava posebne namjene ostvarila svrhe koje su dogovorene u klauzuli 3.1.; i

iii. [OPCIJA] [(*navesti određene svrhe koje treće strane mogu ostvarivati za vlastite potrebe, neovisno o primatelju podataka, kao i dijele li se podaci u te svrhe u zamjenu za naknadu ili besplatno*); i]

(b) ako trećoj strani nije utvrđen status nadzornika pristupa u skladu s člankom 3. Uredbe (EU) 2022/1925 („Akt o digitalnim tržištima"); i

(c) ako primatelj podataka ugovorno obvezuje treću stranu:

i. da ne upotrebljava podatke ni u koju drugu svrhu osim onih dogovorenih u klauzuli 4.1.1. točki (a);

ii. da ne stječe uvid u gospodarsko stanje, imovinu i proizvodne metode korisnika ili u to kako korisnik upotrebljava proizvod ili povezanu uslugu na bilo koji drugi način koji bi ugrozio poslovni položaj korisnika na tržištima na kojima je korisnik aktivan;

iii. da ne upotrebljava podatke na način koji na neki drugi način znatno šteti legitimnim interesima korisnika, osobito ako takvi podaci sadržavaju poslovno osjetljive podatke ili su zaštićeni poslovnim tajnama ili pravima intelektualnog vlasništva;

iv. da primjenjuje mjere zaštite koje su obvezne u skladu s klauzulom 3.4.; i

v. da izbriše podatke kad više nisu potrebni za svrhe dogovorene u klauzuli 4.1.1. točki (a);

vi. da ne dijeli dalje te podatke.

4.1.2. Dodatne pojedinosti, među ostalim identitet trećih strana, ograničenja uporabe podataka za treće strane te dodatni uvjeti i zaštitne mjere, detaljno su opisane u **Dodatku 3.**

4.1.3. Neovisno o klauzulama 4.1.1. i 4.1.2., primatelj podataka može upotrebljavati usluge obrade, kao što su usluge računalstva u oblaku (što uključuje infrastrukturu kao uslugu, platformu kao uslugu i softver kao uslugu), usluge smještaja na poslužitelju ili slične usluge kako bi za vlastiti račun i na vlastitu odgovornost ostvario dogovorene svrhe iz klauzule 3.2.1. točke (a). Treće strane također mogu upotrebljavati takve usluge kako bi ostvarile dogovorene svrhe iz klauzule 4.1.1. točke (a) za vlastiti račun i na vlastitu odgovornost. Primatelj podataka smije s trećim stranama dijeliti ili na drugi način obrađivati podatke koji su osobni podaci samo ako postoji pravna osnova predviđena Uredbom (EU) 2016/679 (Opća uredba o zaštiti podataka) i, prema potrebi, Direktivom 2002/58/EZ (Direktiva o privatnosti i elektroničkim komunikacijama) te pod uvjetima koji su u skladu s njima dopušteni.

5. **Naknada**

Primatelj podataka obvezuje se korisniku isplatiti naknadu kako je detaljno navedeno u **Dodatku 4.**

Stranke se mogu dogovoriti o naknadi za uporabu i dijeljenje podataka od strane primatelja podataka kad god smatraju da je to pravedno i razumno. Na primjer, mogu razmotriti takvu naknadu ako primatelj podataka upotrebljava podatke za razvoj novih proizvoda ili usluga ili ako primatelj podataka stvara agregirane ili izvedene podatke u komercijalne svrhe. Međutim, ako se podaci primjerice upotrebljavaju isključivo za potrebe sporazuma sklopljenog s korisnikom, naknada možda neće biti uključena.

Osim toga, naknada bi mogla biti potrebna kako bi se zajamčilo pravedno postupanje prema korisniku ako se korisnik složi da primatelj podataka može prodavati podatke trećim stranama u skladu s klauzulom 4.1.1. točkom (a) podtočkom iii. Ako je naknada potrebna, stranke se moraju dogovoriti o njezinoj prirodi, koja može biti novčana ili druge vrste.

6. **Datum početka primjene, trajanje i raskid ugovora**

6.1. **Datum početka primjene i trajanje**

6.1.1. Ovaj ugovor [OPCIJA 1] [odmah stupa na snagu] [OPCIJA 2] [stupa na snagu *(navesti datum)*].

6.1.2. [OPCIJA] [Ugovor se sklapa na [OPCIJA 1] [neodređeno vrijeme] [OPCIJA 2] [određeno razdoblje od (navesti)], uz primjenu eventualnih razloga za istek ili raskid na temelju ovog ugovora.]

6.2. **Raskid**

6.2.1. Primatelj podataka može raskinuti ovaj ugovor tako da o tome obavijesti korisnika (*navesti rok za slanje obavijesti*) ako je ugovor između imatelja podataka i primatelja podataka raskinut.

6.2.2. Ako korisnik izgubi status korisnika, ovaj se ugovor raskida. Korisnik će o tome obavijestiti primatelja podataka (*navesti rok za slanje obavijesti*).

6.2.3. [OPCIJA u slučaju neodređenog vremena ili ako stranke žele omogućiti raskid iz praktičnih razloga] [Bilo koja stranka može raskinuti ovaj ugovor u bilo kojem trenutku prije početka ili za vrijeme ugovornog razdoblja tako da o tome obavijesti drugu stranku (*navesti rok*).] [OPCIJA] Ako korisnik raskine ugovor na temelju ove klauzule prije *(unijeti određeno vrijeme ili minimalno ugovorno razdoblje)*, korisnik mora drugoj stranki nadoknaditi troškove koji su nastali u vezi s provedbom ovog ugovora, i to kako je navedeno u nastavku: *(navesti prema potrebi)*.

U slučajevima u kojima je korisnik ugovorno obvezan dijeliti podatke s primateljem podataka, ne bi trebalo uključiti ovu klauzulu jer bi to moglo implicirati kršenje drugog ugovora.

6.3. **Učinci isteka ili raskida**

6.3.1. U slučaju isteka ugovornog razdoblja ili raskida ovog ugovora obje stranke oslobađaju se obveze njegova budućeg izvršenja, ali to ne utječe na prava i obveze nastale do trenutka isteka ili raskida.

Istek ili raskid ne utječe ni na koju odredbu ovog ugovora koja bi trebala ostati na snazi čak i nakon završetka ugovora, osobito sva ograničenja dopuštene uporabe i dijeljenja podataka od strane primatelja podataka u skladu s klauzulama 3. i 4., klauzulom 8.1. o povjerljivosti, klauzulom 8.3. o primjenjivom pravu i klauzulom 8.6. o rješavanju sporova.

6.3.2. Konkretnije, raskid ili istek ugovora imat će sljedeće učinke:

(a) primatelj podataka odmah prestaje dohvaćati podatke koji su generirani ili zabilježeni od datuma raskida ili isteka;

(b) [OPCIJA] primatelj podataka i dalje ima pravo na upotrebu i dijeljenje podataka koji su generirani ili zabilježeni prije datuma raskida ili isteka kako je navedeno u klauzulama 3. i 4. [OPCIJA u razdoblju od *(navesti koliko dugo)*].

Mogu postojati slučajevi u kojima primatelj podataka treba ulagati u dijeljenje podataka, primjerice tako da prilagodi svoju digitalnu infrastrukturu; to će se ulaganje amortizirati s vremenom. U tom slučaju stranke će se možda htjeti pobrinuti da primatelj podataka dobije naknadu od stranke koja raskida ugovor. Iznos naknade trebao bi se moći utvrditi.

7. Pravna sredstva u slučaju neispunjenja ugovornih obveza

7.1. Slučajevi neispunjenja ugovornih obveza

7.1.1. Neispunjenje ugovorne obveze stranke smatra se bitnim:

(a) ako neispunjenje ugovorne obveze drugoj stranki u znatnoj mjeri uskraćuje ono što je imala pravo očekivati na temelju ovog ugovora, osim ako stranka koja nije ispunila ugovornu obvezu nije predvidjela i nije mogla razumno predvidjeti taj rezultat; ili

(b) ako je iz okolnosti jasno da nije moguće očekivati da će stranka koja nije ispunila ugovornu obvezu u budućnosti ispunjavati svoje obveze.

7.1.2. Neispunjenje ugovornih obveza stranke opravdano je ako je ono posljedica prepreke izvan kontrole te stranke i ako se od nje nije moglo razumno očekivati da prepreku uzme u obzir u trenutku sklapanja ovog ugovora ili da izbjegne ili svlada prepreku ili njezine posljedice.

7.1.3. Ako je prepreka samo privremena, opravdanje neispunjenja ugovornih obveza stranke vrijedi u razdoblju u kojem prepreka postoji. Međutim, ako kašnjenje predstavlja neispunjenje bitnih ugovornih obveza, druga se stranka prema njemu može odnositi kao takvom.

Stranka koja nije ispunila ugovornu obvezu mora se pobrinuti da druga stranka primi obavijest o prepreci i njezinu učinku na sposobnost ispunjenja obveza stranke bez nepotrebne odgode, i to čim je stranka saznala ili bi se razumno moglo očekivati da je saznala za te okolnosti. Druga stranka ima pravo na naknadu gospodarske štete koja je nastala zbog toga što nije primila tu obavijest.

7.2. Pravna sredstva u slučaju neispunjenja ugovornih obveza

7.2.1. U slučaju da jedna stranka ne ispuni svoje ugovorne obveze, drugoj su stranki na raspolaganju pravna sredstva navedena u klauzulama u nastavku, ne dovodeći u pitanje pravna sredstva dostupna u skladu s primjenjivim pravom.

7.2.2. Pravna sredstva koja nisu nespojiva mogu se upotrebljavati kumulativno.

7.2.3. Stranka ne smije pribjeći pravnom sredstvu u mjeri u kojoj je ona uzrok neispunjenja ugovornih obveza druge stranke, primjerice ako je nedostatak u njezinoj vlastitoj podatkovnoj infrastrukturi spriječio drugu stranku da propisno ispuni svoje obveze. Stranka se također ne može pozivati na zahtjev za naknadu pretrpljene štete u mjeri u kojoj je mogla smanjiti tu štetu poduzimanjem razumnih koraka.

7.2.4. Oštećena stranka može:

(a) odmah raskinuti ovaj ugovor bez kazne tako da o tome obavijesti drugu stranku:

i. ako se radi o neispunjenju bitnih ugovornih obveza druge stranke; ili

ii. u slučaju da se ne radi o neispunjenju bitnih ugovornih obveza, ako je oštećena stranka dostavila obavijest o utvrđivanju razumnog roka za ispravljanje neispunjenja ugovornih obveza i taj je rok istekao, a druga stranka nije ispunila svoje obveze;

(b) tražiti naknadu za gospodarsku štetu koju joj je prouzročilo neispunjenje ugovornih obveza druge stranke ako ono nije opravdano na temelju klauzule 7.1.2.; stranka koja nije ispunila ugovorne obveze odgovorna je samo za štetu koju je predvidjela ili za koju se razumno moglo očekivati da je predvidi u trenutku sklapanja ovog ugovora, a koja je vjerojatna posljedica neispunjenja ugovornih obveza te stranke, osim ako je neispunjenje ugovornih obveza bilo namjerno ili iz krajnje nepažnje;

(c) zatražiti da stranka koja nije ispunila ugovorne obveze bez nepotrebne odgode ispuni svoje obveze iz ovog ugovora, osim ako bi to bilo nezakonito ili nemoguće ili ako bi ispunjenje određene obveze stranki koja nije ispunila ugovorne obveze prouzročilo troškove koji su nerazmjerni koristi koju bi druga stranka ostvarila; [OPCIJA] [ako stranka ne ispuni svoje obveze iz ovog ugovora, u svakom slučaju plaća kazne detaljno opisane u Dodatku 6., koje stranke smatraju naknadom štete u smislu klauzule 7.2.4. točke (b); stranka koja nije ispunila ugovorne obveze ima pravo zatražiti da se kazna smanji na razuman iznos ako može dokazati da je kazna pretjerano visoka u odnosu na štetu koja je nastala zbog neispunjavanja ugovornih obveza.]

8. **Opće odredbe**

8.1. **Povjerljivost**

8.1.1. Sljedeće informacije moraju se smatrati povjerljivima:

(a) informacije koje se odnose na poslovne tajne, financijsku situaciju ili bilo koji drugi aspekt poslovanja druge stranke, osim ako je ta druga stranka objavila te informacije;

(b) (*ako je primjenjivo*) informacije u kojima se navodi osnova za izračun naknade;

(c) informacije koje se odnose na imatelja podataka i bilo koju drugu zaštićenu treću stranu, osim ako je ta zaštićena treća strana objavila te informacije.

8.1.2. Obje stranke suglasne su da će poduzeti sve razumne mjere za sigurnu pohranu i potpuno očuvanje povjerljivosti informacija iz klauzule 8.1.1., kao i da te informacije neće otkriti ni staviti na raspolaganje trećim stranama, osim:

(a) ako jedna od stranaka ima pravnu obvezu otkriti ili staviti na raspolaganje relevantne informacije; ili

(b) ako jedna od stranaka mora otkriti ili staviti na raspolaganje relevantne informacije kako bi ispunila svoje obveze iz ovog ugovora; ili

(c) ako je jedna od stranaka dobila prethodnu suglasnost druge stranke ili stranke koja pruža povjerljive informacije ili na koju utječe otkrivanje tih informacija.

8.1.3. U svakom slučaju, korisnik i primatelj podataka mogu otkriti ili staviti na raspolaganje takve informacije imatelju podataka ako je to potrebno za identifikaciju ili kontaktiranje primatelja podataka ili korisnika radi sklapanja ugovora između imatelja podataka i primatelja podataka kako je navedeno u klauzuli 1.3.2.

8.1.4. Te obveze povezane s povjerljivosti ostaju na snazi i nakon raskida ugovora, i to u razdoblju od (*navesti razdoblje*).

8.1.5. Te obveze povezane s povjerljivosti ne otklanjaju strože obveze iz (i) Uredbe (EU) 2016/679 (Opća uredba o zaštiti podataka), (ii) odredbi kojima se provodi Direktiva 2002/58/EZ ili Direktiva (EU) 2016/943 ili (iii) bilo kojeg drugog prava Unije ili države članice.

8.2. **Sredstva komunikacije**

Svaka obavijest ili druga komunikacija koja je obvezna ili dopuštena u skladu s ovim ugovorom mora biti u pisanom obliku i može se dostaviti osobno ili poslati unaprijed plaćenom poštom ili elektroničkim putem, među ostalim e-poštom, pod uvjetom da pošiljatelj zadrži dokaz o slanju na adrese navedene u nastavku:

Stranka	Osoba za kontakt	E-adresa	Telefonski broj	Adresa
Korisnik	[Ime]/[položaj]	[E-adresa]	[Telefonski broj]	[Adresa]
Primatelj podataka	[Ime]/[položaj]	[E-adresa]	[Telefonski broj]	[Adresa]

Svaka takva obavijest ili komunikacija smatrat će se zaprimljenom:

(a) ako se dostavi osobno, na datum dostave;

(b) ako se pošalje unaprijed plaćenom poštom, treći radni dan od datuma slanja;

(c) ako se pošalje elektroničkim putem, na datum slanja, pod uvjetom da pošiljatelj nije primio nikakvu poruku o pogrešci koja ukazuje na to da isporuka nije uspjela.

8.3. **Cijeli ugovor, izmjene i odvojivost**

8.3.1. Ovaj ugovor (zajedno s dodacima i svim drugim dokumentima na koje se u njemu upućuje) čini cijeli ugovor između stranaka u vezi s predmetom ovog ugovora i zamjenjuje sve prethodne usmene ili pisane sporazume ili ugovore i dogovore stranaka u vezi s predmetom ovog ugovora.

8.3.2. Svaka izmjena ovog ugovora valjana je samo ako je dogovorena između stranaka u pisanom obliku, što uključuje i bilo koji elektronički oblik.

8.3.3. Ako se utvrdi da je bilo koja odredba ovog ugovora ništavna, nevaljana, poništiva ili neizvršiva iz bilo kojeg razloga i ako je ta odredba odvojiva od ostalih odredbi ugovora, to neće utjecati na te ostale odredbe te će one i dalje biti valjane i izvršive, osim ako dotična odredba nije odvojiva od ostalih odredbi ugovora. Sve nejasnoće ili nedostaci u ovom ugovoru koji iz toga proizlaze moraju se otkloniti u skladu s klauzulom 8.4.

8.4. **Primjenjivo pravo**

Na ovaj se ugovor primjenjuje pravo *(navesti državu članicu)*.

8.5. **Tumačenje**

8.5.1. Stranke sklapaju ovaj ugovor u kontekstu prava i obveza stranaka na temelju Akta o podacima. Svaka odredba ovog ugovora mora se tumačiti tako da je u skladu s Aktom o podacima i drugim pravom Unije ili nacionalnim zakonodavstvom donesenim na temelju prava Unije, kao i svakim primjenjivim nacionalnim pravom koje je usklađeno s pravom Unije i od kojeg se ne može sporazumno odstupiti.

8.5.2. Ako se neka nejasnoća ili nedostatak u ovom ugovoru ne može otkloniti na način naveden u klauzuli 8.5.1., ovaj se ugovor mora tumačiti s obzirom na pravila tumačenja predviđena primjenjivim pravom (vidjeti klauzulu 8.4.).

8.6. **Rješavanje sporova**

8.6.1. Stranke su suglasne učiniti sve što je u njihovoj moći kako bi sporove riješile sporazumno i, prije nego što pokrenu postupak pred sudom, uputiti spor *(unijeti naziv i podatke za kontakt određenog tijela za rješavanje sporova; za sporove u okviru nadležnosti tih tijela kako su definirane u članku 10. stavku 1. Akta o podacima to može biti bilo koje tijelo za rješavanje sporova u državi članici koje ispunjava uvjete iz članka 10. Akta o podacima)*.

8.6.1. [OPCIJA, ako je korisnik poduzeće] [Sudovi *(navesti državu članicu)* imat će isključivu nadležnost za rješavanje predmeta koji se odnosi na ovaj ugovor.]

Dodatak 1. sadržava opis podataka

[sastavljaju ga stranke]

Dodatak 2. sadržava popis zaštitnih mjera koje treba poduzeti primatelj podataka

[sastavljaju ga stranke]

Dodatak 3. sadržava informacije o tome kako primatelj podataka dijeli podatke s trećim stranama

[sastavljaju ga stranke]

Dodatak 4. sadržava informacije o naknadi koju primatelj podataka isplaćuje korisniku za uporabu i dijeljenje podataka

[sastavljaju ga stranke]

Dodatak 5. sadržava dokumentaciju o vlasništvu nad proizvodom ili ugovornim pravima na uporabu proizvoda ili povezanih usluga

[sastavljaju ga stranke]

[OPCIJA] Dodatak 6. sadržava pojedinosti o kaznama

[sastavljaju ga stranke]

PRILOG IV.

MODELI UGOVORNIH ODREDBI

za ugovore između imatelja podataka i primatelja podataka o stavljanju podataka na raspolaganje na zahtjev korisnika povezanih proizvoda i povezanih usluga

Ovi modeli ugovornih odredbi osmišljeni su za ugovore između imatelja podataka i primatelja podataka koji je poduzeće, u slučaju u kojem je imatelj podataka obvezan (u skladu s člankom 5. Uredbe (EU) 2023/2854 – dalje u tekstu „Akt o podacima”) na zahtjev korisnika staviti podatke iz povezanog proizvoda i/ili povezane usluge na raspolaganje primatelju podataka.

Glavne su novosti iz Akta o podacima u tom kontekstu sljedeće:

— imatelj podataka obvezan je podijeliti podatke s primateljem podataka nakon primitka zahtjeva korisnika da to učini (uz zaštitne mjere za podatke koji su zaštićeni kao poslovne tajne),

— imatelj podataka može od primatelja podataka zatražiti razumnu naknadu,

— nepoštene ugovorne odredbe koje se odnose na pristup podacima i njihovu uporabu ili na odgovornost i pravna sredstva u slučaju kršenja ili okončanja obveza povezanih s podacima nisu obvezujuće ako ih je jedno poduzeće jednostrano nametnulo drugom poduzeću.

Ovaj je ugovor modularan i, iako se može upotrijebiti kao cijeli ugovor, stranke mogu odabrati i samo određene klauzule koje odgovaraju njihovoj konkretnoj situaciji. Nekoliko klauzula sadržava više opcija te bi stranke trebale razmotriti svoje posebne potrebe, poslovne odnose i interese kako bi utvrdile koja opcija najbolje odgovara njihovu ugovoru.

Neke klauzule imaju oznaku *(ako je primjenjivo)*, što znači da bi ih trebalo uključiti ako su ispunjeni određeni uvjeti.

Komisija preporučuje uporabu modela ugovornih odredbi, ali oni nisu obvezujući i stranke od njih uvijek mogu odstupiti.
Osim toga, modeli ugovornih odredbi mogu se upotrebljavati uz odgovarajuće izmjene u slučajevima u kojima je imatelj podataka obvezan staviti podatke na raspolaganje primatelju podataka u skladu s drugim pravom Unije ili nacionalnim zakonodavstvom donesenim na temelju prava Unije.

1. Stranke, korisnik koji podnosi zahtjev i proizvod / povezane usluge

1.1. Stranke ugovora

Ovaj ugovor o pristupu podacima i njihovoj uporabi sklapa se

između

(*unijeti ime, podatke za kontakt i daljnja upućivanja*) („imatelj podataka”)

i

(*unijeti ime, podatke za kontakt i daljnja upućivanja*) („primatelj podataka”),

koji se u ovom ugovoru zajedno nazivaju „stranke”, a pojedinačno „stranka”.

Stranke ovdje moraju utvrditi tko je imatelj podataka i primatelj podataka u smislu članka 2. točki 13. i 14. Akta o podacima.

U skladu s Aktom o podacima „imatelj podataka” znači fizička ili pravna osoba koja ima pravo ili obvezu, u skladu s Aktom o podacima, primjenjivim pravom Unije ili nacionalnim zakonodavstvom donesenim u skladu s pravom Unije, upotrebljavati ili stavljati na raspolaganje podatke, uključujući, ako je to dogovoreno ugovorom, podatke proizvoda ili podatke o povezanim uslugama koje je dohvatila ili generirala tijekom pružanja povezane usluge.

U skladu s Aktom o podacima „primatelj podataka” znači fizička ili pravna osoba koja djeluje u svrhe povezane sa svojom trgovačkom, poslovnom, obrtničkom ili profesionalnom djelatnošću, osim korisnika povezanog proizvoda ili povezane usluge, kojoj imatelj podataka stavlja na raspolaganje podatke, uključujući treću stranu slijedom zahtjeva korisnika upućenog imatelju podataka ili u skladu s pravnom obvezom na temelju prava Unije ili nacionalnog zakonodavstva donesenog u skladu s pravom Unije. U skladu s člankom 1. stavkom 3. točkom (d) Akta o podacima imatelji podataka obvezni su podatke staviti na raspolaganje samo „primatelj[ima] podataka u Uniji”. Nisu to obvezni učiniti ako se radi o primateljima podataka s poslovnim nastanom izvan Unije.

1.2. **Korisnik koji podnosi zahtjev, proizvod / povezane usluge**

1.2.1. Ovaj se ugovor temelji na zajedničkoj pretpostavci stranaka da je imatelj podataka u skladu s člankom 5. Akta o podacima obvezan staviti podatke na raspolaganje primatelju podataka na zahtjev ili u ime

(*unijeti ime, podatke za kontakt i daljnja upućivanja*) („korisnik koji podnosi zahtjev”)

i da je korisnik koji podnosi zahtjev korisnik (u smislu članka 2. točke 12. Akta o podacima):

sljedećeg proizvoda: (*unijeti naziv i dodatne specifikacije određenog povezanog proizvoda ili vrste proizvoda obuhvaćenih ugovorom*); i/ili

sljedećih povezanih usluga: (*unijeti naziv i dodatne specifikacije određenih povezanih usluga ili vrste povezanih usluga obuhvaćenih ugovorom, ako je primjenjivo*).

Stranke ovdje moraju utvrditi tko je korisnik u smislu članka 2. točke 12. Akta o podacima koji podnosi zahtjev imatelju podataka u skladu s člankom 5. Akta o podacima.

„**Korisnik**” znači fizička ili pravna osoba koja je vlasnik povezanog proizvoda ili na koju su u okviru ugovora prenesena privremena prava na uporabu tog povezanog proizvoda ili koja prima povezane usluge.

Stranke moraju utvrditi i koji povezani proizvod i, ako je primjenjivo, koju povezanu uslugu upotrebljava korisnik koji podnosi zahtjev.

U skladu s Aktom o podacima „**povezani proizvod**” znači predmet:
i. koji pribavlja, generira ili prikuplja podatke koji se odnose na njegovu uporabu ili okruženje;
ii. koji može prenositi podatke proizvoda putem elektroničke komunikacijske usluge, fizičke veze ili pristupa na uređaju;
iii. čija glavna funkcija nisu pohrana, obrada ili prijenos podataka u ime trećih strana koje nisu korisnik.

„**Povezana usluga**” znači digitalna usluga (osim elektroničke komunikacijske usluge, uključujući softver):
i. koja je povezana s proizvodom u trenutku kupnje, najma ili leasinga na takav način da bi njezina odsutnost spriječila povezani proizvod u izvršavanju jedne ili više njegovih funkcija; ili
ii. koju proizvođač ili treća strana naknadno povezuju s proizvodom radi proširivanja, ažuriranja ili prilagođavanja funkcija povezanog proizvoda.

2. **Osnova ugovora**

2.1. **Kvaliteta korisnika koji podnosi zahtjev i postojanje valjanog zahtjeva**

2.1.1. Svaka stranka izjavljuje da je, prema njezinim saznanjima, korisnik koji podnosi zahtjev korisnik (u smislu članka 2. točke 12. Akta o podacima) proizvoda i povezanih usluga navedenih u klauzuli 1.2.1.

2.1.2. Svaka stranka izjavljuje da je korisnik koji podnosi zahtjev zatražio da imatelj podataka primatelju podataka stavi na raspolaganje podatke navedene u klauzuli 3.1. Dokaz o zahtjevu priložen je ovom ugovoru u **Dodatku 1.**

2.1.3. *(ako je primjenjivo)* Svaka stranka izjavljuje da je, prema njezinim saznanjima, stranka koja djeluje u ime korisnika koji podnosi zahtjev dobila potrebne ovlasti od korisnika koji podnosi zahtjev za podnošenje tog zahtjeva u skladu s primjenjivim pravom. Dokaz o odobrenju priložen je ovom ugovoru u **Dodatku 1.**

U skladu s Aktom o podacima zahtjev može podnijeti treća strana koja djeluje u ime korisnika koji podnosi zahtjev. Ta treća strana može, na primjer, biti posrednik za podatke ili bilo koji drugi zastupnik ili predstavnik, među ostalim i sam primatelj podataka.

Naravno, ako treća strana, među ostalim primatelj podataka, tvrdi da joj je korisnik koji podnosi zahtjev dao odobrenje, takva situacija mogla bi predstavljati zlouporabu u odnosu na uobičajenu situaciju u kojoj se podnosi zahtjev. Stoga stranke moraju poduzeti razumne korake kako bi provjerile je li došlo do prijevare ili manipulacije i je li taj zahtjev pravilno podnesen.

2.1.4. Svaka stranka izjavljuje da je, prema njezinim saznanjima, zahtjev valjan u skladu s primjenjivim pravom te da nije povučen niti je istekao.

Ako postoje naznake da je zahtjev nevaljan ili povučen, stranke moraju poduzeti razumne korake kako bi provjerile je li zahtjev još uvijek valjan. Ako nije, imatelj podataka možda neće smjeti podijeliti podatke s primateljem podataka i može se smatrati zakonski odgovornim ako to učini. Primatelj podataka također se može smatrati zakonski odgovornim za traženje podataka koje nema pravo zatražiti.

Valjanost zahtjeva može ovisiti o mnogim čimbenicima u skladu s primjenjivim pravom. Na primjer, da bi zahtjev bio pravno valjan, moglo bi biti potrebno:

— da se smatra dobrovoljnim, dovoljno informiranim i izričitim izražavanjem želja korisnika koji podnosi zahtjev,

— da se podnosi s potrebnom pravnom sposobnošću.

2.2. **Prihvatljivost primatelja podataka**

2.2.1. Primatelj podataka izjavljuje da je između njega i korisnika koji podnosi zahtjev na snazi ugovor koji mu omogućuje upotrebu podataka i da će se, u skladu s tim ugovorom, podaci upotrebljavati isključivo u *(navesti svrhe u skladu s ugovorom između primatelja podataka i korisnika koji podnosi zahtjev)*:

(ako se iz podataka mogu otkriti poslovne tajne) Primatelj podataka izjavljuje da su podaci nužni za ispunjavanje te svrhe.

U skladu s člankom 6. stavkom 1. Akta o podacima primatelj podataka može upotrebljavati podatke samo na temelju ugovora sklopljenog s korisnikom i u svrhe dogovorene s njim. Primatelj podataka ovdje bi trebao dati izjave kojima to potvrđuje. Ako te izjave nisu ili više nisu točne, imatelj podataka mogao bi moći raskinuti ugovor u skladu s klauzulom 2.4.3.

Stranke bi trebale nastojati definirati dogovorene svrhe na način koji imatelju podataka omogućuje da utvrdi je li uporaba podataka od strane primatelja podataka dopuštena, ali ne toliko detaljno da bi imatelj podataka saznao povjerljive poslovne ideje koje pripadaju primatelju podataka.

Ako se radi o poslovnim tajnama imatelja podataka, svrhe se moraju otkriti u potpunosti kako bi imatelj podataka mogao procijeniti je li pružanje podataka nužno za postizanje navedene svrhe.

2.2.2. Primatelj podataka izjavljuje da mu nije utvrđen status nadzornika pristupa u skladu s člankom 3. Uredbe (EU) 2022/1925 („Akt o digitalnim tržištima”).

2.3. **Usklađenost s pravom o zaštiti podataka**

2.3.1. Ako se podaci smatraju osobnim podacima, svaka stranka izjavljuje da je usklađena s Uredbom (EU) 2016/679 i, prema potrebi, Direktivom 2002/58/EZ.

2.3.2. Konkretnije, ako korisnik koji podnosi zahtjev nije ispitanik, imatelj podataka može primatelju podataka staviti na raspolaganje podatke koji su osobni podaci samo u mjeri u kojoj je to dopušteno Uredbom (EU) 2016/679 i, prema potrebi, Direktivom 2002/58/EZ.

Pojam „osobni podaci” iz Opće uredbe o zaštiti podataka vrlo je širok. Obuhvaća sve podatke koji se odnose na pojedinca čiji je identitet utvrđen ili se može utvrditi, odnosno fizičku osobu koja se može identificirati izravno ili neizravno, osobito uz pomoć identifikatora kao što su ime, identifikacijski broj, podaci o lokaciji, mrežni identifikator ili uz pomoć jednog ili više čimbenika svojstvenih za fizički, fiziološki, genetski, mentalni, ekonomski, kulturni ili socijalni identitet te fizičke osobe.

Neosobni podaci mogu postati osobni podaci, primjerice ako su dio miješanog skupa podataka, kad se kombiniraju s novim podacima i ishod te kombinacije omogućuje povezivanje podataka s pojedincem čiji je identitet utvrđen ili se može utvrditi. To se može dogoditi i ako se pojave nova rješenja za obradu podataka.

Stranke bi trebale započeti tako da pažljivo procijene postoje li u podacima osobni podaci, kao i koje su njihove uloge i koja je uloga korisnika u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka:

— „ispitanik” je pojedinac na kojeg se informacije odnose i čiji je identitet utvrđen ili se može utvrditi,

— „voditelj obrade” znači fizička ili pravna osoba, tijelo javne vlasti, agencija ili drugo tijelo koje samo ili zajedno s drugima određuje svrhe i sredstva obrade osobnih podataka; kad su svrhe i sredstva takve obrade utvrđeni pravom, voditelj obrade može se predvidjeti tim pravom,

— „izvršitelj obrade” znači fizička ili pravna osoba, tijelo javne vlasti, agencija ili drugo tijelo koje obrađuje osobne podatke u ime voditelja obrade,

— „primatelj” znači fizička ili pravna osoba, tijelo javne vlasti, agencija ili drugo tijelo kojem se otkrivaju osobni podaci, neovisno o tome je li on treća strana (ne uključujući tijela javne vlasti, koja mogu primiti osobne podatke u okviru određene istrage u skladu s primjenjivim pravom).

Stranke bi trebale uzeti u obzir da stranka može imati više uloga ovisno o svrsi obrade i/ili da može obavljati ulogu zajedno s drugom strankom.

Kako bi dijeljenje podataka s primateljem podataka bilo moguće, potrebna je pravna osnova na temelju Opće uredbe o zaštiti podataka. Moguća pravna osnova za dijeljenje osobnih podataka u slučaju kad korisnik koji podnosi zahtjev nije ispitanik mogla bi biti privola dotičnih ispitanika u smislu članka 6. stavka 1. točke (a) ili legitiman interes u smislu članka 6. stavka 1. točke (f) Opće uredbe o zaštiti podataka. Kako bi se procijenilo postojanje takvog legitimnog interesa, može se uzeti u obzir obveza stavljanja podataka na raspolaganje u skladu s člankom 5. Akta o podacima, iako ta obveza sama po sebi nije dostatna pravna osnova.

2.4. **Netočnost izjava**

2.4.1. Svaka stranka koja sazna da bilo koja izjava iz klauzula od 2.1. do 2.3. nije ili više nije točna ili da neće biti točna u doglednoj budućnosti mora bez nepotrebne odgode obavijestiti drugu stranku, osim ako je druga stranka već svjesna ili bi trebala biti svjesna te činjenice.

Ako bilo koja izjava iz klauzula od 2.1. do 2.3. nije točna ili više nije točna, stranka bi trebala poduzeti odgovarajuće korake. Konkretnije, ako je korisnik koji podnosi zahtjev prodao proizvod i prestao biti korisnik, a imatelj podataka primi odgovarajuće informacije, imatelj podataka trebao bi raskinuti ugovor s primateljem podataka u vezi s tim korisnikom. U obavijesti o raskidu ugovora trebalo bi navesti razloge raskida. Samo slanje obavijesti u tom slučaju ne bi bilo dovoljno jer ne postoji način da se situacija ispravi. Ako primatelj podataka želi nastaviti primati podatke, mora se obratiti novom korisniku. Međutim, u nekim slučajevima stranke mogu ispraviti povredu zastupanja. Na primjer, to bi bilo tako ako bi zahtjev korisnika podnijela neovlaštena osoba (npr. zaposlenik koji nije bio ovlašten zastupati poduzeće korisnika). U tom bi slučaju primjenjivo pravo moglo omogućiti da se ta radnja retroaktivno odobri.

2.4.2. Nakon što sazna za tu situaciju, dotična stranka mora poduzeti odgovarajuće mjere i ispraviti netočnost izjave u mjeri u kojoj je to moguće. Ovisno o okolnostima, to može uključivati obavješćivanje korisnika koji podnosi zahtjev ili bilo koje pogođene zaštićene treće strane ili privremeno suspendiranje stavljanja podataka na raspolaganje od strane imatelja podataka ili uporabe podataka od strane primatelja podataka ako su stavljanje podataka na raspolaganje ili uporaba podataka postali nezakoniti.

2.4.3. Ako se situacija ne ispravi niti se može ispraviti, ovaj se ugovor mora raskinuti tako da jedna stranka pisanim putem obavijesti drugu stranku o raskidu i pritom navede razloge za raskid.

Raskid stupa na snagu odmah. Ako netočnost utječe samo na dio podataka obuhvaćenih ovim ugovorom, raskid mora stupiti na snagu samo za relevantni dio.

Učinci raskida uređeni su klauzulom 7.3.

3. Stavljanje podataka na raspolaganje

3.1. Podaci obuhvaćeni ugovorom

3.1.1. Podaci obuhvaćeni ovim ugovorom sastoje se od svih lako dostupnih podataka proizvoda ili podataka o povezanim uslugama u smislu Akta o podacima koji su utvrđeni u zahtjevu korisnika koji podnosi zahtjev u skladu s člankom 5. Akta o podacima te uključuju i neosobne i osobne podatke („podaci”).

Podaci su detaljno navedeni u **Dodatku 2.**

Ako se tijekom trajanja ovog ugovora primatelju podataka moraju staviti na raspolaganje podaci koji nisu navedeni u **Dodatku 2.**, **Dodatak 2.** izmijenit će se u skladu s tim.

Stranke bi u Dodatku 2. trebale navesti koji su podaci i metapodaci obuhvaćeni ovim ugovorom u skladu sa zahtjevom korisnika koji podnosi zahtjev.

U skladu s člankom 5. i člankom 2. točkama 15., 16. i 17. Akta o podacima ti podaci mogu biti samo lako dostupni podaci proizvoda ili podaci o povezanim uslugama:

— Podaci proizvoda su podaci generirani uporabom proizvoda koje je proizvođač dizajnirao tako da ih korisnik, imatelj podataka ili treća strana, uključujući, ako je to relevantno, proizvođač, mogu dohvatiti putem elektroničke komunikacijske usluge, fizičke veze ili pristupa na uređaju.

— Podaci o povezanim uslugama su podaci koji predstavljaju digitalizaciju korisničkih radnji ili događaja koji se odnose na povezani proizvod, koje je korisnik zabilježio namjerno ili koji su generirani kao nusproizvod djelovanja korisnika tijekom pružanja povezane usluge.

— Lako dostupni podaci su podaci koje imatelj podataka može zakonito pribaviti iz proizvoda ili povezane usluge, bez nerazmjernog napora koji nadilazi jednostavnu radnju.

Budući da se u ovom ugovoru utvrđuju aranžmani za stavljanje podataka na raspolaganje primatelju podataka na zahtjev korisnika koji podnosi zahtjev, ti su podaci oni koji su navedeni u zahtjevu.

Opis podataka mora biti dovoljan kako bi se utvrdilo koji su podaci obuhvaćeni posebnim režimom, ako on postoji. Stranke bi posebno trebale utvrditi pojedinosti o tome koji se podaci smatraju osobnim podacima.

3.2. Značajke podataka i aranžmani za pristup

3.2.1. Imatelj podataka mora primatelju podataka staviti podatke na raspolaganje na jednostavan i siguran način i ti podaci moraju biti barem jednake kvalitete kao i kad su postali dostupni imatelju podataka, a u svakom slučaju moraju biti u sveobuhvatnom, strukturiranom, uobičajenom i strojno čitljivom formatu te uključivati relevantne metapodatke za tumačenje i uporabu tih podataka.

„Metapodaci” znači strukturiran opis sadržaja ili uporabe podataka kojim se olakšavaju pronalaženje i uporaba tih podataka. U skladu s člankom 5. stavkom 1. Akta o podacima metapodaci se moraju staviti na raspolaganje zajedno s podacima ako su ti metapodaci „potrebn[i] za tumačenje i uporabu” podataka.

Iako relevantni metapodaci potrebni za tumačenje i uporabu podataka nisu utvrđeni te se stoga moraju odrediti na pojedinačnoj osnovi, u Aktu o podacima navedeno je da bi „[p]odaci koje se mora staviti na raspolaganje trebali […] uključivati relevantne metapodatke, uključujući njihov osnovni kontekst i vremenski žig, kako bi podaci bili upotrebljivi, u kombinaciji s drugim podacima, kao što su podaci razvrstani i klasificirani s drugim podatkovnim točkama koje se na njih odnose, ili ponovno oblikovani u uobičajeno korišteni format” (uvodna izjava 15. Akta o podacima).

3.2.2. Primatelj podataka mora dobiti pristup podacima:

(a) na jednostavan i siguran način;

(b) bez nepotrebne odgode;

(ako je primjenjivo) (c) kontinuirano i u stvarnom vremenu.

3.2.3. Kako bi ispunile zahtjeve iz klauzula 3.2.1. i 3.2.2., stranke su dogovorile specifikacije utvrđene u Dodatku 2.

U skladu s člankom 5. stavkom 1. Akta o podacima podaci se moraju staviti na raspolaganje bez nepotrebne odgode te, ako je to relevantno i tehnički izvedivo, kontinuirano i u stvarnom vremenu.

Budući da postoje razni načini za provedbu tih pravnih zahtjeva, stranke bi trebale dogovoriti sve pojedinosti o načinu pružanja pristupa u **Dodatku 2.**

Pritom bi, kao prvi korak, trebale odlučiti žele li omogućiti:

— **potpuni prijenos podataka**, odnosno prijenos kopije podataka na nosač podataka pod kontrolom primatelja podataka:

  — prijenosom koji pokreće imatelj podataka (*push*), kao što su internetski prijenos, učitavanje u prostor u oblaku primatelja podataka ili isporuka materijalnog nosača podataka na kojem su podaci pohranjeni, ili

  — dohvaćanjem koje pokreće primatelj podataka (*pull*), primjerice tako da mu se pruži API, pristup prostoru u oblaku imatelja podataka ili slični alati koji primatelju podataka omogućuju pristup podacima i njihovo izdvajanje, ili

— **pristup podacima na mjestu na kojem su pohranjeni**, odnosno da se podacima pristupa i da se oni obrađuju na nosaču podataka pod kontrolom imatelja podataka ili pouzdane treće strane, na primjer tako da se primatelj podataka prijavi u namjenski prostor na poslužiteljima imatelja podataka ili pouzdane treće strane, pri čemu se podaci ne prenose na nosač podataka pod kontrolom primatelja podataka, osim ako se dogovore posebni aranžmani.

Potpuni prijenos primatelju podataka daje najveću slobodu, ali znatno smanjuje sposobnost imatelja podataka da spriječi zlouporabu.

Pristup mjestu na kojem su podaci pohranjeni povećava rizik od otkrivanja poslovnih ideja primatelja podataka, ali znatno povećava sposobnost imatelja podataka da spriječi zlouporabu.

Osim potpunog prijenosa i pristupa na mjestu na kojem su podaci pohranjeni, postoje i dodatne tehničke mogućnosti, među ostalim pristup na uređaju korisnika koji podnosi zahtjev.

Ako stranke odaberu pristup mjestu na kojem su podaci pohranjeni, postoji niz pitanja koja treba riješiti, među ostalim kako zajamčiti da se ne otkriju poslovne ideje primatelja podataka te koje podatke primatelj podataka smije prenijeti na nosač podataka pod vlastitom kontrolom (npr. izvedeni podaci ili podaci o kojima se zaključuje koji proizlaze iz aktivnosti obrade primatelja podataka).

Općenito, uvjeti za pristup mjestu na kojem su podaci pohranjeni ne smiju ugroziti prava koja su korisniku koji podnosi zahtjev ili primatelju podataka dodijeljena Aktom o podacima ili drugim primjenjivim pravom.

Pristup mjestu na kojem su podaci pohranjeni na nosaču podataka pod kontrolom pouzdane treće strane često će biti poželjniji od pristupa na nosaču podataka pod kontrolom imatelja podataka. Pristup mjestu na kojem su podaci pohranjeni općenito bi i dalje trebao značiti pristup na daljinu, a pristup na licu mjesta trebao bi biti ograničen na ekstremne situacije s najvišim stupnjem osjetljivosti.

Stranke moraju odrediti i vrijeme pristupa podacima. U skladu s člankom 5. stavkom 1. Akta o podacima podaci se na zahtjev korisnika moraju staviti na raspolaganje bez nepotrebne odgode te, ako je to relevantno i tehnički izvedivo, kontinuirano i u stvarnom vremenu.

Međutim, takav pristup nije uvijek potreban kako bi se postigle svrhe koje su primatelj podataka i korisnik koji podnosi zahtjev dogovorili u određenom slučaju. Stoga se stranke moraju dogovoriti o pitanjima koja se odnose na vrijeme pristupa podacima, primjerice, ako je to relevantno i tehnički izvedivo, pruža li se pristup u stvarnom vremenu, a ako ne, koliko se često pruža.

Stranke bi trebale razmotriti i niz dodatnih pitanja, kao što su potrebne vjerodajnice za pristup te koji zaposlenici primatelja podataka odnosno koliko njih može pristupiti podacima.

3.2.4. Ako se podaci stavljaju na raspolaganje u skladu sa specifikacijama iz Dodatka o značajkama podataka i aranžmanima za pristup te ako se čini da dogovorene specifikacije nisu dovoljne kako bi se ispunili zahtjevi iz klauzula 3.2.1. i 3.2.2., stranke se obvezuju započeti pregovore u dobroj vjeri i prilagoditi specifikacije tako da ispunjavaju dogovorene zahtjeve.

3.2.5. Imatelj podataka primatelju podataka mora pružiti informacije potrebne za pristup podacima ili primanje podataka u skladu s člankom 5. Akta o podacima.

To posebno uključuje pružanje informacija koje su lako dostupne imatelju podataka o porijeklu podataka i svim pravima koja bi treće strane mogle imati u vezi s podacima, kao što su prava ispitanika koja proizlaze iz Uredbe (EU) 2016/679 (Opća uredba o zaštiti podataka), ili činjenice iz kojih mogu nastati takva prava.

Imatelj podataka te informacije navodi u **Dodatku 2.**

Stranke se i dalje mogu dogovoriti o pružanju bilo kakve dodatne potpore koja nadilazi zahtjeve Akta o podacima, bilo besplatno ili uz naknadu.

3.2.6. Imatelj podataka obvezuje se da neće čuvati nikakve informacije o pristupu primatelja podataka traženim podacima osim onih koje su potrebne za:

(a) pravilno izvršavanje (i) zahtjeva za pristup korisnika koji podnosi zahtjev i (ii) ovog ugovora;

(b) sigurnost i održavanje podatkovne infrastrukture; i

(c) usklađenost s pravnim obvezama imatelja podataka da čuva takve informacije.

3.3. **Davanje povratnih informacija**

3.3.1. Ako primatelj podataka utvrdi incident povezan s klauzulom 3.1. o podacima obuhvaćenima ugovorom ili klauzulom 3.2. o značajkama podataka i aranžmanima za pristup te ako primatelj podataka imatelju podataka dostavi detaljan opis incidenta, imatelj podataka i primatelj podataka moraju surađivati u dobroj vjeri kako bi utvrdili razlog incidenta. Ako je incident nastupio zbog toga što imatelj podataka nije ispunio svoje obveze, on mora ispraviti kršenje bez nepotrebne odgode. Ako imatelj podataka to ne učini, to se smatra kršenjem bitnih ugovornih obveza i primatelj podataka može se pozvati na klauzulu 8. ovog ugovora (pravna sredstva u slučaju kršenja ugovora).

3.3.2. Ako bilo koju specifikaciju dogovorenu u skladu s klauzulom 3.2. nije moguće postići ili ju je pretjerano teško postići zbog iznimne promjene okolnosti nakon sklapanja ugovora, imatelj podataka mora primatelju podataka dostaviti detaljan opis toga te će stranke započeti pregovore u dobroj vjeri i prilagoditi specifikacije tako da ispunjavaju zahtjeve utvrđene u tim klauzulama. Konkretnije, svaka stranka mora drugoj stranki dostaviti dovoljno informacija za procjenu, raspravu i rješavanje dotične situacije. Ova klauzula ne utječe na pravo primatelja podataka da upotrijebi pravna sredstva u skladu s klauzulom 8.

3.4. **Jednostrane izmjene koje nameće imatelj podataka**

3.4.1. Imatelj podataka može jednostrano izmijeniti pojedinosti o specifikacijama značajki podataka i aranžmana za pristup ako je to objektivno opravdano uobičajenim poslovanjem imatelja podataka, na primjer tehničkom izmjenom zbog neposredne sigurnosne ranjivosti u seriji proizvoda ili povezanih usluga koje pruža imatelj podataka ili promjenom infrastrukture imatelja podataka. Svaka promjena mora ispunjavati zahtjeve iz klauzule 3.2.

3.4.2. Imatelj podataka mora primatelja podataka obavijestiti o promjeni najmanje (navesti razuman rok) prije nego što promjena stupi na snagu.

Kraći rok za obavješćivanje može biti dovoljan:

(a) ako promjena ne utječe negativno na pristup podacima i njihovu uporabu od strane primatelja podataka; ili

(b) ako bi takva obavijest u danim okolnostima bila nemoguća ili nerazumna, primjerice ako su potrebne hitne promjene zbog sigurnosne ranjivosti koja je upravo otkrivena.

3.4.3. Ako promjena negativno utječe na pristup podacima i njihovu uporabu od strane primatelja podataka, primatelj podataka ima pravo raskinuti ugovor (odnosno njegov relevantni dio) bez plaćanja bilo kakve naknade imatelju podataka, neovisno o drugim pravima ili pravnim sredstvima koja mogu biti na raspolaganju primatelju podataka.

4. **(ako se podaci moraju zaštititi kao poslovne tajne) Zaštita poslovnih tajni**

1. **Dijeljenje poslovnih tajni** – imatelji podataka u načelu ne mogu odbiti zahtjev za pristup podacima u skladu s Aktom o podacima isključivo na temelju toga što se određeni podaci smatraju zaštićenima kao poslovna tajna jer bi to potkopalo željene učinke Akta o podacima.

Vidjeti klauzulu 4.1.

2. **Poslovne tajne** – međutim, ako imatelj podataka utvrdi da su određeni podaci obuhvaćeni ovim ugovorom zaštićeni kao poslovne tajne, kako je definirano Direktivom (EU) 2016/943[8] (dalje u tekstu „Direktiva o poslovnim tajnama”), ima pravo na određena prava, prvenstveno kako bi očuvao povjerljivost tih tajni.

U skladu s člankom 2. točkom 1. Direktive o poslovnim tajnama pojam „poslovna tajna” znači informacije koje ispunjavaju tri zahtjeva: (a) tajne su u smislu da nisu, u svojoj ukupnosti ili u točnoj strukturi i sklopu svojih sastavnih dijelova, općenito poznate ili lako dostupne osobama iz krugova koji se obično bave dotičnom vrstom informacija; (b) imaju komercijalnu vrijednost zbog toga što su tajne; i (c) u odnosu na njih je osoba koja te informacije zakonito kontrolira poduzela u tim okolnostima razumne korake kako bi sačuvala njihovu tajnost.

„Nositelj poslovne tajne” znači svaka fizička ili pravna osoba koja zakonito kontrolira takvu poslovnu tajnu.

Podaci se mogu utvrditi kao poslovne tajne samo ako ih imatelj podataka ili nositelj poslovne tajne štiti kao takve u trenutku podnošenja zahtjeva za pristup podacima u skladu s člankom 5. Akta o podacima.

Vidjeti klauzulu 4.1.1.

3. **Prvotno utvrđivanje poslovnih tajni** – prava imatelja podataka povezana s poslovnim tajnama prvotno su primjenjiva samo ako i u mjeri u kojoj su podaci zaštićeni kao poslovne tajne utvrđeni u ugovoru.

Vidjeti klauzulu 4.1.2.

4. **Za vrijeme trajanja ugovora** – međutim, prava imatelja podataka povezana s poslovnim tajnama mogla bi se primjenjivati i za vrijeme trajanja ugovora ako se radi o novim podacima koji se stavljaju na raspolaganje na temelju tog ugovora.

Vidjeti klauzulu 4.1.3.

5. **Prava na reviziju** – kako bi se očuvala povjerljivost podataka koji su zaštićeni kao poslovne tajne, mogu se razmotriti određena prava na reviziju uključivanjem neovisnih trećih strana (pri čemu se ne smije utjecati na aktivnosti imatelja podataka ni primatelja podataka), među ostalim mehanizmi u slučaju neslaganja s rezultatima izvješća o reviziji.

Vidjeti klauzulu 4.2.3.

6. **Prava nositelja poslovne tajne (1/4)** – imatelj podataka (ili nositelj poslovne tajne koji je treća strana) može se dogovoriti s primateljem podataka o zahtjevima za očuvanje povjerljivosti poslovnih tajni kao uvjeta za dijeljenje tih utvrđenih poslovnih tajni, kao što je poduzimanje određenih razmjernih tehničkih i organizacijskih mjera.

Vidjeti klauzule 4.2. i 4.3.

7. **Prava nositelja poslovne tajne (2/4)** – ako prvotne mjere nisu dovoljne, nositelj poslovne tajne može na pojedinačnoj osnovi za određene i utvrđene podatke koji su zaštićeni kao poslovne tajne jednostrano povećati razinu mjera ili zatražiti da se s primateljem podataka dogovore dodatne mjere. Ako se ne postigne dogovor o potrebnim mjerama, imatelj podataka može suspendirati dijeljenje određenih podataka koji su zaštićeni kao poslovne tajne pod uvjetima utvrđenima u Aktu o podacima.

Vidjeti klauzulu 4.4.2.

8. **Prava nositelja poslovne tajne (3/4)** – nositelj poslovne tajne također može na pojedinačnoj osnovi odbiti dijeljenje određenih, utvrđenih poslovnih tajni, no isključivo u iznimnim okolnostima i pod uvjetima utvrđenima u Aktu o podacima.

Vidjeti klauzulu 4.4.3.

9. **Prava nositelja poslovne tajne (4/4)** – nositelj poslovne tajne može uskratiti ili obustaviti dijeljenje podataka ako primatelj podataka prekrši svoje obveze povezane sa zaštitom poslovnih tajni.

Vidjeti klauzulu 4.4.4.

10. **Zadržavanje podataka koji sadržavaju utvrđene poslovne tajne** – ako imatelj podataka uskrati ili suspendira dijeljenje podataka u skladu s klauzulama 4.4.1., 4.4.2. ili 4.4.3., imatelj podataka i dalje će biti obvezan pobrinuti se da su povezani podaci koji sadržavaju utvrđenu poslovnu tajnu lako dostupni tako da ih zadrži sve dok ih ne može podijeliti u skladu s ugovorom.

Vidjeti klauzulu 4.5.

11. **Nositelj utvrđene poslovne tajne koji je treća strana** – ako je nositelj poslovne tajne treća strana, imatelj podataka mora se pobrinuti da su klauzulom 4. zaštićene i poslovne tajne te treće strane i od nje pribaviti sva relevantna odobrenja.

Vidjeti klauzulu 4.1.2.

4.1. **Primjenjivost aranžmana za poslovne tajne**

4.1.1. Zaštitne mjere dogovorene u klauzulama 4.2. i 4.3. ovog ugovora, kao i s njima povezana prava dogovorena u klauzuli 4.4., primjenjuju se isključivo na podatke ili metapodatke uključene u podatke koje imatelj podataka stavlja na raspolaganje primatelju podataka, koji su zaštićeni kao poslovne tajne (kako su definirane u članku 2. točki 1. Direktive o poslovnim tajnama) i koje posjeduju imatelj podataka ili drugi nositelj poslovne tajne (kako je definiran u članku 2. točki 2. te direktive).

4.1.2. Podaci koji su zaštićeni kao poslovne tajne i identitet nositelja poslovne tajne utvrđeni su u Dodatku 4.

Imatelj podataka primatelju podataka potvrđuje da je od svih nositelja poslovne tajne koji su treće strane dobio sva relevantna prava da sklopi ovaj ugovor u vezi s podacima koji su zaštićeni kao poslovne tajne.

U skladu s člankom 5. stavkom 9. Akta o podacima „imatelj podataka ili, ako nije riječ o istoj osobi, nositelj poslovne tajne, identificira podatke koji su zaštićeni kao poslovne tajne, među ostalim i u relevantnim metapodacima”.
Stoga bi imatelj podataka trebao utvrditi koji su podaci zaštićeni kao poslovne tajne u **Dodatku 4.** Međutim, imatelj podataka ne bi trebao biti obvezan opisati samu poslovnu tajnu. Dovoljno je utvrditi koji se podaci moraju zaštititi kako bi se zajamčila povjerljivost poslovne tajne jer bi analiza tih podataka mogla dovesti do otkrivanja poslovne tajne.

4.1.3. Ako se tijekom trajanja ovog ugovora primatelju podataka stave na raspolaganje novi podaci koji su zaštićeni kao poslovne tajne kako je utvrđeno u klauzuli 4.1.1., Dodatak 4. izmijenit će se u skladu s tim na zahtjev imatelja podataka.

Dok se Dodatak 4. ne izmijeni i dok se stranke o njemu ne dogovore, imatelj podataka može uskratiti ili privremeno suspendirati dijeljenje novih podataka koji su zaštićeni kao poslovne tajne. Odluka imatelja podataka u tom slučaju mora biti propisno obrazložena i mora se dostaviti korisniku u pisanom obliku bez nepotrebne odgode. Imatelj podataka obavješćuje i nadležno tijelo imenovano u skladu s člankom 37. Akta o podacima da je uskratio ili suspendirao dijeljenje podataka te utvrđuje koje mjere nisu dogovorene ili provedene.

4.1.4. Obveze utvrđene u klauzulama 4.2. i 4.3. ostaju na snazi nakon eventualnog raskida ugovora, osim ako se stranke dogovore drukčije.

4.2. **Zaštitne mjere koje poduzima primatelj podataka**

4.2.1. Primatelj podataka mora primijeniti zaštitne mjere utvrđene u **Dodatku 4.** (dalje u tekstu „primateljeve mjere zaštite”).

Stranke bi trebale u zasebnom dodatku utvrditi sve pojedinosti tih mjera, među ostalim za situacije u kojima primatelj podataka dijeli podatke s trećim stranama. Mjere mogu biti tehničke (npr. šifriranje, vatrozidovi, razdvojena pohrana) i organizacijske (npr. interno upravljanje, odgovarajuće upravljanje identitetom i provjere pristupa, uključivanje pouzdane treće strane).

Budući da mjere moraju biti razmjerne, njihov će se sadržaj razlikovati ovisno o prirodi poslovnih tajni. Mjere će ovisiti i o tome hoće li se (i) omogućiti pristup mjestu na kojem su podaci pohranjeni ili će se (ii) podaci u potpunosti prenijeti primatelju podataka. U prvom slučaju imatelj podataka ima viši stupanj kontrole i može sam primijeniti dio zaštitnih mjera, a primatelj podataka može imati nižu razinu uporabe podataka. U svakom slučaju obje će se stranke morati usredotočiti na postizanje željenih učinaka Akta o podacima. Zbog toga treba uravnotežiti rane interese, a da se pritom ne dovedu u pitanje ti željeni učinci.

4.2.2. Ako je primatelju podataka u ovom ugovoru i ugovoru koji je sklopio s korisnikom dopušteno staviti podatke na raspolaganje trećoj strani, primatelj podataka može dijeliti podatke koji su zaštićeni kao poslovne tajne:

(a) ako bez nepotrebne odgode obavijesti imatelja podataka o činjenici da će podatke koji su zaštićeni kao poslovne tajne staviti na raspolaganje trećoj strani, navede o kojim se podacima radi i imatelju podataka dostavi identitet, mjesto poslovnog nastana i podatke za kontakt dotične treće strane;

(b) ako treća strana primijeni zaštitne mjere utvrđene u Dodatku 4.

4.2.3. [OPCIJA] [Kako bi se provjerilo je li i u kojoj mjeri primatelj podataka proveo i održava li primateljeve mjere zaštite, primatelj podataka pristaje (i) na godišnjoj osnovi pribaviti izvješće o ocjeni sigurnosne sukladnosti od neovisne treće strane koju odabire primatelj podataka ili (ii) na godišnjoj osnovi dopustiti da reviziju ocjene sigurnosne sukladnosti provede neovisna treća strana koju odabere imatelj podataka, pod uvjetom da je ta neovisna treća strana potpisala sporazum o povjerljivosti koji je dostavio primatelj podataka. U tom izvješću o reviziji sigurnosti mora se dokazati da primatelj podataka poštuje klauzulu 4. i Dodatak 4., kako je primjenjivo u tom trenutku. Rezultati izvješća o reviziji dostavit će se objema strankama bez nepotrebne odgode.

Primatelj podataka može birati između opcija (i) i (ii). Ako jedna stranka smatra da je izvješće o reviziji sigurnosti netočno, zadržava pravo da pribavi izvješće o reviziji sigurnosti od druge neovisne treće strane. Ako se to pravo ostvari, oba neovisna revizora koji su treće strane raspravit će zajedno sa strankama o svim razlikama između tih dvaju izvješća i nastojati riješiti sva neriješena pitanja u dobroj vjeri.]

Troškove takvih izvješća o reviziji snosit će: (*navesti aranžmane za plaćanje tih troškova*).

Ova je klauzula označena kao opcija jer stranke mogu usuglasiti druge mjere kako bi provjerile ispunjava li korisnik svoje obveze provedbe i održavanja primateljevih mjera zaštite.

4.3. **Zaštitne mjere koje poduzima nositelj poslovne tajne**

4.3.1. Imatelj podataka može primijeniti mjere dogovorene u **Dodatku 4.** kako bi očuvao povjerljivost podataka koji su zaštićeni kao poslovne tajne (dalje u tekstu „nositeljeve mjere zaštite”).

4.3.2. Imatelj podataka također može jednostrano provesti odgovarajuća tehnička i organizacijska rješenja za zaštitu, kao što su ažuriranja softvera, ako ona ne utječu negativno na primatelja podataka u skladu s ovim ugovorom.

4.3.3. Primatelj podataka obvezuje se da neće izmijeniti ni ukloniti nositeljeve mjere zaštite ni mjere poduzete u skladu s klauzulom 4.3.2., osim ako se stranke dogovore drukčije.

4.4. **Obveza dijeljenja i pravo na odbijanje, uskraćivanje ili raskid**

4.4.1. Ako primateljeve mjere zaštite i nositeljeve mjere zaštite nisu materijalno dovoljne za odgovarajuću zaštitu određenog dijela podataka koji su zaštićeni kao poslovna tajna, imatelj podataka može zatražiti da se dogovore dodatne potrebne tehničke ili organizacijske mjere tako da primatelju podataka pošalje obavijest s detaljnim opisom neprimjerenosti mjera; ako se u razumnom roku ne postigne dogovor o takvim mjerama i ako je potreba za njima propisno obrazložena, primjerice u izvješću o reviziji sigurnosti, imatelj podataka može uskratiti ili suspendirati dijeljenje dotičnih podataka; u tom slučaju imatelj podataka mora obavijestiti primatelja podataka i nadležno tijelo imenovano u skladu s člankom 37. Akta o podacima; obavijest mora biti propisno obrazložena, u njoj se mora navesti koje mjere nisu dogovorene i, prema potrebi, o kojim se poslovnim tajnama radi te se mora dostaviti u pisanom obliku bez nepotrebne odgode; imatelj podataka mora i dalje dijeliti sve druge podatke koji su zaštićeni kao poslovne tajne osim tih konkretnih podataka.

4.4.2. Ako imatelj podataka, u iznimnim okolnostima, može dokazati da je vrlo vjerojatno da će pretrpjeti tešku gospodarsku štetu zbog otkrivanja primatelju podataka određenih podataka koji su zaštićeni kao poslovna tajna unatoč tome što su provedene primateljeve mjere zaštite i, ako je relevantno, nositeljeve mjere zaštite, imatelj podataka može suspendirati dijeljenje tih konkretnih podataka.

To može učiniti samo ako primatelju podataka i nadležnom tijelu imenovanom u skladu s člankom 37. Akta o podacima dostavi propisno obrazloženu obavijest.

Međutim, imatelj podataka mora i dalje dijeliti sve druge podatke koji su zaštićeni kao poslovne tajne osim tih konkretnih podataka.

Odbijanje ili prekid dijeljenja podataka na temelju članka 5. Akta o podacima ograničeni su na iznimne okolnosti. Stoga obavijest mora biti propisno obrazložena. Aspekti koje treba uzeti u obzir mogu biti, na primjer, neizvršivost zaštite poslovnih tajni u zemljama izvan EU-a, priroda i razina povjerljivosti dotične poslovne tajne ili jedinstvenost i inovativnost relevantnog povezanog proizvoda.

4.4.3. Ako primatelj podataka ne provede i ne održava primateljeve mjere zaštite te ako je imatelj podataka propisno obrazložio taj propust, primjerice u izvješću o reviziji sigurnosti, imatelj podataka ima pravo uskratiti ili suspendirati dijeljenje određenih utvrđenih poslovnih tajni sve dok primatelj podataka ne riješi incident.

U tom slučaju imatelj podataka mora bez nepotrebne odgode primatelju podataka i nadležnom tijelu imenovanom u skladu s člankom 37. Akta o podacima u pisanom obliku dostaviti propisno obrazloženu obavijest.

4.4.4. Imatelj podataka nema pravo raskinuti ugovor na temelju klauzule 4.4.1. Imatelj podataka ima pravo raskinuti ugovor na temelju klauzule 4.4.2 ili 4.4.3 samo u vezi s određenim utvrđenim poslovnim tajnama, i to:

(a) ako su ispunjeni svi uvjeti iz klauzule 4.4.2. ili 4.4.3.;

(b) ako stranke nisu pronašle rješenje u razumnom roku, unatoč pokušaju da se pronađe sporazumno rješenje, što uključuje intervenciju nadležnog tijela imenovanog u skladu s člankom 37. Akta o podacima; i

(c) ako nadležni sud nije primatelju podataka izdao sudsku odluku kojom imatelja podataka obvezuje da podatke stavi na raspolaganje i nije u tijeku sudski postupak za takvu odluku.

4.5. **Zadržavanje podataka koji su zaštićeni kao utvrđene poslovne tajne**

4.5.1. Kad imatelj podataka ostvaruje pravo na uskraćivanje ili suspenziju dijeljenja podataka u skladu s klauzulama 4.4.1., 4.4.2. i 4.4.3., mora se pobrinuti da zadrži dotične podatke kako bi ih stavio na raspolaganje primatelju podataka:

(a) nakon što se dogovore i provedu odgovarajuće zaštitne mjere; ili

(b) nakon što nadležno tijelo ili sud izda obvezujuću odluku kojom se imatelju podataka nalaže da dostavi podatke primatelju podataka.

Ta obveza zadržavanja prestaje ako nadležno tijelo ili sud u obvezujućoj odluci dopusti brisanje takvih zadržanih podataka ili ako se ugovor raskine u skladu s klauzulom 4.4.4.

4.5.2. Imatelj podataka snosit će troškove potrebne za zadržavanje podataka na temelju klauzule 4.5.1. Međutim, primatelj podataka pokrit će te troškove u mjeri u kojoj se uskraćivanje ili suspenzija dijeljenja podataka temelji na klauzuli 4.4.3.

5. **Uporaba podataka i dijeljenje s trećim stranama**

5.1. **Dopuštena uporaba od strane primatelja podataka**

Primatelj podataka obvezuje se obrađivati podatke koji su mu stavljeni na raspolaganje na temelju ugovora isključivo u svrhe i pod uvjetima dogovorenima s korisnikom koji podnosi zahtjev.

Primatelj podataka mora izbrisati podatke kad više nisu potrebni za dogovorenu svrhu, osim ako je drukčije dogovoreno s korisnikom koji podnosi zahtjev u vezi s podacima koji su neosobni podaci.

5.2. **Dijeljenje podataka s trećim stranama**

5.2.1. Primatelj podataka ne smije staviti podatke na raspolaganje drugoj trećoj strani, osim ako je to ugovorom dogovoreno s korisnikom koji podnosi zahtjev, u skladu sa svim mjerama zaštite dogovorenima s imateljem podataka i u skladu s primjenjivim pravom Unije ili nacionalnim pravom.

Primatelj podataka ni u kojem slučaju ne smije staviti podatke koje primi na raspolaganje poduzetniku za kojeg je utvrđen status nadzornika pristupa u skladu s člankom 3. Uredbe (EU) 2022/1925 (Akt o digitalnim tržištima).

5.2.2. Ako je primatelju podataka dopušteno staviti podatke na raspolaganje trećoj strani, primatelj podataka mora poduzeti odgovarajuće ugovorne, tehničke i organizacijske mjere kako bi zajamčio:

(a) *(ako je primjenjivo)* da ta treća strana primjenjuje barem one mjere zaštite koje primatelj podataka mora primjenjivati u skladu s klauzulom 4.2. i poštuje mjere zaštite koje je imatelj podataka poduzeo u skladu s klauzulom 4.3.;

(b) da ta treća strana upotrebljava podatke isključivo na način koji je u skladu s klauzulama 5.1. i 5.3.;

(c) da imatelj podataka ima na raspolaganju barem ista pravna sredstva protiv te treće strane kao i protiv primatelja podataka u slučaju uporabe ili otkrivanja podataka koji su zabranjeni na temelju klauzule 5.3.

5.2.3. Neovisno o klauzulama 5.2.1. i 5.2.2., primatelj podataka može upotrebljavati usluge obrade, kao što su usluge računalstva u oblaku (što uključuje infrastrukturu kao uslugu, platformu kao uslugu i softver kao uslugu), usluge smještaja na poslužitelju ili slične usluge kako bi za vlastiti račun i na vlastitu odgovornost ostvario dogovorene svrhe iz klauzule 5.1. Treće strane također mogu upotrebljavati takve usluge kako bi za vlastiti račun i na vlastitu odgovornost ostvarile svrhe u koje se podaci s njima dijele.

5.3. **Neovlaštena uporaba i dijeljenje podataka**

5.3.1. Primatelj podataka ne smije:

(a) (za potrebe pribavljanja podataka) pružati lažne informacije imatelju podataka, primjenjivati obmanjujuća sredstva ili sredstva prisile ili zloupotrebljavati nedostatke u tehničkoj infrastrukturi imatelja podataka namijenjenoj zaštiti podataka; ili

(b) ne održavati ugovorne tehničke ili organizacijske mjere dogovorene u skladu s klauzulama 4.2. i 4.3.; ili

(c) izmijeniti ili ukloniti, bez suglasnosti imatelja podataka, mjere tehničke zaštite koje je imatelj podataka primijenio kako bi spriječio neovlašteni pristup podacima i osigurao usklađenost s ovim ugovorom; ili

(d) upotrebljavati podatke koje je primio u neodobrene svrhe, čime krši klauzulu 5.1.; ili

(e) upotrebljavati podatke za razvoj proizvoda koji je u konkurenciji s proizvodom, kao ni dijeliti podatke s trećom stranom u tu svrhu;

(f) upotrebljavati podatke kako bi stekao uvid u gospodarsko stanje, imovinu i proizvodne metode imatelja podataka ili njegovu uporabu podataka;

(g) upotrebljavati podatke na način koji negativno utječe na sigurnost proizvoda ili bilo koje povezane usluge;

(h) upotrebljavati podatke za izradu profila fizičkih osoba, osim ako je to nužno za pružanje usluge koju je zatražio korisnik koji podnosi zahtjev;

(i) otkrivati podatke drugoj trećoj strani nezakonito ili na način kojim krši klauzule 5.2.1. i 5.2.2.

Ako primatelj podataka učini bilo koju od tih radnji, to predstavlja neispunjenje bitnih ugovornih obveza kako je opisano u klauzuli 8.1.1. i ima dodatne posljedice opisane u klauzuli 5.3.2.

5.3.2. U slučajevima iz klauzule 5.3.1. primatelj podataka mora bez nepotrebne odgode postupiti u skladu sa zahtjevima imatelja podataka ili korisnika koji podnosi zahtjev u kojima oni traže:

(a) da korisnika koji podnosi zahtjev obavijesti o neovlaštenoj uporabi ili otkrivanju podataka i o mjerama poduzetima kako bi se to zaustavilo;

(b) da izbriše podatke koje je imatelj podataka stavio na raspolaganje na temelju ovog ugovora ili koji su pribavljeni na neovlašten način ili uz zlouporabu, kao i sve njihove kopije;

(c) da imatelju podataka, korisniku koji podnosi zahtjev ili zaštićenoj drugoj trećoj strani nadoknadi svaku štetu pretrpljenu zbog neovlaštene uporabe ili otkrivanja; i

(d) da okonča proizvodnju, nuđenje ili stavljanje na tržište ili uporabu robe, izvedenih podataka ili usluga koji su proizvedeni na temelju znanja stečenog uporabom utvrđenih poslovnih tajni ili uvoz, izvoz ili pohranu robe kojom je počinjena povreda u te svrhe; i

(e) da uništiti svu robu kojom je počinjena povreda ako (i) postoji ozbiljan rizik da će nezakonita uporaba tih podataka prouzročiti znatnu štetu imatelju podataka, nositelju poslovne tajne ili korisniku ili (ii) ako takva mjera ne bi bila nerazmjerna s obzirom na interese imatelja podataka, nositelja poslovne tajne ili korisnika.

6. **Naknada za pružanje pristupa podacima**

Stranke bi u samom ugovoru ili u zasebnom dodatku trebale utvrditi pojedinosti o naknadi.

Trebale bi se dogovoriti barem o sljedećem:

— iznosu naknade koju treba platiti i valuti,

— vremenu dospijeća plaćanja,

— aranžmanima za plaćanje.

U skladu s Aktom o podacima takva naknada uvijek može uključivati naknadu troškova nastalih stavljanjem podataka na raspolaganje. Može uključivati i maržu, osim ako je primatelj podataka MSP ili neprofitna organizacija. Naknada u svakom slučaju mora biti razumna.

U skladu s člankom 9. stavkom 2. Akta o podacima pri utvrđivanju naknade potrebno je uzeti u obzir „troškove nastale pri stavljanju podataka na raspolaganje, uključujući posebno troškove potrebne za formatiranje podataka, širenje podataka elektroničkim putem i njihovu pohranu” i, ako naknada uključuje maržu, „ulaganja u prikupljanje i izradu podataka, ako je to primjenjivo, uzimajući u obzir jesu li druge strane doprinijele pribavljanju, generiranju ili prikupljanju dotičnih podataka”.

U skladu s člankom 9. stavkom 3. Akta o podacima naknada može također ovisiti o količini, formatu i prirodi podataka. U skladu s člankom 9. stavkom 7. Akta o podacima imatelj podataka u svakom slučaju mora pružiti informacije u kojima se osnova za izračun naknade navodi dovoljno detaljno kako bi primatelj podataka mogao procijeniti jesu li ispunjeni pravni zahtjevi.

6.1. **(Primjenjivo ako se primatelj smatra MSP-om / neprofitnom istraživačkom organizacijom)**

6.1.1. Primatelj podataka izjavljuje da je on MSP, kako je definiran u Preporuci 2003/361/EZ, ili neprofitna istraživačka organizacija. Nadalje, izjavljuje da nema partnerska ili povezana poduzeća („poduzeća”), kako su definirana u članku 3. Priloga Preporuci 2003/361/EZ, koja se ne smatraju MSP-ovima.

[OPCIJA] [Dokaz o prethodno navedenom dostupan je u **Dodatku 3.**]

6.1.2. Stranke su suglasne da će primatelj podataka isplatiti naknadu imatelju podataka [OPCIJA 1] [kako slijedi: (*navesti*)] [OPCIJA 2] [kako je navedeno u **Dodatku 3.**].

6.1.3. Imatelj podataka izjavljuje da dogovorena naknada ne premašuje troškove koji su izravno povezani sa stavljanjem podataka na raspolaganje primatelju podataka i koji se mogu pripisati zahtjevu. Ti troškovi uključuju troškove potrebne za reprodukciju podataka te širenje podataka elektroničkim putem i njihovu pohranu, ali ne i troškove prikupljanja ili proizvodnje podataka.

Imatelj podataka pruža u **Dodatku 3.** informacije o osnovi za izračun naknade, čime se primatelju podataka omogućuje da provjeri jesu li ti zahtjevi ispunjeni.

6.1.4. Primatelj podataka odmah će obavijestiti imatelja podataka o svim promjenama koje dovode u pitanje njegovu kategorizaciju kao MSP-a.

Ako se primatelj podataka prestane smatrati MSP-om, stranke se obvezuju započeti pregovore o iznosu razumne naknade. Ako se u razumnom roku ne postigne dogovor, imatelj podataka može suspendirati dijeljenje podataka tako da pošalje obavijest primatelju podataka.

U tom se slučaju imatelj podataka mora pobrinuti da zadrži podatke kako bi se oni stavili na raspolaganje primatelju podataka nakon što se postigne dogovor o naknadi ili nakon što nadležno tijelo ili sud izda obvezujuću odluku kojom se imatelju podataka nalaže da dostavi podatke primatelju podataka.

Imatelj podataka snosit će troškove potrebne za zadržavanje podataka. Međutim, primatelj podataka mora imatelju podataka nadoknaditi gospodarsku štetu pretrpljenu zbog toga što primatelj podataka nije poslao obavijest imatelju podataka.

6.2. **(Primjenjivo ako se primatelj ne smatra MSP-om / neprofitnom istraživačkom organizacijom)**

6.2.1. Stranke su suglasne da će primatelj podataka isplatiti naknadu imatelju podataka [OPCIJA 1] [kako slijedi: *(navesti)*] [OPCIJA 2] [kako je navedeno u **Dodatku 3.**].

Imatelj podataka pruža u **Dodatku 3.** informacije o osnovi za izračun naknade, čime se primatelju podataka omogućuje da provjeri jesu li ti zahtjevi ispunjeni.

6.2.2. (*primjenjivo u slučaju novčane naknade*) Ako plaćanje naknade kasni, primatelj podataka trebao bi imatelju podataka platiti kamate na zakašnjelu naknadu od trenutka dospijeća plaćanja do trenutka uplate, kako je utvrđeno u primjenjivom pravu.

6.2.3. Ako se primatelj podataka počne smatrati MSP-om i o tome obavijesti imatelja podataka, stranke se obvezuju izmijeniti iznos razumne naknade u skladu s člankom 9. stavkom 4. Akta o podacima.

7. **Datum početka primjene, trajanje i raskid ugovora**

7.1. **Datum početka primjene i trajanje**

7.1.1. Ovaj ugovor [OPCIJA 1] [odmah stupa na snagu] [OPCIJA 2] [stupa na snagu *(navesti datum)*].

7.1.2. [OPCIJA] [Ugovor se sklapa na [OPCIJA 1] [neodređeno vrijeme] [OPCIJA 2] [određeno razdoblje od *(navesti)*], podložno eventualnim razlozima za istek ili raskid na temelju ovog ugovora.]

Pri razmatranju trajanja ugovora stranke bi se prvenstveno trebale voditi zahtjevom korisnika i ugovorom koji su sklopili korisnik i primatelj podataka. Ako se zahtjev odnosi na **jednokratnu isporuku** podataka, dovoljno je dogovoriti se o datumu početka primjene.

Ako se zahtjev odnosi na **kontinuiranu isporuku** podataka, stranke će se morati dogovoriti o trajanju ugovora i odabrati neodređeno vrijeme ili određeno razdoblje, ovisno o tome je li korisnik koji podnosi zahtjev naveo određeno razdoblje.

7.1.3. [OPCIJA] [Imatelj podataka mora početi stavljati podatke na raspolaganje primatelju podataka [OPCIJA 1] [bez nepotrebne odgode nakon što ugovor stupi na snagu] [OPCIJA 2] [*(navesti datum i, prema potrebi, dodatne pojedinosti o vremenu)*].]

Stranke će obično htjeti da se ugovorne obveze počnu ispunjavati čim ugovor stupi na snagu. Međutim, to nije nužno uvijek tako, primjerice ako se jedna ili obje stranke trebaju pripremiti za početak ispunjavanja ugovornih obveza.

7.2. **Raskid**

7.2.1. Neovisno o ugovornom razdoblju dogovorenom u skladu s klauzulom 7.1.1. i ne dovodeći u pitanje klauzulu 2.4.3., ovaj se ugovor raskida:

(a) u slučaju uništenja proizvoda ili trajnog ukidanja povezane usluge ili ako proizvod ili povezana usluga nepovratno izgube sposobnost generiranja podataka; ili

(b) ako se obje stranke tako dogovore.

7.2.2. Primatelj podataka može raskinuti ugovor u bilo kojem trenutku za vrijeme ugovornog razdoblja tako da o tome obavijesti imatelja podataka *(navesti rok)*. Primatelj podataka mora obavijestiti korisnika koji podnosi zahtjev o tome da je ugovor raskinut.

[OPCIJA] Ako primatelj podataka raskine ugovor na temelju ove klauzule prije *(unijeti određeno vrijeme ili minimalno ugovorno razdoblje)*, mora imatelju podataka nadoknaditi troškove koji su za njega nastali zbog stavljanja podataka na raspolaganje, i to kako je navedeno u nastavku: *(navesti)*.

Mogu postojati slučajevi u kojima imatelj podataka snosi troškove zbog stavljanja podataka na raspolaganje primatelju podataka, primjerice jer je prilagodio svoju digitalnu infrastrukturu i vjerovao da će se ti troškovi amortizirati s vremenom.

U tom će se slučaju imatelj podataka možda htjeti pobrinuti da dobije naknadu od primatelja podataka.

7.3. **Učinci isteka i raskida**

7.3.1. U slučaju isteka ugovornog razdoblja ili raskida ovog ugovora obje stranke oslobađaju se obveze njegova budućeg izvršenja, ali to ne utječe na prava i obveze nastale do trenutka isteka ili raskida.

Istek ili raskid ne utječe ni na koju odredbu ovog ugovora koja bi trebala ostati na snazi čak i nakon završetka ugovora, osobito sva ograničenja dopuštene uporabe i dijeljenja podataka od strane primatelja podataka u skladu s klauzulom 5., klauzulom 4. o poslovnim tajnama, klauzulom 9.1. o povjerljivosti, klauzulom 9.5. o primjenjivom pravu i klauzulom 9.7. o rješavanju sporova.

7.3.2. [OPCIJA 1] [Imatelj podataka mora poduzeti odgovarajuće mjere za pomoć pri odlasku koje primatelj podataka može razumno očekivati.] [OPCIJA 2] [Imatelj podataka mora poduzeti sljedeće mjere za pomoć pri odlasku: *(navesti)*.]

Stranke mogu razmotriti jesu li primatelju podataka potrebne mjere za pomoć pri odlasku.

To će biti relevantno, na primjer, ako je primatelju podataka bilo dopušteno izdvajanje podataka s nosača podataka pod kontrolom imatelja podataka, ali još nije izdvojio podatke jer nije očekivao raskid ugovora.

8. **Pravna sredstva u slučaju kršenja ugovora**

Uz prava i obveze povezane s podacima (od kojih mnoge proizlaze iz Akta o podacima), stranke mogu usuglasiti i pitanja općeg ugovornog prava, kao što su prava i pravna sredstva koja su ugovornoj stranki na raspolaganju u slučaju neispunjenja ugovornih obveza druge ugovorne stranke.

Za takva pitanja općeg ugovornog prava stranke se mogu osloniti na standardna zakonska pravila ili druge predloške ugovora.

Ako žele upotrijebiti ovaj model ugovornih odredbi, trebale bi se pobrinuti da je on u skladu sa svim obveznim nacionalnim propisima koji se mogu primjenjivati na ugovor.

8.1. **Slučajevi neispunjenja ugovornih obveza**

8.1.1. Neispunjenje ugovorne obveze stranke smatra se bitnim:

(a) ako neispunjenje ugovorne obveze drugoj stranki u znatnoj mjeri uskraćuje ono što je imala pravo očekivati na temelju ovog ugovora, osim ako stranka koja nije ispunila ugovornu obvezu nije predvidjela i nije mogla razumno predvidjeti taj rezultat; ili

(b) ako je iz okolnosti jasno da nije moguće očekivati da će stranka koja nije ispunila ugovornu obvezu u budućnosti ispunjavati svoje obveze.

8.1.2. Neispunjenje ugovornih obveza stranke opravdano je ako je ono posljedica prepreke izvan kontrole te stranke i ako se od nje nije moglo razumno očekivati da prepreku uzme u obzir u trenutku sklapanja ovog ugovora ili da izbjegne ili svlada prepreku ili njezine posljedice.

Ako je prepreka samo privremena, opravdanje neispunjenja ugovornih obveza stranke vrijedi u razdoblju u kojem prepreka postoji. Međutim, ako kašnjenje predstavlja neispunjenje bitnih ugovornih obveza, druga se stranka prema njemu može odnositi kao takvom.

Stranka koja nije ispunila ugovornu obvezu mora se pobrinuti da druga stranka primi obavijest o prepreci i njezinu učinku na sposobnost ispunjenja obveza stranke bez nepotrebne odgode, i to čim je stranka saznala ili bi se razumno moglo očekivati da je saznala za te okolnosti. Druga stranka ima pravo na naknadu gospodarske štete koja je nastala zbog toga što nije primila tu obavijest.

8.2. **Pravna sredstva u slučaju neispunjenja ugovornih obveza**

8.2.1. U slučaju da jedna stranka ne ispuni svoje ugovorne obveze, drugoj su stranki na raspolaganju pravna sredstva navedena u klauzulama u nastavku, ne dovodeći u pitanje pravna sredstva dostupna u skladu s primjenjivim pravom.

8.2.2. Pravna sredstva koja nisu nespojiva mogu se upotrebljavati kumulativno.

8.2.3. Stranka ne smije pribjeći pravnom sredstvu u mjeri u kojoj je ona uzrok neispunjenja ugovornih obveza druge stranke, primjerice ako je nedostatak u njezinoj vlastitoj podatkovnoj infrastrukturi spriječio drugu stranku da propisno ispuni svoje obveze. Osim toga, stranka se ne može pozvati na zahtjev za naknadu pretrpljene štete u mjeri u kojoj je mogla smanjiti tu štetu poduzimanjem razumnih koraka.

8.2.4. Oštećena stranka može:

(a) zatražiti da stranka koja nije ispunila ugovorne obveze bez nepotrebne odgode ispuni svoje obveze iz ovog ugovora, osim ako bi to bilo nezakonito ili nemoguće ili ako bi ispunjenje određene obveze stranki koja nije ispunila ugovorne obveze prouzročilo troškove koji su nerazmjerni koristi koju bi druga stranka ostvarila;

(b) prestati ispunjavati svoje ugovorne obveze iz ovog ugovora, osim ako se može predvidjeti da bi to prouzročilo štetu stranki koja nije ispunila ugovorne obveze koja je očito nerazmjerna u odnosu na težinu neispunjenja ugovornih obveza (ako je primjenjivo) [pod uvjetom da su ispunjeni svi uvjeti iz klauzule 4.4.4., ako primatelj podataka ne provede ili ne održava primateljeve mjere zaštite dogovorene u klauzuli 4.2.1.];

(c) odmah raskinuti ovaj ugovor bez kazne tako da o tome obavijesti drugu stranku:

i. ako se radi o neispunjenju bitnih ugovornih obveza druge stranke; ili

ii. u slučaju da se ne radi o neispunjenju bitnih ugovornih obveza, ako je oštećena stranka dostavila obavijest o utvrđivanju razumnog roka za ispravljanje neispunjenja ugovornih obveza i taj je rok istekao, a druga stranka nije ispunila svoje obveze;

iii. *(ako je primjenjivo)* [pod uvjetom da su ispunjeni svi uvjeti utvrđeni u klauzuli 4.4.5., u slučajevima opisanima u klauzuli 4.4.2. ili 4.4.3.;]

(d) tražiti naknadu za gospodarsku štetu koju joj je prouzročilo neispunjenje ugovornih obveza druge stranke ako ono nije opravdano na temelju klauzule 8.1.2.; stranka koja nije ispunila ugovorne obveze odgovorna je samo za štetu koju je predvidjela ili za koju se razumno moglo očekivati da je predvidi u trenutku sklapanja ovog ugovora, a koja je posljedica neispunjenja ugovornih obveza te stranke, osim ako je neispunjenje ugovornih obveza bilo namjerno ili iz krajnje nepažnje.

8.2.5. [OPCIJA] [Ako stranka ne ispuni svoje obveze iz ovog ugovora, u svakom slučaju plaća kazne detaljno opisane u **Dodatku 5.**, koje stranke smatraju naknadom štete u smislu klauzule 8.2.4. točke (d). Stranka koja nije ispunila ugovorne obveze ima pravo zatražiti da se kazna smanji na razuman iznos ako može dokazati da je kazna pretjerano visoka u odnosu na štetu koja je nastala zbog neispunjavanja ugovornih obveza.

Stranke će možda htjeti utvrditi kazne za određene vrste neispunjenja ugovornih obveza jer bi oštećenoj stranki moglo biti prekomplicirano dokazati iznos stvarne štete koja je nastala zbog, primjerice, nedostavljanja podataka. Kazne bi trebale biti razmjerne.

9. Opće odredbe

9.1. Povjerljivost

9.1.1. Sljedeće informacije moraju se smatrati povjerljivima:

(a) informacije koje se odnose na poslovne tajne, financijsku situaciju ili bilo koji drugi aspekt poslovanja stranke, osim ako je ta stranka objavila te informacije;

(b) informacije u kojima se navodi osnova za izračun razumne naknade;

(c) informacije koje se odnose na korisnika koji podnosi zahtjev i bilo koju treću stranu, osim ako su oni već objavili te informacije.

9.1.2. Obje stranke suglasne su da će poduzeti sve razumne mjere za sigurnu pohranu povjerljivih informacija i da te informacije neće staviti na raspolaganje trećim stranama, osim:

(a) ako jedna od stranaka ima pravnu obvezu staviti relevantne informacije na raspolaganje, primjerice kako bi ispunila obvezu pružanja informacija iz kojih je vidljivo da nije bilo diskriminacije u skladu s člankom 8. stavkom 3. Akta o podacima; ili

(b) ako jedna od stranaka mora staviti relevantne informacije na raspolaganje kako bi ispunila svoje obveze iz ovog ugovora; ili

(c) ako je jedna od stranaka dobila prethodnu suglasnost druge stranke ili stranke koja pruža povjerljive informacije ili na koju utječe otkrivanje tih informacija.

9.1.3. U svakom slučaju, imatelj podataka može otkriti ili staviti na raspolaganje [OPCIJA 1] [ugovor korisniku koji podnosi zahtjev] [OPCIJA 2] [takve informacije korisniku koji podnosi zahtjev ako je to potrebno kako bi imatelj podataka dokazao da poštuje svoje obveze (i) prema primatelju podataka u skladu s člankom 5. Akta o podacima ili (ii) koje proizlaze iz ugovora sklopljenog s korisnikom koji podnosi zahtjev u skladu s člankom 4. stavkom 6. Akta o podacima].

9.1.4. Te obveze povezane s povjerljivosti ostaju na snazi i nakon raskida ugovora, i to u razdoblju od *(navesti razdoblje)*.

9.1.5. Te obveze povezane s povjerljivosti ne otklanjaju strože obveze iz (i) Opće uredbe o zaštiti podataka, (ii) odredbi kojima se provodi Direktiva 2002/58/EZ ili Direktiva (EU) 2016/943 ili (iii) bilo kojeg drugog prava Unije ili države članice.

9.2. **Nediskriminacija**

Imatelj podataka izjavljuje da pri stavljanju podataka na raspolaganje u skladu s odredbama ovog ugovora i svim praksama povezanima s njegovim izvršenjem ne diskriminira usporedive kategorije primatelja podataka, uključujući njihova partnerska ili povezana poduzeća („poduzeća”), kako su definirana u članku 3. Priloga Preporuci 2003/361/EZ.

Ako primatelj podataka smatra da su uvjeti pod kojima su mu podaci stavljeni na raspolaganje diskriminirajući, imatelj podataka mora, na zahtjev primatelja podataka, bez nepotrebne odgode pružiti informacije iz kojih je vidljivo da nije bilo diskriminacije.

9.3. **Sredstva komunikacije**

Svaka obavijest ili druga komunikacija koja je obvezna u skladu s ovim ugovorom mora biti u pisanom obliku i može se dostaviti osobno ili poslati unaprijed plaćenom poštom ili elektroničkim putem, među ostalim e-poštom, pod uvjetom da pošiljatelj zadrži dokaz o slanju na adrese navedene u nastavku:

Stranka	Osoba za kontakt	E-adresa	Telefonski broj	Adresa
Korisnik	[Ime]/[položaj]	[E-adresa]	[Telefonski broj]	[Adresa]
Primatelj podataka	[Ime]/[položaj]	[E-adresa]	[Telefonski broj]	[Adresa]

Svaka takva obavijest ili komunikacija smatrat će se zaprimljenom:

(a) ako se dostavi osobno, na datum dostave;

(b) ako se pošalje unaprijed plaćenom poštom, treći radni dan od datuma slanja;

(c) ako se pošalje elektroničkim putem, na datum slanja, pod uvjetom da pošiljatelj nije primio nikakvu poruku o pogrešci koja ukazuje na to da isporuka nije uspjela.

9.4. **Cijeli ugovor, izmjene i odvojivost**

9.4.1. Ovaj ugovor (zajedno s **dodacima** na koje se u njemu upućuje) čini cijeli ugovor između stranaka u vezi s predmetom ovog ugovora i zamjenjuje sve prethodne usmene ili pisane ugovore i dogovore stranaka u vezi s predmetom ovog ugovora.

9.4.2. Svaka izmjena ovog ugovora valjana je samo ako je dogovorena između stranaka u pisanom obliku, što uključuje i bilo koji elektronički oblik.

9.4.3. Ako se utvrdi da je bilo koja odredba ovog ugovora ništavna, nevaljana, poništiva ili neizvršiva iz bilo kojeg razloga i ako je ta odredba odvojiva od ostalih odredbi ugovora, te će ostale odredbe i dalje biti valjane i izvršive. Sve nejasnoće ili nedostaci u ovom ugovoru koji iz toga proizlaze moraju se otkloniti u skladu s klauzulom 9.6.

9.5. **Primjenjivo pravo**

Na ovaj se ugovor mora primjenjivati pravo *(navesti državu članicu)*.

9.6. **Tumačenje**

9.6.1. Stranke sklapaju ovaj ugovor u kontekstu prava i obveza stranaka na temelju Akta o podacima. Svaka odredba ovog ugovora mora se tumačiti tako da je u skladu s Aktom o podacima i drugim pravom Unije ili nacionalnim zakonodavstvom donesenim na temelju prava Unije, kao i svakim primjenjivim nacionalnim pravom koje je usklađeno s pravom Unije i od kojeg se ne može sporazumno odstupiti.

9.6.2. Ako se neka nejasnoća ili nedostatak u ovom ugovoru ne može otkloniti na način naveden u klauzuli 9.6.1., ovaj se ugovor mora tumačiti s obzirom na pravila tumačenja predviđena primjenjivim pravom (vidjeti klauzulu 9.5.).

9.7. **Rješavanje sporova**

9.7.1. Stranke su suglasne učiniti sve što je u njihovoj moći kako bi sporove riješile sporazumno i, prije nego što pokrenu postupak pred sudom, uputiti spor *(unijeti naziv i podatke za kontakt određenog tijela za rješavanje sporova ili, za sporove u okviru njegovih nadležnosti, uputiti na bilo koje tijelo za rješavanje sporova u državi članici koje ispunjava uvjete iz članka 10. Akta o podacima).*

[OPCIJA] [Sudovi *(navesti državu članicu)* imat će isključivu nadležnost za rješavanje predmeta koji se odnosi na ovaj ugovor.]

Dodatak 1.

(dokazi o zahtjevu i, ako je primjenjivo, ovlaštenju)

[sastavljaju ga stranke]

Dodatak 2.

(pojedinosti o podacima obuhvaćenima ovim ugovorom i aranžmanima za pristup)

U ovom bi dodatku stranke trebale navesti pojedinosti o podacima obuhvaćenima ugovorom, aranžmanima za pristup te sredstvima i informacijama potrebnima za pristup podacima i njihovu uporabu, kako je dogovoreno u klauzulama 3.1. i 3.2.

Ovaj dodatak sadržava samo popis glavnih elemenata koje bi stranke trebale usuglasiti. Stranke trebaju prilagoditi njegov oblik i sadržaj kako bi odgovarao njihovim potrebama. Stranke popisu osobito mogu dodati dodatne stavke.

A. **Specifikacija sadržaja podataka**

U dodatku bi trebalo razvrstati i popisati podatke proizvoda i podatke o povezanim uslugama obuhvaćene ugovorom, pri čemu bi trebalo navesti sadržaj podataka i učestalost prikupljanja (strukturirani popis podatkovnih točaka ili precizne kategorije podataka).

B. **Trajanje zadržavanja**

U dodatku bi trebalo navesti trajanje zadržavanja kako bi se korisnika informiralo o razdoblju dostupnosti podataka. To se može učiniti na granularan način za svaku podatkovnu točku ili skupinu podatkovnih točaka.

C. **Režim podataka**

U dodatku bi trebalo navesti jesu li svi podaci ili dio njih određeni podaci koji su uređeni posebnim režimom. U dodatku bi se, primjerice, moglo navesti smatraju li se podaci osobnim podacima i ako da, koji su to podaci.

D. **Struktura i format podataka**

U dodatku bi trebalo navesti u kojem se strukturiranom, uobičajenom i strojno čitljivom formatu podaci stavljaju na raspolaganje.

E. **Nosač podataka za prijenos/pristup**

U dodatku bi trebalo navesti pomoću kojeg će sigurnog i praktičnog elektroničkog nosača podataka imatelj podataka staviti podatke na raspolaganje primatelju podataka, bilo u obliku prijenosa ili pristupa.

F. **Vrijeme pristupa podacima**

U dodatku bi trebalo navesti brzinu, učestalost i druge vremenske parametre za pristup podacima, kao što su pristup u stvarnom vremenu, u gotovo stvarnom vremenu, kontinuirano, bez nepotrebne odgode, u određenoj učestalosti.

G. **Datum početka**

U dodatku bi trebalo navesti datum na koji će imatelj podataka početi stavljati podatke na raspolaganje primatelju podataka.

H. **Informacije potrebne za ostvarivanje prava primatelja podataka na pristup**

U dodatku se mogu navesti informacije koje su primatelju podataka potrebne kako bi ostvario svoje pravo na pristup. To može uključivati osobu za kontakt za rješavanje tehničkih problema, i to kod imatelja podataka i kod primatelja podataka.

Dodatak 3.

(dokazi o veličini primatelja podataka i pojedinosti o izračunu naknade)

[sastavljaju ga stranke]

Dodatak 4.

(poslovne tajne)

[sastavljaju ga stranke]

PRILOG V.

MODELI UGOVORNIH ODREDBI

za ugovore o dobrovoljnom dijeljenju podataka između djelitelja podataka i primatelja podataka

Ovi modeli ugovornih odredbi osmišljeni su za ugovore u kojima je dijeljenje podataka između djelitelja podataka i primatelja podataka dobrovoljno, odnosno djelitelj podataka nije obvezan dijeliti podatke na temelju Uredbe (EU) 2023/2854 (dalje u tekstu „Akt o podacima”), kao ni na temelju bilo koje druge pravne obveze koja proizlazi iz prava Unije (kao što je članak 6. stavci 9. i 10. Akta o digitalnom tržištu) ili nacionalnog prava.

Glavna je novost iz Akta o podacima u kontekstu takvih odnosa to što njegov članak 13. uključuje kontrolu nepoštenih ugovornih odredbi. Ugovorne odredbe koje se odnose na pristup podacima i njihovu uporabu ili na odgovornost i pravna sredstva u slučaju kršenja ili okončanja obveza povezanih s podacima, a koje je jedno poduzeće jednostrano nametnulo drugom poduzeću, nisu obvezujuće ako su nepoštene.

Svrha ovog ugovora nije zamijeniti već postojeće ugovore o dobrovoljnom dijeljenju podataka, no on može poslužiti kao referentno mjerilo za procjenu poštenosti klauzula u postojećim ugovorima.

U slučajevima obveznog dijeljenja podataka proizvoda i podataka o povezanim uslugama u skladu s Aktom o podacima treba upotrijebiti „Model ugovornih odredbi za ugovore između imatelja podataka i primatelja podataka o stavljanju podataka na raspolaganje na zahtjev korisnika povezanih proizvoda i povezanih usluga” (članak 5. Akta o podacima) ili „Model ugovornih odredbi za ugovore o pristupu podacima i njihovoj uporabi između imatelja podataka i korisnika povezanih proizvoda i povezanih usluga” (članak 4. Akta o podacima).

Stranke bi druge scenarije obveznog dijeljenja podataka trebale rješavati zasebno, pri čemu bi se trebale pobrinuti da poštuju obveze iz određenog pravnog pravila i obveze iz poglavlja III. Akta o podacima. Na takvu vrstu scenarija obveznog dijeljenja podataka mogli bi se primjenjivati posebni paketi odredbi koje je sastavila Europska komisija ili država članica.

1. **Stranke ugovora**

Ovaj ugovor o pristupu podacima i njihovoj uporabi sklapa se između

(unijeti ime, podatke za kontakt i daljnja upućivanja) („djelitelj podataka”)

i

(unijeti ime, podatke za kontakt i daljnja upućivanja) („primatelj podataka”),

koji se u ovom ugovoru zajedno nazivaju „stranke”, a pojedinačno „stranka”.

Djelitelj podataka može biti bilo koje poduzeće koje:

— posjeduje podatke, i

— ima pravo dobrovoljno staviti podatke na raspolaganje, i

— ovisno o slučaju, ima kontrolu nad značajkama podataka ili načinom pristupa podacima tako da može ispuniti obveze predviđene ovim modelom ugovornih odredbi (ako to nije slučaj, neki drugi ugovor mogao bi biti primjereniji).

Treba napomenuti da je za dijeljenje osobnih podataka nužno poštovati primjenjivo pravo o zaštiti podataka (to uključuje obveznu pravnu osnovu i, ako se podaci dijele s primateljem podataka u trećoj zemlji, usklađenost sa zahtjevima za međunarodne prijenose podataka).

Djelitelj podataka u slučajevima kad je uporaba povezana s Aktom o podacima mogao bi biti, na primjer:

— imatelj podataka u skladu s člankom 2. točkom 13. Uredbe (EU) 2023/2854 koji ima pravo dijeliti podatke proizvoda i podatke o povezanim uslugama ili koji želi dijeliti izvedene podatke ili podatke o kojima se zaključuje,

— korisnik povezanog proizvoda ili povezane usluge kojem je imatelj podataka prenio podatke (uključujući, na primjer, podatke virtualnog asistenta koji je u interakciji s proizvodom ili povezanom uslugom),
— bivši primatelj podataka u skladu s člankom 2. točkom 14. Uredbe (EU) 2023/2854 koji sada ima pravo upotrebljavati i stavljati podatke na raspolaganje na temelju sporazuma koje je sklopio s korisnikom i imateljem podataka.

Djelitelj podataka u drugim slučajevima mogao bi biti, na primjer:

— poljoprivrednik koji želi dijeliti podatke o tlu sa svojim pružateljem umjetne inteligencije radi poboljšanja svoje sadnje biljaka ili s drugim pružateljem umjetne inteligencije radi treniranja, poboljšanja ili razvoja novih sustava umjetne inteligencije,

— poduzeće koje želi prodati dio svojih poslovnih podataka drugom poduzeću,

— sveučilište koje želi prodati podatke institutu za sociološka istraživanja radi izrade statističkih podataka,

— informatičko poduzeće koje želi sudjelovati u podatkovnoj mreži za kibernetičke incidente kako bi poboljšalo vrijeme odgovora na incidente.

Primatelj podataka može biti bilo koje poduzeće kojem djelitelj podataka stavlja podatke na raspolaganje te koje prima i upotrebljava podatke za vlastite poslovne potrebe u okviru područja primjene ovog ugovora kao druga ugovorna stranka djelitelja podataka.

Definicija primatelja podataka u ovom ugovoru obuhvaća sve stranke koje primaju bilo koju vrstu podataka koji se dijele, a ne samo primatelje podataka u okviru scenarija obveznog dijeljenja podataka u skladu s Aktom o podacima.

2. **Podaci obuhvaćeni ugovorom**

Podaci obuhvaćeni ovim ugovorom sastoje se od podataka utvrđenih u **Dodatku 1.** („podaci”). Ako su svi podaci ili dio podataka koji se pružaju na temelju ovog ugovora obuhvaćeni posebnim režimom (osim osobnih podataka kako je posebno navedeno u klauzuli 3.2.), djelitelj podataka obvezuje se utvrditi te podatke u **Dodatku 2.** i poduzeti odgovarajuće mjere za zaštitu tih podataka u skladu s primjenjivim režimom.

Utvrđivanje posebnih režima

Budući da se ove odredbe odnose isključivo na dobrovoljno dijeljenje podataka, djelitelj podataka nije obvezan dijeliti podatke koji bi bili obuhvaćeni posebnim pravnim režimom (konkretnije i protivno obveznom dijeljenju podataka u skladu s Aktom o podacima, ne postoji obveza dijeljenja podataka koji su zaštićeni kao poslovne tajne). Ako se podaci u okviru posebnog režima ne dijele, ne moraju se navesti u Dodatku 2.; međutim, ako se dijele, moraju se uvrstiti na popis i zaštititi na odgovarajući način.

Za podatke utvrđene u Dodatku 2. može vrijediti, na primjer, sljedeće:

— djelitelj podataka može ih zaštititi kao poslovne tajne i u tom će slučaju biti obuhvaćeni klauzulom o poslovnim tajnama,

— djelitelj podataka može ih smatrati povjerljivima i u tom će slučaju biti zaštićeni u okviru klauzule o povjerljivosti,

— mogu biti zaštićeni pravima *sui generis* povezanima s bazama podataka ili bilo kojim drugim pravima intelektualnog vlasništva i u tom će se slučaju primjenjivati klauzula o intelektualnom vlasništvu,

— mogu biti obuhvaćeni sektorskim propisima (npr. u području energetike, obrane, sigurnosti, financija, kliničkih ispitivanja), među ostalim propisima koji se odnose na zajedničke europske podatkovne prostore,

— na njih mogu utjecati ograničenja prava tržišnog natjecanja, ili

— mogu biti zaštićeni bilo kojim drugim relevantnim pravnim režimom koji bi stranke željele istaknuti.

Opis podataka obuhvaćenih relevantnim pravnim režimom trebalo bi dopuniti informacijama koje su primatelju podataka potrebne za zakonitu i sigurnu uporabu podataka (na primjer, u slučaju zaštite intelektualnog vlasništva to su informacije o licenciranju i autorskim pravima trećih strana).

Poseban slučaj zajedničkih europskih podatkovnih prostora

Podaci bi se u nekim situacijama mogli dijeliti u kontekstu zajedničkog europskog podatkovnog prostora specifičnog za određeno područje. To dijeljenje podataka trebalo bi se provoditi u skladu s odredbama relevantne uredbe koja se primjenjuje na takav podatkovni prostor u slučaju obveznog dijeljenja podataka na temelju te uredbe. Dobrovoljno dijeljenje podataka i dalje je moguće izvan opsega obveznog dijeljenja podataka na temelju relevantne uredbe koja se primjenjuje na podatkovni prostor. U tom se slučaju može upotrijebiti ovaj paket odredbi.

3. **Osnova ugovora**

3.1. **Porijeklo podataka**

3.1.1. Djelitelj podataka izjavljuje da podaci koji se pružaju na temelju ovog ugovora potječu iz sljedećih izvora: *(navesti sve izvore podataka i, ako je moguće, podatke koji dolaze iz svakog izvora).*

Stranke mogu navesti različite vrste izvora, kao što su:

— podaci proizvoda ili podaci o povezanim uslugama na temelju Akta o podacima,

— drugi podaci koji dolaze iz proizvoda ili povezane usluge, a koji se ne smatraju podacima proizvoda ili podacima o povezanim uslugama na temelju Akta o podacima (npr. izvedeni podaci ili podaci koji dolaze iz drugog softvera, kao što su demografski podaci koje je u aplikaciju unio korisnik),

— podaci iz vanjskih izvora, primjerice podaci koje je djelitelju podataka pružila treća strana u vezi sa svojim proizvodima ili korisnicima,

— podaci koje je (samostalno) stvorio djelitelj podataka, primjerice evidencije klijenata koje su izradili zaposlenici djelitelja podataka u njegovu sustavu za upravljanje odnosima s klijentima, tablice, podaci o kojima se zaključuje, izvedeni podaci, spojeni podaci.

Jamstva su općenito posljedica toga što djelitelj podataka koji pruža podatke i primatelj podataka ne mogu provjeriti zakonitost takvih podataka i njihovo porijeklo. U takvim se slučajevima primatelj podataka mora osloniti na djelitelja podataka i možda će htjeti imati određena jamstva u tom kontekstu. Međutim, jamstva možda neće biti relevantna u situaciji u kojoj je primatelju podataka lakše provjeriti podatke i/ili preuzeti rizike povezane s njima, na primjer zbog činjenice da je djelitelj podataka MSP i/ili da se podaci dohvaćaju izravno iz proizvoda.

3.1.2. Djelitelj podataka izjavljuje sljedeće:

(a) *(ako je primjenjivo)* budući da podaci sadržavaju neosobne podatke proizvoda ili podatke o povezanim uslugama (kako su definirani u Uredbi (EU) 2023/2854 o usklađenim pravilima za pravedan pristup podacima i njihovu uporabu („Akt o podacima")) i da djelitelj podataka iz ovog ugovora ima pristup podacima u svojstvu imatelja podataka, obrada i dijeljenje tih podataka u skladu s člankom 4. stavkom 13. Akta o podacima podliježu ugovoru s odgovarajućim korisnikom kako je definiran u članku 2. točki 12. Akta o podacima („korisnik") te ovaj ugovor omogućuje da se podaci dijele u svrhe na koje se ovaj ugovor odnosi;

(b) *(ako je primjenjivo)* budući da podaci sadržavaju podatke proizvoda ili podatke o povezanim uslugama i da je djelitelj podataka iz ovog ugovora dobio pristup tim podacima u okviru svoje uloge primatelja podataka u skladu s člankom 5. Akta o podacima, ovaj ugovor ne predstavlja kršenje ugovornih obveza s korisnikom i imateljem podataka ni obveza na temelju Akta o podacima;

(c) da ima ili posjeduje dostatna zakonska i/ili ugovorna prava na podatke bez ikakvog kršenja ili povrede prava drugih i da nisu u tijeku tužbe ili postupci protiv djelitelja podataka koji bi u slučaju negativnog ishoda imali značajan negativan učinak na njegovu sposobnost da dodijeli prava koja dodjeljuje ovim ugovorom;

(d) osim ako je drukčije navedeno u **Dodatku 2.** i ne dovodeći u pitanje klauzulu 3.2., pribavio je i na vlastiti će trošak za vrijeme trajanja i za potrebe ugovora čuvati sva odobrenja, licencije i ovlaštenja potrebna za dijeljenje i primateljevu uporabu podataka koji su dobiveni od treće strane ili koje je pružila treća strana.

3.1.3. *(ako je primjenjivo)* Budući da podaci sadržavaju podatke proizvoda ili podatke o povezanim uslugama (kako su definirani u Aktu o podacima) i da je djelitelj podataka iz ovog ugovora dobio pristup tim podacima u skladu s člankom 4. Akta o podacima u okviru svoje uloge korisnika, primatelj podataka izjavljuje da mu nije utvrđen status nadzornika pristupa u skladu s člankom 3. Uredbe (EU) 2022/1925 („Akt o digitalnim tržištima").

3.1.4. [OPCIJA] [Svaka stranka jamči da u podacima, datotekama ili softveru prenesenima drugoj stranki na temelju ovog ugovora nema virusa, zlonamjernog softvera, ucjenjivačkog softvera ili drugih vrsta štetnog koda koji bi mogao ugroziti integritet, sigurnost ili funkcionalnost sustava druge stranke.]

3.1.5. [OPCIJA] [Svaka stranka jamči da svi podaci, datoteke ili softver preneseni drugoj stranki na temelju ovog ugovora proizlaze iz aktivnosti prikupljanja podataka koje su u skladu s primjenjivim normama u području *(navesti: profesionalnog ponašanja, etičkog poslovanja, kibernetičke sigurnosti, istraživanja i/ili umjetne inteligencije)*.]

3.2. **Usklađenost s pravom o zaštiti podataka i privatnosti**

3.2.1. U mjeri u kojoj se podaci smatraju osobnim podacima, svaka stranka izjavljuje da je usklađena s Uredbom (EU) 2016/679 (Opća uredba o zaštiti podataka) i, prema potrebi, Direktivom 2002/58/EZ, kao i svim drugim primjenjivim pravom o zaštiti podataka.

3.2.2. Stranke moraju u **Dodatku 3.** navesti pojedinosti o tome koji se podaci smatraju osobnim podacima, kao i odgovarajuće obveze stranaka u vezi s obradom tih osobnih podataka na temelju ovog ugovora.

Uloge stranaka i sporazumi na temelju Opće uredbe o zaštiti podataka

Pojam „osobni podaci" iz Opće uredbe o zaštiti podataka vrlo je širok. Obuhvaća sve podatke koji se odnose na pojedinca čiji je identitet utvrđen ili se može utvrditi. Neosobni podaci mogu postati osobni podaci, primjerice ako su dio miješanog skupa podataka, kad se kombiniraju s novim podacima i ishod te kombinacije omogućuje povezivanje podataka s pojedincem čiji je identitet utvrđen ili se može utvrditi. To se može dogoditi i ako se pojave nova rješenja za obradu podataka. Stranke bi trebale procijeniti koje su njihove uloge u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka.

Najvažniji pojmovi iz Opće uredbe o zaštiti podataka:

— „ispitanik" je pojedinac na kojeg se informacije odnose i čiji je identitet utvrđen ili se može utvrditi,

— „voditelj obrade" znači fizička ili pravna osoba, tijelo javne vlasti, agencija ili drugo tijelo koje samo ili zajedno s drugima određuje svrhe i sredstva obrade osobnih podataka,

— „izvršitelj obrade" je fizička ili pravna osoba, tijelo javne vlasti, agencija ili drugo tijelo koje obrađuje osobne podatke u ime voditelja obrade.

Ove se klauzule primjenjuju ako je djelitelj podataka voditelj obrade ili zajednički voditelj obrade zajedno s drugom strankom u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka. Kako bi utvrdile koja je njihova uloga u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka, stranke moraju razmotriti odlučuju li o tome zašto (svrha) i kako (na koji način) se obrađuju osobni podaci.

— Ako djelitelj podataka dijeli podatke s primateljem podataka koji ih upotrebljava u vlastite svrhe, obje su stranke zasebni voditelji obrade i zasebno su odgovorne za postupanje u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka.

— Ako djelitelj podataka dijeli podatke s primateljem podataka radi ostvarivanja njihove zajedničke svrhe, djelitelj podataka i primatelj podataka zajednički su voditelji obrade u skladu s člankom 26. Opće uredbe o zaštiti podataka. Moraju zajednički dogovoriti kako će se uskladiti s Općom uredbom o zaštiti podataka.

— Ako su potrebne dodatne ugovorne klauzule kako bi se zajamčila usklađenost s Općom uredbom o zaštiti podataka (npr. na temelju članka 26. ili članka 46.), te se klauzule mogu (i trebale bi se) upotrebljavati zajedno s ovim modelom ugovornih odredbi. Stranke mogu na njih uputiti u **Dodatku 3.**, u kojem bi općenito trebalo navesti kako se ispunjavaju zahtjevi utvrđeni u Općoj uredbi o zaštiti podataka, među ostalim u vezi s ulogama i odgovornostima stranaka na temelju Opće uredbe o zaštiti podataka.

Valjana pravna osnova

Trebala bi postojati valjana pravna osnova za dijeljenje podataka u skladu s člankom 6. stavkom 1. Opće uredbe o zaštiti podataka i ispitanika se mora obavijestiti o toj (daljnjoj) obradi u skladu s člankom 13. ili 14. Opće uredbe o zaštiti podataka.

— Valjana pravna osnova za djelitelja podataka i primatelja podataka koji djeluju kao dva zasebna voditelja obrade ili zajednički voditelji obrade mogla bi biti privola dotičnog ispitanika, ugovor s njim, ugovor u njegovu interesu ili legitimni interes voditelja obrade ili treće strane (pod uvjetom da on nije podređen interesima ili pravima dotičnog ispitanika).

— Podaci se mogu dijeliti samo u posebnu, izričitu i zakonitu svrhu. To bi, na primjer, moglo biti dijeljenje podataka u svrhu poboljšanja proizvoda ako su se stranke dogovorile da će upotrebljavati podatke za zajednički razvoj nove funkcije.

— Djelitelj podataka koji djeluje kao voditelj obrade također bi mogao, na temelju svojeg legitimnog interesa za bolje zadržavanje klijenata u budućnosti, dijeliti podatke sa svojim matičnim društvom koje također djeluje kao neovisni voditelj obrade podataka i upotrebljava te podatke za izradu globalnih statističkih podataka na temelju legitimnog interesa za poboljšanje usluga koje grupa pruža na globalnoj razini.

Primatelj podataka trebao bi od djelitelja podataka dobiti dovoljno informacija kako bi mogao dokazati svoju usklađenost s Općom uredbom o zaštiti podataka. Na primjer, stranke se mogu dogovoriti da u **Dodatku 3.** navedu izvornu svrhu prikupljanja podataka. To može biti potrebno kako bi se utvrdilo je li obrada u drugu svrhu spojiva sa svrhom u koju su osobni podaci prvotno prikupljeni u skladu s člankom 6. stavkom 4. Opće uredbe o zaštiti podataka u slučaju zajedničkog vođenja obrade. Sve potrebne pojedinosti o obvezama stranaka u vezi s obradom takvih osobnih podataka na temelju ovog ugovora trebale bi se navesti u **Dodatku 3.**

Više informacija o Općoj uredbi o zaštiti podataka:

— objašnjenja najvažnijih pojmova iz Opće uredbe o zaštiti podataka:

https://commission.europa.eu/law/law-topic/data-protection/data-protection-explained_hr,

— vodič za zaštitu podataka za mala poduzeća:

https://www.edpb.europa.eu/sme-data-protection-guide/home_hr,

— smjernice, preporuke i primjeri najbolje prakse Europskog odbora za zaštitu podataka:

https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/general-guidance/guidelines-recommendations-best-practices_hr,

— dodatne smjernice dostupne su kod nacionalnih tijela za zaštitu podataka država članica; popis nacionalnih tijela za zaštitu podataka:

https://www.edpb.europa.eu/about-edpb/about-edpb/members_hr,

— standardne ugovorne klauzule u skladu s člankom 28. Opće uredbe o zaštiti podataka:
https://commission.europa.eu/publications/publications-standard-contractual-clauses-sccs_hr,

— informacije o prijenosu osobnih podataka izvan EU-a/EGP-a:
https://commission.europa.eu/law/law-topic/data-protection/international-dimension-data-protection_hr.

3.3. **Netočnost izjava**

3.3.1. Svaka stranka koja sazna da bilo koja izjava iz ove klauzule nije ili više nije točna ili da neće biti točna u doglednoj budućnosti mora bez nepotrebne odgode obavijestiti drugu stranku, osim ako je druga stranka već svjesna ili bi trebala biti svjesna te činjenice.

3.3.2. Nakon što sazna za tu situaciju, dotična stranka mora poduzeti odgovarajuće mjere i ispraviti netočnost izjave u mjeri u kojoj je to moguće. Ako se situacija ne ispravi niti se može ispraviti, ovaj se ugovor mora raskinuti tako da jedna stranka pisanim putem obavijesti drugu stranku o raskidu i pritom navede razloge za raskid. Raskid stupa na snagu odmah. Ako netočnost utječe samo na dio podataka obuhvaćenih ovim ugovorom, raskid mora stupiti na snagu samo za relevantni dio.

3.3.3. Dodatni učinci raskida uređeni su klauzulom 9.3.

4. Stavljanje podataka na raspolaganje

4.1. Značajke podataka

Djelitelj podataka može preuzeti različite razine obveza u vezi s podacima koje pruža, od najosnovnije obveze da pruži metapodatke kako bi podaci biti razumljivi do najstrože obveze da podaci odgovaraju svrhama koje razmatra primatelj podataka i/ili da su iscrpni i točni. Stranke bi mogle odabrati neku od opcija u nastavku.

Nadalje, stranke mogu dodati bilo koji dodatni zahtjev koji ima smisla iz perspektive određene situacije u kojoj se podaci dijele: na primjer, ako se podaci dijele u istraživačke svrhe, za potrebe reprodukcije istraživanja može biti potrebno navesti učestalost i razdoblje zadržavanja svake ažurirane verzije skupa podataka te se u tom slučaju ti elementi mogu dodati u odjeljak „posebni zahtjevi povezani s kvalitetom" u nastavku.

Djelitelj podataka primatelju podataka stavlja na raspolaganje podatke:

(a) jednake kvalitete koja je dostupna djelitelju podataka; i

(b) zajedno s relevantnim metapodacima, tablicama domena, semantikom, informacijama o licenciranju i drugim informacijama koje su potrebne kako bi podaci bili razumljivi primatelju podataka.

[OPCIJA] (c) [i *(ako je primjenjivo, odabrati jednu ili više opcija u nastavku*)

i. podaci se stavljaju na raspolaganje u sveobuhvatnom, strukturiranom, uobičajenom i strojno čitljivom formatu. Stranke smatraju da je taj zahtjev ispunjen ako su podaci u skladu sa sljedećim specifikacijama: *(navesti);*

ii. podaci se stavljaju na raspolaganje u skladu s načelima FAIR (vidljivi, dostupni, interoperabilni i ponovno iskoristivi podaci), kako je dodatno opisano na www.go-fair.org/fair-principles: [OPCIJA] [(*opisati kako se kriteriji načela FAIR mogu ispuniti*)];

Poštovanje načela FAIR može se postići tako da se ispuni nekoliko mjerljivih zahtjeva. Model zrelosti RDA FAIR (https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC140764) sadržava okvir za procjenu mjere u kojoj su ispunjeni ti pokazatelji. Djelitelj podataka trebao bi uskladiti svoje prakse dijeljenja podataka s razinom zrelosti koja odgovara njegovim konkretnim potrebama.

Djelitelj podataka mora se pobrinuti barem da su metapodaci dostupni i da ispunjavaju sve pokazatelje koji su u modelu zrelosti označeni kao „važni". Osim toga, djelitelj podataka može upotrijebiti alate, primjere dobre prakse i smjernice specifične za kontekst, kao što su oni dostupni na https://doi.org/10.2760/5646214, kako bi pojednostavnio i konkretizirao provedbu načela FAIR.

iii. podaci su prilagođeni sljedećem kontekstu obrade koju provodi djelitelj podataka u skladu s uobičajenim očekivanjima: (*dodati kratak opis*);

iv. podaci su prikladni za ciljeve primatelja podataka: (*dodati kratak opis*);

v. djelitelj podataka primatelju podataka stavlja na raspolaganje: (*dodati/ukloniti/dopuniti posebne zahtjeve povezane s kvalitetom*);

— iscrpan skup podataka, što znači da podaci sadržavaju sve podatke koje djelitelj podataka posjeduje u okviru područja primjene ovog ugovora, i/ili

— ažuriran skup podataka, što znači da podaci odražavaju podatke koje djelitelj podataka posjeduje na datum potpisivanja ovog ugovora, i/ili

— točan skup podataka, što znači da je djelitelj podataka probrao podatke i da su oni prema njegovim saznanjima točni, precizni i pouzdani, i/ili

— skup podataka koji je u skladu sa sljedećim standardima: *(navesti, npr. interoperabilnost, dostupnost, sigurnost),*

— skup podataka dostupan u formatu koji je otvoren, odnosno formatu koji nije zaštićen pravom vlasništva i koji svatko može upotrebljavati, odnosno: *(navesti)*].

4.2. **Obveze djelitelja podataka u vezi s pristupom podacima**

Djelitelj podataka može podatke staviti na raspolaganje na različite načine, pri čemu može dati ili zadržati tehničku kontrolu nad podacima (ne dovodeći u pitanje dodijeljena ili zadržana prava intelektualnog vlasništva). Na primjer, stranke se mogu dogovoriti da primatelj podataka dohvati podatke iz proizvoda ili usluge (opcija a) ili iz okruženja djelitelja podataka (opcija b) ili da djelitelj podataka prenese podatke u okruženje primatelja podataka (opcija c).

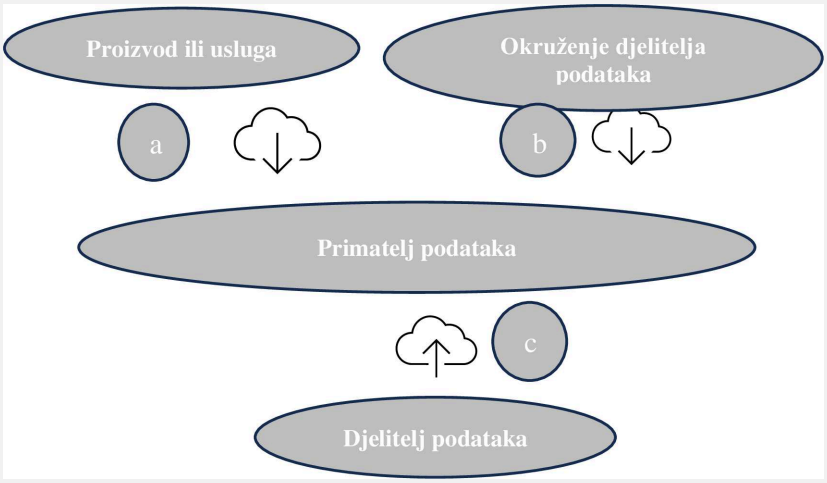

Stranke se mogu dogovoriti i da se podaci neće prenositi primatelju podataka, nego da će se staviti na raspolaganje za obradu u okruženju djelitelja podataka. To bi bilo posebno relevantno u situaciji koja uključuje osobne podatke (opcija d).

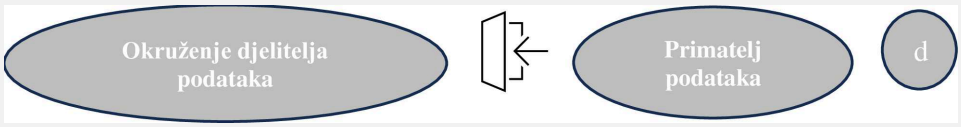

Stranke pri stavljanju podataka na raspolaganje u skladu s jednom ili više tih opcija moraju poduzeti razne sigurnosne mjere povezane s podacima kako bi zajamčile početnu i kontinuiranu povjerljivost, cjelovitost i dostupnost podataka. Osim pravnih zaštitnih mjera povezanih s osobnim podacima koje su opisane u klauzuli 3.2. (i u Dodatku 3.), sigurnosne mjere (kako su dodatno opisane u Dodatku 4.) trebale bi obuhvaćati i tehničke i organizacijske aspekte koji se odnose na, primjerice:

— povjerljivost podataka na temelju kontrole pristupa i sigurnog protoka podataka,

— odredbe o zadržavanju i brisanju podataka,

— mjere za cjelovitost podataka i mjere praćenja,

— odredbe o povredi podataka.

4.2.1. Djelitelj podataka primatelju podataka stavlja na raspolaganje podatke:

(a) [OPCIJA: tako da ih primatelj podataka može dohvatiti iz proizvoda ili usluge] [uz omogućavanje dohvaćanja izravno iz sljedećih proizvoda i/ili usluga koje ne vodi djelitelj podataka, među ostalim tako da na raspolaganje stavi sve potrebne tehničke specifikacije (npr. komunikacijski protokol) pod sljedećim tehničkim uvjetima: (*unijeti metodu i proizvode/usluge koje ne vodi djelitelj podataka*);]

(b) [OPCIJA: tako da ih primatelj podataka može dohvatiti iz okruženja djelitelja podataka] [uz omogućavanje dohvaćanja iz okruženja djelitelja podataka, tako da na raspolaganje stavi sve potrebne tehničke specifikacije, pod sljedećim tehničkim uvjetima: (*unijeti metodu, npr. preuzimanje datoteke ili uporaba API-ja (aplikacijsko programsko sučelje) za interakciju s uslugama djelitelja podataka*);]

(primjenjivo ako su odabrane opcija a ili b) [Djelitelj podataka ovime ovlašćuje primatelja podataka da upotrebljava specifikacije u svrhu dohvaćanja podataka isključivo kako je definirano u ovom ugovoru. Primatelj podataka pristaje i potvrđuje da osim navedenog prava nema nikakvo drugo pravo, interes ili licenciju za specifikacije.]

(c) [OPCIJA: tako da ih djelitelj podataka prenosi u okruženje primatelja podataka] [uz osiguravanje potpunog prijenosa podataka iz okruženja djelitelja podataka u okruženje primatelja podataka, pod sljedećim tehničkim uvjetima: *(unijeti metodu, npr. jednokratni prijenos ili redoviti prijenosi zip datoteka primatelju podataka)*;]

(d) [OPCIJA: tako da primatelj podataka ima pristup okruženju djelitelja podataka] [uz omogućavanje pristupa podacima u okruženju djelitelja podataka pod sljedećim tehničkim uvjetima: *(unijeti metodu, npr. prijava na platformu, dopuštene funkcije uključujući funkcije izvoza, ovisno o slučaju)*.]

Djelitelj podataka ovime primatelju podataka daje neprenosivo pravo na pristup podacima u prethodno opisanom okruženju koje se ne može podlicencirati samo u svrhu i u razdoblju navedenom u ovom ugovoru. Djelitelj podataka zadržava pravo na suspendiranje pristupa okruženju ako se otkrije neusklađena uporaba.

4.2.2. Za potrebe klauzule 4.2.1. smatra se da okruženje djelitelja podataka i okruženje primatelja podataka uključuju:

(a) okruženje bilo koje treće strane koju je dotična stranka imenovala za čuvanje ili primanje podataka u njezino ime (među ostalim, prema potrebi, svako sigurno okruženje za obradu kako je definirano u članku 2. točki 20. Uredbe (EU) 2022/868);

(b) sve aplikacije ili softvere koje dotična stranka vodi izravno ili preko pružatelja usluga.

U slučajevima u kojima se razvijaju primjene strojnog učenja ili umjetne inteligencije mogu se upotrijebiti nove tehnologije kao što su udruženo učenje i diferencijalna privatnost, kako su dodatno opisane na https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC141298, kako bi se zajamčilo da primatelj podataka pristupa podacima na način kojim se štiti privatnost.

U slučaju udruženog učenja podatke „posjećuje” algoritam primatelja podataka unutar sigurnog okruženja za obradu djelitelja podataka ili treće strane. To rješenje primatelju podataka onemogućuje izravan pristup podacima i njihovu vidljivost. U slučaju diferencijalne privatnosti izvornim se podacima dodaje šum kako bi se zaštitile određene osjetljive značajke.

4.2.3. Djelitelj podataka stavlja podatke na raspolaganje primatelju podataka u skladu sa sljedećim vremenskim zahtjevima / rasporedom: (*unijeti vrijeme, npr. svakodnevno, određeno vrijeme, učestalost, u stvarnom vremenu i/ili detaljan raspored ili vremenski rok*).

[OPCIJA] [Ako djelitelj podataka za vrijeme trajanja ovog ugovora dođe u posjed ažurirane ili ispravljene verzije podataka, obvezuje se da će tu ažuriranu ili ispravljenu verziju staviti na raspolaganje primatelju podataka bez nepotrebne odgode nakon što ona postane dostupna djelitelju podataka. Ako se podaci kontinuirano ažuriraju i ispravljaju, stavit će se na raspolaganje primatelju podataka *(navesti: na dnevnoj/tjednoj/mjesečnoj osnovi)*.]

[OPCIJA] Djelitelj podataka pobrinut će se da svaka nova verzija skupa podataka bude pravilno označena i da prethodne verzije ostanu dostupne primatelju za vrijeme trajanja ugovora i u razdoblju od *(navesti)* nakon toga.

[OPCIJA] Djelitelj podataka zadržava podatke u razdoblju od *(navesti)*, nakon čega oni više neće biti dostupni primatelju podataka.

4.2.4. Djelitelj podataka mora primatelju podataka pružiti sredstva i informacije potrebne za pristup podacima ili njihovo primanje u skladu s ovim ugovorom. To posebno uključuje:

(a) [OPCIJA ako se podaci ne pružaju u standardnom formatu] [pružanje softvera i popratne licencije koji su potrebni za uporabu podataka u dogovorenu svrhu i koji nisu lako dostupni na tržištu, ali koje bi djelitelj podataka mogao pružiti i/ili mapiranje iz dostupnog formata u otvorenu i uobičajenu specifikaciju/vokabular;]

(b) pružanje informacija koje su lako dostupne djelitelju podataka o porijeklu podataka i svim pravima koja bi treće strane mogle imati u vezi s podacima ili činjenica iz kojih mogu nastati takva prava.

[OPCIJA] Stranke su suglasne da ta sredstva i informacije uključuju sljedeće: *(navesti)*.

4.3. **Obveze primatelja podataka u vezi s pristupom podacima**

4.3.1. Primatelj podataka djelitelju podataka pruža tehničke informacije i relevantne podatke koji su djelitelju podataka potrebni za ispunjavanje prethodno navedenih zahtjeva.

4.3.2. (ako je primjenjivo u slučaju pristupa podacima u okruženju djelitelja podataka) Primatelj podataka:

(a) brine se za to da samo zaposlenici koji rade za primatelja podataka ili s njim i kojima je pristup zbog njihovih dužnosti nužan za izvršenje ovog ugovora („načelo nužnog pristupa”) mogu pristupiti okruženju djelitelja podataka i da će ti zaposlenici poštovati ovaj ugovor, njegove dodatke i primjenjivo zakonodavstvo;

(b) neće:

i. ovlastiti bilo koju treću stranu za pristup okruženju djelitelja podataka ili joj omogućiti takav pristup;

ii. stvarati izvedena djela ni pristupati okruženju djelitelja podataka radi razvoja bilo kakvog konkurentnog proizvoda ili usluge ili kopiranja bilo kojeg elementa, funkcije ili grafikona u okruženju djelitelja podataka;

iii. kopirati, replicirati, provoditi obrnuti inženjering, dekompilirati, rastavljati ili pokušavati izdvojiti izvorni kod, algoritme, metode ili tehnike koji se upotrebljavaju u okruženju djelitelja podataka [OPCIJA] [osim u mjeri u kojoj je to nužno za testiranje kompatibilnosti ili optimizaciju radi integracije];

iv. zaobilaziti sigurnosne mehanizme okruženja djelitelja podataka; ili

v. upotrebljavati tehničko okruženje djelitelja podataka kako bi dobio pristup podacima koji nisu obuhvaćeni ovim ugovorom ili pod uvjetima koji nisu utvrđeni u ovom ugovoru.

4.4. **Sigurnosne mjere**

4.4.1. Svaka stranka zajamčit će povjerljivost, cjelovitost i dostupnost podataka tako da provede odgovarajuće sigurnosne mjere opisane u **Dodatku 4.** pri stavljanju podataka na raspolaganje u skladu s aranžmanima za pristup iz klauzule 4.2.1.

4.4.2. Ako promjene podataka ili njihovo okruženje mogu utjecati na sigurnost podataka, djelitelj podataka i primatelj podataka slažu se da će provesti evaluaciju sigurnosnih mjera (navesti: redovito / na zahtjev druge stranke / u slučaju posebnih događaja) i u dobroj vjeri pregovarati o svim potrebnim prilagodbama.

4.4.3. Svaka stranka drugoj stranki na zahtjev pruža detaljne informacije o provedbenim mjerama poduzetima u skladu s ovom klauzulom 4.4. i Dodatkom 4.

4.4.4. Svaka stranka drugu stranku izvješćuje o svakoj povredi sigurnosti koja dovodi do slučajnog ili nezakonitog uništenja, gubitka, izmjene ili neovlaštenog otkrivanja podataka ili pristupa podacima, i to u roku od 24 sata od otkrivanja te povrede.

4.4.5. [OPCIJA] [Djelitelj podataka zadržava pravo na provođenje periodičnih revizija ili traženje dokumentacije kako bi provjerio usklađenost sa sigurnosnim zahtjevima nametnutima primatelju podataka.]

4.4.6. (ako je primjenjivo) Djelitelj podataka obvezuje se da neće čuvati nikakve informacije o pristupu primatelja podataka traženim podacima osim onih koje su potrebne za:

(a) pristup podacima;

(b) (ako je primjenjivo) sigurnost i održavanje podatkovne infrastrukture; i

(c) usklađenost s pravnim obvezama koje se primjenjuju na djelitelja podataka.

Djelitelj podataka obavijestit će primatelja podataka o informacijama koje čuva u skladu s primjenjivim propisima ili na zahtjev primatelja podataka.

4.5. **Dužnost ponovnog pregovaranja, davanje povratnih informacija i jednostrane izmjene**

4.5.1. Ako se podaci stavljaju na raspolaganje u skladu s ugovornim aranžmanima koji se odnose na značajke podataka, postupke pristupa ili sredstva i informacije potrebne za pristup podacima i njihovu uporabu te ako se čini da dogovoreni ugovorni aranžmani nisu dovoljni za pristup podacima i njihovu uporabu kako je dogovoreno u ovom ugovoru, stranke se obvezuju započeti pregovore u dobroj vjeri i prilagoditi ugovorne aranžmane.

4.5.2. Ako primatelj podataka utvrdi incident povezan s klauzulom 2. o podacima obuhvaćenima ugovorom ili klauzulama 4.1. i 4.2. o značajkama podataka i aranžmanima za pristup te ako primatelj podataka djelitelju podataka dostavi detaljan opis incidenta, djelitelj podataka i primatelj podataka moraju surađivati u dobroj vjeri kako bi utvrdili razlog incidenta. Ako je incident nastao zbog toga što djelitelj podataka nije ispunio svoje obveze, on mora ispraviti kršenje bez nepotrebne odgode. Ako djelitelj podataka to ne učini, to se smatra kršenjem bitnih ugovornih obveza i primatelj podataka može se pozvati na klauzulu 10. ovog ugovora o pravnim sredstvima u slučaju kršenja ugovora.

4.5.3. Ako bilo koji od ugovornih aranžmana dogovorenih u skladu s klauzulama 4.1. i 4.2. nije moguće postići ili ga je pretjerano teško postići zbog iznimne promjene okolnosti do koje je došlo nakon sklapanja ugovora, djelitelj podataka mora primatelju podataka dostaviti detaljan opis te situacije te će stranke započeti pregovore u dobroj vjeri i prilagoditi ugovorne aranžmane. Konkretnije, svaka stranka mora drugoj stranki dostaviti dovoljno informacija za procjenu, raspravu i rješavanje dotične situacije. Ova klauzula ne utječe na pravo primatelja podataka da upotrijebi pravna sredstva u skladu s klauzulom 10.

4.5.4. Djelitelj podataka može u dobroj vjeri jednostrano izmijeniti pojedinosti o ugovornim aranžmanima za podatke i pristup ako je to objektivno opravdano uobičajenim poslovanjem djelitelja podataka, na primjer tehničkom izmjenom zbog neposredne sigurnosne ranjivosti u seriji proizvoda ili povezanih usluga koje pruža djelitelj podataka ili promjenom infrastrukture djelitelja podataka. Svaka promjena mora ispunjavati temeljne zahtjeve iz klauzula 4.1. i 4.2.

4.5.5. Djelitelj podataka mora primatelja podataka obavijestiti o promjeni najmanje (*navesti razumni rok*) prije nego što promjena stupi na snagu.

Kraći rok za obavješćivanje može biti dovoljan:

(a) ako promjena ne utječe negativno na pristup podacima i njihovu uporabu od strane primatelja podataka; ili

(b) ako bi takva obavijest u danim okolnostima bila nemoguća ili nerazumna, primjerice ako su potrebne hitne promjene zbog sigurnosne ranjivosti koja je upravo otkrivena.

Ako promjena negativno utječe na pristup podacima i njihovu uporabu od strane primatelja podataka, stranke se obvezuju surađivati kako bi ublažile taj učinak. Primatelj podataka u svakom slučaju može raskinuti ugovor (odnosno njegov relevantni dio) bez plaćanja bilo kakve naknade djelitelju podataka, neovisno o drugim pravima ili pravnim sredstvima koja mogu biti na raspolaganju primatelju podataka.

5. **Uporaba podataka i dijeljenje s trećim stranama**

5.1. **Uporaba podataka**

5.1.1. Odobrene svrhe (*odabrati samo jednu opciju*)

[RESTRIKTIVNA OPCIJA] [Primatelj podataka može obrađivati podatke samo u svrhu: *(navesti odobrene svrhe)* („odobrene svrhe")].

ili

[ŠIRA OPCIJA samo za neosobne podatke] [Primatelj podataka može obrađivati podatke u bilo koju zakonitu svrhu („odobrene svrhe") [OPCIJA] [osim (*navesti, npr. upotrebljavati podatke koje primi kako bi stekao uvid u gospodarsko stanje, imovinu i proizvodne metode djelitelja podataka ili njegovu uporabu podataka*)].]

(*ako je primjenjivo, u slučaju da podaci sadržavaju podatke proizvoda ili podatke o povezanim uslugama i da je djelitelj podataka iz ovog ugovora dobio pristup tim podacima u skladu s člankom 4. ili 5. Akta o podacima u okviru svoje uloge korisnika ili primatelja podataka*) Primatelj podataka ni u kojem slučaju ne smije upotrebljavati podatke koje primi za razvoj proizvoda koji je u konkurenciji s proizvodom iz kojeg podaci potječu.

Pri postizanju dogovora o odobrenim svrhama stranke bi trebale uzeti u obzir sva ograničenja koja proizlaze iz primjenjivog prava ili njihovih ugovornih obveza prema trećim stranama. Na primjer, ako su podaci podaci proizvoda kako su definirani u Aktu o podacima i ako je djelitelj podataka korisnik proizvoda ili primatelj podataka u smislu Akta o podacima, trebale bi poštovati zabranu razvoja konkurentnog proizvoda iz članka 4. stavka 10. i članka 6. stavka 2. točke (e) Akta o podacima. Ako je djelitelj podataka korisnik te vrste i pristao je na posebna ograničenja svojih zakonskih prava u skladu s Aktom o podacima koja je dogovorio s imateljem podataka, ovaj bi ugovor trebao biti u skladu s tim ograničenjima.

5.1.2. Odobrene radnje povezane s podacima (*odabrati samo jednu opciju*)

[RESTRIKTIVNA OPCIJA] [Primatelj podataka može nad podacima provoditi samo sljedeće radnje: (*navesti odobrene radnje, npr. pristup podacima i njihovo kopiranje radi izrade agregiranih statističkih podataka u vezi s odobrenim svrhama*) („odobrene radnje").]

ili

[ŠIRA OPCIJA samo za neosobne podatke] [Primatelj podataka može nad podacima provoditi bilo koju zakonitu radnju („odobrene radnje") [OPCIJA] [osim (*navesti, npr. podatke smjestiti ili na drugi način prenijeti ili staviti na raspolaganje izvan Europske unije ili pokušati identificirati ispitanike*).]

(*ako je primjenjivo, u slučaju da podaci sadržavaju podatke proizvoda ili podatke o povezanim uslugama i da je djelitelj podataka iz ovog ugovora dobio pristup tim podacima u skladu s člankom 4. ili 5. Uredbe (EU) 2023/2854 u okviru svoje uloge korisnika ili primatelja podataka*) Primatelj podataka ni u kojem slučaju ne smije upotrebljavati podatke koje primi na način koji negativno utječe na sigurnost proizvoda ili povezane usluge.]

5.1.3. Nadalje, primatelj podataka obvezuje se da neće u svrhu dobivanja podataka:

(a) pružati lažne informacije djelitelju podataka;

(b) primjenjivati obmanjujuća ili prisilna sredstva;

(c) zloupotrebljavati nedostatke ili iskorištavati ranjivosti u tehničkoj infrastrukturi djelitelja podataka namijenjenoj zaštiti podataka.

5.1.4. Pravo na uporabu podataka u skladu s ovom klauzulom dodjeljuje se primatelju podataka *(navesti: trajno / za vrijeme trajanja ugovora / u razdoblju od (navesti))*.

5.1.5. (ako je primjenjivo u slučaju dohvaćanja podataka od strane primatelja podataka / prijenosa podataka primatelju podataka i ako se stranke dogovore o vremenskom ograničenju uporabe podataka) Primatelj podataka obvezuje se nakon prestanka ili isteka prava na uporabu podataka trajno izbrisati podatke (uključujući sve kopije ili sigurnosne kopije) i pobrinuti se da sve treće strane kojima su podaci otkriveni trajno izbrišu te podatke. Primatelj podataka na zahtjev djelitelja podataka bez nepotrebne odgode dostavlja pisanu potvrdu o takvom brisanju.

5.2. **Dijeljenje podataka s trećim stranama**

5.2.1. Primatelj podataka ne smije dijeliti ni prenositi podatke trećim stranama, neovisno o tome jesu li oni u identificiranom, anonimiziranom, pseudonimiziranom ili agregiranom obliku [OPCIJA] [, osim što primatelj podataka može dijeliti podatke isključivo za sljedeću uporabu podataka: *(navesti)*. Treća strana ne smije dalje dijeliti ni prenositi podatke [OPCIJA] [, osim za sljedeću uporabu podataka: *(navesti)*]].

5.2.2. (ako je primjenjivo, u slučaju da podaci sadržavaju podatke proizvoda ili podatke o povezanim uslugama i da je djelitelj podataka iz ovog ugovora dobio pristup tim podacima u skladu s člankom 4. ili 5. Akta o podacima u okviru svoje uloge korisnika ili primatelja podataka) Primatelj podataka ne smije stavljati podatke koje primi na raspolaganje poduzetniku za kojeg je utvrđen status nadzornika pristupa u skladu s člankom 3. Uredbe (EU) 2022/1925 (Akt o digitalnim tržištima).

5.2.3. Ako je primatelju podataka dopušteno staviti podatke na raspolaganje trećoj strani u skladu s ovim ugovorom, primatelj podataka mora:

(a) [OPCIJA] [obavijestiti djelitelja podataka o činjenici da će podatke staviti na raspolaganje trećoj strani, navesti o kojim se podacima radi te djelitelju podataka dostaviti identitet i podatke za kontakt dotične treće strane;]

(b) poduzeti odgovarajuće ugovorne, tehničke i organizacijske mjere kako bi zajamčio da treća strana ispunjava iste ili u osnovi istovjetne obveze kao i one koje primatelj podataka ima na temelju ovog ugovora. To posebno uključuje obveze primatelja podataka:

i. da se pobrine da treća strana primjenjuje barem jednake sigurnosne mjere i obveze koje je primatelj podataka dogovorio u skladu s klauzulom „sigurnosne mjere”; i

ii. da se pobrine da treća strana upotrebljava podatke isključivo na način koji je u skladu s klauzulom 5.1. o uporabi podataka; i

iii. [OPCIJA] [da se pobrine da djelitelj podataka ima na raspolaganju barem jednaka pravna sredstva protiv treće strane u slučaju neodobrene uporabe ili otkrivanja podataka kao i protiv primatelja podataka na temelju ovog ugovora; i]

iv. *(primjenjivo ako treća strana ima pravo staviti podatke na raspolaganje drugim stranama u skladu s klauzulom 5.2.1.)* [da od treće strane traži da se ona pobrine da sve sljedeće treće strane koje primaju podatke poštuju obveze utvrđene u ovom ugovoru].

5.2.4. Neovisno o klauzulama 5.2.1. i 5.2.3., primatelj podataka može upotrebljavati usluge obrade, kao što su usluge računalstva u oblaku (što uključuje infrastrukturu kao uslugu, platformu kao uslugu i softver kao uslugu), usluge smještaja na poslužitelju ili slične usluge kako bi za vlastiti račun i na vlastitu odgovornost upotrebljavao podatke kako je dogovoreno u klauzulama 5.1.1. i 5.2.1. Treće strane također mogu koristiti takve usluge kako bi upotrebljavale podatke kako je dogovoreno u klauzuli 5.2.1. za vlastiti račun i na vlastitu odgovornost.

6. **(ako su podaci zaštićeni kao poslovne tajne) Poslovne tajne**

Informacije o poslovnim tajnama:

Poslovne tajne su povjerljive informacije koje nekom poduzeću daju konkurentnu prednost.

U skladu s člankom 2. točkom 1. Direktive (EU) 2016/943 pojam „poslovna tajna” znači informacije koje ispunjavaju tri zahtjeva: (a) tajne su u smislu da nisu, u svojoj ukupnosti ili u točnoj strukturi i sklopu svojih sastavnih dijelova, općenito poznate ili lako dostupne osobama iz krugova koji se obično bave dotičnom vrstom informacija; (b) imaju komercijalnu vrijednost zbog toga što su tajne; i (c) u odnosu na njih je osoba koja te informacije zakonito kontrolira poduzela u tim okolnostima razumne korake kako bi sačuvala njihovu tajnost.

„Nositelj poslovne tajne” znači svaka fizička ili pravna osoba koja zakonito kontrolira takvu poslovnu tajnu.

Djelitelj podataka može imati pravo na zaštitu poslovnih tajni u vezi s podacima, posebno ako digitalne informacije obuhvaćaju:

— tehničke informacije (tehnologija proizvoda, podaci o istraživanju i razvoju, znanje o postupcima, nepatentirane tehnologije itd.),

— poslovne informacije (tržišne strategije, financijske informacije itd.).

Stoga djelitelj podataka treba utvrditi koje digitalne informacije predstavljaju potencijalnu poslovnu tajnu. Za više informacija o poslovnim tajnama u digitalnom sektoru vidjeti Vodič WIPO-a o poslovnim tajnama i inovacijama:

https://www.wipo.int/web-publications/wipo-guide-to-trade-secrets-and-innovation/en/part-vii-trade-secrets-and-digital-objects.html

Metode čuvanja tajnosti podataka koje omogućuju zaštitu poslovne tajne mogu biti ograničen pristup za druge, šifriranje ili sporazumi o povjerljivosti.

Kako postupati s poslovnim tajnama?

Ako djelitelj podataka utvrdi da su određene poslovne tajne uključene u dijeljenje podataka na temelju ugovora, nije obvezan dijeliti te podatke, za razliku od zahtjeva iz članka 4. stavka 6. i članka 5. stavka 9. Akta o podacima.

Ako djelitelj podataka odluči dijeliti te podatke, može postaviti i dogovoriti zahtjeve s primateljem podataka kao uvjet za dijeljenje podataka koji su zaštićeni kao poslovne tajne, kao što je poduzimanje određenih dodatnih tehničkih i organizacijskih mjera kako bi se očuvala povjerljivost. Djelitelj podataka i primatelj podataka trebali bi u **Dodatku 2.** kao dio ugovora navesti sve pojedinosti o podacima koji su zaštićeni kao poslovne tajne.

6.1. **Primjenjivost aranžmana za poslovne tajne**

6.1.1. Zaštitne mjere i s njima povezana prava dogovorena u nastavku primjenjuju se isključivo na podatke ili metapodatke uključene u podatke koje djelitelj podataka stavlja na raspolaganje primatelju podataka, koji su zaštićeni kao poslovne tajne (kako su definirane u članku 2. točki 1. Direktive (EU) 2016/943 o poslovnim tajnama) i koje posjeduje imatelj podataka ili drugi nositelj poslovne tajne (kako je definiran u članku 2. točki 2. te direktive).

6.1.2. Podaci koji su zaštićeni kao poslovne tajne i identitet nositelja poslovne tajne utvrđeni su u **Dodatku 2.**

6.1.3. Obveze utvrđene u klauzulama 6.2. i 6.3. ostaju na snazi nakon eventualnog raskida ugovora, osim ako se stranke dogovore drukčije.

6.2. **Zaštitne mjere koje poduzima primatelj podataka**

Primatelj podataka mora primijeniti zaštitne mjere utvrđene u **Dodatku 4.** (dalje u tekstu „primateljeve mjere zaštite”).

Stranke bi u **Dodatku 4.** trebale navesti sve pojedinosti o mjerama zaštite. Mjere mogu biti tehničke prirode (npr. šifriranje, vatrozidovi, razdvojena pohrana) i organizacijske prirode (npr. interno upravljanje, odgovarajuće upravljanje identitetom i kontrole pristupa, uključivanje pouzdane treće strane).

Budući da mjere moraju biti razmjerne, njihov će se sadržaj razlikovati ovisno o prirodi poslovnih tajni. Mjere će ovisiti i o tome hoće li se (i) omogućiti pristup mjestu na kojem su podaci pohranjeni ili će se (ii) podaci u potpunosti prenijeti primatelju podataka. U prvom slučaju imatelj podataka ima viši stupanj kontrole i može sam primijeniti dio zaštitnih mjera, a primatelj podataka može imati nižu razinu uporabe podataka. U svakom slučaju obje će se stranke morati usredotočiti na postizanje željenih učinaka ovog ugovora.

6.3. **Zaštitne mjere koje poduzima nositelj poslovne tajne**

6.3.1. Djelitelj podataka može primijeniti mjere dogovorene u Dodatku 4. kako bi očuvao povjerljivost podataka koji su zaštićeni kao poslovne tajne (dalje u tekstu „djeliteljeve mjere zaštite").

6.3.2. Djelitelj podataka također može jednostrano dodati odgovarajuće tehničke i organizacijske mjere zaštite ako ne utječu negativno na pristup podacima i njihovu uporabu od strane primatelja podataka u skladu s ovim ugovorom.

6.3.3. Primatelj podataka obvezuje se da neće izmijeniti ni ukloniti djeliteljeve mjere zaštite ni mjere poduzete u skladu s klauzulom 6.3.2., osim ako se stranke dogovore drukčije.

6.4. **Nositelji utvrđenih poslovnih tajni koji su treće strane**

6.4.1. Djelitelj podataka primatelju podataka potvrđuje da je od svih nositelja poslovnih tajni koji su treće strane dobio sva relevantna prava da sklopi ovaj ugovor u vezi s podacima koji su zaštićeni kao poslovne tajne.

6.4.2. Primateljeve mjere zaštite i djeliteljeve mjere zaštite odražavaju ugovorne obveze djelitelja podataka prema prvotnom imatelju podataka. Ako se te obveze djelitelja podataka prema prvotnom imatelju podataka promijene, primatelj podataka obvezuje se poštovati sve nove mjere koje dogovore djelitelj podataka i prvotni imatelj podataka.

7. **Prava intelektualnog vlasništva**

„Prava intelektualnog vlasništva" znači autorska prava (uključujući prava autora („droit d'auteur"), prava na računalni softver i druga srodna prava), prava na dizajn (uključujući registrirane dizajne i prava na dizajne), žigovi, uslužni žigovi, trgovački ili poslovni nazivi, nazivi robnih marki, nazivi domena i URL-ovi, prava na poslovne tajne, znanje i iskustvo te povjerljive i neobjavljene informacije (kao što su izumi, neovisno o tome mogu li se patentirati), prava na logotipe i patente, prava *sui generis* na baze podataka i sva slična prava priznata primjenjivim pravom.

Podaci obuhvaćeni područjem primjene ovog ugovora i dopuštena uporaba od strane primatelja podataka moraju biti uređeni ovim ugovorom tako da se zaštite prava intelektualnog vlasništva djelitelja podataka, trećih strana ili novonastala prava intelektualnog vlasništva primatelja podataka. Kad je riječ o dijeljenju podataka, najvažnija prava intelektualnog vlasništva koja se moraju uzeti u obzir pri sklapanju ugovora su pravo *sui generis* iz Direktive o bazama podataka i autorsko pravo.

Pravo *sui generis*:

U skladu s člankom 43. Akta o podacima „pravo *sui generis* predviđeno u članku 7. Direktive 96/9/EZ ne primjenjuje se ako su podaci pribavljeni ili generirani putem povezanog proizvoda ili povezane usluge obuhvaćenih područjem primjene ove Uredbe, osobito u vezi s njezinim člancima 4. i 5.". Međutim, „[t]o ne utječe na moguću primjenu prava *sui generis* na temelju članka 7. Direktive 96/9/EZ na baze podataka koje sadržavaju podatke koji su izvan područja primjene ove Uredbe, pod uvjetom da su ispunjeni zahtjevi u pogledu zaštite na temelju stavka 1. tog članka" (uvodna izjava 112.).

Pravom *sui generis* iz Direktive o bazama podataka štiti se stvaratelj baze podataka jer je to osoba koja je izvršila znatna ulaganja u smislu kvalitete ili količine radi postizanja, verifikacije ili predstavljanja njezina sadržaja. Stvaratelj može zabraniti izdvajanje i ponovnu uporabu cjelokupnog ili znatnog dijela sadržaja te baze podataka, i to u kvalitativnom i/ili kvantitativnom smislu. Pojedinačna djela ili podatkovni elementi u bazi podataka, ako su originalni, mogu biti zasebno zaštićeni autorskim pravom, no ta se zaštita razlikuje od zaštite predviđene Direktivom o bazama podataka.

Autorsko pravo:

Autorsko pravo je oblik zaštite intelektualnog vlasništva koji se zakonom dodjeljuje autorima izvornih autorskih djela. Ta zaštita obuhvaća širok raspon djela, a potencijalno i strukturu baze podataka. Napomena: zaštita autorskih prava nije u potpunosti usklađena i stoga se može razlikovati među državama članicama.

Patenti:

Dijeljenjem i uporabom podataka mogu nastati izumi jer nadahnjuju nove ideje, optimiziraju postojeće tehnologije i ubrzavaju razvoj inovativnih rješenja. Izumi tehničke prirode koji su novi, imaju inovativnu razinu i mogu upotrijebiti u industriji mogu se patentirati. Stranke bi stoga trebale regulirati izume i pitanje toga tko ima pravo upotrebljavati te rezultate koji se mogu patentirati.

7.1. **Već postojeća prava intelektualnog vlasništva**

7.1.1. Osim ako je ugovorom izričito predviđeno drukčije, svaka stranka zadržava vlasništvo nad svim pravima intelektualnog vlasništva koja posjeduje ili koja su joj licencirale treće strane prije izvršenja ugovora ili potpuno neovisno o njemu, što uključuje sve izmjene i/ili poboljšanja („postojeći elementi”). Ni u kojem se slučaju ne može smatrati da se ugovorom bilo kojoj stranki dodjeljuje bilo koje pravo intelektualnog vlasništva nad postojećim elementima druge stranke, osim ako je u ugovoru izričito predviđeno drukčije.

7.1.2. *(primjenjivo ako su podaci obuhvaćeni pravima intelektualnog vlasništva)* Podložno plaćanju naknade (npr. licencijske naknade) na temelju ovog ugovora djelitelj podataka primatelju podataka za vrijeme trajanja ugovora daje licenciju sa sljedećim značajkama: *(navesti, npr. globalna, neisključiva, neprenosiva)*, uključujući pravo na (*navesti, npr. uporaba, kopiranje, izmjena, poboljšanje, održavanje*) podataka koji bi bili obuhvaćeni pravom intelektualnog vlasništva samo u mjeri u kojoj je to potrebno u skladu s ugovorom. Podlicenciranje podugovarateljima primatelja podataka dopušteno je samo za potrebe podugovaranja i u mjeri u kojoj to nije nespojivo s odredbama ovog ugovora.

7.2. **Prava intelektualnog vlasništva na rezultate**

7.2.1. Ako primatelj podataka uporabom podataka na temelju ovog ugovora stvori opipljive proizvode rada koji se mogu zaštititi pravima intelektualnog vlasništva („rezultati”), ovime se dogovara sljedeće:

7.2.2. [OPCIJA 1] [Primatelj podataka postaje jedini vlasnik svih prava intelektualnog vlasništva koja se odnose na rezultate; samo primatelj podataka može, po vlastitom nahođenju, registrirati ili steći takvo pravo intelektualnog vlasništva.]

7.2.3. [OPCIJA 2] [Stranke će zajednički i podjednako imati pravo na prava intelektualnog vlasništva na rezultate te će sklopiti zaseban ugovor u kojem se opisuju načini ostvarivanja tih prava.]

7.2.4. [OPCIJA 3] [Primatelj podataka suglasan je djelitelju podataka dodijeliti, u mjeri u kojoj je to potrebno, puno pravno i stvarno vlasništvo nad rezultatima te sva prava intelektualnog vlasništva na rezultate na isključivoj osnovi za naknadu o kojoj će se stranke dodatno dogovoriti, i to u cijelom svijetu i za vrijeme cijelog trajanja prava intelektualnog vlasništva.

7.2.5. Nadalje, stranke su suglasne da se daljnje licenciranje rezultata odobrava kako slijedi:

[OPCIJA] [(*navesti stranku koja nije vlasnik prava intelektualnog vlasništva na rezultate*) ovime za vrijeme trajanja zaštite prava intelektualnog vlasništva (*navesti vlasnika prava intelektualnog vlasništva na rezultate*) dodjeljuje potpuno plaćenu globalnu, neisključivu, neprenosivu licenciju za uporabu, kopiranje, izmjenu, poboljšanje i održavanje svojih postojećih elemenata samo u mjeri u kojoj je to potrebno za ostvarivanje njezinih prava na rezultate u skladu s ovom klauzulom.]

[OPCIJA] [(*navesti vlasnika prava intelektualnog vlasništva na rezultate*) ovime za vrijeme trajanja zaštite prava intelektualnog vlasništva (*navesti stranku koja nije vlasnik prava intelektualnog vlasništva na rezultate*) dodjeljuje potpuno plaćenu globalnu, neisključivu, neprenosivu licenciju za uporabu, kopiranje, izmjenu, poboljšanje i održavanje rezultata isključivo u sljedeće svrhe: (*navesti prema potrebi*).]

8. **Naknada za pružanje pristupa podacima**

Stranke mogu u samom ugovoru ili u zasebnom dodatku utvrditi pojedinosti o naknadi, uključujući troškove uspostave API-ja (koji se upotrebljava za dijeljenje podataka) ili druge troškove povezane s omogućavanjem dijeljenja podataka, uključujući sve licencijske naknade, ovisno o slučaju. Stranke bi se trebale dogovoriti barem o sljedećem: iznosu naknade koju treba platiti i relevantnoj valuti, vremenu dospijeća plaćanja i postupcima plaćanja.

Mogu se, prema potrebi, dogovoriti o daljnjoj naknadi za dodatne usluge, za koje će se plaćati dodatna naknada.

Stranke su suglasne da će primatelj podataka djelitelju podataka isplatiti naknadu kako slijedi: *(navesti prema potrebi)*

Stranke bi se trebale dogovoriti barem o sljedećem: iznosu naknade koju treba platiti i relevantnoj valuti, vremenu dospijeća plaćanja i postupcima plaćanja.

9. **Datum početka primjene, trajanje i raskid ugovora**

9.1. **Datum početka primjene i trajanje**

9.1.1. Ovaj ugovor [OPCIJA 1] [odmah stupa na snagu] [OPCIJA 2] [stupa na snagu *(navesti datum)*].

9.1.2. [OPCIJA] [Ugovor se sklapa na [OPCIJA 1] [neodređeno vrijeme] [OPCIJA 2] [određeno razdoblje od (*navesti*)], podložno eventualnim razlozima za istek ili raskid na temelju ovog ugovora.]

9.1.3. [OPCIJA] [Djelitelj podataka mora početi stavljati podatke na raspolaganje primatelju podataka [OPCIJA 1] bez nepotrebne odgode nakon što ugovor stupi na snagu. [OPCIJA 2] (*navesti datum i, prema potrebi, dodatne pojedinosti o vremenu*).]

Ako se zahtjev odnosi na jednokratnu isporuku podataka, dovoljno je usuglasiti datum početka primjene u klauzuli 9.1.1. Ako se zahtjev odnosi na kontinuiranu isporuku podataka, stranke će se morati dogovoriti o trajanju ugovora i odabrati prvu ili drugu opciju u klauzuli 9.1.2.

9.2. **Raskid iz praktičnih razloga**

9.2.1. Primatelj podataka može raskinuti ugovor u bilo kojem trenutku za vrijeme ugovornog razdoblja tako da o tome obavijesti djelitelja podataka *(navesti rok)*.

9.2.2. [OPCIJA] Ako primatelj podataka raskine ugovor na temelju klauzule 9.3.1. prije *(unijeti određeno vrijeme ili minimalno ugovorno razdoblje)*, mora djelitelju podataka nadoknaditi troškove koji su za njega nastali zbog stavljanja podataka na raspolaganje, među ostalim i zbog pružanja dodatne potpore, i to kako je navedeno u nastavku: *(navesti)*.

Mogu postojati slučajevi u kojima djelitelj podataka snosi troškove pri stavljanju podataka na raspolaganje primatelju podataka, primjerice jer je prilagodio svoju digitalnu infrastrukturu i vjerovao da će se ti troškovi amortizirati s vremenom.

U tom će se slučaju djelitelj podataka možda htjeti pobrinuti da dobije naknadu od primatelja podataka.

9.3. **Učinci isteka ili raskida**

9.3.1. U slučaju isteka ugovornog razdoblja ili raskida ovog ugovora obje stranke oslobađaju se obveze njegova budućeg izvršenja, ali to ne utječe na prava i obveze nastale do trenutka raskida.

Istek ili raskid ne utječe ni na koju odredbu ovog ugovora o rješavanju sporova u skladu s klauzulom 11.6., kao i ni na koju drugu odredbu koja bi trebala ostati na snazi čak i nakon završetka ugovora.

9.3.2. [OPCIJA 1] [Djelitelj podataka mora poduzeti odgovarajuće mjere za pomoć pri odlasku koje primatelj podataka može razumno očekivati.] [OPCIJA 2] [Djelitelj podataka mora poduzeti sljedeće mjere za pomoć pri odlasku: (navesti).]

Stranke mogu razmotriti jesu li primatelju podataka potrebne mjere za pomoć pri odlasku.

To će biti relevantno, na primjer, ako je primatelju podataka bilo dopušteno izdvajanje podataka s nosača podataka pod kontrolom djelitelja podataka, ali još nije izdvojio podatke jer nije očekivao raskid ugovora.

10. **Pravna sredstva u slučaju kršenja ugovora**

10.1. **Slučajevi neispunjenja ugovornih obveza**

10.1.1. Neispunjenje ugovorne obveze smatra se bitnim:

(a) ako neispunjenje ugovorne obveze drugoj stranki u znatnoj mjeri uskraćuje ono što je imala pravo očekivati na temelju ovog ugovora, osim ako stranka koja nije ispunila ugovornu obvezu nije predvidjela i nije mogla razumno predvidjeti taj rezultat; ili

(b) ako je iz okolnosti jasno da nije moguće očekivati da će stranka koja nije ispunila ugovornu obvezu u budućnosti ispunjavati svoje obveze.

10.1.2. Neispunjenje ugovornih obveza stranke opravdano je ako je ono posljedica prepreke izvan kontrole te stranke i ako se od nje nije moglo razumno očekivati da prepreku uzme u obzir u trenutku sklapanja ovog ugovora ili da izbjegne ili svlada prepreku ili njezine posljedice.

Ako je prepreka samo privremena, opravdanje neispunjenja ugovornih obveza stranke vrijedi u razdoblju u kojem prepreka postoji. Međutim, ako kašnjenje predstavlja neispunjenje bitnih ugovornih obveza, druga se stranka prema njemu može odnositi kao takvom.

Stranka koja nije ispunila ugovornu obvezu mora se pobrinuti da druga stranka primi obavijest o prepreci i njezinim posljedicama za sposobnost ispunjenja obveza stranke bez nepotrebne odgode, i to čim je stranka saznala ili bi se razumno moglo očekivati da je saznala za te okolnosti. Druga stranka ima pravo na naknadu gospodarske štete koja je nastala zbog toga što nije primila tu obavijest.

10.2. **Pravna sredstva u slučaju kršenja**

10.2.1. U slučaju da jedna stranka ne ispuni svoje ugovorne obveze, drugoj su stranki na raspolaganju pravna sredstva navedena u klauzulama u nastavku, ne dovodeći u pitanje pravna sredstva dostupna u skladu s primjenjivim pravom.

10.2.2. Pravna sredstva koja nisu nespojiva mogu se upotrebljavati kumulativno.

10.2.3. Stranka ne smije pribjeći pravnom sredstvu u mjeri u kojoj je ona uzrok neispunjenja ugovornih obveza druge stranke, primjerice ako je nedostatak u njezinoj vlastitoj podatkovnoj infrastrukturi spriječio drugu stranku u tome da propisno ispuni svoje obveze. Osim toga, stranka se ne može pozvati na zahtjev za naknadu pretrpljene štete u mjeri u kojoj je mogla smanjiti tu štetu poduzimanjem razumnih koraka.

10.2.4. Oštećena stranka može:

(a) odmah raskinuti ovaj ugovor bez kazne tako da o tome obavijesti drugu stranku:

i. ako se radi o neispunjenju bitnih ugovornih obveza druge stranke; ili

ii. u slučaju da se ne radi o neispunjenju bitnih ugovornih obveza, ako je oštećena stranka dostavila obavijest u kojoj traži da se neispunjenje ugovornih obveza ispravi bez nepotrebne odgode, a druga stranka to nije učinila;

(b) tražiti naknadu za gospodarsku štetu koju joj je prouzročilo neispunjenje ugovornih obveza druge stranke ako ono nije opravdano na temelju klauzule 10.1.2.; stranka koja nije ispunila ugovorne obveze odgovorna je samo za štetu koju je predvidjela ili za koju se razumno moglo očekivati da je predvidi u trenutku sklapanja ovog ugovora, a koja je vjerojatna posljedica neispunjenja ugovornih obveza te stranke, osim ako je neispunjenje ugovornih obveza bilo namjerno ili iz krajnje nepažnje;

(c) zatražiti da stranka koja nije ispunila ugovorne obveze bez nepotrebne odgode ispuni svoje obveze iz ovog ugovora, osim ako bi to bilo nezakonito ili nemoguće ili ako bi ispunjenje određene obveze stranki koja nije ispunila ugovorne obveze prouzročilo troškove koji su nerazmjerni koristi koju bi druga stranka ostvarila.

10.2.5. [OPCIJA] [Ako stranka ne ispuni svoje obveze iz ovog ugovora, u svakom slučaju plaća kazne detaljno opisane u Dodatku 5., koje stranke smatraju naknadom štete u smislu klauzule 10.2.4. točke (b). Stranka koja nije ispunila ugovorne obveze ima pravo zatražiti da se kazna smanji na razuman iznos ako može dokazati da je kazna pretjerano visoka u odnosu na štetu koja je nastala zbog neispunjavanja ugovornih obveza.

11. **Opće odredbe**

11.1. **Povjerljivost**

11.1.1. Sljedeće informacije moraju se smatrati povjerljivima:

(a) informacije koje se odnose na poslovne tajne, financijsku situaciju ili bilo koji drugi aspekt poslovanja druge stranke, osim ako je ta druga stranka objavila te informacije;

(b) informacije u kojima se navodi osnova za izračun razumne naknade;

(c) informacije koje se odnose na bilo koju treću stranu, osim ako je ona već objavila te informacije.

11.1.2. Obje stranke suglasne su da će poduzeti sve razumne mjere za sigurnu pohranu i potpuno očuvanje povjerljivosti informacija iz klauzule 11.1.1., kao i da te informacije neće otkriti ni staviti na raspolaganje trećim stranama, osim:

(a) ako jedna od stranaka ima pravnu obvezu otkriti ili staviti na raspolaganje relevantne informacije; ili

(b) ako jedna od stranaka mora otkriti ili staviti na raspolaganje relevantne informacije kako bi ispunila svoje obveze iz ovog ugovora; ili

(c) ako je jedna od stranaka dobila prethodnu suglasnost druge stranke ili stranke koja pruža povjerljive informacije ili na koju utječe otkrivanje tih informacija.

11.1.3. Te obveze povezane s povjerljivosti ostaju na snazi i nakon raskida ugovora, i to u razdoblju od *(navesti razdoblje)*.

11.1.4. Te obveze povezane s povjerljivosti ne otklanjaju strože obveze iz (i) Uredbe (EU) 2016/679 (Opća uredba o zaštiti podataka), (ii) odredbi kojima se provodi Direktiva 2002/58/EZ ili Direktiva (EU) 2016/943 ili (iii) bilo kojeg drugog prava Unije ili države članice.

11.2. **Sredstva komunikacije**

Svaka obavijest ili druga komunikacija koja je obvezna ili dopuštena u skladu s ovim ugovorom mora biti u pisanom obliku i može se dostaviti osobno ili poslati unaprijed plaćenom poštom ili elektroničkim putem, među ostalim e-poštom, pod uvjetom da pošiljatelj zadrži dokaz o slanju na adrese navedene u nastavku:

Stranka	Osoba za kontakt	E-adresa	Telefonski broj	Adresa
Korisnik	[Ime]/[položaj]	[E-adresa]	[Telefonski broj]	[Adresa]
Primatelj podataka	[Ime]/[položaj]	[E-adresa]	[Telefonski broj]	[Adresa]

Svaka takva obavijest ili komunikacija smatrat će se zaprimljenom:

(a) ako se dostavi osobno, na datum dostave;

(b) ako se pošalje unaprijed plaćenom poštom, treći radni dan od datuma slanja;

(c) ako se pošalje elektroničkim putem, na datum slanja, pod uvjetom da pošiljatelj nije primio nikakvu poruku o pogrešci koja ukazuje na to da isporuka nije uspjela.

11.3. **Cijeli ugovor, izmjene i odvojivost**

11.3.1. Ovaj ugovor (zajedno s dodacima na koje se u njemu upućuje) čini cijeli ugovor između stranaka u vezi s predmetom ovog ugovora i zamjenjuje sve prethodne usmene ili pisane ugovore ili sporazume i dogovore stranaka u vezi s predmetom ovog ugovora.

11.3.2. Svaka izmjena ovog ugovora valjana je samo ako je dogovorena između stranaka u pisanom obliku, što uključuje i bilo koji elektronički oblik.

11.3.3. Ako se utvrdi da je bilo koja odredba ovog ugovora ništavna, nevaljana, poništiva ili neizvršiva iz bilo kojeg razloga i ako je ta odredba odvojiva od ostalih odredbi ugovora, to neće utjecati na te ostale odredbe te će one i dalje biti valjane i izvršive, osim ako dotična odredba nije odvojiva od ostalih odredbi ugovora. Sve nejasnoće ili nedostaci u ovom ugovoru koji iz toga proizlaze moraju se otkloniti u skladu s klauzulom 11.5.

11.4. **Primjenjivo pravo**

Na ovaj se ugovor primjenjuje pravo *(navesti državu članicu)*.

11.5. **Tumačenje**

11.5.1. Svaka odredba ovog ugovora mora se tumačiti tako da je u skladu s pravom Unije ili nacionalnim zakonodavstvom donesenim na temelju prava Unije, kao i svakim primjenjivim nacionalnim pravom koje je usklađeno s pravom Unije i od kojeg se ne može sporazumno odstupiti.

11.5.2. Ako se neka nejasnoća ili nedostatak u ovom ugovoru ne može otkloniti na način naveden u klauzuli 11.5.1., ovaj se ugovor mora tumačiti s obzirom na pravila tumačenja predviđena primjenjivim pravom (vidjeti klauzulu 11.4.).

11.6. **Rješavanje sporova**

11.6.1. Stranke su suglasne učiniti sve što je u njihovoj moći kako bi sporove riješile sporazumno i, prije nego što pokrenu postupak pred sudom, uputiti spor [unijeti naziv i podatke za kontakt određenog tijela za rješavanje sporova].

11.6.2. [OPCIJA] [Sudovi (*navesti državu članicu*) imat će isključivu nadležnost za rješavanje predmeta koji se odnosi na ovaj ugovor.]

Dodatak 1. sadržava opis podataka

[sastavljaju ga stranke]

Dodatak 2. sadržava dodatne pojedinosti o podacima obuhvaćenima režimom zbog kojeg su potrebne posebne mjere

[sastavljaju ga stranke]

Dodatak 3. sadržava pojedinosti o osobnim podacima i odgovarajućim obvezama stranaka

[sastavljaju ga stranke]

Dodatak 4. sadržava primjenjive sigurnosne mjere za dijeljenje podataka

[sastavljaju ga stranke]

[OPCIJA] Dodatak 5. sadržava pojedinosti o kaznama

[sastavljaju ga stranke]

PRILOG VI.

STANDARDNE UGOVORNE KLAUZULE

o promjeni i odlasku

Primarni ciljevi Uredbe (EU) 2023/2854 (dalje u tekstu „Akt o podacima”) o promjeni pružatelja usluga u oblaku uključuju omogućivanje klijentima koji koriste usluge obrade podataka (usluge računalstva u oblaku i usluge na rubu mreže) da: (i) promijene pružatelja koji nudi istu vrstu usluge, (ii) prijeđu na lokalnu infrastrukturu IKT-a; ili (iii) istodobno koriste više usluga različitih pružatelja. Stoga su u Aktu o podacima utvrđena prava i obveze pružatelja i klijenata u okviru tog procesa. U tom bi kontekstu klijenti trebali procijeniti i svoje ciljeve povezane s promjenom pružatelja, a naročito posebne potrebe, dodatne rashode ili rokove. Izvorni pružatelj, klijent i odredišni pružatelj moraju surađivati u dobroj vjeri kako bi proces promjene bio djelotvoran te kako bi omogućio pravodoban prijenos podataka i održao kontinuitet usluga obrade podataka (članak 27. Akta o podacima).

Ovim se standardnim ugovornim klauzulama nova prava i obveze koji se odnose na proces promjene i odlaska, a uvedeni su Aktom o podacima, prenose u ugovorne odredbe. Aktom o podacima od pružatelja se traži da klijentima dostave pisani ugovor u kojem su utvrđene pojedinosti procesa promjene. U tom se ugovoru moraju navesti i rokovi za promjenu pružatelja (maksimalno prijelazno razdoblje od 30 dana) i pojedinosti o svim povezanim troškovima, uključujući sankcije za prijevremeni raskid ugovora, standardne naknade za pružanje usluga (članak 29. stavak 4. Akta o podacima) i naknade za izlaz podataka. U ugovoru bi trebale biti navedene i obveze povezane sa samim procesom promjene: pružanje razumne pomoći klijentu (i svim trećim stranama koje je klijent ovlastio), održavanje kontinuiteta poslovanja i jamčenje visoke razine sigurnosti tijekom cijelog procesa promjene.

Naknade za promjenu

U skladu s člankom 29. Akta o podacima pružatelj može naplaćivati naknade za promjenu do 12. siječnja 2027., ali te naknade ne smiju premašiti troškove pružatelja koji su izravno povezani s procesom promjene. Nakon 12. siječnja 2027. pružatelj ne smije nametati naknade za promjenu. Naknade za promjenu uključuju naknade za izlaz podataka i druge troškove za radnje koje pružatelj mora provesti u okviru procesa promjene. To uključuje, na primjer, troškove korištenja automatiziranih alata za promjenu ili alata za ispitivanje ako ih pružatelj koristi kako bi ispunio svoje obveze iz Akta o podacima.

Ako se usluga obrade podataka koristi usporedno s drugom uslugom obrade podataka, pružatelji mogu i nakon 12. siječnja 2027. klijentima prebacivati nastale troškove za izlaz podataka (članak 34. Akta o podacima).

U Aktu o podacima „naknade za promjenu” definiraju se kao naknade „koje pružatelj usluga obrade podataka nameće klijentu za radnje propisane ovom Uredbom za promjenu, tj. prebacivanje na sustav drugog pružatelja usluga ili na lokalnu infrastrukturu IKT-a […]”, ali se ujedno u članku 25. stavku 2. točki (a) podtočki i. Akta o podacima navodi da pružatelj usluga „u procesu promjene pruža razumnu pomoć klijentu i trećim stranama koje je klijent ovlastio”. Sve naknade povezane s pružanjem takve „razumne pomoći” trebalo bi postupno ukinuti kako je navedeno u članku 29.

U Aktu o podacima navedeni su slučajevi u kojima standardni pristup nije moguć:

— u članku 29. stavku 5.: „[a]ko je to relevantno, pružatelji usluga obrade podataka pružaju klijentu informacije o uslugama obrade podataka koje uključuju vrlo složenu ili skupu promjenu ili za koje promjena nije moguća bez znatnog zadiranja u podatke, digitalne resurse ili strukturu usluge”,

— i članku 29. stavku 6.: „[a]ko je to primjenjivo, pružatelji […] informacije […] stavljaju na raspolaganje klijentima tako što ih objavljuju”.

Ovdje su dostupne i druge standardne ugovorne klauzule koje je preporučila Komisija, a odnose se na druge posebne teme osim promjene i odlaska. Stranke se potiču da razmotre primjenu i tih drugih klauzula jer su oblikovane kako bi bile usklađene i međusobno se dopunjavale.

Poseban režim

Valja napomenuti da su u članku 31. Akta o podacima predviđene iznimke od određenih obveza povezanih sa standardnim ugovornim klauzulama o promjeni i odlasku. Na primjer, poseban režim primjenjuje se na promjenu usluga obrade podataka u sljedećim slučajevima:

(a) većina glavnih značajki usluge obrade podataka prilagođena je posebnim potrebama pojedinačnog klijenta ILI su sve komponente razvijene za potrebe pojedinačnog klijenta; i

(b) riječ je o uslugama obrade podataka koje se ne nude na širokoj komercijalnoj razini putem kataloga usluga pružatelja; i
(c) pružatelj usluga propisno je obavijestio klijenta da se obveze povezane s promjenom pružatelja ne primjenjuju na tu konkretnu uslugu.

Ovisno o konkretnoj iznimci, određene pravne obveze možda se neće primjenjivati. Međutim, klijent i pružatelj moraju se dogovoriti hoće li ih uključiti u svoj sporazum. Iako ove standardne ugovorne klauzule nisu sastavljene tako da obuhvaćaju takve situacije, mogu poslužiti kao primjer strankama u sporazumu/ugovoru o takvim uslugama.

Pružatelj bi trebao znatno prije sklapanja sporazuma obavijestiti potencijalne klijente o posebnim uslugama na koje se primjenjuje poseban režim utvrđen u članku 31. Akta o podacima.

Ništa ne sprečava pružatelja da kasnije uvede takve usluge u širim razmjerima, a u tom bi slučaju morao ispuniti sve obveze iz Akta o podacima koje se odnose na promjenu.

Pristupi promjeni

Sve veći broj pružatelja nudi samoposlužne alate za promjenu koji se koriste i za unos podataka kad klijenti počnu koristiti uslugu i za izlaz podataka kad klijenti prestanu koristiti uslugu i prijeđu na lokalni sustav ili na novog (odredišnog) pružatelja. Za neke usluge obrade podataka takvi alati možda ne postoje ili ne omogućuju potpunu promjenu.

U ovim standardnim ugovornim klauzulama predviđena su dva pristupa planiranju i provedbi procesa promjene:
(a) promjena na temelju plana promjene i odlaska (opcija A); i
(b) promjena pomoću automatiziranih alata (opcija B).

Te se opcije mogu kombinirati. Na primjer, u **Dodatku 1.** „Plan promjene i odlaska" stranke mogu predvidjeti i korištenje automatiziranih alata koji se mogu primjenjivati na neke vrste usluga ili na neke podatke.

U okviru oba pristupa pružatelji su dužni ukloniti prepreke djelotvornoj promjeni kako je utvrđeno u Uredbi (EU) 2023/2854, pri čemu pružatelj „klijentu pruža: informacije o dostupnim postupcima za promjenu usluge obrade podataka i prijenos na uslugu obrade podataka, uključujući informacije o dostupnim metodama i formatima promjene i prijenosa, kao i o tehničkim i drugim ograničenjima koja su poznata pružatelju usluga obrade podataka" (članak 26. točka (a)) i „[i]zvorni pružatelj usluga obrade podataka olakšava proces promjene osiguravanjem kapaciteta, odgovarajućih informacija, dokumentacije, tehničke podrške i, prema potrebi, potrebnih alata" (članak 30.).

Važno je napomenuti i da se od pružatelja ne očekuje da razmjenjuje ili navodi podatke specifične za unutarnje funkcioniranje njegove usluge obrade podataka ako postoji rizik od povrede njegovih poslovnih tajni. U skladu s ugovornim obvezama iz članka 25. stavka 2. točke (f) pružatelj je dužan iscrpno navesti samo kategorije tih podataka.

Primjenjuju li se standardne ugovorne klauzule na sve modele usluga u oblaku (npr. na ugovore o infrastrukturi kao usluzi (IaaS), platformi kao usluzi (PaaS) ili softveru kao usluzi (SaaS))?

Ove se standardne ugovorne klauzule primjenjuju na sve vrste modela ugovora o uslugama u oblaku ako predmetna usluga u oblaku odgovara definiciji usluge obrade podataka iz članka 2. točke 8. U skladu s tim člankom usluga obrade podataka znači „digitalna usluga koja se pruža klijentu i kojom se omogućuje sveprisutan mrežni pristup na zahtjev zajedničkom skupu konfigurabilnih, nadogradivih i elastičnih računalnih resursa centralizirane, distribuirane ili visoko distribuirane prirode koja se može brzo osigurati i isporučiti uz minimalan napor upravljanja ili minimalnu interakciju pružatelja usluga". Odredbe Akta o podacima stoga se primjenjuju na vrste usluga koje imaju značajke navedene u definiciji usluga obrade podataka:

— omogućuju pristup računalnim resursima, uključujući mreže, poslužitelje, pohranu, aplikacije i usluge,

— omogućuju mrežni pristup na zahtjev, što znači da klijent može jednostrano osigurati te računalne resurse koji su dostupni putem mreže i standardnih mehanizama, na primjer putem mobilnih telefona, prijenosnih računala ili radnih stanica,

— mogu se brzo osigurati i isporučiti uz minimalan upravljački trud ili minimalnu interakciju pružatelja usluga, što znači da se jednostrano pružanje može obaviti bez znatne intervencije pružatelja usluga i da se može obaviti brzo, čime se organizacijama omogućuje da gotovo odmah počnu koristiti resurse,

— elastične su i mogu se brzo osigurati, što znači da se rješenja mogu lako proširiti kako bi se zadovoljile promjenjive potrebe i da korisnici mogu povećati ili smanjiti potražnju u skladu sa svojim zahtjevima.

Pružatelj čija ponuda usluga ima te značajke mora poštovati odredbe Akta o podacima kako bi se omogućila promjena usluga obrade podataka. To uključuje, na primjer, usklađivanje ugovora o uslugama s člankom 25., smanjenje i uklanjanje naknada za promjenu i izlaz u skladu s člankom 29. te usklađivanje s tehničkim aspektima promjene definiranima u članku 30. Međutim, na softver kao uslugu ne primjenjuju se svi zahtjevi za usluge obrade podataka iz poglavlja VI. Akta o podacima. Konkretno, koncept funkcionalne ekvivalentnosti iz članka 30. stavka 1. primjenjuje se samo na pružatelje infrastrukture kao usluge, a članak 30. stavci 2. i 3. primjenjuju se na pružatelje platforme kao usluge i softvera kao usluge. Potonjim dvjema odredbama propisuje se da pružatelji platforme kao usluge i softvera kao usluge stave na raspolaganje otvorena sučelja i usklade se s otvorenim specifikacijama interoperabilnosti i usklađenim normama objavljenima u repozitoriju EU-a.

U članku 30. Akta o podacima navode se razlike između:
1. infrastrukture kao usluge, koja je definirana kao „uslug[e] obrade podataka koje se odnose na nadogradive i elastične računalne resurse ograničene na infrastrukturne elemente kao što su poslužitelji, mreže i virtualni resursi potrebni za upravljanje infrastrukturom, ali koji ne pružaju pristup operativnim uslugama, softveru i aplikacijama koji se pohranjuju na tim infrastrukturnim elementima”;

i
2. drugih vrsta usluga u oblaku.

Osim toga, u uvodnoj izjavi 81. Akta o podacima navodi se da generički koncept „usluga obrade podataka” obuhvaća znatan broj usluga s vrlo širokim rasponom različitih svrha, funkcionalnosti i tehničkih konfiguracija te da su usluge obrade podataka prema uobičajenom shvaćanju obuhvaćene barem jednim od sljedeća tri modela pružanja usluga obrade podataka, odnosno infrastrukturom kao uslugom, platformom kao uslugom i softverom kao uslugom.

Kapaciteti stranaka

U članku 24. Akta o podacima pojašnjava se da se „[o]dgovornosti pružateljâ usluga obrade podataka kako su utvrđene u člancima 23., 25., 29., 30. i 34. primjenjuju […] samo na usluge, ugovore ili komercijalne prakse koje pruža izvorni pružatelj usluga obrade podataka”.

Među drugim elementima, potrebno je poznavanje strukture podataka i odnosa između podataka kako bi se definirao slijed operacija za izvoz podataka koji se mogu izvesti. Stoga se na popisu u nastavku strankama daju opće smjernice kako bi im se pomoglo u razumijevanju kapaciteta druge stranke na kojima se temelje različiti dijelovi procesa promjene. Međutim, riječ je o okvirnom popisu, a među kategorijama modela usluga u nastavku i unutar njih postoje važne nijanse koje se mogu razlikovati, ovisno o konkretnoj usluzi obrade podataka. Stranke bi trebale obratiti posebnu pozornost na te razlike.

Infrastruktura kao usluga

— Klijent je upoznat sa strukturom baze podataka koju je definirao. Pružatelj infrastrukture kao usluge ne poznaje strukturu baze podataka. Pružatelj infrastrukture kao usluge može navesti pojedinosti o metodama prijenosa i, prema potrebi, potrebnim alatima.

— Klijent može definirati slijed operacija, vremenski okvir i potrebne informatičke resurse.

— Pružatelj može potvrditi dostupnost potrebnih informatičkih resursa unutar tog vremenskog okvira.

— Klijent može započeti promjenu u dogovoreno vrijeme.

— Klijent je odgovoran za uvoz podataka u odredišno okruženje i njihovu primjenu u njemu.

Platforma kao usluga

— Klijent je upoznat sa strukturom baze podataka koju je definirao.

— I pružatelj platforme kao usluge poznaje značajke baze podataka jer je klijent od njega tražio usluge kao što su raspodjela prostora, optimizacija, reorganizacija i sigurnosne kopije.

— Pružatelj platforme kao usluge ima praktično iskustvo provedbe postupaka za operacije kao što je sigurnosno kopiranje. Zna koji su resursi potrebni i vrijeme koje je proteklo. Pružatelj platforme kao usluge može navesti pojedinosti o metodama prijenosa i, prema potrebi, potrebnim alatima i informacijama o vremenu i potrebnim informatičkim resursima.

— Klijent može definirati slijed operacija, vremenski okvir (razdoblje, kao što je vikend, u kojem klijent namjerava svoje sustave učiniti nedostupnima za korisnike i u kojem nema ažuriranja kako bi se podaci „zamrznuli" i kako bi klijent mogao izvršiti promjenu) i potrebne informatičke resurse.

— Pružatelj može potvrditi dostupnost potrebnih informatičkih resursa unutar tog vremenskog okvira.

— Klijent započinje promjenu u dogovoreno vrijeme.

Softver kao usluga

— Klijent nije upoznat sa strukturom baze podataka.

— Pružatelj softvera kao usluge upoznat je sa strukturom baze podataka koju je definirao.

— Pružatelj usluge softvera kao usluge upoznat je s postupcima i vremenom potrebnim za operacije kao što su sigurnosno kopiranje, optimizacija i reorganizacija.

— U slučaju instalacije nove verzije softvera kao usluge, koja ima novu verziju strukture baze podataka, nije neuobičajeno izvršiti potpuni izvoz iz stare strukture nakon kojeg slijedi potpuni uvoz u novu strukturu. Taj postupak pružatelju softvera kao usluge omogućuje praktičan pregled postupka, resursa i vremena potrebnog za izvoz podataka.

— Pružatelj softvera kao usluge može navesti pojedinosti o metodama prijenosa i, prema potrebi, potrebnim alatima,

— informacije o vremenskom okviru i potrebnim informatičkim resursima,

— a zatim predložiti metode i formate izvoza te slijed operacija.

— Klijent je odgovoran za uvoz podataka u odredišno okruženje i može iznijeti zahtjeve i primjedbe o predloženom slijedu.

— Pružatelj softvera kao usluge i klijent mogu definirati slijed operacija, vremenski okvir i potrebne informatičke resurse.

— Pružatelj može potvrditi dostupnost potrebnih informatičkih resursa unutar tog vremenskog okvira.

— Ovisno o alatu i dogovorenom redoslijedu, pružatelj ili klijent započinje promjenu u dogovoreno vrijeme.

— Klijent je odgovoran za uvoz podataka u odredišno okruženje.

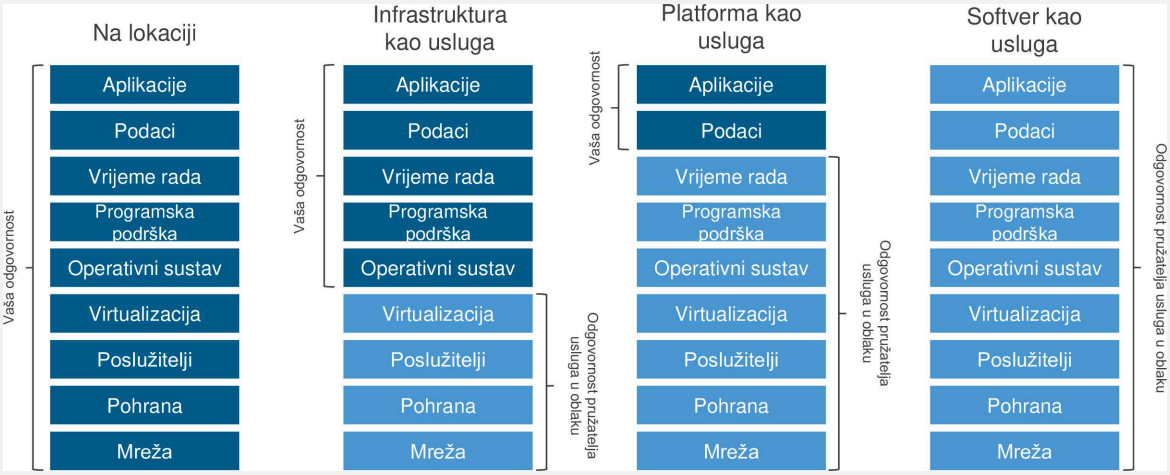

Aktivnosti za vrijeme maksimalnog otkaznog roka i prijelaznog razdoblja

Pokretanje promjene: u članku 25. stavku 2. točki (d) Akta o podacima propisano je da se u ugovorima predvidi maksimalni otkazni rok za pokretanje procesa promjene, koji ne smije biti dulji od dva mjeseca. U ovoj se klauzuli utvrđuje koje bi informacije pružatelj trebao dati klijentu u tom razdoblju i koje će mjere poduzeti nakon pokretanja procesa promjene.

Prijelazno razdoblje: u članku 25. stavku 2. točki (a) Akta o podacima propisano je da ugovori moraju sadržavati odredbe kojima se klijentu omogućuje da se na zahtjev prebaci na drugu uslugu obrade podataka ili da sve podatke koji se mogu izvesti prenese na lokalnu infrastrukturu IKT-a bez nepotrebne odgode i u svakom slučaju najkasnije u obveznom maksimalnom prijelaznom razdoblju od 30 kalendarskih dana, koje počinje nakon isteka maksimalnog otkaznog roka.

U članku 25. stavku 2. točki (g) Akta o podacima propisano je i da ugovor mora sadržavati minimalno razdoblje za dohvat podataka od najmanje 30 kalendarskih dana, koje počinje nakon isteka prijelaznog razdoblja o kojem su se stranke dogovorile.

Ako je obvezno maksimalno prijelazno razdoblje od 30 dana za promjenu tehnički neizvedivo, pružatelj mora o tome obavijestiti klijenta u roku od 14 radnih dana nakon podnošenja zahtjeva za promjenu, objasniti tehničku neizvedivost i navesti alternativno prijelazno razdoblje koje ne smije biti dulje od sedam mjeseci (članak 25. stavak 4. Akta o podacima). Klijent ima pravo jednom produljiti obvezno maksimalno prijelazno razdoblje za razdoblje koje smatra primjerenijim (članak 25. stavak 5. Akta o podacima).

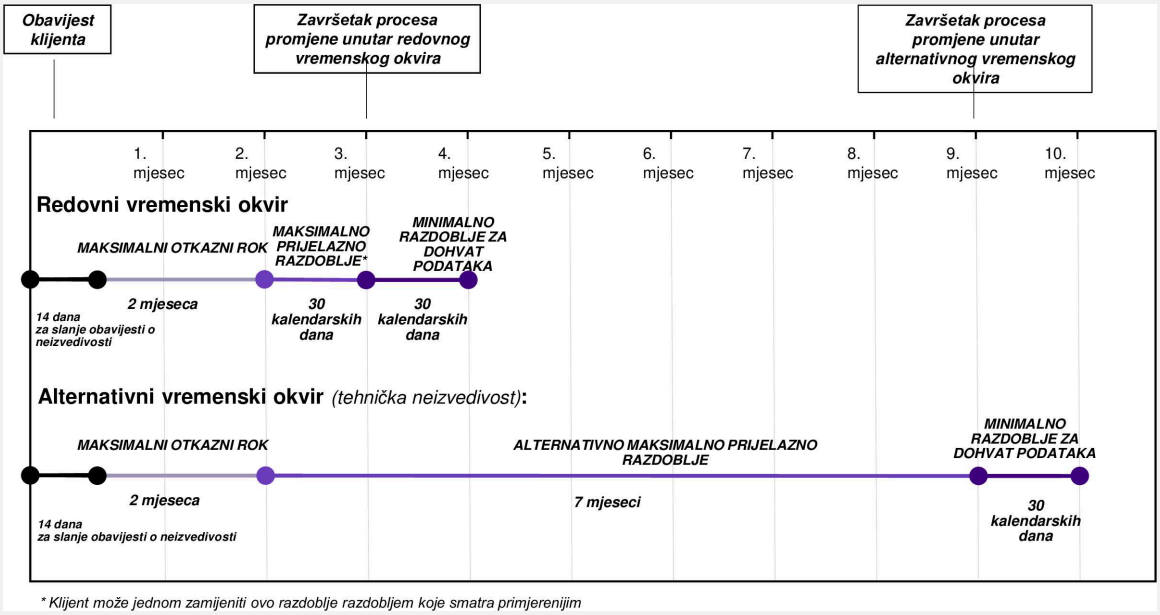

Sporazum o obradi podataka smatra se raskinutim nakon dovršetka uspješne promjene ili nakon isteka maksimalnog otkaznog roka ako klijent ne želi promijeniti pružatelja usluga, nego želi izbrisati svoje podatke koji se mogu izvesti i svoje digitalne resurse nakon otkazivanja usluge. Klijent ne mora dostaviti obavijest o raskidu ugovora jer će se ugovor automatski raskinuti. Međutim, radi pravne sigurnosti i zaštite interesa stranaka pružatelj je dužan obavijestiti klijenta o raskidu ugovora (članak 25. stavak 2. točka (c) Akta o podacima).

Opcija A: plan promjene i odlaska kao prilog sporazumu

Prije sklapanja ugovora stranke bi mogle razmotriti izradu detaljnog plana promjene i odlaska. To može biti korisno, posebno u slučaju složenih usluga obrade podataka. Ovdje sadržani plan promjene i odlaska od početka ugovornog odnosa daje strankama jasnu viziju procesa promjene, među ostalim s obzirom na vrste informacija, podataka i procesa koje će stranke morati dijeliti kako bi se promjena izvršila bez odgode ili posljedica za usluge ili poslovanje klijenta.

Obrazac „plan promjene i odlaska" u **Dodatku 1.** samo je primjer tog plana koji klijentu daje predodžbu o pitanjima koja će morati postaviti svojem pružatelju i o strukturi tih rasprava.

Podjela odgovornosti pri izvršavanju procesa promjene primjer je koji je, prema potrebi, usklađen s pravima i obvezama sadržanima u Aktu o podacima. Poštujući ta prava i obveze, stranke se mogu dogovoriti o drukčijoj podjeli ili o uključivanju dodatnih pojedinosti.

Zbog toga taj plan nije jednak standardnoj ugovornoj klauzuli. Jedna je od opcija zadržati ga kao zaseban tehnički prilog ugovoru, koji stranke mogu pojedinačno izmijeniti ili ažurirati. Stranke umjesto toga mogu predvidjeti da prilog bude dio samog ugovora.

Taj bi prilog mogao biti standardni plan promjene i odlaska koji je pružatelj predložio, a klijent prihvatio ili bi mogao biti prilagođeni plan promjene i odlaska koji je pružatelj predložio klijentu.

Stranke bi mogle ažurirati plan promjene i odlaska iz sporazuma u skladu s razvojem usluga obrade podataka i podataka obuhvaćenih sporazumom u razdobljima koja stranke dogovore. To bi ažuriranje moglo utjecati i na dogovoreno prijelazno razdoblje, na primjer u okviru ograničenja utvrđenih Aktom o podacima.

Plan promjene i odlaska primjenjuje se samo ako klijent promijeni pružatelja ili prijeđe na lokalnu infrastrukturu IKT-a, a ne ako namjerava izbrisati svoje podatke na kraju otkaznog roka.

Opcija B: samoposlužni automatizirani alati za promjenu pružatelja

Iako je upotreba samoposlužnih automatiziranih alata za promjenu dosta raširena, mogu se pojaviti poteškoće. Na primjer, poseban razlog za zabrinutost predstavlja činjenica da u slučaju softvera kao usluge migracija nekih baza podataka i njihovih postavki možda neće biti pravilna i/ili potpuna, zbog čega će biti potrebna ručna intervencija pružatelja usluga. Ako se pružatelj usluga oslanja na to samoposlužno rješenje, klauzule u okviru opcije B klijentu omogućuju da se pobrine za to da sporazum sadržava dovoljno informacija o procesu i alatu. Elementi uključeni u opciju A (plan promjene i odlaska kao prilog sporazumu) mogu poslužiti kao primjer.

Ako pružatelj koristi alate za promjenu kako bi proveo mjere propisane Aktom o podacima za prelazak na sustav drugog pružatelja usluga ili na lokalnu infrastrukturu IKT-a, naknada koja se klijentu naplaćuje za korištenje tih alata za promjenu smatrala bi se naknadom za promjenu.

Što ako promjena nije uspješna? U klauzuli 1.7. u okviru opcije A i klauzuli 2.6. u okviru opcije B predviđena je situacija u kojoj promjena nije uspješna i navedeni su koraci koje će klijent (i njegov odredišni pružatelj) i izvorni pružatelj morati poduzeti u dobroj vjeri kako bi se omogućila uspješna promjena i/ili kako bi se aktivirala mogućnost brisanja podataka predviđena Aktom o podacima.

Primjer: Izvorni pružatelj za softver kao uslugu predlaže rješenje A, a odredišni pružatelj rješenje B. Klijent od izvornog pružatelja traži pomoć pri prelasku na odredišnog pružatelja tako da izvorni pružatelj izveze i prenese podatke koji se mogu izvesti na određeni poslužitelj. Mogući su sljedeći scenariji:
1. izvorni pružatelj ne predlaže djelotvorne alate i postupke za izvoz i prijenos svih podataka koji se mogu izvesti na određeni poslužitelj;
2. podaci su dostavljeni na određeni poslužitelj, ali klijent ili odredišni pružatelj ne može ih pravilno učitati.

1. Opcija A: plan promjene i odlaska kao prilog sporazumu

1.1. Informacije

1.1.1. Stranke potvrđuju da je pružatelj u prilogu sporazumu ili na svojim internetskim stranicama stavio klijentu na raspolaganje jasne informacije o:

(a) svojim standardnim naknadama za usluge i, prema potrebi, sankcijama za prijevremeni raskid ugovora;

(b) naknadama za promjenu;

(c) uslugama koje uključuju vrlo složenu ili skupu promjenu ili za koje promjena nije moguća bez znatnog zadiranja u podatke, digitalne resurse ili strukturu usluge, ako je to relevantno;

(d) posebnim uslugama na koje se ne primjenjuju obveze povezane s promjenom i odlaskom, ako je to relevantno.

U članku 31. Akta o podacima utvrđuje se poseban režim za određene usluge obrade podataka. Na usluge oblikovane po narudžbi ili visoko individualizirane usluge ne primjenjuju se određene obveze povezane s promjenom. Stranke se moraju dogovoriti o načinu na koji bi se ta promjena mogla provesti (uključujući trošak). Obveze povezane s promjenom ne primjenjuju se na usluge obrade podataka koje se pružaju kao verzija u svrhu ispitivanja i evaluacije koja nije namijenjena proizvodnji te u ograničenom razdoblju. Iako ove standardne ugovorne klauzule nisu sastavljene tako da obuhvaćaju takve situacije, one i dalje mogu poslužiti kao primjer strankama u sporazumu o takvim uslugama.

U skladu s člankom 30. stavkom 6. Akta o podacima pružatelji nisu obvezni razviti nove tehnologije ili usluge ni otkriti ili prenijeti klijentu ili drugom pružatelju usluga obrade podataka digitalne resurse koji su: (i) zaštićeni pravima intelektualnog vlasništva; ili (ii) čine poslovnu tajnu ili (iii) ugrožavaju sigurnost i cjelovitost usluge koju pruža klijent ili pružatelj.

1.2. **Promjena i odlazak**

1.2.1. Stranke se dogovaraju o „planu promjene i odlaska” („plan”) koristeći obrazac iz Dodatka 1., koji je sastavni dio sporazuma i koji će stranke primjenjivati. Plan sadržava:

(a) iscrpan popis svih kategorija podataka i digitalnih resursa koji se mogu prenijeti, uključujući barem sve podatke koji se mogu izvesti (članak 25. stavak 2. točka (e) Akta o podacima);

(b) iscrpan popis kategorija podataka koji su specifični za interno funkcioniranje pružateljeve usluge obrade podataka, a koje treba izuzeti od podataka koji se mogu izvesti ako postoji rizik od povrede pružateljevih poslovnih tajni (članak 25. stavak 2. točka (f) Akta o podacima);

(c) jasne informacije o poznatim rizicima za kontinuitet u pružanju funkcija ili usluga od strane izvornog pružatelja (članak 25. stavak 2. točka (a) podtočka iii. Akta o podacima);

(d) pojedinosti o pomoći pri promjeni i odlasku, uključujući metode i formate prijenosa, te korake potrebne za provedbu procesa promjene;

(e) ime i podatke za kontakt predstavnika kojeg su klijent i pružatelj imenovali za provedbu plana;

(f) procjenu vremena potrebnog za izvoz i prijenos podataka i digitalnih resursa izvan okruženja izvornog pružatelja;

Izvorni pružatelj može podržati klijentov proces promjene davanjem procjene vremena potrebnog za izvoz i prijenos podataka koji se mogu izvesti izvan njegova okruženja na temelju vremena potrebnog za uvoz podataka, procijenjene količine, mrežnog kapaciteta i prethodnog iskustva ili ispitivanja. Usto, klijent može procijeniti vrijeme potrebno za uvoz i provedbu podataka u odredišnom okruženju. Obje stranke trebale bi iskoristiti te informacije kako bi utvrdile je li potrebno alternativno prijelazno razdoblje.

(g) tehnička i druga ograničenja, uključujući ona koja proizlaze iz pohrane podataka izvan Europske unije;

(h) opis redoslijeda operacija promjene koji je predložio pružatelj;

(i) opis metode ispitivanja koju je predložio pružatelj usluga ako se provode ispitivanja.

1.2.2. Pružatelj klijentu dostavlja upućivanje na internetski registar sa strukturama i formatima podataka, relevantnim normama i otvorenim specifikacijama interoperabilnosti, ako su podaci koji se mogu izvesti dostupni na [*navesti poveznicu na lokaciju*] (članak 26. točka (b) Akta o podacima).

1.2.3. Ako klijent to traži, pružatelj mora putem odgovarajućih elektroničkih sredstava staviti na raspolaganje informacije kojima se relevantni postupci objašnjavaju imenovanom osoblju klijenta (ili ovlaštenim trećim stranama).

1.2.4. Ako klijent to zatraži, pružatelj će organizirati ispitivanje ili pomoći klijentu da ga provede, kako je dogovoreno u Dodatku 1., kako bi provjerio funkcionira li plan u praksi za podatke koji se mogu izvesti i digitalne resurse. Ako se za vrijeme ispitivanja pojave problemi, stranke će u dobroj vjeri analizirati uzroke i dogovoriti rješenja.

1.2.5. Pružatelj i klijent trebali bi, kad god je to potrebno ili na zahtjev klijenta, ažurirati plan i priložiti obrazloženje potrebnih promjena.

1.3. **Pokretanje procesa promjene**

1.3.1. Klijent pokreće promjenu slanjem pružatelju obavijesti o promjeni kako je navedeno u klauzuli 1.10., poštujući otkazni rok od [*stranke trebaju navesti dogovoreni otkazni rok koji ne smije biti dulji od dva mjeseca]*. Ako klijent želi promjenu samo za određene usluge i odgovarajuće podatke ili digitalne resurse, to se mora navesti u obavijesti o promjeni. [OPCIJA] [Klijent šalje obavijest koristeći obrazac iz **Dodatka 3.**].

U skladu s uvjetima sporazuma klijent može donijeti odluku o promjeni samo određenog podskupa usluga koje pruža izvorni pružatelj. U tom se slučaju obveze povezane s promjenom odnose samo na te usluge i odgovarajuće podatke i digitalne resurse, a na ostatak se i dalje primjenjuju prethodno dogovoreni uvjeti sporazuma.

1.3.2. U obavijesti o promjeni klijent obavješćuje pružatelja o tome namjerava li:

(a) prebaciti se na drugog pružatelja usluga obrade podataka. U tom slučaju klijent dostavlja potrebne podatke o odredišnom pružatelju (članak 25. stavak 3. točka (a) Akta o podacima);

(b) prebaciti se na lokalnu infrastrukturu IKT-a (članak 25. stavak 3. točka (b) Akta o podacima); ili

(c) ne mijenjati pružatelja, nego samo izbrisati svoje podatke koji se mogu izvesti i digitalne resurse (članak 25. stavak 3. točka (c) Akta o podacima).

(d) [OPCIJA] [Klijent će poslati obavijest koristeći obrazac iz **Dodatka 4.**]

1.3.3. Pružatelj potvrđuje klijentu primitak obavijesti o promjeni najkasnije [u roku od tri radna dana] istim sredstvom komunikacije koje je koristio klijent.

1.4. **Prijelazno razdoblje**

1.4.1. Klijent ima pravo na promjenu bez nepotrebne odgode unutar maksimalnog prijelaznog razdoblja od 30 dana. Klijent se s pružateljem usluga može dogovoriti o prijelaznom razdoblju od (*stranke trebaju navesti dogovoreno prijelazno razdoblje, koje može trajati najviše 30 kalendarskih dana*) (članak 25. stavak 2. točka (a) Akta o podacima).

1.4.2. Ako pružatelj usluga ne može poštovati [obvezno maksimalno] prijelazno razdoblje jer to nije tehnički izvedivo, pružatelj usluga (članak 25. stavak 4. Akta o podacima):

(a) o tome obavješćuje klijenta u roku od 14 radnih dana od [datum obavijesti o promjeni];

(b) navodi alternativno prijelazno razdoblje koje ne smije biti dulje od sedam mjeseci od datuma obavijesti klijenta o promjeni; i

(c) propisno obrazlaže tehničku neizvedivost.

1.4.3. Klijent potvrđuje primitak obavijesti o alternativnom prijelaznom razdoblju [u roku od tri radna dana].

1.4.4. Klijent može jednom produljiti prijelazno razdoblje, za razdoblje koje smatra primjerenijim za svoje potrebe, za najviše [*navesti broj mjeseci*] (članak 25. stavak 5. Akta o podacima). U tom slučaju klijent o svojoj namjeri obavješćuje pružatelja, kako je dogovoreno u klauzuli 1.11., prije isteka izvornog prijelaznog razdoblja i navodi alternativno prijelazno razdoblje. Pružatelj [u roku od tri radna dana] potvrđuje primitak te obavijesti o produljenju.

1.4.5. [OPCIJA] Klijent šalje obavijest o alternativnom prijelaznom razdoblju koristeći obrazac iz Dodatka 5.

1.5. **Obveze pružatelja usluga tijekom procesa promjene**

1.5.1. Pružatelj se obvezuje pružiti razumnu pomoć klijentu i trećim stranama koje je klijent ovlastio u procesu promjene nakon što proces promjene započne i za vrijeme cijelog tog procesa kako bi klijent mogao izvršiti promjenu unutar prijelaznog razdoblja. U tu svrhu pružatelj usluga mora:

(a) osigurati kapacitete, odgovarajuće informacije (uključujući dokumentaciju potrebnu za dovršetak promjene) i tehničku podršku; ako se utvrde problemi, pružatelj usluga i klijent će u dobroj vjeri analizirati uzroke i dogovoriti rješenja;

(b) postupati s dužnom pažnjom radi održavanja kontinuiteta poslovanja i nastaviti pružati funkcije ili usluge na temelju sporazuma (članak 25. stavak 2. točka (a) podtočka ii. Akta o podacima);

(c) održavati visoku razinu sigurnosti tijekom cijelog procesa promjene, osobito sigurnosti podataka tijekom njihova prijenosa (članak 25. stavak 2. točka (a) podtočka iv. Akta o podacima).

1.6. **Obveze klijenta tijekom procesa promjene**

1.6.1. Klijent se obvezuje poduzeti sve razumne mjere za postizanje djelotvorne promjene. Klijent je odgovoran za uvoz podataka i digitalnih resursa u vlastite sustave ili u sustave odredišnog pružatelja te za provedbu tih podataka i digitalnih resursa unutar tih sustava, među ostalim ako klijent za te radnje koristi usluge treće strane.

1.6.2. Ako je to primjenjivo i ne dovodeći u pitanje članak 30. stavak 6. Akta o podacima, klijent i pružatelj, ili treće strane koje su oni ovlastili, obvezuju se poštovati prava intelektualnog vlasništva za sve materijale koje je pružatelj dostavio u procesu promjene, kao i poslovne tajne pružatelja. Klijent se obvezuje osigurati pristup tim materijalima i omogućiti njihovu uporabu trećim stranama koje je ovlastio samo u mjeri u kojoj je to potrebno za dovršetak procesa promjene i samo uz izričito odobrenje pružatelja. Pristup materijalima pružatelja koji su povezani s procesom promjene, a zaštićeni su pravima intelektualnog vlasništva i/ili poslovnim tajnama povezanima s procesom promjene i uporaba tih materijala bit će ukinuti najkasnije na kraju dogovorenog prijelaznog razdoblja, uključujući alternativno prijelazno razdoblje, uz potpuno poštovanje obveza povjerljivosti i prava intelektualnog vlasništva koja je dodijelio pružatelj.

1.6.3. Klijent djeluje u dobroj vjeri kako bi primijenio sve smjernice pružatelja koje se odnose na proces promjene.

1.6.4. Klijent se može s izvornim pružateljem dogovoriti o uspješnim parametrima i ključnim etapama promjene te obavješćuje izvornog pružatelja o mjeri u kojoj su te ključne etape ostvarene u procesu promjene. U svakom slučaju klijent bi trebao obavijestiti pružatelja da je uspješno dovršio promjenu.

Uz obveze iz ovog sporazuma, sve uključene stranke, uključujući odredišne pružatelje usluga obrade podataka, imaju pravnu obvezu, utvrđenu u članku 27. Akta o podacima, surađivati u dobroj vjeri kako bi proces promjene bio djelotvoran te kako bi se omogućio pravodoban prijenos podataka i održao kontinuitet usluga obrade podataka.

1.7. **Neuspješna promjena**

1.7.1. Ako proces promjene nije uspješno dovršen, stranke moraju surađivati u dobroj vjeri kako bi utvrdile uzrok neuspjeha i uspješno dovršile promjenu, omogućile pravodoban prijenos podataka i održale kontinuitet usluga. Konkretno, pružatelj na zahtjev klijenta pomaže klijentu utvrditi razlog za neuspješnu promjenu i, u mjeri u kojoj se utvrđeni razlozi odnose na okruženje pružatelja ili procese promjene, daje savjete za rješavanje utvrđenih tehničkih problema. Pravila koja se primjenjuju na naknade za promjenu primjenjuju se i na pružateljevu potporu i druge njegove usluge iz ovog odjeljka.

1.7.2. Klijent može ovlastiti odredišnog pružatelja da djeluje u njegovo ime.

1.8. **Dohvat i brisanje podataka**

1.8.1. Klijent može dohvatiti ili izbrisati svoje podatke tijekom dogovorenog razdoblja za dohvat podataka, odnosno […] dana.

1.8.2. Na kraju dogovorenog razdoblja za dohvat podataka i ako je proces promjene uspješno dovršen, pružatelj briše sve podatke koji se mogu izvesti i digitalne resurse koje je generirao klijent ili koji su izravno povezani s klijentom. Pružatelj [u roku od x radnih dana] potvrđuje da je to brisanje dovršeno, osim osobnih podataka koji se mogu izvesti, a koje je pružatelj dužan pohraniti u skladu s pravom Unije ili nacionalnim pravom.

Dohvat podataka počinje nakon završetka dogovorenog prijelaznog razdoblja i mora trajati najmanje 30 kalendarskih dana nakon završetka prijelaznog razdoblja koje su dogovorili klijent i pružatelj. Klijent može donijeti odluku da neće iskoristiti svoje pravo na dohvat podataka. U tom će slučaju samostalno izbrisati podatke (i o tome može obavijestiti pružatelja kako je navedeno u članku 25. stavku 3. točki (c) Akta o podacima) ili će pružatelj izbrisati te nedohvaćene podatke kako je navedeno u klauzuli 1.8.2. opcije A i klauzuli 2.7.2. opcije B.

1.9. **Naknade za promjenu**

1.9.1. Klijent treba platiti sljedeće naknade za promjenu […]

U slučaju paralelne uporabe više usluga obrade podataka (scenarij uvođenja s više oblaka) naknade za izlaz podataka ne smatraju se naknadama za promjenu i mogu se nametnuti klijentu u svrhu prenošenja troškova nastalih pružatelju, bez premašivanja stvarnih troškova. U svim drugim slučajevima klijentu se nakon 12. siječnja 2027. ne mogu nametnuti nikakve naknade za promjenu (vidjeti objašnjenja o naknadama za promjenu sadržana u uvodnim informacijama ove standardne ugovorne klauzule).

1.10. **Prekid procesa promjene**

[Vidjeti standardne ugovorne klauzule o raskidu]

1.11. **Obavijesti**

Stranke su suglasne da se svaka međusobna obavijest o promjeni i odlasku dostavlja (*stranke navode odabrana sredstva komunikacije, među ostalim odgovarajuća elektronička sredstva*).

1.12. **Red prvenstva**

U slučaju bilo kakvog sukoba ili nedosljednosti između ovih klauzula o promjeni i odlasku i svih drugih primjenjivih ugovornih aranžmana, uvjeta ili drugih primjenjivih sporazuma povezanih s promjenom pružatelja usluga obrade podataka, ove će klauzule imati prednost.

2. **Opcija B: Promjena i odlazak pomoću samoposlužnih automatiziranih alata za promjenu**

2.1. **Informacije**

2.1.1. Prije izdavanja naloga za usluge obrade podataka pružatelj je klijentu pružio jasne informacije o:

(a) dostupnim samoposlužnim automatiziranim alatima za promjenu za takve usluge („alati za promjenu”) i uvjetima njihove uporabe;

(b) svojim standardnim naknadama za usluge i, prema potrebi, sankcijama za prijevremeni raskid ugovora;

(c) naknadama za promjenu, uključujući naknade za upotrebu alata za promjenu.

U članku 31. Akta o podacima utvrđuje se poseban režim za određene usluge obrade podataka. Na usluge oblikovane po narudžbi ili visoko individualizirane usluge ne primjenjuju se određene obveze povezane s promjenom. Stranke se moraju dogovoriti o načinu na koji bi se ta promjena mogla provesti (uključujući trošak). Obveze povezane s promjenom ne primjenjuju se na usluge obrade podataka koje se pružaju kao verzija u svrhu ispitivanja i evaluacije koja nije namijenjena proizvodnji te u ograničenom razdoblju. Iako ove standardne ugovorne klauzule nisu sastavljene tako da obuhvaćaju takve situacije, mogu poslužiti kao primjer strankama u sporazumu o takvim uslugama.

U skladu s člankom 30. stavkom 6. Akta o podacima pružatelji nisu obvezni razviti nove tehnologije ili usluge ni otkriti ili prenijeti klijentu ili drugom pružatelju usluga obrade podataka digitalne resurse koji su: (i) zaštićeni pravima intelektualnog vlasništva; ili (ii) čine poslovnu tajnu; ili (iii) ugrožavaju sigurnost i cjelovitost usluge klijenta ili pružatelja.

2.1.2. Kontrolni popis za promjenu iz **Dodatka 2.**, koji je sastavni dio sporazuma, uključuje:

(a) iscrpan popis svih kategorija podataka i digitalnih resursa koji se mogu prenijeti pomoću alata za promjenu, uključujući barem sve podatke koji se mogu izvesti (članak 25. stavak 2. točka (e) Akta o podacima);

(b) iscrpan popis kategorija podataka koji su specifični za interno funkcioniranje pružateljeve usluge obrade podataka, a koje treba izuzeti od podataka koji se mogu izvesti ako postoji rizik od povrede pružateljevih poslovnih tajni (članak 25. stavak 2. točka (f) Akta o podacima);

(c) informacije o postupcima za promjenu i prijenos pomoću alata za promjenu, uključujući metode i formate, tehnička i druga ograničenja (uključujući ona koja proizlaze iz pohrane podataka izvan EU-a), postupke, dokumentaciju te, ako je primjenjivo, primjere najbolje prakse, kapacitete, tehničku podršku koju će pružatelj staviti na raspolaganje klijentu (posebno za vrijeme ispitivanja, pripreme za promjenu i promjene), uključujući sve dežurne telefonske linije dostupne klijentima za vrijeme promjene ili alternativne komunikacijske kanale i ispitne scenarije; u tim se informacijama mora objasniti kako koherentno i dosljedno promijeniti sve podatke koji se mogu izvesti i digitalne resurse, a da to bude dovoljno brzo za djelotvornu promjenu;

(d) procjenu vremena potrebnog za izvoz i prijenos podataka i digitalnih resursa izvan okruženja izvornog pružatelja, ako se alati za promjenu koriste u skladu s dokumentacijom pružatelja;

(e) jasne informacije o poznatim rizicima za kontinuitet u pružanju funkcija ili usluga od strane izvornog pružatelja (članak 25. stavak 2. točka (a) podtočka iii. Akta o podacima);

(f) resurse, uključujući informatičke resurse (kao što su poslužitelji, središnja procesorska jedinica, memorija, ulaz/izlaz, širina pojasa), koje će pružatelj omogućiti za potrebe djelotvorne promjene i postupak za pribavljanje dodatnih informatičkih resursa.

2.1.3. Pružatelj klijentu dostavlja upućivanje na internetski registar sa strukturama i formatima podataka, relevantnim normama i otvorenim specifikacijama interoperabilnosti, ako su podaci koji se mogu izvesti dostupni na [*navesti poveznicu na lokaciju*] (članak 26. točka (b) Akta o podacima).

2.2. **Pokretanje procesa promjene**

2.2.1. Klijent pokreće promjenu slanjem pružatelju obavijesti o promjeni kako je dogovoreno u klauzuli 2.10., poštujući otkazni rok od [*stranke trebaju navesti dogovoreni otkazni rok koji ne smije biti dulji od dva mjeseca]*. Ako klijent želi promjenu samo za određene usluge i odgovarajuće podatke ili digitalne resurse, to se mora navesti u obavijesti o promjeni. [OPCIJA] [Klijent će poslati obavijest koristeći obrazac iz **Dodatka 3.**]

Obavijest o promjeni različit je instrument od obavijesti o raskidu ugovora. U skladu s uvjetima sporazuma klijent može donijeti odluku o promjeni samo određenog podskupa usluga koje pruža izvorni pružatelj. U tom se slučaju obveze povezane s promjenom odnose samo na te usluge i odgovarajuće podatke i digitalne resurse, a na ostatak se i dalje primjenjuju prethodno dogovoreni uvjeti sporazuma.

2.2.2. U obavijesti o promjeni klijent obavješćuje pružatelja usluga o tome namjerava li:

(a) prebaciti se na drugog pružatelja usluga obrade podataka; u tom bi slučaju klijent trebao dostaviti potrebne podatke o odredišnom pružatelju;

(b) prebaciti se na lokalnu infrastrukturu IKT-a; ili

(c) ne mijenjati pružatelja, nego samo izbrisati svoje podatke koji se mogu izvesti i digitalne resurse.

(d) [OPCIJA] [Klijent će poslati obavijest koristeći obrazac iz **Dodatka 4.**]

2.2.3. Klijent u obavijesti o promjeni može navesti i vremenske okvire za promjenu te dodatne informatičke resurse koji su mu potrebni u tim vremenskim okvirima. Ako pružatelj ne može omogućiti te informatičke resurse u navedenim vremenskim okvirima, trebao bi uložiti prigovor najkasnije [tri radna dana] od primitka obavijesti o promjeni, u kojem će navesti odgovarajuće obrazloženje i predložiti klijentu više alternativnih vremenskih okvira, poštujući pritom maksimalno prijelazno razdoblje.

Vremenski okviri za promjenu su razdoblja, kao što je vikend, u kojima klijent namjerava svoje sustave učiniti nedostupnima za korisnike i u kojima nema ažuriranja kako bi se podaci „zamrznuli" i kako bi klijent mogao izvršiti promjenu.

2.2.4. Pružatelj potvrđuje klijentu primitak obavijesti o promjeni [u roku od tri radna dana] istim sredstvom komunikacije koje je koristio klijent.

Klijent će možda morati izvršiti promjenu u određenom roku kako bi se prekid u poslovanju sveo na najmanju moguću mjeru. Osim toga, za promjenu mogu biti potrebni dodatni resursi na strani izvornog pružatelja. Stoga bi klijent prema potrebi trebao navesti vremenske okvire u kojima namjerava izvršiti promjenu i dodatne resurse (u skladu s informacijama koje je dostavio izvorni pružatelj). Ako izvorni pružatelj ne može omogućiti te resurse u navedenim vremenskim okvirima zbog opravdanih razloga (npr. planirano održavanje usluga koje bi znatno utjecalo na dostupnost resursa u tom razdoblju), trebao bi klijentu pružiti alternative koje bi omogućile djelotvornu promjenu do kraja maksimalnog prijelaznog razdoblja.

2.3. **Prijelazno razdoblje**

2.3.1. Ako pružatelj usluga ne može poštovati [obvezno maksimalno] prijelazno razdoblje jer to nije tehnički izvedivo, pružatelj se obvezuje:

(a) o tome obavijestiti klijenta u pisanom obliku, među ostalim odgovarajućim elektroničkim sredstvima, u roku od 14 radnih dana od [datum obavijesti o promjeni];

(b) navesti alternativno prijelazno razdoblje koje ne smije biti dulje od sedam mjeseci od datuma obavijesti klijenta o promjeni; i

(c) propisno obrazložiti tehničku neizvedivost.

Klijent [u roku od tri radna dana] potvrđuje primitak te obavijesti o produljenju.

2.3.2. Klijent može jednom produljiti prijelazno razdoblje, za razdoblje koje smatra primjerenijim za svoje potrebe, za najviše [*navesti broj mjeseci*]. U tom slučaju klijent o svojoj namjeri obavješćuje pružatelja u pisanom obliku, među ostalim odgovarajućim elektroničkim sredstvima, prije isteka izvornog prijelaznog razdoblja i navodi alternativno prijelazno razdoblje. Pružatelj [u roku od tri radna dana] potvrđuje primitak te obavijesti o produljenju.

[OPCIJA] [Klijent će poslati obavijest koristeći obrazac iz **Dodatka 5.**]

2.4. **Obveze pružatelja usluga tijekom procesa promjene**

2.4.1. Pružatelj se obvezuje pružiti razumnu pomoć klijentu i trećim stranama koje je klijent ovlastio u procesu promjene nakon što proces promjene započne i za vrijeme cijelog tog procesa kako bi klijent mogao izvršiti promjenu unutar prijelaznog razdoblja. U tu svrhu pružatelj usluga mora:

(a) postupati s dužnom pažnjom radi održavanja kontinuiteta poslovanja i nastaviti pružati funkcije ili usluge na temelju sporazuma;

(b) održavati visoku razinu sigurnosti tijekom cijelog procesa promjene, osobito sigurnosti podataka tijekom njihova prijenosa; i

(c) ako se pri promjeni otkriju problemi koji se ne mogu riješiti tehničkom podrškom, s klijentom analizirati uzroke i dogovoriti rješenja.

Čak i u opciji B „samoposlužni automatizirani alati za promjenu” pružatelj dijeli odgovornost za vrijeme promjene, na primjer ako su alati prespori da bi se omogućila uspješna promjena ili ako pružatelj reagira s nepotrebnom odgodom kad klijent otkrije problem za čije je rješavanje potrebna pomoć pružatelja.

2.5. **Obveze klijenta tijekom procesa promjene**

2.5.1. Klijent se obvezuje poduzeti sve razumne mjere za postizanje djelotvorne promjene. Klijent preuzima odgovornost za uvoz podataka i digitalnih resursa u vlastite sustave ili u sustave odredišnog pružatelja te za provedbu tih podataka i digitalnih resursa, među ostalim ako klijent za te radnje koristi usluge treće strane.

2.5.2. Ako je to primjenjivo i ne dovodeći u pitanje članak 30. stavak 6. Akta o podacima, klijent i pružatelj, ili treće strane koje su oni ovlastili, obvezuju se poštovati prava intelektualnog vlasništva za sve materijale koje je pružatelj dostavio u procesu promjene, kao i poslovne tajne pružatelja. Klijent se obvezuje osigurati pristup tim materijalima i omogućiti njihovu uporabu trećim stranama koje je ovlastio samo u mjeri u kojoj je to potrebno za dovršetak procesa promjene i samo uz izričito odobrenje pružatelja. Pristup materijalima pružatelja koji su povezani s procesom promjene, a zaštićeni su pravima intelektualnog vlasništva i/ili poslovnim tajnama povezanima s procesom promjene i uporaba tih materijala bit će ukinuti najkasnije na kraju dogovorenog prijelaznog razdoblja, uključujući alternativno prijelazno razdoblje, uz potpuno poštovanje obveza povjerljivosti i prava intelektualnog vlasništva koja je dodijelio pružatelj.

2.5.3. Klijent se može s izvornim pružateljem dogovoriti o uspješnim parametrima i ključnim etapama promjene te obavješćuje izvornog pružatelja o mjeri u kojoj su te ključne etape ostvarene u procesu promjene. U svakom slučaju klijent bi trebao obavijestiti pružatelja da je uspješno dovršio promjenu.

2.5.4. Klijent djeluje u dobroj vjeri kako bi primijenio sve smjernice pružatelja koje se odnose na proces promjene.

Uz obveze iz ovog sporazuma, sve uključene stranke, uključujući odredišne pružatelje usluga obrade podataka, imaju pravnu obvezu, utvrđenu u članku 27. Akta o podacima, surađivati u dobroj vjeri kako bi proces promjene bio djelotvoran te kako bi se omogućio pravodoban prijenos podataka i održao kontinuitet usluga obrade podataka.

Razumne mjere za postizanje djelotvorne promjene na strani klijenta prvenstveno uključuju:

— internu pripremu procesa promjene (npr. zaustavljanje svakog pristupa podacima i obavješćivanje korisnika o nedostupnosti sustava, a ako je promjena povjerena trećoj strani, davanje odgovarajućih uputa toj trećoj strani kako bi poštovala sporazum između klijenta i pružatelja),

— praćenje procesa promjene (npr. provjera izvezenih podataka i digitalnih resursa tijekom promjene kako bi se odmah utvrdili eventualni problemi),

— odgovarajuće ugovorne aranžmane s odredišnim pružateljem ili pružanje odgovarajućih resursa za prebacivanje na lokalnu infrastrukturu.

2.6. **Neuspješna promjena**

2.6.1. Ako proces promjene nije uspješno dovršen, stranke moraju surađivati u dobroj vjeri kako bi utvrdile uzrok neuspjeha i uspješno dovršile promjenu, omogućile pravodoban prijenos podataka i održale kontinuitet usluga. Konkretno, pružatelj na zahtjev klijenta pomaže klijentu utvrditi razlog za neuspješnu promjenu i, u mjeri u kojoj se utvrđeni razlozi odnose na okruženje pružatelja ili procese promjene, daje savjete za rješavanje utvrđenih tehničkih problema. Pravila koja se primjenjuju na naknade za promjenu primjenjuju se i na pružateljevu potporu i druge njegove usluge iz ovog odjeljka.

2.6.2. Klijent može ovlastiti odredišnog pružatelja da djeluje u njegovo ime.

2.7. **Dohvat i brisanje podataka**

2.7.1. Stranke su suglasne da klijent dohvaća ili briše svoje podatke tijekom dogovorenog razdoblja za dohvat podataka, odnosno […] dana.

2.7.2. Na kraju dogovorenog razdoblja za dohvat podataka i ako je proces promjene uspješno dovršen, pružatelj je dužan izbrisati sve podatke koji se mogu izvesti i digitalne resurse koje je generirao klijent ili koji su izravno povezani s klijentom te potvrditi klijentu da je to učinio, osim podataka koji se mogu izvesti koje je pružatelj dužan pohraniti u skladu s obveznim zakonodavstvom Unije ili njezinih država članica, pod uvjetom da pružatelj obavijesti klijenta, ako je to dopušteno zakonom, koje će podatke koji se mogu izvesti zadržati, koliko dugo i na kojoj osnovi.

Dohvat podataka počinje nakon završetka dogovorenog prijelaznog razdoblja i mora trajati najmanje 30 kalendarskih dana nakon završetka prijelaznog razdoblja koje su dogovorili klijent i pružatelj. Klijent može donijeti odluku da neće iskoristiti svoje pravo na dohvat podataka. U tom će slučaju samostalno izbrisati podatke (i o tome može obavijestiti pružatelja kako je navedeno u članku 25. stavku 3. točki (c) Akta o podacima) ili će pružatelj izbrisati te nedohvaćene podatke kako je navedeno u klauzuli 1.8. u okviru opcije A i klauzuli 2.7. u okviru opcije B.

2.8. **Naknade za promjenu**

Klijent treba platiti sljedeće naknade za promjenu […]

U slučaju paralelne uporabe više usluga obrade podataka (scenarij uvođenja s više oblaka) naknade za izlaz podataka ne smatraju se naknadama za promjenu i mogu se nametnuti klijentu u svrhu prenošenja troškova nastalih pružatelju, bez premašivanja stvarnih troškova. Alati za ispitivanje promjene i razumna potpora pružatelja klijentu za vrijeme ispitivanja, kako je dogovoreno u planu, trebali bi se smatrati dijelom procesa promjene te bi stoga naknade za takve usluge trebalo postupno ukinuti u skladu s člankom 29. Akta o podacima.

2.9. **Prekid procesa promjene**

Vidjeti klauzulu 1. u standardnim ugovornim klauzulama o raskidu.

2.10. **Obavijesti**

Stranke su suglasne da se svaka međusobna obavijest o promjeni i odlasku dostavlja (*stranke navode odabrana sredstva komunikacije, među ostalim odgovarajuća elektronička sredstva*).

2.11. **Red prvenstva**

U slučaju bilo kakvog sukoba ili nedosljednosti između ovih klauzula o promjeni i odlasku i svih drugih primjenjivih ugovornih aranžmana, uvjeta ili drugih primjenjivih sporazuma povezanih s promjenom pružatelja usluga obrade podataka, ove će klauzule imati prednost.

Dodatak 1.

Plan promjene i odlaska

1. **Podaci za kontakt**

(a) Podaci za kontakt pružatelja za promjenu i odlazak: …

(b) Podaci za kontakt klijenta za promjenu i odlazak: …

2. **Klijent mora u pisanoj obavijesti navesti sljedeće informacije:**

(a) podatke na koje se odnosi obavijest u skladu s dogovorenom identifikacijom iz **Dodatka 2.**;

(b) odredište podataka: infrastruktura IKT-a klijenta ili odredišni pružatelj, uključujući relevantne tehničke specifikacije o odredišnoj lokaciji;

(c) lokaciju na koju bi se podaci trebali izvesti i prenijeti.

3. **Obveze pružatelja da odgovori na pisanu obavijest**

U roku od …. dana pružatelj će odgovoriti klijentu u pisanom obliku, uz navođenje sljedećih informacija:

(a) iscrpan popis svih kategorija podataka koje se prenose tijekom procesa promjene:

i. podaci koji se mogu izvesti:

— svi podaci koje je klijent uvezao na početku sporazuma o uslugama, uključujući metapodatke (*ulazni podaci*)

— A, s metapodacima: ….. u formatu ….

— B, s metapodacima: ….. u formatu ….

— C, s metapodacima: ….. u formatu …..,

— svi podaci koji su izravno ili neizravno zajednički generirani tijekom klijentova korištenja usluge obrade podataka:

— D, s metapodacima: ….. u formatu ….

— E, s metapodacima: ….. u formatu ….

— F, s metapodacima: ….. u formatu ….;

ii. digitalni resursi:

— L, u formatu …

— M, u formatu …

(b) iscrpan popis kategorija podataka koje su specifične za interno funkcioniranje pružateljeve usluge obrade podataka, a koje treba izuzeti od podataka koji se mogu izvesti ako postoji rizik od povrede pružateljevih poslovnih tajni: …

4. **Potvrda podataka za koje treba izvršiti promjenu**

Klijent će navesti koje podatke i digitalne resurse želi primiti u dogovorenom (ili alternativnom) prijelaznom razdoblju.

5. **Redoslijed, vrijeme i ispitivanje**

Tijekom prijelaznog razdoblja:

(a) dogovoreni redoslijed i vremenski okvir za izvoz i prijenos odabranih podataka i digitalnih resursa su sljedeći: …

(b) opis metode ispitivanja koju je predložio pružatelj: ....

(c) pružatelj ili klijent koji koristi alate i procese pružatelja ispitat će izvoz i prijenos na dogovorenu lokaciju uz pomoć dijela dogovorenih podataka i digitalnih resursa kako bi potvrdio ili prilagodio redoslijed i vrijeme;

(d) klijent će ispitati uvoz i provedbu dogovorenih podataka i digitalnih resursa u vlastitim sustavima ili sustavima odredišnog pružatelja usluga;

(e) ako postoje problemi s ispitivanjem ili rezultatima ispitivanja, izvorni pružatelj i klijent utvrdit će proizlaze li oni iz izvoza dogovorenih podataka i digitalnih resursa te procesa prijenosa za koje je odgovoran pružatelj ili iz njihova uvoza i procesa provedbe za koje je odgovoran klijent.

6. **Izvršavanje procesa promjene**

(a) Pružatelj mora izvesti i prenijeti podatke ili digitalne resurse elektroničkim ili fizičkim sredstvima na lokaciju koju je naveo klijent, a klijent (ili bilo koja treća strana koju je klijent ovlastio) mora te podatke ili digitalne resurse uvesti u svoje sustave ili u sustave odredišnog pružatelja i provesti ih unutar tih sustava.

(b) Klijent (ili bilo koja treća strana koju je klijent ovlastio) mora ispitati funkcionalnosti u svojem okruženju ili okruženju odredišnog pružatelja u roku od .... *[stranke navode dogovoreno razdoblje za provedbu ispitivanja]* i dokumentirati za pružatelja sve probleme koji proizlaze iz (i) kvalitete izvezenih podataka ili digitalnih resursa ili (ii) nedostatnih informacija koje je dostavio pružatelj.

(c) Pružatelj mora reagirati bez nepotrebne odgode kako bi klijent mogao izvršiti promjenu unutar obveznog prijelaznog razdoblja.

7. **Uspješna promjena**

Pružatelj se obvezuje bez nepotrebne odgode obavijestiti klijenta o raskidu ugovora čim klijent obavijesti pružatelja da je proces promjene uspješno dovršen. Ako klijent ne obavijesti pružatelja o uspješnoj ili neuspješnoj promjeni, a pružatelj ima razloga vjerovati da je klijent uspješno izvršio promjenu, pružatelj može klijentu poslati zahtjev za potvrdu uspješne promjene. Ako u roku od 30 kalendarskih dana od takvog zahtjeva klijent ne potvrdi uspješnu promjenu, smatra se da promjena nije bila uspješna i sporazum se neće raskinuti.

Dodatak 2.

Kontrolni popis za promjenu

Tražene informacije izričito su navedene u nastavku ili se mogu pronaći na […]:

(a) iscrpan popis svih kategorija podataka i digitalnih resursa koji se mogu prenijeti, uključujući barem sve podatke koji se mogu izvesti: …;

(b) iscrpan popis kategorija podataka i digitalnih resursa koje su specifične za interno funkcioniranje pružateljeve usluge obrade podataka, u vezi s kojima postoji rizik od povrede pružateljevih poslovnih tajni, a koje su izuzete od procesa promjene: …;

(c) informacije o postupcima za promjenu i prijenos pomoću alata za promjenu: …;

(d) procjena vremena potrebnog za izvoz i prijenos podataka i digitalnih resursa: …;

(e) poznati rizici za kontinuitet pružanja funkcija ili usluga izvornog pružatelja: …

(f) informatički resursi koje će pružatelj omogućiti za djelotvornu promjenu: …;

Dodatak 3.

Obavijest o promjeni

Pružateljev naziv i adresa za komunikaciju]

[Datum]

Obavijest o promjeni

Naziv klijenta: […]

Ugovor: (*naziv i pojedinosti ugovora, npr. naziv ugovora, njegov broj, datum izvršenja u skladu s ugovorom)*

Usluge koje se mijenjaju: [*sve usluge obuhvaćene ugovorom*] ili [*navesti izričite usluge ili digitalne resurse koji podliježu promjeni ako promjenom treba obuhvatiti samo dio usluga*]

[OPCIJA] [Obavještavamo vas u ime klijenta o tome da klijent pokreće promjenu usluga koje se mijenjaju od (*navesti datum početka*). Rok za obavještavanje je (*određuje klijent: najviše dva mjeseca, može biti kraći prema odluci klijenta*.]

[OPCIJA] [Obavještavamo vas u ime klijenta o tome da klijent pokreće promjenu pružatelja sljedećih usluga, podataka ili digitalnih resursa: …

[OPCIJA] Klijent vas obavještava da namjerava prijeći na [*pojedinosti o novom pružatelju / lokalnoj infrastrukturi klijenta*].

[OPCIJA] [(*Primjenjivo za automatiziranu promjenu*) Klijent bi želio izvršiti promjenu pružatelja unutar sljedećih vremenskih okvira: (*navesti datume i pojedinosti*). U tim vremenskim okvirima klijent traži dostupnost sljedećih informatičkih resursa (*ispunjava klijent*).]

Podaci za kontakt osobe odgovorne za promjenu: (*pojedinosti zastupnika klijenta odgovornog za proces promjene*).

_____

[potpis ovlaštenog zastupnika klijenta]

Dodatak 4.

Obavijest o odlasku

Ovaj se obrazac primjenjuje ako klijent ne želi promijeniti pružatelja, nego samo izbrisati svoje podatke koji se mogu izvesti ili digitalne resurse u skladu s opcijom A i opcijom B.

Pružateljev naziv i adresa za komunikaciju]

[Datum]

Obavijest o odlasku

Naziv klijenta: […]

Ugovor: [*naziv i pojedinosti ugovora, npr. naziv ugovora, njegov broj, datum izvršenja u skladu s ugovorom]*

Izbrisani podaci / digitalni resursi: [(*svi obuhvaćeni ugovorom]* ili [*navesti izričite podatke ili digitalne resurse koji podliježu brisanju*]

[OPCIJA] [Obavještavamo vas u ime klijenta o tome da klijent pokreće promjenu koja se sastoji isključivo od brisanja izbrisanih podataka / digitalnih resursa (*navesti datum početka*). Rok za obavještavanje je (*određuje klijent: najviše dva mjeseca, može biti kraći prema odluci klijenta*)].

[OPCIJA][Podaci za kontakt osobe odgovorne za promjenu: (*pojedinosti zastupnika klijenta odgovornog za proces promjene).*]

_____

[potpis ovlaštenog zastupnika klijenta]

Dodatak 5.

Obavijest o alternativnom prijelaznom razdoblju

Pružateljev naziv i adresa za komunikaciju]

[Datum]

Obavijest o alternativnom prijelaznom razdoblju

Naziv klijenta: […]

Ugovor: [*naziv i pojedinosti ugovora, npr. naziv ugovora, njegov broj, datum izvršenja u skladu s ugovorom]*

Izbrisani podaci / digitalni resursi: [svi obuhvaćeni ugovorom] ili [*navesti izričite podatke ili digitalne resurse koji podliježu brisanju*]

[OPCIJA] [Obavještavamo vas u ime klijenta o njegovoj želji da se prijelazno razdoblje produlji najkasnije do (*datum*].

[OPCIJA][Podaci za kontakt osobe odgovorne za promjenu: (*pojedinosti zastupnika klijenta odgovornog za proces promjene*).]

_____

[potpis ovlaštenog zastupnika klijenta]

PRILOG VII.

STANDARDNE UGOVORNE KLAUZULE

o raskidu

Uredbom (EU) 2023/2854 (dalje u tekstu „Akt o podacima”) klijentima koji koriste usluge obrade podataka (tj. usluge računalstva u oblaku i računalstva na rubu mreže) omogućuje se promjena pružatelja ili prijenos njihovih podataka u vlastitu lokalnu infrastrukturu IKT-a. Čin promjene utjecat će na to hoće li se sporazum između stranaka nastaviti ili raskinuti.

Ove standardne ugovorne klauzule odnose na raskid ugovora između klijenta i pružatelja u odnosu na konkretnu uslugu u kontekstu promjene pružatelja. Ove standardne ugovorne klauzule obuhvaćaju postupak raskida ugovora o pružanju usluga. Izravno su povezane sa standardnim ugovornim klauzulama o promjeni i odlasku te sadržavaju razne mogućnosti raskida i s njima povezane uvjete. Sporazum o obradi podataka obično se raskida (u cijelosti ili djelomično) nakon uspješnog dovršetka procesa promjene ili uspješnog brisanja podataka ako klijent ne želi promijeniti pružatelja, ali zatraži brisanje svih podataka. U ove su standardne ugovorne klauzule uključene neke dodatne opcije kako bi se strankama pomoglo u slučaju scenarija koji nisu obuhvaćeni Aktom o podacima.

Sporazum s pružateljem može obuhvaćati više usluga. Ako se ove standardne ugovorne klauzule dodaju sporazumu, a klijent zatim odluči jednu uslugu prebaciti na odredišnog pružatelja, a ostale zadržati kod izvornog pružatelja, sporazum se raskida samo u odnosu na tu konkretnu uslugu, osim ako se stranke dogovore drukčije.

Osim raskida povezanog s promjenom na koji se odnose ove standardne ugovorne klauzule, sporazum bi se mogao raskinuti i na temelju bilo kojeg drugog razloga za raskid uključenog u glavni sporazum ili predviđenog mjerodavnim pravom. Pružatelj može donijeti odluku o raskidu sporazuma ako klijent prekrši svoje obveze i dostaviti obavijest o raskidu. U tom slučaju klijent može dostaviti obavijest o promjeni, zbog čega bi se sporazum produljio do uspješnog dovršetka procesa promjene.

Ovdje su dostupne i druge standardne ugovorne klauzule koje je preporučila Komisija, a odnose se na druge posebne teme osim raskida sporazuma. Stranke se potiču da razmotre primjenu i tih drugih klauzula jer su oblikovane kako bi bile dosljedne i međusobno se dopunjavale.

Što je obuhvaćeno standardnim ugovornim klauzulama o raskidu?

Scenariji predviđeni Aktom o podacima: Sporazum će se raskinuti u specifičnim okolnostima nakon uspješnog dovršetka promjene (*događaj A*) ili nakon uspješnog brisanja podataka ako klijent ne želi promjenu, ali zatraži brisanje svih podataka (*događaj B*). Sporazum će se smatrati raskinutim nakon uspješnog dovršetka promjene (*događaj A*) ili nakon isteka maksimalnog otkaznog roka (*događaj B*). Nije potrebno dostaviti obavijest o raskidu ili provesti postupak raskida na temelju sporazuma jer će se sporazum raskinuti automatski. Međutim, pružatelj je dužan obavijestiti klijenta da se ugovor smatra raskinutim (članak 25. stavak 2. točka (c) Akta o podacima). Riječ je o informativnoj obavijesti jer je sporazum već raskinut. Stoga, čak i ako pružatelj ne obavijesti klijenta na vrijeme, ne može naplatiti nikakvu naknadu na temelju raskinutog ugovora.

Međutim, klijent bi trebao obavijestiti pružatelja usluga da je proces promjene uspješno dovršen jer pružatelj možda nije svjestan te činjenice. Ako pružatelj ima razloga sumnjati da je klijent već uspješno izvršio promjenu (npr. klijent se ne prijavljuje u uslugu ili u usluzi nema pohranjenih podataka u mirovanju), može kontaktirati klijenta i zatražiti potvrdu o uspješnoj promjeni. Ako klijent ne odgovori, smatra se da promjena nije uspješno dovršena i ugovor se nastavlja (tj. nije raskinut) u skladu s postojećim uvjetima.

U Aktu o podacima nije definirana uspješna promjena. U načelu, klijent je onaj koji odlučuje je li promjena bila uspješna. Međutim, klijent ili klijent i pružatelj mogu utvrditi određene kriterije za ocjenjivanje uspješnosti promjene, a to su prije svega:

(a) dovršetak prijenosa podataka, tj. jesu li svi podaci koji se mogu izvesti i, ako je primjenjivo, digitalni resursi preneseni u okruženje odredišnog pružatelja te je li se očuvala njihova točnost, cjelovitost i potpunost; podaci koji se mogu izvesti i digitalni resursi trebali bi odgovarati izvornim podacima i digitalnim resursima bez ikakvog gubitka ili oštećenja;

(b) uvođenje digitalnih resursa (ako je primjenjivo); ako je promjena podrazumijevala prijenos digitalnih resursa, kao što su vlastite ili licencirane aplikacije klijenta, klijent bi trebao provjeriti jesu li ti digitalni resursi instalirani, konfigurirani i funkcioniraju li u okruženju odredišnog pružatelja;
(c) ispitivanje nove usluge: u toj bi fazi klijent trebao provjeriti funkcioniraju li usluge koje nudi odredišni pružatelj kako je planirano prije promjene; konkretno, klijent bi trebao provesti ispitivanje performansi, funkcionalnosti i operativno ispitivanje usluge odredišnog pružatelja, uključujući prebačene podatke ili digitalne resurse, kako bi ocijenio jesu li ispunjeni njegovi kriteriji za provjeru uspješnosti promjene.

U slučaju ugovora na određeno vrijeme promjena može završiti prije ili nakon isteka ugovora (za potonji slučaj vidjeti događaj D). Ako se promjena dovrši prije njegova isteka, isteći će i sporazum. U tom slučaju mogu se platiti sankcije za prijevremeni raskid (članak 23. točka (a), članak 25. stavak 2. točka (c) i članak 29. stavak 4. Akta o podacima).

Što ako promjena nije uspješna?

Vidjeti standardne ugovorne klauzule o promjeni i odlasku

Kako bi riješile situaciju u kojoj promjena nije uspješna, a sporazum se ne može raskinuti, stranke u skladu s Aktom o podacima mogu podnijeti pritužbu nadležnom tijelu kako bi ono donijelo odluku. Međutim, trebalo bi se podrazumijevati da stranke mogu primijeniti i sva pravna sredstva dostupna u okviru njihove nadležnosti (npr. podnošenje zahtjeva, traženje sudskih naloga od građanskih sudova itd.).

Dva dodatna scenarija: klauzule 1.4. i 1.5. nisu obvezne i predstavljaju dva dodatna scenarija koja stranke trebaju uzeti u obzir. Iako nisu izričito navedena u Aktu o podacima, mogu se pojaviti u praksi i uključena su u klauzule kako bi se strankama pomoglo pri rješavanju takvih situacija. Riječ je o sljedećim scenarijima:

— Klijent želi povećati dostupnost svojih podataka od izvornog pružatelja ili zadržati ugovor s izvornim pružateljem koristeći opciju kupnje nove usluge na dulje razdoblje, bez obzira na to je li tome prethodila promjena pružatelja usluge ili je riječ o jednostavnom prekidu usluge bez promjene pružatelja. Klijentu će možda biti potrebna samo usluga ograničene funkcionalnosti od izvornog pružatelja, tj. osiguravanje dostupnosti njegovih podataka u tom duljem razdoblju ili sklapanje ugovora kako bi se mogla naručiti nova usluga (*događaj C*).

U tom slučaju, s obzirom na to da će podaci biti dostupni u okviru usluge ograničene funkcionalnosti, izvorni pružatelj i klijent trebali bi sklopiti novi ugovor za tu dodatnu uslugu ili izmijeniti postojeći ugovor (vidjeti klauzulu 1.4.2.). Stranke bi se posebno trebale dogovoriti o novom razdoblju za dohvat podataka. U slučaju općih (okvirnih) sporazuma klijent će možda htjeti zadržati ugovorni odnos s izvornim pružateljem kako bi mogao brzo kupiti nove usluge bez postupka sklapanja novog ugovora, što u većim organizacijama može biti dugotrajan i složen postupak.

Primjer događaja C: Klijent je uspješno izvezao i prenio svoje podatke s izvornog pružatelja na odredišnog pružatelja u čijem su okruženju podaci uspješno primijenjeni. Drugi primjer mogao bi biti da klijent može donijeti odluku o prekidu usluge s izvornim pružateljem, a da se zatim ne prebaci na drugog pružatelja usluga. Međutim, ni u jednom od ta dva primjera klijent ne želi da se njegovi podaci izbrišu, već želi da izvorni pružatelj napravi sigurnosnu kopiju njegovih podataka i pohrani je na razdoblje dulje od onog koje je dogovoreno za dohvat podataka. Nijedna od tih dodatnih usluga koje je omogućio izvorni pružatelj ne sprečava raskid izvornog sporazuma, a pružanje usluge temeljilo bi se na novom ili izmijenjenom sporazumu.

— Ugovor na određeno vrijeme ističe prije početka ili dovršetka procesa promjene (*događaj D*)

Primjer događaja D: Primjer takve situacije može biti ona u kojoj klijent ne dostavi obavijest dovoljno rano. U tom slučaju na datum isteka sporazuma s izvornim pružateljem podaci nisu preneseni odredišnom pružatelju.

Stranke bi trebale znati da tijekom procesa promjene može doći do suspenzije usluga. U tom se slučaju primjenjuje opća klauzula o suspenziji usluga iz sporazuma.
Postoje izuzeća za određene usluge oblikovane po narudžbi. Vidjeti objašnjenje uz standardne ugovorne klauzule o promjeni i odlasku.

1. **Raskid**

1.1. **Postupak raskida**

1.1.1. Smatrat će se da je sporazum raskinut između stranaka ako nastupi jedan od sljedećih događaja:

(a) ako je to primjenjivo, nakon uspješnog dovršetka procesa promjene. Ako se proces promjene uspješno dovrši prije isteka dogovorenog trajanja sporazuma, primjenjivat će se naknade za prijevremeni raskid utvrđene u ovom sporazumu; ili

(b) nakon isteka maksimalnog otkaznog roka ako klijent ne želi promijeniti pružatelja usluga, nego želi nakon otkazivanja usluge izbrisati svoje podatke koji se mogu izvesti i digitalne resurse;

1.1.2. Ako sporazum sadržava bilo kakve odredbe o raskidu na koje se primjenjuje mjerodavno pravo, kao što je navedeno u nastavku:

(a) stranka podnosi zahtjev za suspenziju plaćanja ili je proglašen njezin stečaj;

(b) stranka nije pravodobno ispunila bilo koju obvezu koja proizlazi iz sporazuma, a koja (u skladu s ugovorom ili u skladu sa zakonom) dovodi ili bi mogla dovesti do raskida sporazuma;

(c) došlo je do promjene vlasništva ili kontrole nad strankom koja, u skladu s ugovorom ili u skladu sa zakonom, dovodi ili bi mogla dovesti do raskida sporazuma;

(d) sporazum se proglašava ništavim zbog kršenja ili promjene primjenjivog obveznog prava; ili

(e) bilo koja druga situacija koja, u skladu s ugovorom ili u skladu sa zakonom, dovodi ili bi mogla dovesti do raskida sporazuma.

Čak i ako se za vrijeme procesa promjene pojavi bilo kakva osnova za raskid, sporazum i dogovorene usluge i funkcije neće se raskinuti ili isteći prije uspješnog dovršetka procesa promjene (vidjeti klauzulu 1.1.1. točku (a)) ili na kraju maksimalnog otkaznog roka ako klijent želi samo izbrisati svoje podatke koji se mogu izvesti i digitalne resurse nakon otkazivanja usluge (vidjeti klauzulu 1.1.1. točku (b)), osim ako je drukčije predviđeno obveznim pravom. To ne utječe na druga prava ili pravne lijekove koji su stranki dostupni u odnosu na drugu stranku. To vrijedi i ako proces promjene počne nakon što pružatelj dostavi obavijest o raskidu sporazuma.

1.1.3. Ne dovodeći u pitanje druge pravne lijekove dostupne u skladu s mjerodavnim pravom, sporazum se neće raskinuti ili isteći prije uspješnog dovršetka procesa promjene ili relevantne odluke nadležnog suda ili dogovora između stranaka.

1.2. **Raskid nakon dovršetka promjene**

1.2.1. Sporazum se ne raskida prije uspješnog dovršetka procesa promjene. Čim klijent obavijesti pružatelja da je proces promjene uspješno dovršen, pružatelj bez nepotrebne odgode obavještava klijenta o raskidu sporazuma.

1.2.2. Ako klijent ne obavijesti pružatelja o uspješnoj ili neuspješnoj promjeni, a pružatelj ima opravdanih razloga vjerovati da je klijent uspješno izvršio promjenu, pružatelj može klijentu poslati zahtjev za potvrdu uspješne promjene. Ako u roku od 30 radnih dana od takvog zahtjeva klijent ne potvrdi uspješno izvršenje promjene, promjena se smatra neuspješnom, a sporazum se ne raskida, nego se nastavlja u skladu s postojećim uvjetima.

1.3. **Raskid bez promjene**

1.3.1. Ako klijent ne želi promijeniti pružatelja, nego izbrisati svoje podatke koji se mogu izvesti i digitalne resurse nakon otkazivanja usluge, kako je utvrđeno u klauzuli 1.1.1. točki (b), to se može dogoditi i smatrat će se dovršenim samo u sljedećim slučajevima:

(a) istekao je [maksimalni] dogovoreni otkazni rok;

(b) klijent je od pružatelja izričito zatražio da izbriše podatke, a kao odgovor na to podaci su uspješno izbrisani i pružatelj je to potvrdio;

(c) po isteku dogovorenog otkaznog roka pružatelj je obavijestio klijenta o raskidu sporazuma.

Drugi scenariji [neobvezne klauzule koje treba uzeti u obzir]

1.4. **Produljenje zadržavanja podataka**

1.4.1. Na kraju prijelaznog razdoblja klijent može donijeti odluku da na kraju [minimalnog]/dogovorenog razdoblja za dohvat podataka neće izbrisati sve svoje podatke koji se mogu izvesti i digitalne resurse te da će omogućiti njihovu dostupnost, među ostalim u svrhu pružanja usluge ograničene funkcionalnosti, tijekom određenog produljenog razdoblja.

1.4.2. U tom slučaju klijent i pružatelj usluga pristaju (i) izmijeniti postojeći sporazum kako bi obuhvatio produljeno razdoblje za dohvat podataka ili (ii) sklopiti novi sporazum za uslugu ograničene funkcionalnosti.

1.5. **Istek ugovora na određeno vrijeme prije promjene**

1.5.1. Ako je sporazum sklopljen na određeno vrijeme i (i) ako je datum isteka nastupio prije dovršetka procesa promjene i (ii) ako klijent nije zatražio brisanje svojih podataka koji se mogu izvesti i digitalnih resursa:

(a) prijelazno razdoblje počinje na datum isteka sporazuma; pružatelj pruža razumnu pomoć kako je utvrđeno u standardnim ugovornim klauzulama o promjeni i odlasku;

(b) nakon uspješnog dovršetka procesa promjene primjenjuje se klauzula 1.2.; i

(c) nakon neuspješnog dovršetka procesa promjene primjenjuju se standardne ugovorne klauzule o promjeni i odlasku, odnosno klauzula 1.7. u okviru opcije A ili klauzula 2.6. u okviru opcije B.

1.6. **Obavijesti**

Stranke su suglasne da se svaka međusobna obavijest o ovim klauzulama o raskidu dostavlja (*stranke navode odabrana sredstva komunikacije, među ostalim odgovarajuća elektronička sredstva*).

1.7. **Red prvenstva**

U slučaju bilo kakvog sukoba ili nedosljednosti između ovih klauzula o raskidu i svih drugih primjenjivih ugovornih aranžmana, uvjeta ili drugih primjenjivih sporazuma povezanih s raskidom sporazuma na kojem se temelji pružanje usluga obrade podataka, ove će klauzule imati prednost.

PRILOG VIII.

STANDARDNE UGOVORNE KLAUZULE

o sigurnosti i kontinuitetu poslovanja

U uvodnoj izjavi 94. Uredbe (EU) 2023/285 (dalje u tekstu „Akt o podacima”) navodi se da bi tijekom cijelog procesa promjene trebalo održavati visoku razinu sigurnosti te da bi pružatelj trebao postupati s dužnom pažnjom radi održavanja kontinuiteta poslovanja i zajamčiti pružanje funkcija ili usluga na temelju sporazuma, kao i pružati jasne informacije o poznatim rizicima za kontinuitet.

U Aktu o podacima utvrđuju se obveze pružatelja usluga da zajamči visoku razinu sigurnosti i kontinuiteta poslovanja u vezi s procesom promjene. To se ponajprije odnosi na sigurnost podataka tijekom njihova prijenosa i na kontinuiranu sigurnost podataka tijekom razdoblja dohvata (članak 25. stavak 2. točka (a) podtočka iv. Akta o podacima). Iako su teme sigurnosti i kontinuiteta poslovanja općenito uključene u sporazum o obradi podataka i drugu ugovornu dokumentaciju, ove se standardne ugovorne klauzule primarno bave sigurnošću i kontinuitetom poslovanja u odnosu na proces promjene i odlaska u skladu s pravima i obvezama uvedenima Aktom o podacima.

U ovim se standardnim ugovornim klauzulama kombiniraju klauzule o specifičnim pitanjima sigurnosti i kontinuiteta poslovanja tijekom cijelog procesa promjene zbog sličnog konteksta i duha sigurnosti i kontinuiteta poslovanja. Iako su odredbe o sigurnosti i kontinuitetu poslovanja uključene u sporazum o uslugama, moraju se uzeti u obzir neke posebnosti povezane s procesom promjene.

Proces promjene može dovesti do posebnih sigurnosnih rizika koji se mogu pojaviti u različitim fazama procesa promjene s obzirom na njegove različite aspekte kojima je potrebno posvetiti posebnu pozornost, kao što su:

i. obrada podataka;
ii. upravljanje identitetom i kontrola pristupa;
iii. prijenos podataka;
iv. dohvat podataka;
v. kontinuirana povjerljivost, cjelovitost i dostupnost podataka; te
vi. drugi rizici povezani s pripremom i izvršenjem djelotvornog procesa promjene.

Usto, posebnu pozornost treba posvetiti i posebnim rizicima za kontinuitet poslovanja koji su povezani s procesom promjene. Oni se mogu odnositi na:

i. održavanje kontinuiteta poslovanja kako bi se zajamčila visoka razina sigurnosti usluga;
ii. daljnje pružanje usluga na temelju sporazuma;
iii. pružanje jasnih informacija o poznatim rizicima za kontinuitet pružanja usluga.

U tom se pogledu člankom 25. stavkom 2. točkom (a) podtočkom ii. Akta o podacima pružatelja obvezuje da postupa s dužnom pažnjom radi održavanja kontinuiteta poslovanja i da zajamči pružanje funkcija ili usluga na temelju ugovora. Pružatelj usluga isto je tako dužan pružati jasne informacije o poznatim rizicima za kontinuitet u pružanju funkcija ili usluga od strane izvornog pružatelja usluga obrade podataka (članak 25. stavak 2. točka (a) podtočka iii. Akta o podacima).

Sigurnost i kontinuitet poslovanja koji se temelje na riziku: ondje gdje se standardnim ugovornim klauzulama predviđaju ugovorni aranžmani, pristup sigurnosti koji se temelji na riziku i obuhvaća sve opasnosti podrazumijeva dinamični i kontekstualni pristup primjenjivim uslugama i modelima uvođenja te povezanoj uporabi, potrebama i rizicima. Klijent i pružatelj usluga zajednički utvrđuju, dogovaraju, provode i prate odgovarajuće mjere i kontrole radi postizanja bolje opće otpornosti i cjelovitosti usluga.

Na primjer, posebna pozornost morat će se posvetiti kontinuiranoj, primjerenoj i odgovornoj razini:

i. cjelovitosti podataka;
ii. otpornosti na sve poznate slabosti pri omogućivanju dohvata podataka;
iii. potpisa koji se temelje na šifriranju;
iv. posebnog višefaktorskog upravljanja pristupom;
v. provjere identiteta, uključujući odobrenje;

vi. sigurnosti internetskih stranica, portala, platforme i s njima povezanih aplikacijskih programskih sučelja (API-ji);
vii. sigurnosti na strani pružatelja usluga;
viii. pružanja i jamčenja sigurnosti na strani klijenta, uključujući sigurnost relevantnih odredišnih pružatelja;
ix. mrežne aktivnosti;
x. zaštite protiv registracije uzastopnim pokušavanjem;
xi. protokola TLS i druge sigurnosti pri prijenosu;
xii. zaštite protiv distribuiranih napada uskraćivanjem usluga (DDOS); te
xiii. snažnih politika i praksi brisanja podataka.

Pružatelj bi trebao u korist klijenta moći dokazati da se tehničke, operativne i organizacijske mjere za sigurnost i zaštitu podataka pružaju kontinuirano i primjereno.

Ta je ideja slična strukturi i pristupu iz (i) članka 25. odnosno članka 32. Opće uredbe o zaštiti podataka [Uredba 2016/679], (ii) Direktive NIS 2 [EUR-Lex], (iii) programa kibernetičkosigurnosne certifikacije na temelju Akta o kibersigurnosti (EU) 2019/881.

Primjeri onoga što bi pružatelj usluga trebao pokazati uključuju:
i. politike koje se odnose na unutarnju sigurnost, praćenje radi jamčenja sigurnosti i upravljanje povredama sigurnosti ili drugim incidentima;
ii. usklađenost s određenim otvorenim, nevlasničkim standardima koji se obično primjenjuju u relevantnom sektoru;
iii. certifikaciju ili drugo jamstvo u skladu s relevantnim primjenjivim nacionalnim pravom ili relevantnim europskim programima za kibernetičkosigurnosnu certifikaciju razvijenima na temelju Uredbe (EU) 2019/881 (Akt o kibersigurnosti) ili drugu usklađenost s njima; ili
iv. regulatorne tehničke standarde, ako i gdje je to primjenjivo u relevantnim sektorima.

Propisi koji se temelje na procjeni rizika: na mnoge pružatelje koji posluju u Uniji, kao i na neke klijente, mogu se primjenjivati određeni propisi koji se temelje na procjeni rizika. To općenito dovodi do povećanja obveza i odgovornosti u pogledu sigurnosti, pri čemu povrede i drugi incidenti imaju ozbiljnije pravne, reputacijske i druge posljedice. Stoga se svakako preporučuje da se ti propisi koji se temelje na procjeni rizika uzmu u obzir prije sklapanja sporazuma o uslugama i za vrijeme njegove provedbe.

Neki primjeri propisa koji se temelje na procjeni rizika koji se mogu primjenjivati su: Direktiva NIS 2, Direktiva o otpornosti kritičnih subjekata, Akt o digitalnoj operativnoj otpornosti (DORA), Akt o kibernetičkoj otpornosti (CRA), Akt o kibersigurnosti i Opća uredba o zaštiti podataka (OUZP) te moguća pravila u skladu s nacionalnim propisima.

U ovim se standardnim ugovornim klauzulama pojam „incident" upotrebljava i u odnosu na sigurnost i u odnosu na kontinuitet poslovanja (vidjeti odjeljak „Definicije").

Klauzula 1.4. obuhvaća, na primjer, i obavijesti na temelju članka 33. Opće uredbe o zaštiti podataka i članka 23. Direktive NIS 2.

Ovdje su dostupne i druge standardne ugovorne klauzule koje je preporučila Komisija, a odnose se na druge posebne teme osim sigurnosti i kontinuiteta poslovanja. Stranke se potiču da razmotre primjenu i tih drugih klauzula jer su oblikovane kako bi bile usklađene i međusobno se dopunjavale.

1. **Sigurnost i kontinuitet poslovanja**

1.1. **Općenito**

1.1.1. Pružatelj se obvezuje primijeniti najprimjerenije tehničke i organizacijske mjere kako bi zajamčio da je razina sigurnosti i otpornosti razmjerna rizicima koje predstavljaju usluge i njihova predviđena i razumno predvidiva uporaba u odnosu na proces promjene.

1.1.2. Osim toga, pružatelj se obvezuje da će spriječiti prekide u pružanju usluga i održati njihov kontinuitet tijekom procesa promjene. To uključuje uspostavu i održavanje primjerenog upravljanja kontinuitetom poslovanja koje obuhvaća planiranje za nepredvidive situacije i mjere oporavka od katastrofa na temelju utvrđene najbolje prakse i tržišnih standarda. Pružatelj mora redovito ažurirati, preispitivati i testirati te mjere.

1.2. **Sigurnost**

1.2.1. U skladu s klauzulom 1.1.1. pružatelj mora provesti odgovarajuće tehničke i organizacijske mjere kako bi zajamčio visoku razinu sigurnosti tijekom procesa promjene. To se prije svega odnosi na sigurnost podataka tijekom njihova prijenosa i na kontinuiranu sigurnost podataka tijekom razdoblja njihova dohvata.

1.2.2. Pružatelj mora provesti odgovarajuće tehničke i organizacijske mjere kako bi se tijekom procesa promjene održala razina sigurnosti razmjerna razini rizika. To uključuje: relevantne rizike koji se odnose na sigurnost obrade podataka, upravljanje identitetom i kontrolu pristupa, prenosivost podataka, dohvat podataka, kontinuiranu povjerljivost, cjelovitost i dostupnost podataka te sve druge rizike povezane s djelotvornom promjenom.

1.2.3. Mjerama iz klauzula 1.1.1. i 1.2.1. mora se, bez ograničenja, zajamčiti barem sljedeće:

(a) trajna povjerljivost, cjelovitost i dostupnost podataka te otpornost usluga, podataka koji se mogu izvesti i digitalnih resursa;

(b) ponovna uspostava dostupnosti i cjelovitosti podataka te pristup tim podacima u razumnom roku u slučaju incidenta; te

(c) stalno praćenje i redovito ispitivanje, procjena i evaluacija djelotvornosti tehničkih i organizacijskih mjera za jamčenje sigurnosti usluga, podataka koji se mogu izvesti i digitalnih resursa.

1.3. **Kontinuitet poslovanja**

1.3.1. U skladu s klauzulom 1.1.2. pružatelj naročito mora:

(a) postupati s dužnom pažnjom radi održavanja kontinuiteta poslovanja i nastaviti pružati usluge na temelju sporazuma; i

(b) pružati jasne informacije o poznatim rizicima za kontinuitet u pružanju usluga.

1.4. **Obavijesti**

1.4.1. Stranke su suglasne da se svaka međusobna obavijest o ovim klauzulama o sigurnosti i kontinuitetu poslovanja dostavlja (*stranke navode odabrana sredstva komunikacije, među ostalim odgovarajuća elektronička sredstva*).

1.4.2. Pružatelj usluga mora obavijestiti klijenta o svakom incidentu. Pružatelj usluga mora obavijestiti o incidentu bez nepotrebne odgode, a u svakom slučaju u roku od 72 (sedamdeset i dva) sata nakon što je za njega saznao, osim ako je regulatornim obvezama propisano upozorenje ili slična obavijest u kraćem roku.

1.4.3. Obavijest pružatelja mora sadržavati informacije koje su klijentu potrebne za procjenu posljedica incidenta. Pružatelj usluga mora odmah, djelotvorno, razborito i bez dodatnih troškova pomagati klijentu i surađivati s njim (među ostalim s trećim stranama koje je klijent ovlastio) u vezi sa svim istražnim radnjama koje klijent ima pravo poduzeti u skladu s primjenjivim pravom Unije i nacionalnim pravom.

1.4.4. Ako će incident utjecati ili je vjerojatno da će utjecati na pružatelja, on mora poduzeti najprikladnije mjere kako bi se umanjio učinak incidenta i spriječilo njegovo ponavljanje. To ne utječe na druga prava koja klijent može imati na temelju sporazuma ili mjerodavnog prava Unije odnosno nacionalnog prava.

1.5. **Razno**

1.5.1. Na zahtjev klijenta pružatelj mora bez nepotrebne odgode dostaviti sažetak ključnih elemenata svojih sigurnosnih mjera i s njima povezanog upravljanja sigurnošću te svojeg kontinuiteta poslovanja i s njim povezanog upravljanja izvanrednim situacijama kao i svih bitnih promjena bilo kojeg od prethodno navedenih elemenata.

1.5.2. Na zahtjev klijenta pružatelj mora bez nepotrebne odgode dostaviti dodatne pojedinosti, kao što su rezultati testiranja i dokazi o jamstvu, kojima se dopunjuje prethodno navedeni sažetak. U tom slučaju, prije nego što podijeli te podatke, pružatelj može od klijenta zatražiti da potpiše sporazum o povjerljivosti podataka. Međutim, taj sporazum o povjerljivosti podataka mora sadržavati uobičajene iznimke i ne smije utjecati na druge odredbe iz ovog stavka, sporazuma ili mjerodavnog prava Unije odnosno nacionalnog prava. Pružatelj ima pravo zatražiti da se pojedinosti razmjenjuju samo na temelju nužnosti pristupa, među ostalim s imenovanim pružateljima ili drugim relevantnim dobavljačima klijenta koji su treće strane.

Takve uobičajene iznimke uključuju sve (relevantne dijelove) informacija (i) koje su već u javnoj domeni, (ii) koje je klijent dužan objaviti ako je to obvezno (a) na temelju mjerodavnog prava ili (b) na temelju odluke bilo kojeg državnog ili drugog regulatornog tijela (posljednje dvije točke uključuju, bez ograničenja, sudski nalog, Opću uredbu o zaštiti podataka i Direktivu NIS 2).

1.6. **Red prvenstva**

Ne dovodeći u pitanje standardne ugovorne klauzule na temelju Opće uredbe o zaštiti podataka, u slučaju bilo kakvog sukoba ili nedosljednosti između ovih klauzula o sigurnosti i kontinuitetu poslovanja i svih drugih primjenjivih ugovornih aranžmana, uvjeta ili drugih primjenjivih sporazuma povezanih sa sigurnošću i kontinuitetom poslovanja, ove će klauzule imati prednost.

PRILOG IX.

STANDARDNE UGOVORNE KLAUZULE

o neraspršenosti

Sporazumi o obradi podataka često se sastoje od raznih pomoćnih dokumenata koji se odnose na dodatne materijale i informacije koji mogu biti raspršeni među različitim repozitorijima. Zbog toga je potencijalnim klijentima teško pronaći sve informacije koje su im potrebne za procjenu ugovornih i pravnih obveza stranaka i njihovih posljedica.

Transparentnost je vrlo važna u kontekstu procesa promjene. Čak i prije sklapanja ugovora s pružateljem, potencijalnom klijentu potreban je jednostavan pristup relevantnim ažuriranim informacijama, dokumentima, materijalima i podacima za kontakt. Neraspršenost standardnih ugovornih klauzula omogućuje informatičku i komunikacijsku simetriju.

Ove standardne ugovorne klauzule klijentu i pružatelju omogućuju jednostavan i praktičan pristup relevantnim ažuriranim informacijama, dokumentima, materijalima i podacima za kontakt. Cilj im je stvoriti okruženje transparentnosti između stranaka i omogućiti uklanjanje ugovornih prepreka promjeni tako što će se klijentu omogućiti pristup svim relevantnim i ažuriranim informacijama o njegovim pravima i obvezama iz sporazuma. To će doprinijeti pravednom i uravnoteženom pravnom odnosu između klijenta i pružatelja te, općenito, pravednosti ugovora, kako se zagovara u Uredbi (EU) 2023/285 (dalje u tekstu „Akt o podacima”).

Ovdje su dostupne i druge standardne ugovorne klauzule koje je preporučila Komisija, a odnose se na druge posebne teme osim raspršenosti. Stranke se potiču da razmotre primjenu i tih drugih klauzula jer su oblikovane kako bi bile dosljedne i međusobno se dopunjavale.

1. **Neraspršenost**

1.1. **Uvodni uvjeti i aranžmani**

1.1.1. Pružatelj se brine za to da su svi ugovorni aranžmani lako i kontinuirano dostupni i pristupačni klijentu (a) na jednoj namjenskoj sigurnoj internetskoj lokaciji i (b) u razumljivom formatu koji mogu čitati i čovjek i stroj. Osim toga, pružatelj se brine za to da klijent može preuzeti ugovorne aranžmane ili da se oni mogu na drugi način strukturirano i u potpunosti izvesti klijentu.

1.1.2. Ugovorni aranžmani moraju uključivati barem:

(a) **naziv i adresu:** puni službeni naziv poduzeća pružatelja kao pravne osobe, uključujući, bez ograničenja, njegov službeni pravni oblik, nacionalni registracijski broj, punu službenu adresu i identifikacijski broj za PDV;

(b) **ažurirani sporazum:** važeći sporazum s vremenskim žigom (i, ako su dostupni, njegovi ovjereni primjerci), uključujući sve uvjete, prihvaćene ponude, uvjete, politike, informacije, dokumentaciju, rasporede i priloge koji se primjenjuju na pružatelja i klijenta;

(c) **arhivsku evidenciju:** arhivsku evidenciju sporazuma s vremenskim žigom zajedno s, ako je moguće, dodatnim uvjetima, uključujući sve politike, informacije, dokumentaciju, rasporede, priloge ili druge uvjete koji se primjenjuju na pružatelja i klijenta:

i. uključujući dokaze o dopuštenim jednostranim izmjenama i odgovarajuće datume stupanja na snagu tih dopuštenih jednostranih izmjena kako su utvrđene standardnim ugovornim klauzulama o nemijenjanju.

Za dopuštene jednostrane izmjene i odgovarajuće datume njihova stupanja na snagu vidjeti standardne ugovorne klauzule o nemijenjanju;

(d) **ekosustav za obradu i dostavu podataka:** ažuriranu arhivsku evidenciju i detaljan popis podugovaratelja, izvršitelja obrade podataka i/ili drugih relevantnih dionika u ekosustavu lanca opskrbe pružatelja, uključujući nazive i adrese kako je navedeno u prethodnoj klauzuli 1.1.2. točki (a);

(e) **podatke za kontakt:** trenutačne podatke za kontakt pružatelja, uključujući pojedinosti o funkcijama primarnog ključnog kontakta, primarnog tehničkog kontakta i primarnog ugovornog i administrativnog kontakta, uključujući odgovarajuće nazive funkcija, telefonske brojeve i e-adrese koje su stranke dogovorile;

(f) **izvješćivanje o operativnoj učinkovitosti:** ako je to tehnički izvedivo, ažurirani i arhivski pregled izvješćivanja o operativnoj učinkovitosti pružatelja usluga o pruženoj usluzi i drugim obvezama iz sporazuma; te

(g) **obavijesti:** sve pravne i druge relevantne obavijesti s vremenskim žigom između stranaka ili upućene stranki koje su povezane s ugovornim aranžmanima kako je navedeno u klauzuli 1.1.2. točkama (a) i (b).

Aktom o podacima pružatelja se u više navrata obvezuje da klijentu pruži potrebne informacije. Te su obveze uvrštene u odgovarajuće standardne ugovorne klauzule. Na primjer, informacije o dostupnim postupcima za i prijenos podataka (članak 26. Akta o podacima) uključene su u standardne ugovorne klauzule o promjeni i odlasku, a obveza pružanja jasnih informacija o poznatim rizicima za nastavak pružanja funkcija/usluga uvrštena je u standardne ugovorne klauzule o sigurnosti i kontinuitetu poslovanja te u standardne ugovorne klauzule o promjeni i odlasku.

1.2. **Red prvenstva**

U slučaju bilo kakvog sukoba ili nedosljednosti između ovih klauzula o neraspršenosti primjenjive ugovorne dokumentacije i svih drugih primjenjivih ugovornih aranžmana, uvjeta ili drugih primjenjivih sporazuma povezanih s temom ovih klauzula, ove će klauzule imati prednost.

PRILOG X.

STANDARDNE UGOVORNE KLAUZULE

o odgovornosti

Iako je klauzula o odgovornosti obično uključena u opći sporazum između klijenta i pružatelja, odredbe ovih standardnih ugovornih klauzula o odgovornosti odražavaju duh Uredbe (EU) 2023/2854 (dalje u tekstu „Akt o podacima”) u pogledu važnosti poštenih, razumnih i nediskriminirajućih prava i obveza te kao takve mogu biti korisna dopuna standardnim odredbama sporazuma o odgovornosti.

Stoga se preporučuje uključivanje te klauzule jer je ključna za ravnotežu ugovornog odnosa između stranaka i potiče na poštovanje prava i obveza koje su stranke dogovorile. Ove standardne ugovorne klauzule mogu biti osobito korisne malim i srednjim poduzećima te drugim organizacijama pri dogovaranju odredbi o odgovornosti u njihovim sporazumima. Klijent i pružatelj mogu u svoj ugovor uključiti dodatna prava i obveze. Primjena ove klauzule ne oslobađa stranke od toga da moraju zajamčiti usklađenost s primjenjivim obveznim odredbama prava Unije ili nacionalnog prava te ih na odgovarajući način prilagoditi.

Prije sklapanja sporazuma klijent može na tržištu osiguranja potražiti najprikladniji proizvod osiguranja za svoje potrebe. Preporučuje se potražiti savjet stručnjaka za osiguranje.

Ovdje su dostupne i druge standardne ugovorne klauzule koje je preporučila Komisija, a odnose se na druge posebne teme osim odgovornosti. Stranke se potiču da razmotre primjenu i tih drugih klauzula jer su oblikovane kako bi bile usklađene i međusobno se dopunjavale.

Neograničena odgovornost

U pravilu bi svaka stranka sporazuma trebala snositi neograničenu odgovornost u slučajevima predumišljaja, namjerne povrede ili krajnje nepažnje, uključujući kršenje obveza u pogledu povjerljivosti podataka druge stranke ili zabrane korištenja podataka u svrhe koje stranke nisu izričito dogovorile.

U standardnim ugovornim klauzulama preporučuje se odvajanje slučajeva u kojima je povreda počinjena s predumišljajem i u kojima je uzrokovana namjernom povredom te se pojašnjava da su obuhvaćene sve namjerne radnje, bez obzira na pravo mjerodavno za ugovor. U nekim jurisdikcijama namjerna povreda može biti sinonim za predumišljaj. U tim slučajevima stranke mogu donijeti odluku da neće praviti razliku između namjerne povrede i predumišljaja.

Izuzeća od neograničene odgovornosti

Usluge obrade podataka koje se pružaju kao verzija u svrhu ispitivanja i evaluacije koja nije namijenjena proizvodnji te tijekom ograničenog razdoblja (članak 31. stavak 2. Akta o podacima) obično nisu namijenjene za obradu osjetljivih podataka (na primjer poslovne tajne, osobni podaci ili podaci o stvarnoj proizvodnji). Te verzije koje nisu namijenjene proizvodnji općenito nisu dovoljno razvijene za takvu obradu te im nedostaju kapaciteti, kontrole i konfiguracija koji bi se razumno mogli očekivati u verziji koja je namijenjena za proizvodnju. Klijentu se izričito ne preporučuje obrada stvarnih podataka o proizvodnji u verzijama koje nisu namijenjene za proizvodnju. U ovim se standardnim ugovornim klauzulama predlaže da, ako klijent to namjerava učiniti, čini to na vlastitu odgovornost, a pružatelj nije odgovoran ako u tim slučajevima dođe do povrede povjerljivosti podataka. U toj se situaciji mogu primjenjivati posebni aranžmani o odgovornosti koje su dogovorile stranke.

Osim toga, Aktom o podacima predviđene su situacije u kojima se određene obveze ne primjenjuju na usluge u kojima je većina glavnih značajki oblikovana po narudžbi, u kojima su sve komponente razvijene za pojedinačnog klijenta ili za usluge koje se pružaju u okruženju koje nije namijenjeno proizvodnji. Stoga bi se i odgovornost za te slučajeve trebala izričito dogovoriti.

Ograničena odgovornost

U skladu s trenutačnom poslovnom praksom stranke se dogovaraju da će u nekim slučajevima ograničiti svoju odgovornost (posebno odgovornost pružatelja). U ovim se standardnim ugovornim klauzulama predlažu tri glavne opcije za ograničavanje odgovornosti:

— **Opcija A:** odgovornost je ograničena na iznos koji su stranke utvrdile na temelju procjene rizika. U okviru te opcije obje stranke u predugovornoj fazi provode procjenu rizika i dostavljaju svoje nalaze drugoj stranki. Druga stranka može odbiti primljenu procjenu rizika. Ako se procjena rizika odbije, stranke mogu odabrati neki drugi način za ograničavanje odgovornosti.

Može doći do promjena u količini usluga koje se primaju od pružatelja, kao i do promjene njihova opsega (dodavanje novih ili uklanjanje nekih usluga). Zbog toga će možda biti potrebno izmijeniti procjenu rizika, a stranke bi trebale prilagoditi ograničenje odgovornosti kako bi odražavalo stvarno stanje rizika. Stranke se potiču da uzmu u obzir primjer obrasca za procjenu rizika u okviru opcije A kako bi bile svjesne rizika za svoje poslovanje povezanih s uslugama obrade podataka;

— **opcija B**: odgovornost je ograničena na izravnu štetu. Isključene su posljedične štete kao što su gubitak dobiti ili propuštene uštede. Ta se opcija može i kombinirati s opcijama A i C (tj. ograničavanje odgovornosti na izravnu štetu, ali ne više od iznosa koji su stranke utvrdile na temelju procjene rizika ili na nekoj drugoj osnovi);

— **opcija C**: odgovornost stranaka ograničena je na unaprijed dogovoreni najveći iznos koji se može izračunati, na primjer na temelju (i) protuvrijednosti jednostruke/višestruke godišnje naknade (plaćene i dospjele) koju klijent plaća pružatelju; (ii) pokrića osiguranjem koje je pružatelj ugovorio u vezi s uslugama; (iii) najvišeg iznosa pokrivenog općim osiguranjem od profesionalne odgovornosti pružatelja; ili (iv) kombinacije različitih formula, npr. formule povezane s novčanom vrijednošću usluga pomnoženom s iznosom koji je jednak ukupnim godišnjim naknadama za usluge (koje su plaćene ili još nisu dospjele na temelju sporazuma).

Naknade štete: ove standardne ugovorne klauzule ne sadržavaju odredbe o naknadi štete. Stranke se potiču da razmotre treba li i u kojoj mjeri stranka nadoknaditi štetu drugoj stranki i osloboditi je odgovornosti za bilo kakve tražbine trećih strana koje su uzrokovane ili povezane s bitnim kršenjem obveza iz sporazuma radnjama ili propustima odgovorne stranke, njezinih zaposlenika, predstavnika ili podugovaratelja. Naknada štete se u slučaju klijenata može primijeniti, na primjer, na pružateljevo kršenje obveza povjerljivosti te na neuvažavanje ili kršenje prava intelektualnog vlasništva treće strane. U slučaju pružatelja naknada štete može obuhvaćati klijentovo kršenje prava intelektualnog vlasništva treće strane ili potraživanja treće strane prema pružatelju povezana sa smještajem nezakonitog sadržaja na poslužitelju za koji je odgovoran klijent.

1. **Odgovornost**

1.1. **Neograničena odgovornost**

1.1.1. U slučajevima kršenja obveza iz ovog sporazuma koje je počinjeno s predumišljajem ili je uzrokovano namjernom povredom ili krajnjom nepažnjom, stranka koja je prekršila obveze odgovorna je za svu štetu, u skladu s klauzulom 1.2. u nastavku. [OPCIJA] [Osim kako je utvrđeno u klauzuli 1.2., pružatelj je bez ograničenja odgovoran za svu štetu koja je klijentu nanesena zbog povrede povjerljivosti njegovih podataka koji se obrađuju na temelju ovog sporazuma.]

1.1.2. U slučaju kršenja obveze da se podaci stranke ne koriste u druge svrhe osim onih koje su stranke izričito dogovorile, stranka koja je prekršila tu obvezu odgovorna je za svu štetu bez ograničenja.

Svrha je opcije iz klauzule 1.1.1. zajamčiti povjerljivost svih podataka klijenta u skladu s pravima i obvezama čuvanja povjerljivosti te u mjeri dogovorenoj sporazumom. U skladu s mjerodavnim pravom (na primjer, Opća uredba o zaštiti podataka, Direktiva NIS 2) primatelj povjerljivih informacija može biti dužan otkriti određene informacije određenim osobama/organizacijama u svrhe koje su dogovorene i izričito opisane u sporazumu.

1.2. **Izuzeća od neograničene odgovornosti**

1.2.1. Ako se stranke dogovore o neograničenoj odgovornosti u skladu s klauzulom 1.1.1., neograničena odgovornost pružatelja ne primjenjuje se na podatke klijenta u verziji pružateljevih usluga obrade podataka koja nije namijenjena proizvodnji.

Vidjeti članak 31. stavak 2. Akta o podacima i objašnjenje „Izuzeća od neograničene odgovornosti” ovih standardnih ugovornih klauzula.

1.2.2. Pružatelj nije odgovoran za:

(a) obveze koje se ne primjenjuju na usluge obrade podataka na temelju (i) članka 23. točke (d) Akta o podacima (postizanje funkcionalne ekvivalentnosti); (ii) članka 29. (postupno ukidanje naknada za promjenu); ili (iii) članka 30. stavaka 1. i 3. Akta o podacima (tehnički aspekti promjene) ako je većina glavnih značajki usluga obrade podataka pružatelja prilagođena posebnim potrebama klijenta ili ako su sve komponente razvijene za potrebe klijenta i ako se te usluge obrade podataka ne nude u širem komercijalnom opsegu putem kataloga usluga obrade podataka. Izuzeće se primjenjuje ako je pružatelj prije sklapanja sporazuma o uslugama obrade podataka obavijestio klijenta da se prethodno navedene odredbe Akta o podacima ne primjenjuju na navedene usluge;

(b) povredu obveza povezanih s promjenom usluga obrade podataka na usluge obrade podataka koje se pružaju kao verzija u svrhu ispitivanja i evaluacije koja nije namijenjena proizvodnji te tijekom ograničenog razdoblja.

1.3. **Ograničena odgovornost**

Opcija A: iznos utvrđen procjenom rizika

1.3.1. Stranke su suglasne da će svoju odgovornost u slučaju kršenja obveza iz ovog sporazuma zbog nemara ograničiti na iznos od […] po događaju, među ostalim ako se niz povezanih događaja smatra jednim događajem. Iznos utvrđuje oštećena stranka u dobroj vjeri na temelju procjene rizika ili drugih procjena koje su stranke dogovorile u Prilogu 1. (obrazac za procjenu rizika). Procjena rizika provodi se i dostavlja drugoj stranki […] dana] prije sklapanja sporazuma. Ako druga stranka ne odbije procjenu rizika, sporazum se sklapa na osnovi te procjene.

Stranke se mogu u bilo kojem trenutku dogovoriti o ponovnoj procjeni rizika kako bi se uzele u obzir promjene stanja rizika u odnosu na usluge. U tu svrhu mogu upotrijebiti obrazac iz primjera [obrazac za procjenu rizika]. Ako ponovna procjena pokaže povećanje ili smanjenje rizika za stranku, ta stranka može zatražiti pregovore o ograničenju odgovornosti za usluge kako bi se uzela u obzir promjena rizika povezanog s njima ili dodatni uvjeti koje bi trebalo ispuniti, a koji mogu uključivati određivanje cijena ili izmjene dogovorenog sporazuma o razini usluga. Stranke se mogu dogovoriti da će, ako se dogovor ne postigne u roku od [tri mjeseca od zahtjeva stranke], prvotno dogovoreno ograničenje odgovornosti ostati nepromijenjeno.

Opcija B: izravna šteta

1.3.2. Stranke su suglasne da će svoju odgovornost u slučaju povrede obveza iz ovog sporazuma nastale zbog nemara ograničiti na svaku izravnu štetu.

1.3.3. Izravna šteta uključuje i sljedeće: (i) troškove nastale radi utvrđivanja uzroka i razmjera štete; (ii) troškove nastale oštećenoj stranki kako bi spriječila ili ograničila izravnu štetu, pod uvjetom da su ti troškovi stvarno doveli do sprečavanja ili ograničavanja štete; (iii) štetu nastalu zbog oštećenih, nedostupnih ili izgubljenih podataka; i (iv) troškove nastale jednoj od stranaka kako bi zajamčila da su usluge u skladu s razinama korištenja dogovorenima u sporazumu, ako druga stranka nije otklonila tu povredu u dogovorenom roku.

1.3.4. Ako se niz povezanih događaja smatra jednim događajem, ukupna odgovornost jedne stranke prema drugoj stranki za takvu izravnu štetu, kako je utvrđeno u prethodnoj rečenici, ograničena je na iznos od […].

Opcija C: maksimalni iznos

1.3.5. Stranke su suglasne da će svoju odgovornost u slučaju povrede obveza iz ovog sporazuma nastale zbog nemara, među ostalim ako se niz povezanih događaja smatra jednim događajem, ograničiti na maksimalni iznos od […].

1.4. **Obavijesti**

Stranke su suglasne da se svaka međusobna obavijest o ovim klauzulama o odgovornosti dostavlja (stranke navode odabrana sredstva komunikacije, među ostalim odgovarajuća elektronička sredstva).

1.5. **Red prvenstva**

U slučaju bilo kakvog sukoba ili nedosljednosti između ovih klauzula o odgovornosti i svih drugih primjenjivih ugovornih aranžmana, uvjeta ili drugih primjenjivih sporazuma povezanih s odgovornošću u okviru područja primjene ovih klauzula, ove će klauzule imati prednost.

Dodatak 1.

Obrazac za procjenu rizika

Kako bi utvrdila rizike povezane s uslugom, stranka provodi procjenu uzimajući u obzir posebne rizike od namjernog neispunjenja obveza iz sporazuma za koje je odgovorna druga stranka.

Ta se procjena rizika mora provesti u dobroj vjeri. Trebala bi realno prikazivati potencijalnu štetu. Ako su procijenjeni iznosi preniski, isključit će se odgovornost za veću štetu. Ako su procijenjeni iznosi previsoki, druga stranka može odbiti prihvatiti odgovornost ili tražiti veće troškove.

Prema potrebi mogu se uključiti dodatni rizici.

Opis rizika		Procjena štete
Prekid poslovanja Gubitak prometa zbog povrede ugovora. Može se razmotriti mogući prekid rada usluge i njegove posljedice na poslovanje ili rad stranke.	EUR	
Oporavak podataka Pretpostavljeni troškovi oporavka izgubljenih, nedostupnih ili oštećenih podataka. Od stranaka se može tražiti da provedu mjere za ublažavanje svojih rizika, npr. izradom sigurnosnih kopija podataka kod drugog pružatelja ili na lokalnoj infrastrukturi.	EUR	
Državne novčane kazne Državne novčane kazne za poduzeća su, na primjer, novčane kazne za kršenje propisa o zaštiti podataka ili regulatornih odredbi koje proizlaze iz pružateljeva pružanja usluge.	EUR	
Gubitak poslovnih tajni Objavljivanje poslovnih tajni može dovesti do gubitka poslovnih prilika. Naknada takve štete može se tražiti na temelju zakona.	EUR	
Povreda osobnih podataka i korektivne mjere Povreda osobnih podataka može dovesti do više vrsta izravnih troškova povezanih s pravnim troškovima, sudskim troškovima i radom na ispravljanju povrede podataka kako bi se otklonili svi problemi s kvalitetom podataka povezani s povredom.	EUR	
Gubitak ugleda Stranke mogu razmotriti učinak na ugled poduzeća i koje će mjere biti potrebne (npr. oglašavanje i kampanje kako bi se ublažile posljedice za ugled). Te troškove može biti teško u potpunosti nadoknaditi u sudskom postupku.	EUR	
Građanskopravna odgovornost Građanskopravna odgovornost obuhvaća potencijalnu odgovornost, na primjer prema dobavljačima, klijentima, podugovarateljima i trećim stranama.	EUR	
Ukupni rizik od potencijalne štete (zbroj)	**EUR**	

Budući da se usluge obrade podataka pružaju na prilagodljiv i fleksibilan način, korištenje usluge koju pruža pružatelj i rizik od odgovornosti mogu varirati tijekom trajanja sporazuma, često unutar raspona u okviru sporazuma o razini usluga. Pri procjeni rizika u trenutku sklapanja sporazuma ili na periodičnoj osnovi strankama se savjetuje da uz moguću maksimalnu teoretsku štetu uzmu u obzir promjenjivu prirodu i obujam usluga. Tako bi se mogla dobiti realističnija vrijednost za prosječno ili očekivano korištenje usluge. Stranke bi isto tako trebale uskladiti tu procjenu sa svojim internim planiranjem. Ne mogu se sve navedene kategorije rizika jednako primjenjivati na klijenta i pružatelja ili na posebne poslovne djelatnosti klijenta.

PRILOG XI.

STANDARDNE UGOVORNE KLAUZULE

o nemijenjanju

Važno je da se stranke mogu osloniti na prava i obveze dogovorene ugovorom te da se ta prava i obveze ne mijenjaju jednostrano, osim pod jasno i uzajamno dogovorenim uvjetima. To se posebno odnosi na mala i srednja poduzeća ili druge organizacije, koje možda nemaju dovoljno sredstava za procjenu mogućeg učinka tih jednostranih promjena na njihove aktivnosti i misiju. Svrha je standardnih ugovornih klauzula o nemijenjanju pružanje veće jasnoće i povjerenja strankama pri dogovaranju uvjeta koji se odnose na jednostrane izmjene. Ove standardne ugovorne klauzule odnose se na relevantne scenarije i moguće ugovorne aranžmane povezane s njima. Svrha im je spriječiti da te jednostrane izmjene štete interesima bilo koje stranke.

Pristup jednostranim izmjenama

Opće je pravilo da nijedna stranka ne može jednostrano izmijeniti sporazum (uključujući standardne ugovorne klauzule) i da se o tome mora postići zajednički dogovor. Određene jednostrane izmjene dopuštene su samo pod strogim uvjetima predviđenima ovim standardnim ugovornim klauzulama. To je navedeno u klauzulama od 1.1.1. do 1.1.3. ovih standardnih ugovornih klauzula.

U ovim standardnim ugovornim klauzulama potvrđuje se da bi u određenim okolnostima pružatelj trebao moći predložiti jednostrane izmjene usluga koje se pružaju. Te se izmjene nazivaju dopuštene jednostrane izmjene i utvrđene su u klauzulama od 1.1.3. do 1.1.6. ovih standardnih ugovornih klauzula. Dopuštene jednostrane izmjene mogu se predložiti samo jednom i trebale bi ispunjavati sljedeće uvjete:

(1) poboljšavaju položaj klijenta u pogledu uporabe usluge s ugovornog, financijskog, organizacijskog, operativnog, pravnog ili drugog stajališta, među ostalim i s obzirom na razinu usluge; i

(2) klijenta se o njima treba obavijestiti najkasnije 30 kalendarskih dana prije nego što bilo koje predložene dopuštene jednostrane izmjene stupe na snagu za klijenta.

Rok za obavješćivanje omogućit će klijentu da procijeni informacije te izvedivost i učinak za sebe i svoje dionike, sustave i usluge.

Ovdje su dostupne i druge standardne ugovorne klauzule koje je preporučila Komisija, a odnose se na druge posebne teme osim nemijenjanja. Stranke se potiču da razmotre primjenu i tih drugih klauzula jer su oblikovane kako bi bile usklađene i međusobno se dopunjavale.

1. **Nemijenjanje**

1.1. **Izmjena**

1.1.1. Svaka izmjena sporazuma („izmjena”) mora biti u pisanom obliku, što uključuje dostavljanje odgovarajućim elektroničkim sredstvima, te podliježe prethodnoj uzajamnoj suglasnosti, koja se među ostalim može dati odgovarajućim elektroničkim sredstvima.

1.1.2. Neovisno o klauzuli 1.1.1., pružatelj usluga ima pravo izmijeniti sporazum ako je to potrebno radi usklađivanja s obveznim mjerodavnim pravom koje još nije bilo na snazi prije datuma stupanja na snagu tog sporazuma.

1.1.3. Osim kako je predviđeno u klauzuli 1.1.2., pružatelj ima pravo predložiti jednostranu izmjenu usluga samo pod sljedećim uvjetima:

(a) takva izmjena pospješuje klijentovo korištenje usluga obrade podataka, na primjer ako obuhvaća znatno poboljšanje usluge ili ako je nužna iz sigurnosnih razloga; i

(b) ispunjeni su svi uvjeti utvrđeni u klauzulama od 1.1.4. do 1.1.6. („Dopuštena jednostrana izmjena”).

1.1.4. Pružatelj ne smije koristiti nijednu predloženu jednostranu izmjenu iz klauzule 1.1.3. za izravnu ili neizravnu primjenu ili izvršenje retroaktivnih izmjena ili za izmjenu klauzula iz sporazuma koje se odnose na jedan ili više sljedećih aspekata:

(a) odabir prava i odabir suda;

(b) izmjene ili postupak za izmjenu sporazuma;

(c) trajanje i raskid;

(d) odgovornost;

(e) povjerljivost;

(f) metode korištenja usluga podugovaratelja i metode promjene podugovaratelja;

(g) prava na pristup i informiranje;

(h) kvalitativni ciljevi razine usluge;

Promjene već dogovorenih kvantitativnih i kvalitativnih ciljeva učinkovitosti usluge u okviru dogovorenih razina usluge s povezanim kaznama i/ili kreditima za usluge mogu se predložiti kao dopuštena jednostrana izmjena u skladu s klauzulom 1.1.3.

(i) pravila o određivanju cijena ili druga financijska pravila;

Izmjena dogovorenih naknada može se predložiti kao dopuštena jednostrana izmjena u skladu s klauzulom 1.1.3., ali stranke se moraju međusobno dogovoriti o temeljnim pravilima, kao što je metodologija indeksacije cijena.

(j) lokacija na kojoj se podaci obrađuju ili pohranjuju ako je riječ o lokaciji izvan EU-a.

Stranke se mogu dogovarati o promjenama lokacija unutar EU-a od početka ugovornog odnosa ili ih pružatelj može predložiti kao dopuštenu jednostranu izmjenu. Međutim, ako se lokacija na kojoj se podaci obrađuju ili pohranjuju promijeni s lokacije unutar EU-a na lokaciju izvan EU-a ili s lokacije izvan EU-a na drugu lokaciju izvan EU-a, stranke bi se trebale međusobno dogovoriti o toj promjeni.

1.1.5. U slučaju predložene dopuštene jednostrane izmjene pružatelj mora:

(a) obavijestiti klijenta najkasnije 30 kalendarskih dana prije nego što predložena dopuštena jednostrana izmjena stupi na snagu, osim ako je drukčije propisano mjerodavnim pravom;

(b) pružiti klijentu jasne i razumljive informacije koje uključuju:

i. područje primjene, pojedinosti i rokove predložene dopuštene jednostrane izmjene;

ii. razloge za predlaganje dopuštene jednostrane izmjene, među ostalim s obzirom na pospješivanje klijentove uporabe usluga obrade podataka;

iii. razliku između uobičajene situacije i situacije nakon predložene dopuštene jednostrane izmjene. To u prvom redu obuhvaća sve ugovorne, financijske, organizacijske, operativne i pravne posljedice za klijenta, uključujući one povezane s razinom usluge, ako postoje;

U opisu te razlike trebalo bi uzeti u obzir očekivanu situaciju u pogledu relevantnih vrsta postojećih klijenata, uzimajući u obzir kategorije navedene u klauzuli 1.1.5. točki (b) podtočki iii. Tako će najvjerojatnije posljedice jednostrane izmjene o kojoj se šalje obavijest biti vidljive i razumljive klijentu. U tom se kontekstu u ovoj klauzuli od pružatelja ne traži slanje obavijesti o procjeni prilagođene pojedinačnim klijentima.

iv. predviđeni vremenski okvir za uvođenje i provedbu te povezani datum stupanja na snagu predložene dopuštene jednostrane izmjene.

1.1.6. Ako pružatelj ispunjava uvjete iz klauzule 1.1.5., smatrat će se da je klijent prihvatio predloženu dopuštenu jednostranu izmjenu na datum njezina stupanja na snagu.

1.1.7. Ako pružatelj prekrši klauzule od 1.1.2. do 1.1.5. u pogledu izmjene sporazuma, klijent će imati pravo raskinuti sporazum bez dodatnih troškova i dobiti naknadu za nastalu štetu (uključujući troškove prelaska na drugog pružatelja usluga obrade podataka). To ne utječe na klijentova druga prava i pravne lijekove, među ostalim na traženje mjere zabrane od bilo kojeg mjerodavnog nadležnog suda kako bi se pružatelju usluga naložilo da nastavi pružati usluge kako je dogovoreno i radi naknade nastale štete, ako postoji.

Ako pružateljeva izmjena sporazuma nije u skladu s ugovornim odredbama, klijent bi trebao imati pravo raskinuti ugovor, što bi u praksi trebalo podrazumijevati i objavljivanje obavijesti o promjeni kako bi se pokrenuo proces promjene (vidjeti opciju A u okviru standardnih ugovornih klauzula o promjeni i odlasku ako su se stranke dogovorile o planu promjene i odlaska te opciju B u slučaju samoposlužne automatizirane promjene). Međutim, klijent bi u takvim slučajevima trebao imati pravo na naknadu štete koju je pretrpio zbog toga što je morao „prisilno” prijeći na drugog pružatelja, uključujući nastale troškove i drugu povezanu štetu (vidjeti standardne ugovorne klauzule o odgovornosti).

1.2. **Obavijesti**

Stranke su suglasne da se svaka međusobna obavijest o ovim klauzulama o nemijenjanju dostavlja (*stranke navode odabrana sredstva komunikacije, među ostalim odgovarajuća elektronička sredstva*).

1.3. **Red prvenstva**

U slučaju bilo kakvog sukoba ili nedosljednosti između ovih klauzula o nemijenjanju i svih drugih primjenjivih ugovornih aranžmana, uvjeta ili drugih primjenjivih sporazuma povezanih s izmjenama sporazuma u okviru područja primjene ovih klauzula, ove će klauzule imati prednost.

PRILOG XII.

STANDARDNE UGOVORNE KLAUZULE

Definicije

Za potrebe standardnih ugovornih klauzula korišteni pojmovi bit će definirani kako slijedi:

„sporazum” znači pisani sporazum između stranaka o pružanju usluga, svaka njegova izmjena ili dopuna i svi akti povezani s izvršenjem sporazuma, uključujući prije svega njegove dodatke;

„dodatak” znači dodatak, raspored ili prilog na koji se izričito upućuje u sporazumu;

„klijent usluga obrade podataka (klijent)”, kako je definiran u članku 2. točki 30. Akta o podacima, znači fizička ili pravna osoba koja je stupila u ugovorni odnos s pružateljem usluga obrade podataka s ciljem korištenja jedne ili više usluga obrade podataka;

„podaci”, kako su definirani u članku 2. točki 1. Akta o podacima, znači svaki digitalni prikaz akata, činjenica ili informacija i svaka kompilacija tih akata, činjenica ili informacija, među ostalim u obliku zvučnog, vizualnog ili audiovizualnog zapisa;

„Akt o podacima” znači Uredba (EU) 2023/2854;

„naknade za izlaz podataka”, kako su definirane u članku 2. točki 35. Akta o podacima, znači naknade za prijenos podataka koje se naplaćuju klijentima za izdvajanje njihovih podataka putem mreže iz infrastrukture IKT-a pružatelja usluga obrade podataka u sustav drugog pružatelja ili u lokalnu infrastrukturu IKT-a;

„usluga obrade podataka”, kako je definirana u članku 2. točki 8. Akta o podacima, znači digitalna usluga koja se pruža klijentu i kojom se omogućuje sveprisutan mrežni pristup na zahtjev zajedničkom skupu konfigurabilnih, nadogradivih i elastičnih računalnih resursa centralizirane, distribuirane ili visoko distribuirane prirode koja se može brzo osigurati i isporučiti uz minimalni napor upravljanja ili minimalnu interakciju pružatelja usluga. Za potrebe ovog sporazuma navedene usluge obrade podataka odnose se na usluge koje pružatelj pruža ili će pružati klijentu kako je dogovoreno u okviru sporazuma;

„odredišni pružatelj”, kako je naveden u članku 2. točki 34. Akta o podacima, znači odredišni pružatelj usluga obrade podataka na kojeg klijent usluga obrade podataka prelazi radi korištenja druge usluge obrade podataka iste vrste ili drugih usluga;

„izvorni pružatelj”, kako je naveden u članku 2. točki 34. Akta o podacima, znači pravni subjekt s kojim je klijent sklopio ugovorni odnos povezan s pružanjem usluga obrade podataka i drugih usluga koje pružatelj pruža na temelju sporazuma i kojeg klijent sad namjerava zamijeniti drugim pružateljem;

„digitalni resursi”, kako su definirani u članku 2. točki 32. Akta o podacima, znači elementi u digitalnom obliku, uključujući aplikacije, za koje klijent ima pravo uporabe, neovisno o ugovornom odnosu s pružateljem usluge obrade podataka kojeg namjerava promijeniti;

„podaci koji se mogu izvesti”, kako su definirani u članku 2. točki 38. Akta o podacima, znači ulazni i izlazni podaci, uključujući metapodatke, koji su izravno ili neizravno generirani ili su zajednički generirani klijentovim korištenjem usluge obrade podataka, isključujući imovinu ili podatke pružatelja usluga obrade podataka ili trećih strana, koji su zaštićeni pravima intelektualnog vlasništva ili koji čine poslovne tajne;

„incident” znači fizička, tehnička ili organizacijska povreda sigurnosti, incident ili sličan događaj koji može imati znatan učinak na sigurnost i kontinuitet poslovanja jer je uzrokovao ili može uzrokovati ozbiljne poremećaje u bilo kojim primjenjivim informatičkim sustavima i operacijama koje pružatelj i klijent koriste tijekom procesa promjene ili u vezi s klijentovim korištenjem usluga, klijentovim podacima koji se mogu izvesti i digitalnim resursima. Vidjeti standardne ugovorne klauzule o sigurnost i kontinuitetu poslovanja;

„interoperabilnost”, kako je definirana u članku 2. točki 40. Akta o podacima, znači sposobnost dvaju ili više podatkovnih prostora ili komunikacijskih mreža, sustava, povezanih proizvoda, aplikacija, usluga obrade podataka ili komponenata da razmjenjuju i upotrebljavaju podatke radi obavljanja svojih funkcija;

„metapodaci”, kako su definirani u članku 2. točki 2., znači strukturiran opis sadržaja ili uporabe podataka koji olakšava pronalaženje i uporabu tih podataka;

„neosobni podaci”, kako su definirani u članku 2. točki 4. Akta o podacima, znači: podaci koji nisu osobni podaci;

„lokalna infrastruktura IKT-a”, kako je definirana u članku 2. točki 33., znači infrastruktura IKT-a i računalni resursi koji su u vlasništvu klijenta, koje je klijent unajmio ili uzeo u leasing, a nalaze se u podatkovnom centru klijenta te njima upravlja klijent ili treća strana;

„ostale usluge” znači sve profesionalne usluge bilo koje vrste koje pružatelj pruža klijentu u skladu sa sporazumom, kako je u njemu utvrđeno, a koje nisu usluge obrade podataka;

„stranka” znači ili klijent ili pružatelj;

„stranke” znači i klijent i pružatelj;

„osobni podaci”, kako su definirani u članku 4. točki 1. Uredbe (EU) 2016/679 („Opća uredba o zaštiti podataka”);

„plan” znači plan promjene i odlaska iz opcije A standardnih ugovornih klauzula o promjeni i odlasku, koji su stranke dogovorile na temelju sporazuma;

„obrada”, kako je definirana u članku 2. točki 7. Akta o podacima, znači svaki postupak ili niz postupaka koji se obavljaju na podacima ili skupovima podataka, automatiziranim ili neautomatiziranim sredstvima, kao što su prikupljanje, bilježenje, organizacija, strukturiranje, pohrana, prilagodba ili izmjena, dohvat, obavljanje uvida, uporaba, otkrivanje prijenosom, širenjem ili stavljanjem na raspolaganje na drugi način, usklađivanje ili kombiniranje, ograničavanje, brisanje ili uništavanje;

„pružatelj usluga obrade podataka (pružatelj)” znači fizička ili pravna osoba koja je stupila u ugovorni odnos s klijentom s ciljem pružanja jedne ili više usluga obrade podataka;

„usluga iste vrste”, kako je definirana u članku 2. točki 9. Akta o podacima, znači skup usluga obrade podataka koje imaju isti glavni cilj, isti model usluge obrade podataka i iste glavne funkcionalnosti;

„usluge” znači usluge obrade podataka i sve druge usluge koje su stranke dogovorile na temelju sporazuma;

„naknada za uslugu” znači naknade koje klijent duguje pružatelju za pružanje usluga kako su stranke dogovorile na temelju sporazuma;

„promjena”, kako je definirana u članku 2. točki 34. Akta o podacima, znači proces koji uključuje izvornog pružatelja usluga obrade podataka, klijenta usluge obrade podataka i, ako je to relevantno, odredišnog pružatelja usluga obrade podataka, u kojem klijent usluge obrade podataka prelazi s korištenja jedne usluge obrade podataka na drugu uslugu iste vrste ili na drugu uslugu koju nudi drugi pružatelj usluga obrade podataka ili na lokalnu infrastrukturu IKT-a, među ostalim izdvajanjem, pretvaranjem i učitavanjem podataka;

„naknade za promjenu”, kako su definirane u članku 2. točki 36. Akta o podacima, znači naknade, osim standardnih naknada za usluge ili sankcija za prijevremeni raskid ugovora, koje pružatelj usluga obrade podataka nameće klijentu za radnje propisane Aktom o podacima, tj. prebacivanje na sustav drugog pružatelja ili na lokalnu infrastrukturu IKT-a, uključujući naknade za izlaz podataka.